

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

IZVJEŠĆE

***O PROVEDBI ZAKONA IZ MJERODAVNOSTI
SREDIŠNJEGA IZBORNOGA POVJERENSTVA BiH
U 2012. GODINI***

Sarajevo, ožujak 2013. godine

IZVJEŠĆE

O PROVEDBI ZAKONA IZ MJERODAVNOSTI SREDIŠNJEGA IZBORNOGA POVJERENSTVA BiH U 2012. GODINI

Sarajevo, ožujak 2013. godine

SADRŽAJ

Uvodne napomene	5
I. DIO - PROVEDBA IZBORNOG ZAKONA BiH	7
1. Izborne aktivnosti.....	8
1.1. Aktivnosti na izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH	8
1.2. Normativna djelatnost	11
1.3. Objava Lokalnih izbora 2012. godine	14
1.4. Aktivnosti upisa birača u Središnji birački popis	14
1.5. Ovjera političkih subjekata i kandidata	26
1.6. Obuka i edukacija izborne administracije	28
1.7. Edukativna i promidžbeno-informativna kampanja	29
1.8. Sigurnosni aspekti Lokalnih izbora 2012. godine	30
1.9. Rad Glavnog centra za brojanje	33
1.10. Promatrači izbornog procesa	38
1.11. Utvrđivanje izbornih rezultata	38
1.12. Dostavljanje obrazaca izjava o imovinskom stanju	40
1.13. Posredni izbori	41
1.14. Provedba prijevremenih i ponovljenih izbora	42
1.15. Zaštita izbornog prava.....	44
1.16. Zastupnička pitanja upućena Središnjem izbornom povjerenstvu BiH	51
2. Ostale aktivnosti.....	52
2.1. Financijske aktivnosti	52
2.2. Logističko-operativne aktivnosti.....	54
2.3. Informatičko-tehnička potpora u provedbi izbornih aktivnosti	57
3. Zaključna razmatranja	65
Privici	69
II. DIO - PROVEDBA ZAKONA O SUKOBU INTERESA U INSTITUCIJAMA VLASTI BiH.....	73
1. Godišnje izvješće o primjeni Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH	74
1.1. Uvod	74
1.2. Pravni okvir.....	74
1.3. Aktivnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH u izvještajnom razdoblju	76
1.3.1. Mišljenja.....	77
1.3.2. Postupak za utvrđivanje sukoba interesa	77
1.3.3. Odluka o sankciji.....	78
1.3.4. Darovi	81
1.4. Sudbena praksa	81
1.5. Zapažanja Središnjega izbornoga povjerenstva BiH	82
1.6. Zaključna razmatranja.....	85
Privici	87
III. DIO - PROVEDBA ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH STRANAKA.....	119
1. Godišnje izvješće o pregledanom stanju financijskog poslovanja političkih stranaka.....	120
1.1. Uvod	120
1.2. Pravni okvir.....	120
1.3. Aktivnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH u izvještajnom razdoblju	121
1.3.1. Prijam financijskih izvješća političkih stranaka	121
1.3.2. Revizija i kontrola financijskih izvješća	132
1.3.3. Sankcioniranje političkih stranaka	138
1.3.4. Ostale aktivnosti.....	138
2. Zaključna razmatranja	139
3. Privici.....	142

IV. DIO – PROVEDBA ZAKONA O VIJEĆU MINISTARA BiH.....	150
1. Provedba Zakona o Vijeću ministara BiH.....	151
2. Zaključna razmatranja	151
V. DIO - MEĐUNARODNA SURADNJA, SEMINARI I EDUKACIJE	152
1. 21. Godišnja konferencija ACEEEO-a	153
2. Udjel na međunarodnim seminarima i promatračkim misijama	158
3. Suradnja sa drugim organizacijama	159
4. Suradnja sa nevladinim sektorom	162
5. Obuka i stručno osposobljavanje djelatnika	163
6. Zaključna razmatranja	164
VI. DIO - JAVNOST RADA SREDIŠNJEGA IZBORNOGA POVJERENSTVA BiH	166
1. Javnost rada središnjega izbornoga povjerenstva BiH	167
2. Zaključna razmatranja	168
VII. DIO - SINTEZA ZAKLJUČNIH RAZMATRANJA I PREPORUKE	169
1. Sinteza zaključnih razmatranja	170
2. Preporuke.....	174

Uvodne napomene

1. *Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine, članak 2.9 stavak (1) točka 15,¹ utvrđeno je da Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine podnosi godišnje izvješće Parlamentarnoj skupštini BiH o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini, provedbi Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine i inicira izmjene tog Zakona. Zakonom o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine, članak 17. stavak (1) točka e)² regulirano je da Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine podnosi godišnje izvješće o provedbi tog Zakona Predsjedništvu BiH, Parlamentarnoj skupštini BiH i javnosti, a Zakonom o financiranju političkih stranaka, članak 17.³ propisano je da je Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine obvezno svake godine Parlamentarnoj skupštini BiH podnijeti Izvješće o pregledanom stanju financijskog poslovanja političkih stranaka.*
2. *Osim navedenih zakona, u mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva Bosne i Hercegovine je i provedba zakona iz oblasti sukoba interesa, i to: Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti Federacije BiH⁴ i Zakona o sukobu interesa u institucijama Brčko Distrikta BiH⁵, kao i dijela Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine⁶, kojim je Središnje izborno povjerenstvo BiH mjerodavno ocjenjivati, na temelju dostavljenih informacija i podataka iz službene evidencije, ispunjava li kandidat za predsjedatelja, ministra i zamjenika ministra u Vijeću ministara BiH uvjete za imenovanje. Također, Zakonom o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, članak 13,⁷ Središnje izborno povjerenstvo BiH vrši provjeru kandidata za ravnatelja i zamjenika ravnatelja Agencije.*
3. *U svezi toga, svrsishodno je jednim izvješćem obuhvatiti najznačajnije aktivnosti koje se odnose na provedbu svih zakona iz mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Središnje izborno povjerenstvo BiH) za razdoblje od 1. 1. 2012. do 31. 12. 2012. godine, stvarajući time i prostor za analizu rada Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i iniciranje još kvalitetnijih preporuka mjerodavnim institucijama BiH, kako bi se izborni proces u Bosni i Hercegovini približio demokratskim standardima razvijenih zemalja, poboljšala rješenja u načinu primjene tih zakona i unaprijedilo zakonodavstvo i praksa u oblasti sukoba interesa i financiranja političkih stranaka.*
4. *U samoj analizi i samoprocjeni kvalitete izvršenih aktivnosti spoznali smo neke probleme na koje smo nailazili tijekom provedbe Lokalnih izbora 2012. godine, stvarajući time prostor za iniciranje kvalitetnih preporuka mjerodavnim institucijama BiH kako bi se budući izbori provodili još učinkovitije.*

¹ „Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10

² „Službeni glasnik BiH“, br. 16/02, 14/03, 12/04 i 63/08

³ „Službeni glasnik BiH“, br. 22/00, 102/09, 54/10 i 95/12

⁴ „Službene novine FBiH“, br. 70/08

⁵ „Službeni glasnik BDBiH“, br. 43/08 i 47/08

⁶ „Službeni glasnik BiH“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 87/07, 94/07 i 24/08

⁷ „Službeni glasnik BiH“, br. 103/09

5. *Na sjednicama Središnjega izbornoga povjerenstva BiH se raspravljalo i odlučivalo o nizu pitanja i zadaća koje su se uglavnom odnosile na primjenu svih zakona iz njegove mjerodavnosti i na pripremu i provedbu Lokalnih izbora 2012. godine kroz realizaciju sljedećih aktivnosti: donošenje odluke o provedbi Lokalnih izbora 2012. godine, utvrđivanje plana financiranja - Lokalni izbori 2012. godine, donošenje odluka o svim nabavama za potrebe programa posebne namjene – Lokalni izbori 2012. godine, ovjera političkih subjekata za Lokalne izbore 2012. godine, odlučivanje po zahtjevima i žalbama političkih subjekata, razmatranje žalbi građana na uskraćivanje upisa u SBP, razmatranje žalbi vezano za povrede biračkog prava, provođenje tenderskih i drugih postupaka za nabavu i potpisivanje ugovora sa izabranim ponuđačima, pokretanje postupaka protiv osoba koje su u sukobu interesa i donošenje odluka, razmatranje financijskih izvješća političkih stranaka, utvrđivanje prestanka mandata izabranih dužnosnika i dodjela mandata sljedećim kvalificiranim kandidatima sa listi političkih subjekata, zapošljavanje redovito i izvanredno angažiranoga osoblja u Tajništvu Središnjega izbornoga povjerenstva BiH za vrijeme trajanja izbora, osnivanje Glavnog centra za brojanje i realizacija planiranih aktivnosti u segmentu izbornog procesa, analizu rada članova biračkih odbora i provedbu postupaka zbog kršenja odredaba Izbornog zakona BiH; davanje suglasnosti na razrješenje i imenovanje OIP.*
6. *Izvrješće o provedbi zakona iz mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH u 2012. godini podijeljeno je u sedam dijelova koji čine jednu logičnu cjelinu.*
7. *Od prvog do četvrtog dijela izlaže se materijal po uobičajenom rasporedu, koji se odnosi na dosljednu primjenu svih zakona iz mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.*
8. *Peti dio izvješća odnosi se na međunarodnu suradnju, seminare i edukacije koje Središnje izborni povjerenstvo BiH redovito održava, nastojeći da kroz razmjenu iskustava sa izbornim povjerenstvima i povjerenstvima za sprečavanje sukoba interesa drugih zemalja, kontinuirano radi na unapređenju svog rada.*
9. *Šesti dio odnosi se na javnost rada Središnjega izbornoga povjerenstva BiH koji je od velike važnosti, imajući u vidu činjenicu da je Središnje izborni povjerenstvo BiH neovisno tijelo koji treba na nepristrasan način provesti sve zakone iz njegove mjerodavnosti.*
10. *U sedmom dijelu naglašena je sinteza zaključnih razmatranja s preporukama, čiju realizaciju Središnje izborni povjerenstvo BiH nastoji potaći kod relevantnih institucija BiH, kako bi budući rad bio što kvalitetniji u provedbi izbornog procesa.*
11. *Središnje izborni povjerenstvo BiH je na 15. sjednici, održanoj 14. ožujka 2013. godine, razmotrilo i usvojilo ovo Izvrješće koje se podnosi Parlamentarnoj skupštini BiH.*

I. DIO

***PROVEDBA
IZBORNOGA ZAKONA***

BiH

1. Izborne aktivnosti

1.1. Aktivnosti na izmjenama i dopunama Izbornoga zakona BiH

12. Aktivnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH vezane za izmjene i dopune Izbornog zakona BiH počele su početkom 2011. godine i odnosile su se na sakupljanje i grupiranje prijedloga i sugestija za izmjene i dopune Izbornog zakona BiH. Naime, prilikom provedbe Općih izbora 2010. godine i primjene odredaba Izbornog zakona BiH i provedbenih akata donesenih na temelju ovog Zakona, uočeni su određeni nedostaci u njihovoj primjeni, u smislu da pojedina pitanja nisu regulirana ili precizirana, te se u svezi toga pristupilo izradi prijedloga za izmjene. Na temelju ovih prijedloga Središnje izbornog povjerenstvo BiH je sačinilo polazni tekst Radnog materijala Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH.
13. Razmatrajući Izvješće o provedbi zakona u mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH za 2010. godinu, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, na petoj (5) sjednici održanoj 14. srpnja 2011. godine, i Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, na svojoj četvrtoj (4) sjednici održanoj 28. srpnja 2011. godine, donijeli su zaključak o formiranju Interresorne radne skupine za pripremu prijedloga izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH, Zakona o financiranju političkih stranaka i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine. U svezi navedenoga, zaključcima Parlamentarna skupština BiH, zaključkom Zastupničkoga doma, usvojenim na osmoj (8) sjednici od 25. kolovoza 2011. godine i zaključkom Doma naroda, usvojenim na petoj (5) sjednici od 14. rujna 2011. godine⁸, formiralo je Interresornu radnu skupinu za pripremu izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH, Zakona o financiranju političkih stranaka i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine.
14. Zaključkom je određeno da će se u Interresornu radnu skupinu imenovati po tri člana Zastupničkoga doma Parlamentarne skupštine BiH, Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, Vijeća ministara BiH i Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.
15. Iz Zastupničkoga doma imenovani su zastupnici: dr. Nermina Zaimović-Uzunović, dr. Milorad Živković i Niko Lozančić.
16. Iz Doma naroda imenovani su: dr. Halid Genjac, Borjana Krišto i Dragutin Rodić.
17. Odlukom Vijeća ministara BiH, CM broj: 171/11 od 10. Listopada 2011. godine imenovani su: mr. Sredoje Nović, ministar civilnih poslova BiH, Bariša Čolak, ministar pravde BiH i dr. Safet Halilović, ministar za ljudska prava i izbjeglice BiH.
18. Zaključkom predsjednika Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, broj: 01-02-1023-4/11 od 30. rujna 2011. godine, imenovani su članovi Interresorne radne skupine iz Središnjega izbornoga povjerenstva BiH: Branko Petrić, predsjednik Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, dr. Suad Arnautović i Stjepan Mikić, članovi Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.

⁸ „Službeni glasnik BiH“, br. 76/11

19. Zadaća Interresorne radne skupine bila je pripremiti prijedloge izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH, Zakona o financiranju političkih stranaka i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine do 1. svibnja 2012. godine.
20. Interresorna radna skupina konstituirana je na prvoj (1) sjednici, održanoj 26. listopada 2011. godine izborom rukovodstva: dr. Halid Genjac, predsjedatelj i izvjestitelj za Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, Branko Petrić, prvi zamjenik i izvjestitelj za Izborni zakon BiH i Bariša Čolak, drugi zamjenik i izvjestitelj za Zakon o financiranju političkih stranaka.
21. Interresorna radna skupina održala je 17. sjednica, uključujući i trodnevni rad od 2. do 4. travnja 2012. (12, 13. i 14. sjednica) na Jahorini u organizaciji Misije OSCE-a, s ciljem utvrđivanja konačnih verzija izmjena i dopuna Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, Zakona o financiranju političkih stranaka i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine. Interresorna radna skupina za pripremu izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH, Zakona o financiranju političkih partija i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH okončala je svoj rad zaključno sa 17. sjednicom, održanom 15. svibnja 2012. godine.
22. Interresorna radna skupina za pripremu izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH, Zakona o financiranju političkih partija i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH je postigla suglasnost o 28 izmjena i dopuna Izbornoga zakona BiH. Interresorna radna skupina je razmatrala odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, broj: U 9/09⁹ i broj: U4/11¹⁰, ali nije postigla suglasnost o provedbi navedenih odluka.
23. Podsjećanja radi, Ustavni sud Bosne i Hercegovine Odlukom broj: U 9/09 od 26. studenoga 2010. godine utvrdio je da članak 19.4 stavak (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i članak 17. stavak (1) Statuta Grada Mostara¹¹ u dijelu u kom glasi: „U svakom gradskom području se biraju po tri (3) vijećnika“ nisu sukladni članku 25. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima koji je sastavni dio Ustava Bosne i Hercegovine te da odredbe članka 19.4 stavak (2) do (8) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i članka 17. stavak (1) Statuta Grada Mostara u dijelu koji glasi: „U svakom gradskom području se biraju po tri (3) vijećnika“ nisu sukladni članku II/4 Ustava Bosne i Hercegovine u svezi članka 25. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine naložio Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da izmjeni i dopuni neustavne odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine sukladne ovoj odluci u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove odluke u „Službenom glasniku BiH“¹².

⁹ „Službeni glasnik BiH“, br. 48/11

¹⁰ „Službeni glasnik BiH“, br. 63/11

¹¹ „Gradski službeni glasnik Grada Mostara“ br. 4/04

¹² „Službeni glasnik BiH“ br. 48/11 od 16.06.2011. godine

24. Ustavni sud Bosne i Hercegovine Odlukom broj: U 4/11 od 27. svibnja 2011. godine utvrdio je da članak 9.3 i članak 20.13 stavak (3) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine nisu sukladni članku I/2 Ustava Bosne i Hercegovine i naložio Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove odluke u „Službenom glasniku BiH“¹³, uskladi navedene odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine sa Ustavom Bosne i Hercegovine.
25. Interresorna radna skupina za pripremu izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH, Zakona o financiranju političkih partija i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH je odlučila da neće predlagati izmjene i dopune Izbornog zakona BiH, dok se ne realizira Odluka Ustavnog suda BiH broj U:9/09 od 26. studenoga 2010. godine.
26. Članovi Interresorne radne skupine za pripremu izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH, Zakona o financiranju političkih partija i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH na 17. sjednici, održanoj 15. svibnja 2012. godine, jednoglasno su utvrdili i odlučili da u parlamentarnu procedure dostave Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih partija i Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sukobu interesa, s prijedlogom da se navedeni prijedlozi zakona razmatraju po osnovnom zakonodavnom postupku.
27. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sukobu interesa koji je sačinila Interresorna radna skupina za pripremu izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH, Zakona o financiranju političkih partija i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH nije usvojen od strane Parlamentarne skupštine BiH, dok je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih partija usvojen od strane Parlamentarne skupštine BiH.

a) Aktivnosti vezane za izbor članova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH

28. Imajući u vidu činjenicu da je 29. lipnja 2012. godine istekao mandat dvojici članova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH (jednom članu iz reda srpskog naroda i jednom članu iz reda bošnjačkog naroda) i 31. kolovoza 2012. godine (jednom članu iz reda hrvatskog naroda) bilo je potrebno provesti procedure izbora za tri člana Središnjega izbornoga povjerenstva BiH iz reda spomenutih konstitutivnih naroda.
29. Način izbora imenovanja članova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je reguliran Poslovníkom o proceduri i provedbi javne konkurencije i imenovanja članova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH¹⁴.
30. Sukladno odredbi članka 2.5 stavak (3) i (4) Izbornog zakona BiH imenovano je Povjerenstvo za izbor i imenovanje koja ima sedam članova od kojih dva imenuje predsjednik Visokog sudskog i tužiteljskoga vijeća iz reda članova Vijeća, tri imenuje Administrativno povjerenstvo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz reda članova

¹³ „Službeni glasnik BiH“, br. 63/11 od 08.08.2011. godine

¹⁴ „Službeni glasnik BiH“, br. 49/07, 70/11, 37/12 i 73/12

Povjerenstva iz Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i dva imenuje predsjednik Središnjega izbornoga povjerenstva BiH iz reda članova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. U povjerenstvu za izbor i imenovanje moraju biti zastupljeni konstitutivni narodi, dva Bošnjaka, dva Srbina i dva Hrvata i jedan iz reda ostalih. Povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH na provođenju javne konkurencije za izbor i imenovanje članova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH iz reda srpskog i bošnjačkog naroda radilo je u sastavu: dr. Zvonko Jurišić (predsjednik), Asim Sarajlić, Drago Kalabić, Danijela Mikić, Zijad Kadrić, Irena Hadžiabdić i Branko Petrić (članovi). Povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH na provođenju javne konkurencije za izbor i imenovanje člana Središnjega izbornoga povjerenstva BiH iz reda hrvatskog naroda radilo je u sastavu: dr. Zvonko Jurišić (predsjednik), Asim Sarajlić, Drago Kalabić, Ružica Jukić, Zijad Kadrić, Irena Hadžiabdić i Branko Petrić (članovi).

31. Povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH na temelju članka 2.5 stavak (5) Izbornog zakona BiH raspisalo je javni natječaj za izbor i imenovanje članova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, i to za jednog člana iz reda srpskog naroda i jednog člana iz reda bošnjačkog naroda koji je objavljen 10. travnja 2012. godine.¹⁵ Povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH na temelju članka 2.5 stavak (5) Izbornog zakona BiH raspisalo je javni natječaj za izbor i imenovanje člana Središnjega izbornoga povjerenstva BiH iz reda hrvatskog naroda koji je objavljen 2. listopada 2012. godine.¹⁶
32. Za člana Središnjega izbornoga povjerenstva BiH iz reda srpskog naroda prijavilo se pet (5) kandidata, za člana Središnjega izbornoga povjerenstva BiH iz reda bošnjačkog naroda prijavilo se osam (8) kandidata, a za člana Središnjega izbornoga povjerenstva BiH iz reda hrvatskog naroda prijavilo se pet (5) kandidata.
33. Povjerenstvo za izbor i imenovanje je predložila Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine listu kandidata za članove Središnjega izbornoga povjerenstva BiH iz reda bošnjačkog, srpskog i hrvatskog naroda. Zastupnički dom je na 36. sjednici održanoj 22. studenoga 2012. godine donijelo Odluku o imenovanju gospodina Novaka Božičkovića iz reda srpskog naroda, gospodina dr. Ahmeta Šantića iz reda bošnjačkog naroda i gospodina Stjepana Mikića iz reda hrvatskog naroda, za članove Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.

1.2. Normativna djelatnost

34. Priprema i izrada normativnih akata je jedan od kontinuiranih poslova i zadaća Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i ogleda se u izradi provedbenih akata donesenih na temelju Izbornog zakona BiH. Podzakonski akti koje je Središnje izborno povjerenstvo BiH donijelo prema odredbama Izbornog zakona BiH u 2012. godini su sljedeći:

¹⁵ “Službeni glasnik BiH”, br. 28/12

¹⁶ “Službeni glasnik BiH”, br. 78/12

- a) Odluka o raspisivanju i održavanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Novi Grad Sarajevo¹⁷,
- b) Odluka o stavljanju izvan snage Odluke o raspisivanju i održavanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Novi Grad Sarajevo¹⁸,
- c) Pravilnik o prijavi i ovjeri političkih subjekata, udruga i skupina za sudjelovanje na neposrednim izborima u BiH¹⁹,
- d) Naputak o rokovima i redosljedu izbornih aktivnosti za Lokalne izbore koji će se održati u nedjelju, 7. listopada 2012. godine²⁰,
- e) Odluka o diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u inozemstvu, u kojima se planira organiziranje glasovanja za Lokalne izbore u BiH 2012. godine²¹,
- f) Odluka o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2012. godine²²,
- g) Odluka o nazivima i oznakama osnovnih izbornih jedinica²³,
- h) Odluka o odgađanju izbora za izbor vijećnika u Gradsko vijeće Grada Mostara²⁴,
- i) Odluka o raspisivanju i održavanju Lokalnih izbora 2012. godine²⁵,
- j) Odluka o utvrđivanju broja birača upisanih u Središnji birački popis po izbornim jedinicama na dan raspisivanja Lokalnih izbora 2012. godine²⁶,
- k) Ispravak Odluke o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2012. godine²⁷,
- l) Ispravak Odluke o raspisivanju i održavanju Lokalnih izbora 2012. godine²⁸,
- m) Naputak o utvrđivanju kvalifikacija, broja članova, postupka žrijebanja i imenovanja, obuke, provjere znanja i certificiranja članova biračkih odbora i mobilnih timova za glasovanje²⁹,

¹⁷ „Službeni glasnik BiH“, br. 14/12

¹⁸ „Službeni glasnik BiH“, br. 14/12

¹⁹ „Službeni glasnik BiH“, br. 35/12

²⁰ „Službeni glasnik BiH“, br. 35/12

²¹ „Službeni glasnik BiH“, br. 35/12

²² „Službeni glasnik BiH“, br. 35/12

²³ „Službeni glasnik BiH“, br. 35/12

²⁴ „Službeni glasnik BiH“, br. 35/12

²⁵ „Službeni glasnik BiH“, br. 35/12

²⁶ „Službeni glasnik BiH“, br. 35/12

²⁷ „Službeni glasnik BiH“, br. 37/12

²⁸ „Službeni glasnik BiH“, br. 37/12

- n) Odluka kojom se stavlja izvan snage Odluka o nazivima osnovnih izbornih jedinica³⁰,
- o) Odluka o uspostavi Glavnog centra za brojanje broj: 07-2-07-11-1158-1/12 od 11. srpnja 2012. godine,
- p) Odluka o utvrđivanju i objavljivanju broja birača upisanih u izvadak iz SBP za glasovanje izvan BiH za Lokalne izbore 2012. godine³¹,
- q) Odluka broj: 05-1-07-1-590-2/12 od 3. kolovoza 2012. godine³², kojom je utvrđeno da Središnje izborno povjerenstvo BiH neće organizirati glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima u inozemstvu za Lokalne izbore 2012. godine.
- r) Odluka o utvrđivanju i zaključivanju Središnjega biračkog popisa sa stanjem na dan 23. kolovoza 2012. godine u 24.00 sati³³,
- s) Odluka o potvrđivanju i objavljivanju rezultata Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini 2012. godine³⁴,
- t) Dopunska odluka o potvrđivanju rezultata Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini 2012. godine³⁵,
- u) Odluka o obliku, sadržaju i nazivu obrasca osobnih podataka izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika³⁶,
- v) Odluka o obliku, sadržaju i nazivu izjava i obrasca³⁷,
- w) Odluka o imenovanju članova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH³⁸,
- x) Dopunska Odluka o potvrđivanju i objavljivanju rezultata Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini 2012. godine³⁹,
- y) Dopunska Odluka II. o potvrđivanju i objavljivanju rezultata Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini 2012. godine⁴⁰,
- z) Program rada Središnjega izbornoga povjerenstva BiH za 2012. godinu, broj 04-07-10-266-1/12 od 29. veljače 2012. godine,

²⁹ „Službeni glasnik BiH“, br. 61/12

³⁰ „Službeni glasnik BiH“, br. 61/12

³¹ „Službeni glasnik BiH“, br. 62/12

³² „Službeni glasnik BiH“, br. 62/12

³³ „Službeni glasnik BiH“, br. 70/12

³⁴ „Službeni glasnik BiH“, br. 88/12

³⁵ „Službeni glasnik BiH“, br. 91/12

³⁶ „Službeni glasnik BiH“, br. 93/12

³⁷ „Službeni glasnik BiH“, br. 93/12

³⁸ „Službeni glasnik BiH“, br. 95/12

³⁹ „Službeni glasnik BiH“, br. 97/12

⁴⁰ „Službeni glasnik BiH“, br. 101/12

aa) Program rada Tajništva Središnjega izbornoga povjerenstva BiH za 2012. godinu, broj 04-07-10-266-2/12 od 2. veljače 2012. godine,

bb) Program obuke zaposlenih u Tajništvu Središnjega izbornoga povjerenstva BiH za 2012. godinu, broj 04-34-8-267-2/12 od 29. veljače 2012. godine.

1.3. Objava Lokalnih izbora 2012. godine

35. Dana, 7. svibnja 2012. godine, Središnje izborna povjerenstvo BiH je, sukladno članku 1.14 i članku 2.9 stavak (1) točka 2.a Izbornog zakona BiH, objavilo da će se Lokalni izbori održati 7. listopada 2012. godine, za sljedeće razine vlasti⁴¹:

- 78 općinskih vijeća u Federaciji Bosne i Hercegovine,
- 61 skupštinu općine u Republici Srpskoj,
- 139 načelnika općina u Bosni i Hercegovini,
- Skupštinu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine,
- Skupštinu Grada Banja Luka i
- gradonačelnika Grada Banja Luka.

36. Zbog neprovođenja odluke Ustavnog suda BiH kojom je dan rok od šest mjeseci za usklađivanje izbornih odredbi sa Statutom Grada Mostara, Središnje izborna povjerenstvo BiH je na 19. sjednici koja se održala 7. svibnja 2012. godine donijelo Odluku broj 05-1-07-1-585-1/12 kojom se odgađaju izbori za izbor vijećnika u Gradsko vijeće Grada Mostara. S obzirom da je Ustavni sud Bosne i Hercegovine svojom Odlukom broj 9/09 od 26. studenoga 2010. godine proglasio neustavnim odredbe članka 19.2 stavak (1) i (3) i članka 19.4 stavak (2) do (8) Izbornog zakona BiH, odgođeni izbori u Gradu Mostaru bit će održani sukladno odredbom članka 14.2 stavak (4) Izbornog zakona BiH kad se za to budu stekli uvjeti.

37. Središnje izborna povjerenstvo BiH je na 53. sjednici održanoj 6. rujna 2012. godine, donijelo Odluku broj: 05-1-07-1-585-7/12 o usklađivanju Odluke o raspisivanju i održavanju Lokalnih izbora 2012. godine sa Zakonom o Gradu Doboj, Zakonom o Gradu Prijedor, Zakonom o Gradu Trebinje i Zakonom o Gradu Bijeljina⁴².

1.4. Aktivnosti upisa birača u Središnji birački popis

a) Ažuriranje i vođenje Središnjega biračkog popisa

38. U okviru redovitih aktivnosti tijekom 2012. godine vršena je redovita mjesečna dostava presjeka stanja Središnjega biračkog popisa od strane Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH (IDDEEA). U Središnjem izbornom povjerenstvu BiH vršeno je generiranje dostavljenih podataka, kao i dostava izvješća o broju upisanih birača u Središnji birački popis.

⁴¹ „Službeni glasnik BiH“, br. 35/12 i 37/12

⁴² „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 70/12

39. Prema posljednjem presjeku Središnjega biračkog popisa od 3. prosinca 2012. godine broj upisanih birača u Središnji birački popis bio je veći za 43.059 ili 0,9% u odnosu na broj upisanih birača na dan 13. prosinca 2011. godine.
40. Redovite aktivnosti na ažuriranju Središnjega biračkoga popisa obuhvatile su i unos u bazu podataka rješenja o ispisu iz državljanstva Bosne i Hercegovine iz 2011. i 2012. godine koja se redovito dostavljaju od strane Ministarstva civilnih poslova BiH - Sektor za državljanstva.
41. Kako je prethodno navedeno, Središnji birački popis je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo sukladno Izbornome zakonu BiH i formira se, vodi i koristi za potrebe organizacije i provođenja izbora u skladu sa zakonom, za provođenje referenduma, za provođenje opoziva izabranog dužnosnika i izbore tijela lokalne samouprave sukladno zakonu. S tim u vezi, redovite aktivnosti u svezi vođenja Središnjega biračkog popisa u 2012. godini su uključile i izradu izvotka iz Središnjega biračkoga popisa za potrebe provedbe postupka opoziva izabranog dužnosnika (4. ožujka 2012. godine u Općini Sekovići), kao i na izradu izvotka iz Središnjega biračkog popisa za potrebe provedbe izbora za tijela lokalne samouprave (22. siječnja 2012. godine u Općini Ljubuški).
42. Postupak vođenja i upisa birača u Središnji birački popis propisan je Poglavljem 3. Izbornog zakona BiH – Birački popis te Pravilnikom o vođenju Središnjega biračkog popisa.
43. Donošenjem Odluke o raspisivanju i održavanju Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini 2012. godine, Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo i Naputak o rokovima i redosljedu izbornih aktivnosti za Lokalne izbore 2012. godine u Bosni i Hercegovini koji su se održali u nedjelju, 7. listopada 2012. godine.
44. Presjek stanja i zaključivanje Središnjega biračkog popisa za potrebe provedbe Lokalnih izbora 2012. godine, na temelju članka 3.6 stavak (2) točka e) i stavak (6) Izbornog zakona BiH, kao i sukladno navedenome Naputku o rokovima i redosljedu izbornih aktivnosti, izvršen je 23. kolovoza 2012. godine te je Odluka o utvrđivanju i zaključivanju Središnjega biračkoga popisa sa stanjem na dan 23. kolovoza 2012. godine u 24.00 sata objavljena na internetskoj stranici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Navedeni podaci korišteni su za izradu Izvotka iz Središnjega biračkog popisa po biračkim mjestima koji su se koristili na dan održavanja Lokalnih izbora 7. listopada 2012. godine.

Tablica 1 - Registrirani birači po kategorijama

R/B	Kategorija	Broj birača
1.	Redoviti birači	3.085.546
2.	Birači koji glasuju osobno	10.682
3.	Birači koji glasuju u odsustvu	10.709
4.	Birači registrirani za glasovanje putem pošte	37.359
	UKUPNO	3.144.296

45. Na dan Lokalnih izbora 7. listopada 2012. godine u Središnji birački popis bilo je ukupno upisano 3.149.280 birača. Na Lokalne izbore je izišlo ukupno 1.779.718 birača ili 56,51%, od čega 902.630 ili 57,44% muškaraca i 877.088 ili 55,58% žena.

Tablica 2 - Broj upisanih birača na dan Lokalnih izbora 7. listopada 2012. godine sa odzivom

Naziv	Registrirano	Glasovalo	Odziv
Federacija BiH	1.866.169	1.024.631	54,89%
Republika Srpska	1.199.179	771.501	59,33%
Brčko Distrikt BiH	83.832	43.856	52,25%
UKUPNO	3.149.280	1.779.718	56,51%

46. Najveći i najmanji odziv birača u odnosu na broj upisanih birača zabilježen je u sljedećim općinama:

Tablica 3 – Najveći i najmanji odziv birača

Kod IJ	Izborna jedinica	Glasovalo	Registrirano	Odziv
Najmanji odziv				
032	Sanski Most	12.038	33.242	36,21%
050	Tuzla	45.781	111.131	41,20%
Najveći odziv				
141	Trnovo (FBiH)	3.289	3.591	91,59%
143	Pale (FBiH)	580	669	86,70%

47. Napominjemo da navedeni podatci ne uključuju podatke za Grad Mostar, budući da su Odlukom Središnjega izbornoga povjerenstva BiH od 7. svibnja 2012. godine odgođeni izbori za Gradsko vijeće Grada Mostara.

48. Sukladno odredbama Poglavlja 3. Izbornog zakona BiH, postoji nekoliko kategorija birača u ovisnosti o statusu osobe, kao i načinu ostvarivanja biračkog prava prema vrsti biračkog mjesta:

- a) birači koji svoje biračko pravo ostvaruju na redovitim biračkim mjestima (redoviti birači),
- b) izbjegle osobe i osobe koje privremeno borave u inozemstvu
- c) raseljene osobe.

a) Upis birača u SBP koji svoje biračko pravo ostvaruju na redovitim biračkim mjestima (redoviti birači)

49. Upis birača koji glasuju na redovitom biračkom mjestu vrši se sustavom „pasivne registracije“, odnosno sve osobe kojima se izda važeća osobna iskaznica države Bosne i Hercegovine automatski su upisuju u Središnji birački popis. Na temelju odredaba članka 3.5 Izbornog zakona BiH, mjerodavno tijelo koje vodi registar građana dostavlja podatke za ažuriranje Središnjega biračkog popisa sukladno Zakonu o središnjoj evidenciji i razmjeni podataka.

50. Za potrebe preuzimanja podataka u okviru projekta „Pasivna registracija birača u BiH“ razvijen je aplikativni dio softvera, čija je osnovna svrha olakšati postupak prijenosa podataka, određivanje biračkih mjesta i izradu izvotka iz konačnog biračkog popisa.

51. Potrebno je naglasiti da nije moguće u svakome trenutku imati trenutačno ažurirano stanje Središnjega biračkog popisa, već se broj birača utvrđuje na temelju presjeka podataka svakog prvog ponedjeljka u mjesecu ili u ovisnosti od potrebe, a sukladno Jedinstvenoj metodologiji i programu obrade i vođenja evidencija Središnjega biračkoga popisa, odnosno aktom kojim je utvrđena suradnja Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine.
52. Za potrebe provedbe Lokalnih izbora 2012. godine izvršeno je ažuriranje podataka Središnjega biračkog popisa u četiri (4) termina:

Prvi presjek utvrđen je na dan raspisivanja izbora 7. svibnja 2012. godine i korišten je za izradu privremenih izvadaka iz Središnjega biračkog popisa;

Drugi presjek utvrđen je na dan 3. kolovoza 2012. godine i korišten je u svrhu određivanja biračkih mjesta i pravljenja specifikacija za tiskanje glasačkih listića;

Treći presjek utvrđen je na dan 23. kolovoza 2012. godine i korišten je za izradu Izvatka iz konačnog biračkog popisa koji je distribuiran na biračka mjesta u Bosni i Hercegovini;

Četvrti presjek napravljen je na dan 7. listopada 2012. godine u 24.00 sati, odnosno na dan izbora, s ciljem utvrđivanja biračkog prava glasača koji su glasovali nepotvrđenim listićima.

b) Upis izbjeglih osoba i osoba koje privremeno borave u inozemstvu u Središnji birački popis

53. Upis izbjeglih osoba i osoba koje privremeno borave u inozemstvu u Središnji birački popis vrši se sustavom aktivne registracije, koja podrazumijeva da ove osobe, ukoliko žele ostvariti opciju glasovanja izvan Bosne i Hercegovine, odnosno kako bi se našle na izvatku iz Središnjega biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, dužne su podnijeti za svake izbore prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u propisanom roku, uz propisanu dokumentaciju. Po pitanju načina glasanja izvan Bosne i Hercegovine, Izbornim zakonom BiH omogućene su opcije osobnoga glasovanja (dolaskom na odgovarajuće biračko mjesto u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH u inozemstvu) ili putem pošte (slanjem glasačkog materijala poštom).
54. Sukladno Naputkom o rokovima i redosljedju izbornih aktivnosti, rok za dostavu prijave za glasanje izvan BiH za Lokalne izbore 2012. godine počeo je danom objavljivanja izbora (7. 5. 2012. godine) i trajao je do 24. 7. 2012. godine do 24.00 sata. Dostava prijavnog obrasca sa pratećom dokumentacijom Središnjem izbornom povjerenstvu BiH mogla se vršiti putem pošte na poštanski pretinac 450 i 451, putem telefaksa, elektroničkom poštom ili osobnom dostavom u Središnje izorno povjerenstvo BiH.
55. U svrhu dostupnosti prijavnog obrasca PRP1, kao i informiranja birača, danom raspisivanja Lokalnih izbora 2012. godine, 7. 5. 2012. godine, obrasci prijave sa pratećim vodičem i obavještenjima postavljeni su na internetsku stranicu Središnjega izbornoga povjerenstva BiH www.izbori.ba.
56. U nastojanju da građani Bosne i Hercegovine koji borave u inozemstvu budu informirani o načinu upisa birača i glasovanja izvan Bosne i Hercegovine za Lokalne izbore 2012. godine, Središnje izorno povjerenstvo BiH je kao i prethodnih godina izvršilo distribuciju informativnog materijala prema državljanima BiH izvan zemlje. S tim u vezi, 28. 5. 2012. godine putem Ministarstva vanjskih poslova BiH izvršena je dostava informativnog materijala prema ambasadama i konzulatima Bosne i Hercegovine, kako slijedi: prijavni

obraci PRP-1 (15.000 komada na službenim jezicima u BiH); Odluka o diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u inozemstvu u kojima se planira glasovanje za Lokalne izbore 2012. godine (3.000 kom.); Vodiči za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine s obavijestima o načinu i rokovima za registraciju za glasovanja putem pošte na službenim jezicima u BiH (9.000 kom.), kao i 50 komada setova sa izbornim materijalom za partnerske udruge izvan BiH.

57. U razdoblju 20. - 25. 5. 2012. godine upućeno je ukupno 1.654 setova sa glasačkim materijalom (prijavni obrasci PRP-1 sa Odlukom o diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u inozemstvu, u kojima se planira glasovanje za Lokalne izbore 2012. godine i Vodiči za prijavu birača za glasovanje izvan BiH na službenim jezicima u BiH) na adrese udruga građana i međunarodnih organizacija u inozemstvu. Na zahtjev Ministarstva vanjskih poslova BiH naknadno je dostavljeno još 300 prijavnih obrazaca PRP-1 sa obavijesti o načinu i rokovima za registraciju birača iz inozemstva na službenim jezicima u BiH.
58. Pored navedenoga, svim lokalnim izbornim povjerenstvima i centrima za birački popis u BiH su dostavljeni setovi prijavnih obrazaca i informativnog materijala, kako bi se birači izvan zemlje mogli informirati i preuzeti iste prigodom dolaska u Bosnu i Hercegovinu.
59. Središnje izorno povjerenstvo BiH je u razdoblju 8. - 10. 6. 2012. godine, putem pošte uputilo 37.112 personaliziranih - potvrdnih obrazaca PRP-2, i to na adresu koju su birači dostavili prilikom posljednje prijave za glasovanje izvan BiH ili na drugu (posljednju ažurnu) adresu o kojoj je birač obavijestio Središnje izorno povjerenstvo do dana raspisivanja izbora.
60. U razdoblju od raspisivanja izbora pa do završetka roka za prijavu birača izvan Bosne i Hercegovine, 24. 7. 2012. godine zaprimane su prijave za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, kao i podaci o novim adresama, zahtjevi za slanje obrazaca za registraciju, zahtjevi za provjeru podataka, kao i upiti o načinu registracije i rokovima za registraciju, pri čemu je pristiglo ukupno 9.500 zahtjeva putem telefaksa i 10.922 e-mail poruka.

Od navedenog broja, samo je na dan 23. 7. pristiglo 1.300 poruka, a na dan 24.07. ukupno 1.649 poruka putem elektroničke pošte. Na poruke i upite o načinu prijave za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine je pravovremeno odgovoreno, dok su pristigli prijavni obrasci i dokumentacija tiskani i pripremljeni za obradu. Napominjemo da je putem e-maila i telefaksa pristizao veliki broj ponovljenih prijava i duplikata. Obavješćavanje birača u inozemstvu o nedostacima prijave se vršilo i putem telefona u razdoblju 12. - 24. 7. 2012. zbog nedostatka drugih kontakt podataka, pri čemu su 203 osobe obaviještene o istom, a s 232 osobe nije bilo moguće uspostaviti kontakt. O nedostacima u prijavi putem e-maila obaviješteno je oko 500 osoba.
61. Na brojeve Help line Središnjega izbornoga povjerenstva BiH zaprimljeno je oko 900 poziva, vezano za registraciju birača izvan BiH i provjere statusa prijave birača za glasovanje izvan BiH. Najveći broj poziva odnosio se na birače iz Njemačke, Hrvatske, Švedske, Danske, kao i Bosne i Hercegovine po pitanju ostvarivanja biračkog prava u zemlji. Pored toga, birači izvan Bosne i Hercegovine imali su mogućnost provjeriti status svoje prijave na linku putem internetske stranice Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.
62. Tijekom razdoblja prijave za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine za Lokalne izbore 2012. godine građani su prijave za glasovanje dostavljali i putem raznih udruga: HKUD Pougjarje, Koalicija RS za Srebrenicu, Udruga Kozarčana iz Čikaga, Udruga Veronikin Rubac, Udruga

Povratak, Udruga Srba Stolac, Udruga Una 92, Zavičaj Vlasenica, Fenix i Kraljica Katarina.

63. Nakon završene obrade podnesenih prijava za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, u Središnji birački popis za glasovanje izvan BiH upisano je ukupno 37.359 birača.

Tablica 4 - Pregled broja upisanih birača za glasovanje izvan BiH za Lokalne izbore 2012. godine sa odzivom

Naziv	Broj upisanih birača za glasovanje izvan BiH	Broj birača koji je glasovao	Odziv
Federacija BiH	12.068	7.762	64,32%
Republika Srpska	23.906	16.543	69,20%
Brčko Distrikt	1.385	979	70,69%
Ukupno	37.359	25.284	67,68%

Prilikom obrade prispjelih prijava birača koji borave izvan Bosne i Hercegovine, odbijeno je ukupno 5.855 prijava.

Tablica 5 - Pregled odbijenih prijava za glasanje izvan BiH sa razlozima odbijanja

Razlozi odbijanja prijava za registraciju birača glasovanje putem pošte	Broj prijava
Nedostaje dokaz o identitetu	2.095
Nedostaje dokaz o identitetu i državljanstvu	97
Nedostaje dokaz o identitetu, državljanstvu i prebivalištu	92
Nedostaje dokaz o identitetu, državljanstvu i prijavi	9
Nedostaje dokaz o identitetu i prebivalištu	10
Nedostaje dokaz o državljanstvu	164
Nedostaje dokaz o prebivalištu i boravištu	106
Nedostaje dokaz o prebivalištu	803
Nedostaje obrazac prijave	278
Nema pravo glasa	17
Nije potpisan obrazac	347
Preminule osobe	23
Prijave bez potrebne dokumentacije i ostalo	143
Prijave koje ne ispunjavaju uvjete iz članka 3.15 stavak (1) i (2) Izbornog zakona BiH	1.671
Ukupan broj odbijenih	5.855

b1) Problemi u postupku upisa birača u Središnji birački popis za glasovanje izvan BiH

64. U postupku upisa birača u Središnji birački popis za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, pojavili su se i određeni problemi, dijelom zbog neadekvatnog praćenja procedure upisa birača od strane birača, a dijelom i zbog nepravilnog popunjavanja i dostavljanja prijavnih obrazaca od strane birača putem e-maila. Evidentirani su problemi po pitanju dostave istih kao i osiguranja ispravne dokumentacije od strane državljanina Bosne i Hercegovine, u vezi s čim je i upućen određeni broj prigovora birača izvan Bosne i Hercegovine. Međutim, učestali je problem da građani i pored dane upute o načinu popunjavanja i slanja obrazaca prijavi putem e-maila, dostavljali su nepotpisane obrasce, dokumente čiji je rok važenja

istekao, nevažeće dokumente, nepotpune adrese, adrese bez naziva države i sl.), što je također bio jedan od razloga zbog kojeg dio građana nije bio upisan u SBP za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine za Lokalne izbore 2012. godine, već su mogli glasovati u zemlji, na redovitom biračkom mjestu prema mjestu prebivališta.

65. Središnjem izbornom povjerenstvu BiH je upućen i veći broj prigovora koji su se odnosili na nedobivanje glasačkog materijala na kućne adrese, pri čemu je najčešći razlog bio da se radi o zakašnjelim prijavama birača, kao i dostava prijave na pogrešnu e-mail adresu. Putem telefona, e-maila i internetske stranice Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, birači čije su prijave bile nepotpune bili su obaviješteni o nedostacima, kao i rokovima za otklanjanje nedostataka. Zbog tehničkih pogrešaka prilikom obrade podataka, odnosno pogrešno unesenih adresa prilikom obrade i unosa prijave, nakon izvršenoga ispravka istih, ponovo je poslano 28 biračkih paketa biračima u inozemstvo na ispravne adrese.

b2) Zloupotreba biračkog prava

66. U drugoj polovici 2012. godine, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH su se obraćale osobe sa obavijestima da su im dostavljane prijave za glasovanje putem pošte, iako su živjeli u svojim mjestima u Bosni i Hercegovini. U razdoblju od 16. 7. - 1. 11. 2012. godine Središnje izborni povjerenstvo BiH zaprimila je znatan broj izjava i obavijesti od strane osoba sa područja općina Pelagićevo, Brčko, Šekovića, Zvornika, Osmaka, Novo Goražde, Vukosavlje, Brod i Srebrenice te prijave iz Istočnog Novog Sarajeva i Istočne Ilidže, koje se odnose na dostavljenu prijavu za glasovanje putem pošte za Lokalne izbore 2012. godine bez znanja osoba. U izjavama i obavijestima koje su prispjele putem telefaksa i e-maila, osobe iz navedenih općina navode da je prijava za glasovanje izvan BiH podnesena mimo njihovog znanja, pojedini su naveli imena osoba u koje sumnjaju na izvršenje navedenih zloupotreba te su zahtijevali da se adresa na koju su registrirani za glasovanje putem pošte bez njihovog znanja izmijeni ili da se prijave ponište i da im se omogući glasovanje na redovitom biračkom mjestu. Prigovori su dostavljani putem općinskih izbornih povjerenstava Pelagićevo, Brčko i Osmaci, kao i pojedinačno.
67. Putem općinske izbornoga povjerenstva Pelagićevo, građani ove općine su Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeli i 18 prigovora, koji su se odnosili na prijavljivanje za glasovanje putem pošte bez njihovog znanja, te su zahtijevali izmjenu adrese za slanje glasačkog materijala. Isto tako, 24 osobe iz općine Pelagićevo su se izjasnile da žele glasovati na redovitim biračkim mjestima u općini Pelagićevo. Putem e-maila dostavljen je i popis od strane grupe građana sa 50 imena osoba, kao i popis od 109 osoba čije je biračko pravo zloupotrebano iz Pelagićeva.
68. Građani Brčkog koji borave u Austriji, putem HDZ BiH 27. 7. 2012. godine i Izbornoga povjerenstva Brčko Distrikta BiH su uputili prigovor o kršenju biračkog prava u kojem navode da su njihove adrese za prijam glasačkog materijala izmijenjene bez njihovog znanja te zahtijevaju da im se adresa ispravi.
69. Svim biračima koji su podnijeli prigovor ili obavijest o zloupotrebi biračkog prava izvršena je korekcija adresa u inozemstvu te je glasački materijal poslat na adrese koje su navedene u obavijestima ili izjavama osoba. Birači koji su se izjasnili da žele glasovati na redovitom biračkom mjestu su vraćeni na odgovarajuće biračko mjesto. Osobama koje su podnijele

prigovor poslije 23. 8. 2012. godine, odnosno poslije zaključivanja Središnjega biračkog popisa, omogućeno je glasovanje na nepotvrđenim glasačkim listićima. O ovome su birači bili obaviješteni putem telefona ili općinskih izbornih povjerenstava.

70. Po primanju prijava birača koji navode na sumnju da je zlouporabom osobnih isprava izvršena prijava za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine mimo njihove volje, a nakon dostavljenih obrazaca PRP-1 i PRP-2, sačinjene su potrebne analize i upućene prijave nadležnim tužiteljstvima u Bosni i Hercegovini za navodna kršenja biračkog prava u općinama Osmaci, Srebrenica, Brčko, Šekovići, Novo Goražde, Pelagićevo, Brod i Vukosavlje. S obzirom da naprijed navedeni proces nije okončan, po okončanim pripremanjima proslijedit će se prijave za dva tužiteljstva, a postupa se i po svim zahtjevima za dopunu informacija.
71. Zlouporaba biračkog prava, bila je prisutna i u postupku glasovanja na nepotvrđenim glasačkim listićima. Glavni centar za brojanje zaprimio je ukupno 2.032 omotnice za glasovanje na nepotvrđenim glasačkim listićima. Omotnice sa nepotvrđenim glasačkim listićima nalazile su se i u vrećama za glasovanje putem mobilnog tima, za glasovanje osobno i u odsustvu, a združivanjem obrazaca u Glavnom centru za brojanje se utvrdilo da je riječ o nepotvrđenim glasačkim listićima. Od ukupnog broja primljenih omotnica sa nepotvrđenim glasačkim listićima 2.032, na verifikaciju je stiglo 1.950 omotnica sa glasačkim listićima (74 omotnice su odbijene prije verifikacije). Od 1.950 omotnice verificirano je 1.295, a odbijeno 655 omotnica. Općine koje su imale preko 100 omotnica sa nepotvrđenim listićima su: Pelagićevo, Srebrenica, Šekovići i Istočno Novo Sarajevo.
72. Uz materijal sa biračkog mjesta za glasovanje nepotvrđenim glasačkim listićima, dostavljena je i dokumentacija – preslike osobnih isprava i obrazaca sa kojima su birači pristupili glasanju na navedenim biračkim mjestima, i to: LK OI 4 (354), od čega je 19 za osobe koje su navršile 18 godina nakon 23. 8. 2012. godine, a 335 za ostale slučajeve; obrazac LK OI 2 (18 obrazaca); PB 1 (26 obrazaca); PB 3 (53 obrasca); PB 4 (3 obrasca); preslika osobne iskaznice (153), preslika putovnice (8 preslika); te ostalo (potvrda o privremenom oduzimanju LK-1 potvrda; osobna iskaznica Republike Srbije-1; potvrde JMB 8 (3 potvrde); potvrda VD 1 (1 potvrda); potvrda OI 5 (1) i 7 službenih zabilješki. Najveći broj navedenih dokumenata priložen je u: Srebrenici, Šekovićima, Cazinu i Bosanskom Grahovu.
73. Za glasovanje u odsustvu, bilo je registrirano 10.682 birača, a zaprimljeno je 4.295 glasačkih kompleta, od čega je 18 odbijeno iz razloga što je bilo više omotnica od broja potpisa. Prebrojano je 4.248 glasačkih listića za načelnika i 4.256 glasačkih listića za OV/SO. Razlika u broju zaprimljenih i prebrojanih glasačkih listića mogla je nastati iz razloga što su se osobe potpisale na birački popis, a glasački materijal nije upakiran u odgovarajuće vreće, koje su dostavljene u Glavni centar za brojanje.
74. U procesu rada mobilnih timova, utvrđene su neusklađenosti između dostavljene dokumentacije i stanja glasačkog materijala u vrećama. Iste se najčešće ogledaju u nepodudarnosti broja potpisa na biračkim popisima sa brojem omotnica u vreći mobilnog tima, kao i u smislu pomiješanog materijala za više mobilnih timova iz jedne općine. Na prijedlog Glavnog centra za brojanje, Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo odluku da se za određene slučajeve izvrši dodatna provjera JMB birača koji su odbijeni prilikom verifikacije, budući da se broj potpisa na biračkom popisu i broj pronađenih omotnica podudara. Prilikom obrade materijala u Glavnom centru za brojanje utvrđeno je da

određeni broj dopunskih biračkih popisa nije bio ovjeren od strane izbornoga povjerenstva i da su izbornoga povjerenstva povećale broj mobilnih timova na dan izbora, a da je broj birača koji su glasovali na ovaj način ostao isti, odnosno da u glasovali prema ranije dostavljenim popisima birača.

75. U postupku ponovnog brojanja, utvrđene su određene nepravilnosti koje suštinski predstavljaju kršenje izbornih procedura, predviđenih odredbama Izbornog zakona BiH, kao i podzakonskim aktima donesenim od strane Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.

Najčešći oblici kršenja izbornih pravila bili su:

- a) broj potpisa je različit od broja glasačkih listića u glasačkoj kutiji;
 - b) kandidat je dobio više glasova od političke partije;
 - c) ukupan broj važećih i nevažećih glasačkih listića različit od broja glasačkih listića u glasačkoj kutiji (više-manje);
 - d) jedna osoba je glasovala za više birača ili jedan birač glasovao više puta;
76. Problemi u izbornom procesu, koji daju prostora zlouporabi biračkog prava, mogu se promatrati kroz nekoliko aspekata:
- a) procedura dostave izbornog materijala biračkim odborima dvanaest sati prije otvaranja biračkih mjesta pokazala se kao nedjelotvorna. Na ovaj način ostavlja se mogućnost manipuliranja izbornim materijalom, glasačkim listićima i biračkim popisima i stvaraju uvjeti da se tijekom noći, od strane biračkog odbora potpišu neki birači kao da su glasovali, a onda tijekom izbornog dana ubaci isti broj glasačkih listića u glasačku kutiju ili da se otuđi određen broj glasačkih listića (slučaj zabilježen na dva biračka mjesta 009B010 i 009B061 Prijedor).
 - b) kod brojanja glasačkih listića pojavljuju se mnoge nepravilnosti, što uzrokovane nepoznavanjem procesa (tijek i načina brojanja glasačkih listića), što namjerom biračkog odbora da promjene stvarne izborne rezultate. Činjenica je da se prilikom kontrole izbornih rezultata pojavilo veliki broj validacijskih pogrešaka (ukupan broj glasačkih listića koji su nađeni u glasačkoj kutiji bio je različit od zbroja važećih i nevažećih glasačkih listića). Na nekim biračkim mjestima nepravilnosti su tolike da Središnje izborno povjerenstvo BiH, s ciljem utvrđivanja ispravnog izbornog rezultata bilo u obvezi donijeti odluku i narediti ponovno brojanje glasačkih listića sa tih biračkih mjesta. U određenim slučajevima utvrđivano je da izborni rezultati upisani na obrascima ni u čemu ne odgovaraju stvarnom stanju glasačkih listića nađenih u vreći za ta tijela vlasti;
 - c) kod pakiranja glasačkog materijala, zlouporabe se mogu desiti ako glasački listići nisu spakirani na propisan način i ne prate ih odgovarajući obrasci i birački popisi, pa je time neophodno i teško utvrđivati sadržaj vreća i vršiti njihovo brojanje.

b3) Glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u inozemstvu

77. Člankom 1.5 Izbornog zakona BiH, građanima Bosne i Hercegovine koji borave u inozemstvu, omogućeno je da se prilikom popunjavanja prijave za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine mogu opredijeliti da glasuju u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine u inozemstvu ili putem pošte. Središnje izborno povjerenstvo BiH je na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova BiH, 7. 5. 2012. godine donijelo Odluku o diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine u inozemstvu, u kojima se planiralo organiziranje glasovanja za Lokalne izbore u BiH 2012. godine, a istom je predviđeno da se glasovanje planira u ukupno 24 države.
78. S ciljem edukacije građana koji se opredjeljuju za glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima, Središnje izborno povjerenstvo BiH je napravilo plan posjeta našim konzularnim predstavništvima, kako bi ih upoznali sa načinom registracije i glasovanjem u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH. Tom prigodom, izaslanstvo Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, posjetilo je sljedeća diplomatsko-konzularna predstavništva:
79. U razdoblju od 17. 6.- 9. 6. 2012. godine, izaslanstvo Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je boravilo u Zagrebu – Republika Hrvatska, gdje je posjetilo Veleposlanstvo Bosne i Hercegovine.
80. Izaslanstvo Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je u razdoblju od 19. 6. - 26. 6. 2012. godine posjetilo bosanskohercegovačke konzulate u Norveškoj, Švedskoj i Danskoj.
81. Izaslanstvo Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je u razdoblju od 27. 6. – 5. 7. 2012. godine posjetilo diplomatsko-konzularna predstavništva Bosne i Hercegovine u Ljubljani, Beču, Berlinu i Pragu.
82. Predstavnik Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je u razdoblju od 29. 6. - 12. 7. 2012. godine boravio u SAD u posjeti Generalnom konzulatu BiH u Chicagu, Ambasadi Bosne i Hercegovine u Washintonu, gdje je održao predavanje o registraciji birača i načinu glasovanja i obavio razgovore sa građanima Bosne i Hercegovine u St. Loisu (Moines Iowa), Atlanta (Georgija), Charllotte (North Carolina) i Boston (Masachutes).
83. Izaslanstvo Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je u razdoblju od 28. 6. - 3. 7. 2012. godine posjetilo konzulate u Munchenu, Stuttgartu i Frankfurtu.
84. Svim biračima koji su se izjasnili za glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, a isto nije provedeno, prema odredbama Izbornog zakona BiH, glasački materijal je pravovremeno dostavljen na adrese koje su građani naveli u svojim prijavama, kako bi im bilo omogućeno glasovanje putem pošte i ostvarenje biračkog prava.
85. Pravilnikom o načinu provedbe izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine utvrđena je procedura za provedbu ovih izbora, organizacijsko-tehnički uvjeti za organiziranje glasovanja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, te je

precizirano da će Središnje izborno povjerenstvo BiH odrediti biračka mjesta za glasovanje, ukoliko je broj registriranih birača za glasovanje osobno u DKP BiH najmanje 50 birača.

Tablica 6 – Broj registriranih birača u DKP po državama

R/B	DRŽAVA	DKP	UKUPNO
1.	Makedonija	Makedonija -Veleposlanstvo BiH u Skoplju za Makedoniju i Kosovo	2
2.	Holandija	Holandija -Veleposlanstvo BiH u Hagu	11
3.	Norveška	Norveška-Veleposlanstvo BiH u Oslu	19
4.	Austrija	Austrija-Veleposlanstvo BiH u Beču	23
5.	Australija	Australija - Veleposlanstvo BiH u Kamberi	14
6.	Švedska	Švedska -Veleposlanstvo BiH u Stokholmu	6
7.	Švicarska	Švicarska -Veleposlanstvo BiH u Bernu	3
8.	Slovenija	Slovenija -Veleposlanstvo BiH u Ljubljani	7
9.	Česka	Česka -Veleposlanstvo BiH u Pragu za Česku i Slovačku	4
10.	Turska	Turska - Generalni konzulat BiH u Istanbulu	4
11.	SAD	SAD - Veleposlanstvo BiH u Washingtonu	47
12.	SAD	SAD - Generalni konzulat BiH u Chichago	4
13.	Srbija	Srbija -Veleposlanstvo BiH u Beogradu	9
14.	Njemačka	Njemačka -Veleposlanstvo BiH u Berlinu	42
15.	Njemačka	Njemačka - Generalni konzulat BiH u Munchenu	40
16.	Njemačka	Njemačka - Generalni konzulat BiH u Stuttgartu	27
17.	Njemačka	Njemačka - Generalni konzulat BiH u Frankfurtu	47
18.	Danska	Danska -Veleposlanstvo BiH u Copenhagenu	13
19.	Francuska	Francuska -Veleposlanstvo BiH u Parizu	7
20.	Velika Britanija	Velika britanija -Veleposlanstvo BiH u Londonu za Veliku Britaniju i Irsku	2
21.	Italija	Italija -Veleposlanstvo BiH u Rimu	1
22.	Hrvatska	Hrvatska -Veleposlanstvo BiH u Zagrebu	5
23.	Austrija	Austrija - Počasni konzulat BiH u Gracu	1
		UKUPNO	338

86. Nakon isteka roka za upis birača u Središnji birački popis za glasovanje izvan BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH je analizirajući ukupan broj birača prijavljenih za glasovanje u DKP BiH utvrdila da ni na jednom predviđenom biračkom mjestu u DKP BiH nije prijavljen dovoljan broj birača za organiziranje osobnoga glasovanja, te je dana 3. 8. 2012. godine donijela Odluku da se glasovanje za Lokalne izbore 2012. godine u DKP BiH neće održati.

c) Upis raseljenih osoba

87. Sukladno članku 1.1 stavak (1) točka 9. Izbornog zakona BiH, pod raseljenim osoba se podrazumijevaju državljani Bosne i Hercegovine čiji je status raseljene osobe utvrdilo mjerodavno tijelo za pitanja raseljenih osoba sukladno zakonu. Raseljene osobe koje imaju biračko pravo imala su mogućnost da se popunjavanjem obrasca PBO-2 do 24. 7. 2012. godine da izjasne za glasovanje osobno u općini prebivališta iz 1991. godine ili za glasovanje u odsustvu iz općine u kojoj ima boravište.

88. S ciljem ažuriranja podataka o raseljenim osobama u Središnjem biračkom popisu, Središnje izborno povjerenstvo BiH je koordinirala sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH i Agencijom za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH (IDDEEA) koje imaju informacije i podatke o osobama sa statusom raseljenih osoba, da pravovremeno dostavljaju podatke Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, kako bi se uradili što točniji izvanci iz Središnjega biračkog popisa. Ukupno su dostavljeni podaci za 103.449 osoba koje imaju status raseljene osobe u evidencijama mjerodavnoga Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH. Nakon analize dostavljenih podataka utvrđeno je biračko pravo navedenih osoba, odnosno da je u Središnji birački popis upisano 75.430 osobe, dok 28.019 osoba nije pronađeno u Središnjem biračkom popisu, odnosno nisu dostavljeni potpuni podatci ili su dostavljeni netočni podatci, čime je i baza podataka broja raseljenih osoba u CBP bila upitna.
89. Osnovna poteškoća za upis raseljenih osoba je neažurna i nepotpuna evidencija mjerodavnih tijela, čime je otežana identifikacija raseljenih osoba u Središnjem biračkom popisu kako bi iste mogle ostvariti biračko pravo. Za potrebe budućeg rješavanja navedenog problema neophodno je u suradnji sa mjerodavnim tijelima izvršiti dopunu i ispravku netočno unesenih podataka u razdoblju kada se ne provode izbori, kako bi isti bili ažurni do početka sljedećih izbora.

d) Aktivnosti vezane za vođenje CBP-a, a u svezi osoba koje se nalaze na izdržavanju kazne zatvora zbog povrede humanitarnog prava.

90. Člankom 3.6 stavak (1) Izbornog zakona BiH propisano je da je Središnje izborno povjerenstvo BiH odgovorno za točnost, ažurnost i ukupni integritet Središnjega biračkog popisa, dok u stavku (2) točka d) i e) je propisano da Središnje izborno povjerenstvo BiH u vođenju Središnjega biračkog popisa vodi posebne evidencije o osobama kojima je po osnovi zakona oduzeto pravo da glasaju (točka d) i zaključuje i potvrđuje konačne izvance iz Središnjega biračkog popisa koji se koristi za izbore (točka e).
91. Sukladno mjerodavnošću o vođenju Središnjega biračkog popisa, a svezi odredbe članka 1.7 Izbornog zakona BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH je na temelju prikupljenih podataka od sudova i drugih mjerodavnih tijela o osobama koje se nalaze na izdržavanju kazne zatvora zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava koju je izrekao Sud Bosne i Hercegovine, Sud Republike Srpske ili Sud Federacije Bosne i Hercegovine i Sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ili koje se nije povinovalo naredbi da se pojavi pred Sudom Bosne i Hercegovine, Sudom Republike Srpske ili Sudom Federacije Bosne i Hercegovine i Sudom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u izbornom periodu, donijelo 67 odluka kojim je utvrđeno da osoba neće biti upisana u Središnji birački popis dok se nalazi na izdržavanju kazne zatvora izrečene presudom suda zbog povrede humanitarnog prava, u slučaju da osoba nije upisana u Središnji birački popis ili da će ova odluka biti osnova za brisanje osobe iz Središnjega biračkog popisa, u slučajevima kada je osoba upisana u Središnji birački popis. Od 67 odluka u dva slučaja se radi o osobama za koje su potvrđene optužnice, a odbile su se pojaviti pred mjerodavnim sudom. Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo 16 odluka kojim je utvrđeno da se osoba upisuje u Središnji birački popis, čije ime je prethodno brisano iz popisa sukladno odredbom članka 1.7 Izbornog zakona BiH, iz razloga isteka izdržavanja kazne zatvora izrečene zbog povreda humanitarnog prava.

1.5. Ovjera političkih subjekata i kandidata

92. U razdoblju do raspisivanja Lokalnih izbora 2012. godine izvršene su pripremne aktivnosti po pitanju segmenta izbornog procesa koji se odnosi na ovjeru političkih subjekata, a koje su uključivale sljedeće radnje:
- a) sačinjavanje vremenskog plana za Lokalne izbore 2012. godine;
 - b) sačinjavanje prijedloga podzakonskog akta - Pravilnika o prijavi i ovjeri političkih subjekata, udruge i skupina za sudjelovanje na neposrednim izborima u Bosni i Hercegovini, te sačinjavanje svih obrazaca prijave političkih subjekata za sudjelovanje na izborima, kao i njihova priprema za tiskanje.
 - c) testiranje aplikacija „Jedinstvenog izbornog informacijskoga sustava BiH“ – JIIS BiH,
 - d) izvršeno je prikupljanje statuta općina, a u svezi utvrđivanja broja vijećnika iz svih općina i gradova u Bosni i Hercegovini,
93. Pitanje ovjere političkih subjekata i kandidata za sudjelovanje na izborima regulirano je odredbama Izbornog zakona BiH - Poglavlje 4, te Pravilnikom o prijavi i ovjeri političkih subjekata za sudjelovanje na izravnim izborima u Bosni i Hercegovini.
94. Na temelju zakonskog okvira, proces ovjere političkih subjekata i kandidatskih listi odvijao se u tri (3) međusobno uvjetovane vremenske aktivnosti:

a) Ovjera prijava političkih stranaka i neovisnih kandidata

95. Sukladno članku 4.6 i 4.10 Izbornog zakona BiH i člankom 2. stavak (1) točka 1) Naputka o rokovima i redosljedu izbornih aktivnosti, rok za podnošenje prijava političkih stranaka i nezavisnih kandidata istekao je 25. 5. 2012. godine u 16.00 sati. Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podneseno je ukupno 87 prijava političkih stranaka i 338 prijava nezavisnih kandidata, od čega 48 kandidata pripadnika nacionalnih manjina.

Tablica 7 – Pregled ovjera prijava političkih stranaka i neovisnih kandidata

R/B	Politički subjekti	Prijavljeno	Ovjereno	Odbijeno
1.	Političke stranke	87	84	3
2.	Nezavisni kandidati	338	330	8

U vezi sa navedenim sačinjeno je ukupno:

- 200 odluka o ovjeri/odbijanju političkih stranaka,
- 338 odluka o ovjeri/odbijanju neovisnih kandidata,
- 87 obavještenja političkim strankama za otklanjanje nedostataka u prijavi, i
- 99 obavještenja neovisnim kandidatima za otklanjanje nedostataka u prijavi.

b) Ovjera prijava koalicija i listi neovisnih kandidata

96. Sukladno članku 4.12 i 4.15 Izbornog zakona BiH i članku 2. stavak (1) točka 3) Naputka o rokovima i redosljedu izbornih aktivnosti, rok za podnošenje prijave koalicija i listi nezavisnih kandidata istekao je 19. 6. 2012. godine. Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnesene su ukupno 63 prijave za ovjeru koalicija i 16 listi nezavisnih kandidata za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2012. godine.

Tablica 8 – Pregled ovjera koalicija i listi neovisnih kandidata

R/B	Politički subjekti	Prijavljeno	Ovjereno	Odbijeno
1.	Koalicije	63	59	4
2.	Liste neovisnih kandidata	16	16	0

U vezi sa navedenim sačinjeno je ukupno:

- 63 odluke o ovjeri/odbijanju političkih stranaka,
- 16 odluka o ovjeri listi neovisnih kandidata i
- Devet (9) obavijesti koalicijama za otklanjanje nedostataka u prijavi.

c) Ovjera i potvrđivanje prijave kandidata i kandidatskih listi za sudjelovanje na izborima

97. Sukladno članku 4.21 Izbornog zakona BiH i članku 2. stavak (2) Naputka o rokovima i redosljedu izbornih aktivnosti, rok za podnošenje kandidatskih listi istekao je 9. 7. 2012. godine. Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnesene su kandidatske liste od strane 84 političke stranke i 59 koalicija za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2012. godine. Liste su sadržavale 30.621 kandidata na 2.495 kandidatskih listi. Za načelnike/gradonačelnike je predloženo 557 kandidata, a 29.916 kandidata za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine/skupštinu grada i 148 kandidata za popunu garantiranih mandata za pripadnike nacionalnih manjina.
98. Sukladno odredbama članka 4.21 stavak (2) Izbornog zakona BiH rok za podnošenje kandidatskih listi sa svim propisanim obrascima za zamjenske kandidate, ispravicima, kao i dodatne dokumentacije, nakon prijama obavijesti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, istekao je 26. 7. 2012. godine. Nakon toga Središnje izborno povjerenstvo BiH je za Lokalne izbore 2012. godine ovjerala ukupno 30.351 kandidata, i to:

- a) za načelnike/gradonačelnike – 550,
- b) za vijećnike - 29.652 i

c) za zajamčene mandate za pripadnike nacionalnih manjina – 149.

99. U svezi navedenih podataka, sačinjeno je ukupno oko 200 odluka o ovjeri/odbijanju kandidatskih listi i kandidata političkih stranaka i koalicija i 85 obavijesti političkim strankama i koalicijama za otklanjanje nedostataka u prijavi.
100. Po pitanju provjera kandidata za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2012. godine u smislu odredaba Izbornog zakona BiH, za Ured Visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini urađena su i dostavljena dva dopisa s popisima kandidata prijavljenim za sudjelovanje na predmetnim izborima. Cjelokupan postupak iz segmenta ovjere političkih subjekata za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2012. godine, Središnje izborno povjerenstvo BiH je uradilo ukupno devet (9) izvješća sa pratećom dokumentacijom i prijedlozima.

1.6. Obuka i edukacija izborne administracije

101. Središnje izborno povjerenstvo BiH je na temelju Plana i programa edukacije tijela za provedbu izbora za 2012. godinu uspješno provelo obuka za članove izbornih povjerenstava osnovnih izbornih jedinica na temu „Rad biračkih odbora na dan izbora”, koja je organizirana u razdoblju od 27. 8. - 7. 9. 2012. godine. Cilj obuke je bio upoznavanje članova izbornih povjerenstava sa procedurama glasovanja i brojanja na biračkim mjestima, kao i sa ostalim aktivnostima neposredno pred i nakon održavanja izbora (prijem materijala, potpisivanje primopredajnih obrazaca i sl.).
102. Obuka se sastojala od teoretskog i praktičnog dijela i tom prilikom su se sudionici upoznali sa procedurama brojanja glasačkih listića, pakiranjem izbornog materijala, te sa načinom podnošenja izvješća sa izbornim rezultatima prema Središnjem izbornom povjerenstvu BiH na dan izbora. Obuka je provedena regionalno, i to u sljedećim općinama/gradovima: Sanski Most, Banja Luka, Doboj, Ugljevik, Tuzla, Sarajevo, Travnik, Goražde, Trebinje i Čitluk. Izvršitelji edukacije su bili koordinator za trening i obuku i koordinatori za rad sa općinskim izbornim povjerenstvima, uz praćenje člana Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. O nazočenju obveznoj edukaciji izrađena su i dostavljena uvjerenja članovima izborne administracije.

a) „Probni izbori“ (Dry run)

103. U svrhu provedbe Lokalnih izbora 2012. godine, Središnje izborno povjerenstvo BiH je u razdoblju od 20. do 21. 9. 2012. godine, organiziralo i provelo probne (testne) izbore. „Probni izbori“ prvenstveno su imali za cilj testiranje aplikacije za unos izbornih rezultata. Želeći, da se testiranje izvrši na djelotvoran način, Središnje izborno povjerenstvo BiH je svim izbornim povjerenstvima osnovnih izbornih jedinica dostavilo probne popunjene uzorke obrazaca koji se koriste na biračkim mjestima. Testiranje se vršilo prema utvrđenom planu testiranja, koji je simulirao izborne aktivnosti na izborni dan. Tijekom testiranja, izborna povjerenstva osnovnih izbornih jedinica izvršila su unos podataka putem aplikacije, prilikom čega su evidentirani postojeći problemi koje je bilo neophodno otkloniti do održavanja Lokalnih izbora 2012. godine.

1.7. Edukativna i promidžbeno-informativna kampanja

a) Kampanja - Upis birača u Središnji birački popis

104. Cilj edukativne kampanje, provedene u svrhu upisa birača u Središnji birački popis bio je da se građani informiraju o načinu upisa birača u Središnji birački popis te da se birači koji glasuju putem pošte (izvan Bosne i Hercegovine) upoznaju na koji način mogu ostvariti svoje biračko pravo, odnosno na koji način se mogu prijaviti da bi glasovali na Lokalnim izborima 2012. godine. U vezi s navedenim, sačinjena su četiri (4) TV spota i radio džingla koji su emitirani na svim javnim TV stanicama i većini privatnih TV stanica. Također, urađen je video zapis, postavljen na internetsku stranicu Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, sa detaljnim objašnjenjem biračima kako se prijaviti kako bi glasovali putem pošte, te načinom na koji se popunjavaju prijavni obrasci (PRP-1 i PRP-2). Ova kampanja trajala je od dana objave izbora do 24. 7. 2012. godine, kada je istekao rok za registraciju putem pošte i izbora biračke opcije za raseljene osobe.
105. Oglas Upis birača u Središnji birački popis objavljivan je šest (6) puta u šest (6) dnevnih novina na području Bosne i Hercegovine na pola strane u crno/bijeloj varijanti, u terminima najvećih tiraža dnevnoga tiska. TV spotovi i radio džinglovi edukativne kampanje – Središnji birački popis pripremljeni su i objavljeni u više varijanti, u ovisnosti o kategoriji birača kojima su namijenjeni:
- upis birača u Središnji birački popis i izbor biračke opcije – do 7. 10. 2012. godine (redoviti birači),
 - upis birača u Središnji birački popis i izbor biračke opcije – raseljene osobe do 24. 7. 2012. godine,
 - upis birača u Središnji birački popis i izbor biračke opcije – izbjeglice i osobe koje privremeno žive izvan Bosne i Hercegovine – prva registracija - BiH do 24. 7. 2012. godine,
 - upis birača u Središnji birački popis i izbor biračke opcije – izbjegle osobe i osobe koje privremeno žive izvan Bosne i Hercegovine do 24. 7. 2012. godine.

b) Kampanja „Kako glasovati“

106. Cilj ove edukativne kampanje bio je upoznavanje birača sa tijelima vlasti za koje se vrši glasovanje na Lokalnim izborima 2012. godine, te o načinu ispravnog popunjavanja glasačkih listića. Ova kampanja trajala je od 3. 9. 2012. godine do 7. 10. 2012. godine. Oglas „Kako glasovati“ objavljivan je četiri (4) puta u šest (6) dnevnih novina na području Bosne i Hercegovine na pola strane u crno/bijeloj tehnici, u terminima najvećih tiraža dnevnoga tiska. Ova kampanja je uključila i TV spotove i radio džinglove „Kako glasovati“. Urađeni su i poster - „Kako glasati“ i „Zlouporaba biračkog prava“.

c) Motivacijska kampanja

107. Cilj motivacijske kampanje je bio da se birači animiraju da u što većem broju izađu na biračka mjesta i ostvare svoje biračko pravo. Sačinjena su četiri (4) TV spota i radio džingla koji su emitirani na svim javnim TV stanicama i većini privatnih TV stanica. Svi motivacijski TV spotovi i radio džinglovi pripremljeni su pod sloganom Središnjega izbornoga povjerenstva BiH „7. listopada - dan kada vi donosite odluke“. Motivacijski spotovi emitirani od 3. 9. 2012. godine do 7. 10. 2012. godine, za sljedeće kategorije građana:

- apstinenti,
- mladi,
- invalidne osobe i
- opći motivacijski spot

Kao i prethodnih godina, strategija edukativne i motivacijske kampanje za potrebe izbora provela se putem elektroničkih medija, tiskanih medija, te produkcijom plakata za isticanje na biračkim mjestima.

d) Informiranje birača - “SMS” centar

108. Uspostavljanjem “SMS” centra od strane Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, svaki birač je slanjem svog JMB putem SMS poruke na broj 091 12 12 12 mogao provjeriti lokaciju svog biračkog mjesta. Broj je bio jedinstven za korisnike svih mobilnih mreža u Bosni i Hercegovini. Telop sa brojem SMS centra proslijeđen je svim javnim televizijskim i radio postajama u Bosni i Hercegovini, a emitirao se do 3. 10. 2010. godine. U razdoblju od 7. 9. do 3. 10. 2012. godine SMS upit je poslalo 13.328 osoba. Sve vrijeme, zbog pravovremene informiranosti birača i svih aktera u izbornom procesu, radilo se na održavanju i pravovremenom ažuriranju internetske stranice Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Sve informacije značajne za izborni proces, odluke, priopćenja, statistike, podzakonski akti i normativi na taj način bili su na raspolaganju javnosti.

1.8. Sigurnosni aspekti Lokalnih izbora 2012. godine

109. S ciljem stvaranja ozračja za sigurnu provedbu Lokalnih izbora 2012. godine, Ministarstvo sigurnosti BiH preko policijskih agencija koje provode zakon, entitetskih MUP-ova u Bosni i Hercegovini i Policije Brčko Distrikta BiH, Granične policije BiH, između ostalog, bili su obvezni osigurati da se Lokalni izbori 2012. godine provedu u ozračju koje će jamčiti maksimalan stupanj sigurnosti i povjerenja javnosti u čitav izborni proces. Naime, sukladno članku 2.1. stavak 3. Izbornog zakona BiH⁴³, sva tijela vlasti na svim razinama obvezna su pomagati tijelima za provođenje izbora. U vezi s navedenim, Središnje izborno povjerenstvo BiH je 31. 8. 2012. godine uputilo službeni zahtjev svim sigurnosnim

⁴³ „Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10

agencijama na području Bosne i Hercegovine da poduzmu sve sigurnosne radnje kako bi se Lokalni izbori 2012. godine u Bosni i Hercegovini održali što sigurnije.

110. Na sastanku održanom 20. 9. 2012. godine, u prostorijama Ministarstva sigurnosti BiH formiran je Stožer za sigurnost Lokalnih izbora 2012. godine. Na sastanku su bili: predstavnici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, Ministarstva sigurnosti BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu - SIPA, Ministarstva unutrašnjih poslova Federacije BiH, Ministarstva unutaršnjih poslova Republike Srpske, Policije Brčko Distrikta BiH. Na ovom sastanku zaključeno je da Ministarstvo sigurnosti BiH donese i Odluku o formiranju Odbora za sigurnost Lokalnih izbora 2012. godine u Bosni i Hercegovini⁴⁴.
111. Odbor za sigurnost Lokalnih izbora 2012. godine zasjedao je u više navrata sa zadaćom da se članovi Odbora upoznaju i dogovore o aktivnostima koje je trebalo poduzeti u svojim sredinama iz koje dolaze, koje su im zajedničke aktivnosti, prije nego što Središnje izbornog povjerenstvo BiH proglasi predizbornu kampanju, aktivnostima za vrijeme predizborne kampanje i aktivnostima na sam dan izborne šutnje i na dan održavanja izbora, te distribucija glasačkog materijala od općinskih izbornih povjerenstava do središnjega izbornog skladišta.
112. S ciljem provedbe odredaba Izbornog zakona BiH, Odbor za sigurnost Lokalnih izbora 2012. godine imao je zadaću da, preko policijskih agencija koje provode zakon u Bosni i Hercegovini, entitetskih MUP-ova u Bosni i Hercegovini i Policije Brčko Distrikta BiH, fizički osigura lokacije sa izbornim materijalom. Pored toga, zadaća policijskih agencija odnosio se i na: maksimalan stupanj sigurnosti čime se stvara i povjerenje javnosti u čitav izborni proces, sprječavanje izbornih prijevара, provjeravanja prebivališta i boravišta birača, angažiranjem IDDEEA administratora osobnih iskaznica, kao i na prevenciju od fiktivnog izdavanja, falsificiranja i zlouporabe dokumenata, osiguranje pratnje konvoja sa papirom sa zaštitom za tiskanje glasačkih listića i da osigura mjesto tiskanja, vanjsko osiguranje sjedišta Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, skladišta Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, Glavnog centra za brojanje, osiguranje lokacija svih općinskih izbornih povjerenstava, izbornih povjerenstava gradova Banja Luke, Prijedora, Doboja, Bijeljine, Trebinja i Izbornoga povjerenstva Brčko Distrikta BiH.
113. Prema planu Odbora za sigurnost Lokalnih izbora 2012. godine, fizičke mjere zaštite u mjestu i pokretu s potpunom odgovornošću provodile su sljedeće policijske agencije:
 - a) sjedište Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, koje se nalazi u ulici Danijela Ozme br. 7, osiguravala je Direkcija za koordinaciju policijskih tijela u BiH, u razdoblju od 10. 9. 2012. do 15. 1. 2013.;

⁴⁴ Imenovani članovi Odbora za sigurnost za Lokalne izbore 2012. godine bili su: Vedran Mulabdić, koordinator - Ministarstvo sigurnost BiH, Ivica Bošnjak, član – Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, Nebojša Pušara, član – Državna agencija za istragu i zaštitu, Vranac Mugdim, član – Granična policija BiH, Rasim Hadžić, član – Federalno ministarstvo unutaršnjih poslova BiH, Branimir Šehovac, član – Ministarstvo unutaršnjih poslova RS-a, Jasmin Idrizović, član – Ministarstvo unutaršnjih poslova Županije Sarajevo, Petar Lazović, član - Policija BDBiH i mr. Goran Cicović, član - Središnje izbornog povjerenstvo BiH.

- b) skladište Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, koje se nalazi u ulici Ismeta Alajbegovića Šerbe br. 30., osiguravalo je Ministarstvo unutrašnjih poslova Županije Sarajevo u razdoblju od 12. 9. 2012. do 6. 12. 2012.;
 - c) fizičko osiguranje Glavnog centra za brojanje („KSC Skenderija“) i kontradiverzijsko osiguranje u vrijeme rada Centra obavljala je Federalna uprava policije u razdoblju od 15. 9. 2012. do 15. 11. 2012.
 - d) fizičko osiguranje lokacija općinskih izbornih povjerenstava na koje je dostavljan osjetljivi izborni materijal, od dana dostave, do povrata materijala s potpunom odgovornošću za entitet Federacije BiH obavljala su županijska ministarstva unutarnjih poslova preko mjerodavnih policijskih uprava. Na području entiteta Republike Srpske ove aktivnosti vodili su centri službi sigurnosti preko policijskih stanica. Na području Brčko Distrikta BiH, ove aktivnosti vodila je Policija Brčko Distrikta BiH.
 - e) osiguranje, distribuciju izbornog materijala i pratnju konvoja sa izbornim materijalom na području entiteta i Brčko Distrikta BiH, obavljala je Direkcija za koordinaciju policijskih tijela u BiH uz pomoć Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske, Federalne uprave policije, Policije Brčko Distrikta BiH i mjerodavnih županijskih ministarstava unutarnjih poslova.
114. Tijekom distribucije glasačkih listića poduzete su sigurnosne mjere u pogledu koordinacija praćenja transporta papira za glasačke listiće od graničnog prijelaza do kompanije za tiskanje glasačkih listića, kao i samo osiguranje distribucije i pratnja kamiona sa izbornim materijalom koja je bila usklađena s vremenskim planom izbornih aktivnosti od skladišta Središnjega izbornoga povjerenstva BiH do sjedišta općinskih izbornih povjerenstava u svim općinama, izbornim komisijama gradova Banja Luka, Prijedor, Doboj, Bijeljina, Trebinje i izbornoga povjerenstva Brčko Distrikta BiH, kao i povrat glasačkog materijala od općinskih izbornih povjerenstava i izbornih povjerenstava gradova do skladišta Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Pratnja izbornog materijala za Glavni centar za brojanje na području grada Sarajeva, obuhvaćao je radnje osiguranja od skladišta Središnjega izbornoga povjerenstva BiH do Glavnog centra za brojanje i povrat materijala u skladište Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, osiguranje glasačkog materijala od poštanskog pretinca (Centar pošta Sarajevo) do Glavnog centra za brojanje i osiguranje od sjedišta Središnjega izbornoga povjerenstva BiH do Glavnog centra za brojanje, koju je obavljala Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH.
115. Nakon provedenih Lokalnih izbora 2012. godine, opći je dojam svih relevantnih čimbenika da su Lokalni izbori 2012. godine protekli u dobrom ozračju, da nije bilo većih incidenata i da je policija na svim razinama, u nekim incidentnim situacijama, reagirala na vrijeme sukladno zakonu i veoma profesionalno. Opća je ocjena da je formiranje Odbora za sigurnost izbora ispunio svoju svrhu i da ovaj vid osiguranja izbornog procesa treba zadržati i na sljedećim izborima u Bosni i Hercegovini.

1.9. Rad Glavnog centra za brojanje

116. Postupajući prema odredbi članka 2.9 stavak (1) točka 2. i članka 5.22 stavak (2) i (3) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine⁴⁵, Središnje izborno povjerenstvo BiH je:
- na 36. sjednici, održanoj 11. 7. 2012. godine, donijelo Odluku o uspostavi Glavnog centra za brojanje za Lokalne izbore 2012. godine
 - na 49. sjednici, održanoj 16. 8. 2012. godine, donijelo Odluku o imenovanju ravnatelja i zamjenika ravnatelja Glavnog centra za brojanje.
117. Sukladno Izbornim zakonom BiH, provedbenim aktima i posebno Pravilnikom o organizaciji Glavnog centra za brojanje, načinu verifikacije i brojanja glasačkih listića⁴⁶, Glavni centar za brojanje obavljao je poslove iz svoje mjerodavnosti:
- verifikacija prava glasa birača koji glasaju izvan Bosne i Hercegovine putem pošte i birača koji glasaju nepotvrđenim glasačkim listićima,
 - prijam i kontrola biračkog materijala sa biračkih mjesta za glasovanje u odsustvu i nepotvrđenih glasačkih listića,
 - brojanje glasačkih listića birača koji su glasovali putem pošte, u odsustvu ili nepotvrđenim glasačkim listićima,
 - unos i ovjera rezultata glasovanja za sve glasačke listiće koji se broje u Glavnom centru za brojanje,
 - prijam, kontrola, unos i provjera rezultata glasovanja s redovitih biračkih mjesta i objedinjenih zbrojnih rezultata glasovanja,
 - obrada i priprema izbornih rezultata za Središnje izborno povjerenstvo BiH za objavu utvrđenih i potvrđenih izbornih rezultata i
 - vršenje prvog ili ponovnog brojanja glasačkih listića sa redovitih biračkih mjesta za koje Središnje izborno povjerenstvo BiH donese odluku o ponovnom brojanju.
118. Lokacija Glavnog centra za brojanje, bila je u dijelu objekta KSC „Skenderija“ u Sarajevu. U njegovom radu u vrijeme pune operativnosti, osim djelatnika Tajništva Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, bilo je uposleno dodatno osoblje (ukupno 463), koji je bilo raspoređeno u 3 (tri) smjene, na bazi 24-satnog radnog dana. Ovakav sustav rada bio je primjenjivan u najintenzivnijim ključnim periodima brojanja glasova, verifikacije, kontrole i unosa izbornih rezultata i ostalih aktivnosti, s ciljem završetka poslova na utvrđivanju izbornih rezultata u predviđenim rokovima, kao i okončanju ponovnih brojanja u što kraćem roku. Središnje izborno povjerenstvo BiH je i za Lokalne izbore 2012. godine puno povjerenje za izvršavanje najsloženijih i najodgovornijih poslova za ukupan obujam rada i integritet u radu Centra za brojanje darovalo zaposlenim osobama u Tajništvu Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Ravnatelj Glavnog centra za brojanje i njegovi zamjenici, glavni kontrolor, kontrolor za transport, rukovanje i skladištenje glasačkih listića i drugog izbornog materijala i kontrolori, imenovani su iz reda državnih službenika i uposlenika Tajništva Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.

⁴⁵ „Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10

⁴⁶ „Službeni glasnik BiH“, br. 37/12

Na ovaj način rad Glavnog centra za brojanje, iako je realiziran kao zaseban organizacijski projekt u sklopu pripreme i provedbe Lokalnih izbora 2012. godine, potpuno je bio integriran u postojeću strukturu Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.

119. Središnje izborno povjerenstvo BiH je na prijedlog rukovodećeg osoblja Centra za brojanje na svojoj 52. sjednici, održanoj 30. 8. 2012. godine, usvojilo Odluku o utvrđivanju radnih mjesta sa brojem izvršitelja i visini naknade za osobe angažirane u organizacijskim jedinicama Centra za brojanje na Lokalnim izborima 2012. godine. Ovom Odlukom utvrđena je potrebna kadrovska struktura, definirana organizacija poslova i broj izvršitelja na različitim poslovima. Selekcija osoblja za poslove privremenog karaktera izvršena je po završenom postupku prikupljanja aplikacija na Javni poziv, koji je bio objavljen 30. 8. 2012. godine i na koji se prijavilo 1.150 kandidata. Putem ovog poziva i distribucije aplikacija za prijavu na poslove, koji su bili postavljeni i na internetsku stranicu Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, osigurana je baza podataka za prikupljanje dovoljnog broja aplikacija i izbor odgovarajućih kadrova sa jedne strane, a sa druge strane omogućena je transparentnost procesa upošljavanja za potrebe ovog projekta. Bitan kriterij u postupku selekcije odgovarajućeg osoblja za pojedine pozicije, osim ostalih kriterija koji su naznačeni u tekstu javnog poziva, predstavljalo je ranije iskustvo u poslovima vezanim za izborni proces i izbornu administraciju. Selekcija je vršena na temelju testiranja, kojim je utvrđivano poznavanje procesa obrade podataka na računalu za poslove koji se odnose na unos i obradu rezultata, odnosno razgovora sa kandidatima za sve ostale pozicije. Detaljan opis poslova i odgovornosti za izvršenje poslova bio je sadržan u ugovorima o djelu koji su sklopljeni sa angažiranim osobljem Centra za brojanje, u ovisnosti od vrste poslova na koje su bili raspoređeni.

1. Tehnički aspekti rada Glavnog centra za brojanje

120. Glavni centar za brojanje za Lokalne izbore 2012. godine uspostavljen je odlukom Središnjega izbornoga povjerenstva BiH u srpnju 2012. godine, a planske pripreme za njegovo osnivanje i opremanje otpočele su znatno ranije u dijelu nabave računalne opreme. Organizacija i formiranje Glavnog centra za brojanje su projekt koji iziskuje značajne logističke i operativne pripreme uz obiman angažman kadrovskih i materijalnih potencijala. Središnje izborno povjerenstvo BiH je izvršilo analizu mogućih raspoloživih lokacija za prostor koji bi odgovarao ovoj namjeni te se odlučili za prostor u sklopu kompleksa KSC "Skenderija" kao najprihvatljivije opcije od svih razmatranih lokacija. Limitirajući čimbenici u izboru odgovarajućeg prostora, osim onih financijske prirode, bili su i zahtjevi za neovisnu prostornu cjelinu odgovarajuće površine, prostornog rasporeda i osnovne infrastrukture, sa mogućnošću da osigura nesmetanu komunikaciju potrebnu za smještaj približno 180 zaposlenih koji su radili u okviru jedne radne smjene, kao i preduvjete za sigurnost i sigurnu dostavu izbornog materijala, sa aspekta udaljenosti od skladišta Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, i na kraju da postoje objektivni preduvjeti za postavljanje vlastite službe osiguranja na ulazu/izlazu u prostor Glavnog centra za brojanje.
121. Po završetku faze izbora prostora, nakon potpisivanja ugovora i povjereničkoga prijama prostora, početkom rujna 2012. godine pristupilo se njegovom opremanju i tehničkom osposobljavanju prema zahtjevima poslova koji su se obavljali u Glavnom centru za brojanje.

122. Ukupna radna površina Glavnog centra za brojanje iznosila je 1.100m², a prostor je bio podijeljen u više cjelina potrebnih za pojedine radne odjele, spremišta glasačkog materijala, smještaj administracije i promatrača rada Glavnog centra za brojanje. Prostorna organizacija radnih odjela omogućavala je nesmetano i funkcionalno kretanje glasačkog materijala u fazama procesa verifikacije i brojanja glasova. Nakon završetka obrade i unosa rezultata brojanja, cjelokupni glasački materijal se odlagao u pismohranu, odakle je periodično bio transportiran do skladišta izbornog materijala. Sva dokumentacija sa rezultatima brojanja glasova po pojedinim izbornim jedinicama čuvana je odvojeno u sklopu pismohrane kontrole rezultata, te je bila neposredno dostupna u slučaju potrebe za dodatnom provjerom i uvidom u rezultate brojanja, što je bilo osobito važno u razdoblju obrade podnesenih prigovora sukladno članku 5.30 Izbornog zakona BiH. Jasno definirana spremišta i točke na kojima se privremeno čuva i zadržava glasački materijal, vođenje i kontrola primopredajne dokumentacije kojom su evidentirane sve dostave i otpreme glasačkog materijala na relaciji Glavni centar za brojanje - skladište, razgraničenja odgovornosti i poslova između pojedinih nositelja posla, uz neposredno i točno vođenje podataka o izvršenim aktivnostima, vremenu i izvršiteljima, uređenom sustavu izvješćivanja i komunikacije neki su od imperativa u tehničko-organizacijskome smislu koji moraju biti ispoštovani u realizaciji projekta ovakve vrste. Na ovaj način, osiguravanjem tehničkih pretpostavki i poštujući sve specifičnosti i zahtjeve koje izborni proces nosi kao cjelina, mogu se osigurati i pretpostavke za uspješno funkcioniranje izborne administracije uz ispunjenje principa zakonitosti, osiguranja nepovredivosti tajnosti glasa i nepristranosti, te učinkovitosti i točnosti u radu sa glasačkim materijalom.

2. Osiguranje i mjere sigurnosti u radu sa glasačkim materijalom

123. Opći sigurnosni aspekt u radu Glavnog centra za brojanje predstavlja važan segment u njegovom radu, a isti se odnosi na mjere osiguranja u samom prostoru kao i u procesu transporta, distribucije i primopredaje izbornog materijala između skladišta Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i Glavnom centru za brojanje. Realizaciju ovog segmenta pratio je niz posebnih operativnih i praktičnih postupaka. Sve aktivnosti koje su provođene na ovom planu imale su za cilj da maksimalno osiguraju glasačke listiće, dokumentaciju sa izbornim rezultatima i ostali izborni materijal, točnost i kvalitetu operativnih aktivnosti koje su provođene u Glavnom centru za brojanje, te eliminiraju sve eventualne rizike i neovlaštena djelovanja iz okruženja.

124. Proceduralna komponenta sigurnosti u radu sa izbornim materijalom realizirana je na način predviđen procedurama koje su se primjenjivale u rukovanju i obradi glasačkog materijala, njegovoj primopredaji, zaduživanju i pohrani. Kretanje glasačkog materijala i vreća sa glasačkim listićima unutar Glavnog centra za brojanje, kao i na relaciji Glavni centar za brojanje – skladište izbornog materijala bilo je pod stalnim nadzorom ovlaštenog i rukovodećeg osoblja uz detaljnu evidenciju o svim dostavama i otpremama izbornog materijala u formi primopredajne dokumentacije.

Dizajnirano je i korišteno više različitih vrsta kontrolnih obrazaca za praćenje kretanja glasačkog materijala i kontrolu kvalitete procesa verifikacije i brojanja putem kojih su se mogli dobiti i podaci o izvršiteljima, datumu i vremenu realizacije određenih aktivnosti, čime su stvoreni preduvjeti da se sve tehničke pogreške pravovremeno uoče i otklone.

3. Aktivnosti u Glavnom centru za brojanje

125. Ukupne aktivnosti provedene u Glavnom centru za brojanje, mogu se podijeliti u tri (3) faze, i to:
126. *Prva faza obuhvaćala je operativne aktivnosti* koje su se u okviru Glavnog centra za brojanje realizirale, neposredno po završetku opremanja prostora, bile su postavljanje potrebne infrastrukture i testiranje opreme, što je uključivalo i testiranje aplikacije za unos rezultata. Paralelno sa ovim aktivnostima, izvršen je opsežan niz radnji na selekciji i organizacijskom strukturiranju osoblja koje je bilo angažirano na različitim poslovima u Centru za brojanje, kao i na pripremi i organizaciji obuke za sve zaposleno osoblje. Sačinjen je plan i program obuke zaposlenoga osoblja, koji je realiziran prema hijerarhijskoj ljestvici organizacijske strukture Glavnog centra za brojanje sa ciljem postizanja pune operativnosti i nesmetanog funkcioniranja Glavnog centra za brojanje od dana izbora.
127. *U drugoj fazi rada Glavnog centra za brojanje*, koja je započela od dana izbora 7. 10. 2012. godine, prema instrukciji Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, obzirom na saznanja o mogućim zlouporabama prilikom registracije za glasovanje putem pošte, prvo se pristupilo verifikaciji i brojanju nepotvrđenih glasačkih listića. Ovi glasački listići su u Glavni centar za brojanje dopremljeni 9. 10. 2012. godine i odmah počelo njihovo brojanje, izuzev za 25 općina za koje je Središnje izborno povjerenstvo BiH imala saznanja o mogućim dvostrukim glasanjima birača – i putem pošte i putem nepotvrđenih glasačkih listića. Na taj način se od 7. 10. od 19 sati do 9. 10. 2012. godine u Glavnom centru za brojanje pristupilo obradi glasačkih paketa pristiglih putem pošte, ali do faze verifikacije.
128. Do zatvaranja Glavnog centra za brojanje, pored verifikacije i brojanja nepotvrđenih glasačkih listića, vršeno je brojanje:
- verificiranih glasačkih listića pristiglih putem pošte (zaključno sa 18. 10. 2012. godine),
 - glasačkih listića kojima su glasovali birači koji glasuju u odsustvu,
 - glasačkih listića kojima su glasali birači koji glasuju putem mobilnog tima.

Tablica 9 - Prebrojani glasački listići u GCB po utvrđenim kategorijama

	Registrirano birača	Ukupno glasačkih listića	Važeći	Nevažeći
Pošta	37.359	23.043- načelnik 24.482 – SO/OV	21.950 - načelnik 24.029 - OV/SO	1.093 - načelnik 453 - SO/OV
Potvrđeni		1.259 - načelnik 1.277 - OV/SO	1.184 - načelnik 1.199 - OV/SO	75 - načelnik 78 - OV/SO
Odsustvo	10.682	4.248 - načelnik 4.256 - OV/SO	3.339 - načelnik 3.727 - OV/SO	909 - načelnik 529 - OV/SO
Mobilni timovi		8.533 - načelnik 8.878 - OV/SO	8.274 - načelnik 8.596 - OV/SO	259 - načelnik 282 - OV/SO
UKUPNO		37.083 - načelnik 38.893 - OV/SO	34.747 - načelnik 37.551 - OV/SO	2.336 - načelnik 1.342 - OV/SO

129. Usporedo sa dostavom glasačkih listića u Glavni centar za brojanje iz skladišta izbornog materijala, dostavljana je i dokumentacija sa rezultatima glasovanja na redovitim biračkim mjestima i objedinjenim zbrojnim rezultatima glasovanja na razini općina, odnosno izbornih jedinica. Sukladno članku 5.27 stavak (1) Izbornog zakona BiH, a s ciljem objave preliminarnih rezultata Lokalnih izbora, sva općinska izborna povjerenstva imala su obvezu da do 8. 10. 2012. godine neposredno dostave objedinjene zbrojne rezultate glasovanja sa održanih izbora. Dio izbornih povjerenstava nije ispoštovao ovu obvezu (npr. Velika Kladuša, Cazin, Bihać, Srbac, Prnjavor, Sanski Most, Lopare, Banovići, Zenica, Kakanj, Bugojno, Busovača, Han Pijesak, Konjic, Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo, Ilidža i Berkovići).
130. U trećoj fazi rada Glavnog centra za brojanje izvršena je kontrola i provjera dokumentacije i izbornog materijala za veći broj biračkih mjesta (birački popisi, zapisnici o radu biračkog odbora i slično), s ciljem provjere navoda iz prigovora koji su podneseni Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, a po nalogu Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Također, izvršeno je skeniranje biračkih popisa svih kategorija birača sa 1.779.718 potpisa (odziv birača). Brojanje svih glasačkih listića, koje je vršeno po redoslijedu koji je utvrdilo Središnje izborna povjerenstvo BiH, te unos i provjera rezultata glasovanja za glasove koji su brojani u Glavnom centru za brojanje, okončano je u jutarnjim satima 22. listopada 2012. godine. Kontrola, unos i provjera rezultata glasovanja prema obrascima koje su dostavila općinska izborna povjerenstva i biračka mjesta završeni su 14. listopada, a Središnje izborna povjerenstvo BiH je utvrdilo i objavila rezultate Lokalnih izbora 22. 10. 2012. godine.

4. Kontrola, validacija i verifikacija rezultata

131. Od dana izbora, do završetka unosa i obrade podataka i objave potvrđenih rezultata, bilo je neophodno vršiti validaciju (kontrolu odstupanja) unesenih podataka. Podaci koji se kontroliraju i validiraju su:
- a) postoje li razlike između prvog i drugog kontrolnog unosa;
 - b) što je u potpunosti uneseno i gdje unosi nedostaju;
 - c) postoje li logičke nesuglasice u okviru unosa.

Validaciju su vršili glavni kontrolor i zamjenik glavnog kontrolora, preko kontrolora koji su bili raspoređeni za rad u smjenama, i to na način:

- a) glavni kontrolor i zamjenik softverski pregledaju tablice koje služe za unos izbornih rezultata,
 - b) sačinjavaju posebne upite kojima se otkriva dinamika unosa i utvrđuje koliko je potrebnih podataka uneseno i koliko nedostaje kao i koja se dinamika unosa ostvaruje,
 - c) koliko ima razlika između unosa i točno na kojim lokacijama,
 - d) postoje li logičke pogreške prilikom unosa, o kojim pogreškama je riječ i gdje se nalaze.
132. Sukladno prijedlozima i izvješćima glavnog kontrolora, Središnje izborna povjerenstvo BiH je naložilo ponovno brojanje za 183 biračkih mjesta. Po završetku brojanja svih glasačkih listića koji su se brojali u Glavnom centru za brojanje, podaci sa obrazaca sa rezultatima glasovanja, uneseni su u bazu podataka, izvršena je njihova validacija i

kontrola točnosti, nakon čega su objavljeni na internetskoj stranici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH 6., 8. i 28. studenoga 2012. godine.

1.10. Promatrači izbornog procesa

133. Sukladno članku 17.3, 17.4 i 17.5 stavak (2) Izbornog zakona BiH i članku 6., 14. i 19. Naputka o uvjetima i procedurama za akreditiranje izbornih promatrača u Bosni i Hercegovini, Središnje izborni povjerenstvo BiH izvršilo je akreditiranje izbornih promatrača političkih subjekata, međunarodnih promatrača i udruga. Središnje izborni povjerenstvo BiH akreditiralo je ukupno 1.435 promatrača, od čega:

- a) 1.179 promatrača ispred 46 udruga,
- b) 162 međunarodna promatrača, ispred dvadeset i osam (28) međunarodnih organizacija, o čemu su donesena pojedinačne odluke o odobravanju zahtjeva za akreditiranje,
- c) 94 promatrača ispred 20 političkih subjekata.

Središnje izborni povjerenstvo BiH akreditiralo je ukupno 328 promatrača za praćenje rada Glavnog centra za brojanje, i to ispred političkih subjekata (19), udruga građana (4) i međunarodnih organizacija i institucija (13). Od 6. do 31. 10. 2012. godine promatrači su nazočili u Glavnom centru za brojanje tijekom 24 sata.

134. Središnje izborni povjerenstvo BiH zaključkom je odbacilo tri (3) zahtjeva udruge za akreditiranje promatrača, i to: „Hrvatska udruga Demokratska alternativa Rame“ budući da je udruga obavijestila Središnje izborni povjerenstvo Bosne i Hercegovine da odustaje od zahtjeva za akreditiranje, Udruga građana – Općinska organizacija Patriotske lige, jer nije dostavljena kompletna dokumentacija propisana člankom 14. stavak (3) točka b) Naputka o uvjetima i procedurama za akreditiranje izbornih promatrača u Bosni i Hercegovini i Udruga građana Omladinski savjet Grada Istočno Sarajevo, jer nije dostavljena kompletna dokumentacija propisana člankom 14. stavak (3) točka b) Naputka o uvjetima i procedurama za akreditiranje izbornih promatrača u Bosni i Hercegovini. Središnje izborni povjerenstvo BiH poništilo je jednu akreditaciju osobe, koja je bila akreditirana ispred Udruge - Centar za afirmaciju mladih Šekovići, s obzirom da je svojim postupanjem ometao izborne aktivnosti te je neprimjerenim ponašanjem prekršio pravila ponašanja koja se odnose na akreditirane promatrače izbornog procesa.

135. Opća je ocjena, u pogledu promatranja rada Centra za brojanje, dana od strane promatrača, da je ovaj proces karakterizirala odlična razina suradnje, neposredna komunikacija i otklanjanje svih nejasnoća tijekom samog rada. Svi promatrači imali su pozitivan odnos prema izvršenju obveza i nisu zabilježeni slučajevi ometanja procesa rada Centra za brojanje nepropisnim zahtjevima promatrača.

1.11. Utvrđivanje izbornih rezultata

136. Po pitanju aspekta rada Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, a koji se odnosi na implementaciju izbornih rezultata, u 2012. godini obrađeno je ukupno 255 predmeta u smislu odbijanja mandata i dodjele mandata sljedećim kvalificiranim kandidatima, te u smislu utvrđivanja prestanaka mandata i dodjele mandata sljedećim kvalificiranim

kandidatima, isto toliko odluka i uvjerenja o dodjeli mandata sljedećem kvalificiranom kandidatu, te prpratnih obavijesti dužnosnicima i tijelima vlasti.

Tablica 10 - Broj utvrđenih prestanaka mandata sa razlozima

R/B	Naziv tijela	Broj utvrđenih prestanaka mandata u 2012. godini
1.	Parlamentarna skupština BiH	2
2.	Parlament Federacije BiH	4
3.	Narodna skupština RS	3
4.	Županijske skupštine	7
5.	Općinska vijeća/Skupštine općina/grada	239
	UKUPNO	255

R/B	Razlog prestanka mandata	Broj donesenih odluka
1.	Odbijeni mandati	123
2.	Osobni razlozi	30
3.	Imenovanje na izvršnu ili zakonodavnu funkciju	22
4.	Ostavke zbog nespojivosti po članku 1.8 Izbornog zakona BiH	55
5.	Smrt	14
6.	Promjena prebivališta	3
7.	Ostavka zbog zaposlenja u državnoj službi	2
8.	Prestanak mandata zbog sukoba interesa	3
9.	Radne ili obiteljske obveze	3
10.	Zdravstveni razlozi	3
11.	Kazna zatvora (pravosnažna presuda)	1
12.	Ostalo	1
	UKUPNO	255

137. Imajući u vidu odgovore na upite, zahtjeve za mišljenje i ostale akte upućene Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, a koji se odnose na predmetnu oblast, obrađeno je oko 46 akata. Svi zahtjevi su pravovremeno i u zakonskom roku realizirani na način što su podneseni zahtjevi za prestanak mandata detaljno obrađeni i procesuirani kroz službene provjere kandidata (funkcije, članstvo u OIP-u, SBP, sankcije, i sl.) i doneseni zakonski akti. Najveći dio provedenih postupaka odnosio se na razdoblje nakon potvrđivanja rezultata Lokalnih izbora 2012. godine, kada je značajan broj osoba koje su osvojile mandat na Lokalnim izborima odbile isti, ili su po imenovanju na nespojivu funkciju podnijele ostavku na osvojeni mandat.
138. Napominjemo da je nakon potvrđivanja rezultata Lokalnih izbora 2012. godine, postupak u slučaju odbijanja mandata i dodjele mandata sljedećem kandidatu, zbog velikog broja prispjelih zahtjeva, vršen u jako kratkim i intenzivnim rokovima, u svrhu što učinkovitije uspostave vlasti i održavanja konstituirajućih sjednica na lokalnoj razini. Na jednu odluku Središnjega izbornoga povjerenstva BiH o prestanku mandata i dodjeli mandata sljedećem kvalificiranom kandidatu podnesena je žalba, koju je Prizivni odjel Suda Bosne i Hercegovine odbio kao neutemeljenu. Iz domena tehničke obrade navedenih aktivnosti, vođena je evidencija o stanju tijela vlasti u smislu prestanaka mandata, odbijanja mandata,

te dodjele mandata sljedećim kandidatima, u elektroničkoj verziji kroz „Jedinstveni izborni informacijski sustav BiH“ - JIIS BiH, te je i pohranjena materijalna građa o istim.

139. U razdoblju od rujna do konca prosinca, obavljani su poslovi nadogradnje i izrade aplikativnog softvera za implementaciju rezultata provedenih Lokalnih izbora 2012. godine, a koji je uvršten u dio „Jedinstvenog informacijskoga izbornog sustava BiH“ – JIIS BiH. Nakon provedenih Lokalnih izbora 2012. godine, izvršena je kontrola i priprema 3.250 uvjerenja o dodjeli mandata izabranim dužnosnicima za skupštine gradova, skupštine općina, općinska vijeća i načelnike i gradonačelnike u Bosni i Hercegovini, te je sa propratnim obavijestima, izjavama o prihvaćanju mandata, kao i izjavama o imovinskom stanju, obavljena svečana primopredaja istih u zgradi Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

1.12. Dostavljanje obrazaca izjava o imovinskom stanju

140. Što se tiče dostavljanja obrazaca izjava o imovinskom stanju, može se konstatirati da se izvršni postupak zbog nedostavljanja izvješća iz ranijeg razdoblja provodi u devet (9) slučajeva, kao i sve potrebne radnje (odgovori po zahtjevima Suda BiH, upiti strankama, poduzećima; izmjena izvršnih prijedloga itd).
141. S tim u vezi, u 29 predmeta su pokrenuti postupci protiv 29 osoba zbog nedostavljanja izvješća o imovinskom stanju, a procedura je u tijeku. Također, sukladno članku 15.8 Izbornog zakona BiH, kandidati izabrani na svim razinama vlasti osim razine Bosne i Hercegovine i entiteta dužni su u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u „Službenim glasniku BiH“, na posebnom obrascu, predati Središnjem izbornom povjerenstvu BiH potpisanu izjavu o imovinskom stanju. Izabrani član tijela vlasti na svim razinama dužan je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti izvješće o imovinskom stanju u roku od 30 dana, nakon isteka mandata na koji je izabran, kao i u slučaju prestanka mandata u smislu članka 1.10 stavak (1) točke 1), 4), 5), 6), 7) i 8) ovog zakona u roku od 30 dana od prestanka mandata. Sukladno naprijed navedenim, svim tijelima vlasti na lokalnoj razini upućena je obavijest sa podsjećanjem na prethodno navedenu zakonsku obvezu dostave imovinskog obrasca na kraju mandata za izabrane dužnosnike u prethodnom mandatnom sazivu 2008. - 2012. godina, odnosno na početku mandata za novoizabrane dužnosnike u sazivu 2012. - 2016. godina. Postupak dostave i evidentiranja pristiglih obrazaca je još uvijek u tijeku, te će po okončanju ovog postupka biti izvršena analiza ispunjenja predmetne zakonske obveze od strane dužnosnika iz prethodnog i novog mandatnog saziva na lokalnoj razini.

1.13. Posredni izbori

142. Sukladno članku 10.10 Izbornog zakona BiH, županijska zakonodavna tijela biraju zastupnike u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH iz reda konstitutivnih naroda iz županija. Izbor zastupnika u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH se vrši odmah po sazivanju županijske skupštine, a najkasnije mjesec dana nakon ovjere izbora sukladno članku 5.32 Izbornog zakona BiH. Tijekom 2012. godine, nakon prestanka mandata zastupnika u Skupštini Županije 10 i delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, preostalo je upražnjeno mjesto u Domu naroda Parlamenta FBiH iz reda srpskog naroda. Budući da ni u jednoj županiji nije postojao nijedan neizabrani kandidat iz odgovarajućeg naroda za popunu upražnjenog mjesta, Središnje izborno povjerenstvo BiH je uputilo obavijest Skupštini Županije 10 o potrebi provedbe procedure za popunu upražnjenog mjesta, budući da su u istoj županiji dva zastupnika iz reda srpskog naroda koji se ne nalaze na kandidatskim listama za Dom naroda Parlamenta Federacije BiH. Sukladno odredbama Izbornog zakona BiH i Naputka o postupku provedbe posrednih izbora zakonodavnih tijela u Bosni i Hercegovini izvršena je ovjera kandidatskih listi i kandidata za izbor delegata u Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine iz reda srpskog naroda za popunu upražnjenog mjesta delegata u navedenom domu. Ukupno su dostavljene dvije (2) kandidatske liste na kojima se nalaze dva (2) kandidata za izaslanike iz reda srpskog naroda u Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, koje su i ovjerene: Kandidatska lista DNS – Demokratskog narodnog saveza i Kandidatska lista Saveza nezavisnih socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik.
143. Nakon dostave rezultata glasovanja provedenog u Skupštini Županije 10 i cjelokupnog izbornog materijala, Središnje izborno povjerenstvo BiH je svojim odlukama utvrdilo, odnosno 17. 1. 2013. godine potvrdilo rezultate posrednih izbora i dodjelu mandata iz Skupštine Županije 10 za Dom naroda Parlamenta Federacije BiH iz reda srpskog naroda.
- a) Posredni izbori za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo i za Gradsko vijeće Grada Sarajeva**
144. Kada je u pitanju provedba posrednih izbora u skupštinama gradova/gradskih vijeća, potrebno je istaći da je ova materija u pogledu postupka izbora vijećnika, Izbornim zakonom BiH nepotpuno regulirana. U takvim okolnostima Središnje izborno povjerenstvo BiH, kao tijelo mjerodavno za provedbu izbora postupalo je sukladno Izbornim zakonom BiH i statutima gradova.
145. S ciljem pripreme izbora vijećnika u Gradsko vijeće Grada Sarajeva⁴⁷ i vijećnika u Skupštinu Grada Istočno Sarajevo⁴⁸, koncem 2012. godine sačinjeni su dopisi i obavijesti po pitanju provođenja ovih izbora, dostavljeni obrasci za podnošenje kandidatskih listi i pregled izabranih vijećnika. U izvještajnom periodu za Skupštinu grada Istočno Sarajevo okončane su sljedeće aktivnosti:

⁴⁷ Statut Grada Sarajeva: „Službene novine Županije Sarajevo“, br. 12/98, 14/98, 25/05, 23/08 i 32/08

⁴⁸ Statut Grada Istočno Sarajevo: „Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, br. 20/05

- dana, 18. 12. 2012. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je ovjerilo tri (3) kandidatske liste iz općine Istočni Stari Grad;
- dana, 20. 12. 2012. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je ovjerilo devet (9) kandidatskih listi iz općine Pale;
- dana, 20. 12. 2012. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je ovjerilo tri (3) kandidatske liste iz općine Istočna Ilidža;
- dana, 20. 12. 2012. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je ovjerilo šest (6) kandidatskih listi iz općine Sokolac;
- dana, 26. 12. 2012. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je ovjerilo tri (3) kandidatske liste iz općine Trnovo (RS);
- Središnje izborno povjerenstvo BiH je 28. 12. 2012. godine donijelo odluku o utvrđivanju rezultata i dodjeli mandata iz Skupštine općine Istočna Ilidža za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo;
- Središnje izborno povjerenstvo BiH je 28. 12. 2012. godine donijelo odluku o utvrđivanju rezultata i dodjeli mandata iz Skupštine općine Pale za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo.

146. U izvještajnom razdoblju za Gradsko vijeće Grada Sarajeva okončane su sljedeće aktivnosti⁴⁹:

- dana, 26. 12. 2012. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je ovjerilo 11 kandidatskih listi iz općine Novi Grad Sarajevo;
- dana, 28. 12. 2012. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je ovjerilo osam (8) kandidatskih listi iz općine Centar Sarajevo;
- dana, 26. 12. 2012. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je ovjerilo 11 kandidatskih listi iz općine Stari Grad Sarajevo.

147. Do konca 2012. godine nisu bili okončani postupci izbora vijećnika za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo i za Gradsko Vijeće Grada Sarajeva. Postupak izbora vijećnika za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo završen je 11. 2. 2013. godine⁵⁰, dok je postupak izbora vijećnika za Gradsko Vijeće Grada Sarajeva završen 21. 2. 2012. godine.⁵¹

1.14. Provedba prijevremenih i ponovljenih izbora

a) Prijevremeni izbori za načelnika Općine Novi Grad Sarajevo

148. Sukladno članku 14.3 Izbornog zakona BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH je na svojoj sjednici održanoj 14. 2. 2012. godine donijelo odluku o raspisivanju i održavanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Novi Grad Sarajevo, zbog prestanka mandata načelniku (izbor na nespojivu funkciju), kojom je utvrdilo da će se isti održati u nedjelju, 1. 4. 2012. godine. Istom odlukom utvrđeno je da je Općina Novi Grad Sarajevo bila dužna osigurati sredstva za provedbu prijevremenih izbora u proračunu općine sukladno članku 1.2b Izbornog zakona BiH u roku od 15 dana od dana raspisivanja prijevremenih izbora, jer u protivnom isti se neće održati.

⁴⁹ Zakon o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u FBiH: „Službene novine FBiH“, br. 19/08

⁵⁰ „Službeni glasnik BiH“, br. 10/13

⁵¹ „Službeni glasnik BiH“, br. 15/13

S obzirom da Općina nije osigurala predmetna sredstva, Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo Odluku o odgađanju prijevremenih izbora, kojom je utvrđen dodatni rok za osiguranje sredstava u proračunu, a ni u tom roku također sredstva također nisu osigurana. Središnje izborno povjerenstvo BiH je 7. 5. 2012. godine raspisalo izbore u svim općinama u BiH, pa i za općinu Novi Grad Sarajevo, čime je prethodna odluka stavljena izvan snage. Provedene izborne radnje utvrđene Naputkom o rokovima izbornih aktivnosti su također stavljene izvan snage. Napominjemo da je sukladno odredbama članka 2. stavak (2) Naputka o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora za načelnika Općine Novi Grad Sarajevo Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podneseno je osam (8) prijava političkih subjekata sa četiri (4) kandidata. Tom prilikom izvršene su neophodne provjere i pripremljena izvješća o izvršenim provjerama, te osam (8) odluka o ovjeri političkih subjekata i četiri (4) odluke o ovjeri kandidata za načelnika Općine Novi Grad.

b) Ponovljeni izbori za Skupštinu općine Istočni Drvar i za načelnika općine Istočni Drvar i za Skupštinu općine Istočni Mostar i za načelnika općine Istočni Mostar

149. Sukladno članku 14.1 Izbornog zakona BiH ponovni izbori se provode na dan koji odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH, te sukladno tome Središnje izborno povjerenstvo BiH je na sjednici održanoj 13. 11. 2012. godine donijelo odluku kojom se raspisuju ponovni izbori za: Skupštinu općine Istočni Drvar i načelnika općine Istočni Drvar i Skupštinu općine Istočni Mostar i načelnik općine Istočni Mostar, iz razloga što je ustanovilo da se postupak glasovanja na biračkim mjestima nije odvijao sukladno odredbama Izbornog zakona BiH i Pravilnika o načinu provođenja izbora u BiH, odnosno da je došlo do nepravilnosti u registraciji određenog broja birača, koji su mogli utjecati na rezultate izbora za izbornu razinu skupštinu općine i načelnika općine. Ponovni izbori održali su se u nedjelju, 18. 11. 2012. godine na temelju istih kandidatskih listi i istih izvadaka iz Središnjega biračkog popisa koji su korišteni na dan Lokalnih izbora 7. 10. 2012. godine. Prethodno je Središnje izborno povjerenstvo BiH svojim odlukama poništilo izbore za skupštinu općine i načelnika na redovitim biračkim mjestima 058B001 u osnovnoj izbornoj jedinici Istočni Drvar i 158B001 u osnovnoj izbornoj jedinici Istočni Mostar. Ponovni izbori su provedeni, uz nazočenje službenika Tajništva Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, koji su vršili nadgledanje provođenja ponovnih izbora, obuku, provjeru znanja i certificiranje novih članova biračkih odbora, javljanje rezultata i dostavu i povrat izbornog materijala u Skladište Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Rezultati ovih izbora su potvrđeni Dopunskom odlukom II. o potvrđivanju i objavljivanju rezultata Lokalnih izbora u BiH od 12. 12. 2012. godine.

c) Ponovljeni izbori za Skupštinu općine Vukosavlje i za načelnika općine Vukosavlje

150. Središnje izborno povjerenstvo BiH je na sjednici održanoj 14. 11. 2012. godine donijelo odluku kojom se raspisuju ponovni izbori za Skupštinu općine Vukosavlje i za načelnika općine na redovitom biračkom mjestu 018B005 u osnovnoj izbornoj jedinici Vukosavlje, iz razloga što je ustanovilo da se postupak glasovanja na ovom biračkom mjestu nije odvijao sukladno odredbama Izbornog zakona BiH i Pravilnika o načinu provedbe izbora u BiH, odnosno da je došlo do pojave više identičnih potpisa na izvodu iz središnjega glasačkog popisa, što je utvrđeno grafološkim tumačenjem, koji su mogli utjecati na rezultate izbora za izbornu razinu skupštinu općine i načelnika općine u Vukosavlju. Ponovljeni izbori održali su se u nedjelju, 18. 11. 2012. godine, na temelju istih kandidatskih listi i istih izvadaka iz Središnjega biračkog popisa koji su korišteni na dan

Lokalnih izbora 7. 10. 2012. godine. Ponovni izbori su provedeni uz nazočenje službenika Tajništva Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, koji su vršili nadgledanje provedbu ponovnih izbora, obuku, provjeru znanja i certificiranje novih članova biračkih odbora, javljanje rezultata i dostavu i povrat izbornog materijala u Skladište Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Rezultati ovih izbora su potvrđeni Dopunskom odlukom i o potvrđivanju i objavljivanju rezultata Lokalnih izbora u BiH od 28. 11. 2012. godine.

1.15. Zaštita izbornog prava⁵²

151. Nakon što je raspisala Lokalne izbore 2012. godine 7. 5. 2012. godine Odlukom objavljenom u „Službenom glasniku BiH“ broj 35/12, Središnje izorno povjerenstvo BiH je poduzela aktivnosti sukladno svojim nadležnostima, vezane za pripremu i održavanje Lokalnih izbora 2012. godine u Bosni i Hercegovini. U svim fazama izbornih aktivnosti poduzetih od strane Središnjega izbornoga povjerenstva BiH u cilju pripreme i održavanja Lokalnih izbora, sudionici u izbornom procesu su podnosili prigovore i žalbe i druga pravna sredstva propisana Izbornim zakonom BiH za zaštitu izbornih prava. Na temelju odredbi Izbornog zakona BiH zaštitu izbornog prava osiguravaju izborna povjerenstva (općinska izborna povjerenstva, gradska izborna povjerenstva i Središnje izorno povjerenstvo BiH) i Prizivni odjel Suda BiH. Svi prigovori se podnose u pisanoj formi na obrascu koji propiše Središnje izorno povjerenstvo BiH. Općinsko izorno povjerenstvo u svojoj općini i gradsko izorno povjerenstvo u gradu ima prvostupanjsku mjerodavnost za odlučivanje o svim pitanjima koja nisu eksplicitno dodijeljena Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i Prizivnom odjelu Suda BiH. Središnje izorno povjerenstvo BiH ima drugostupanjsku mjerodavnost za odlučivanje o uložnim žalbama na odluke svih izbornih povjerenstava. Središnje izorno povjerenstvo BiH ima i prvostupanjsku mjerodavnost za odlučivanje po prigovorima uložnim zbog povrede pravila izbornog procesa, izbornih prava, povrede pravila Poglavlja 16. Izbornog zakona BiH, učinjene od političkog subjekta. Prizivni odjel Suda BiH nadležno je da rješava po žalbama na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Žalbe se podnose Prizivnome odjelu Suda BiH u roku od dva dana od dana prijama odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Žalba se podnosi putem Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, a Prizivni odjel Suda BiH dužan je donijeti odluku po žalbi u roku od tri dana od dana prijama žalbe.

a) Žalbe na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH o odbijanju ovjere prijave političkih subjekata

152. Na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH o ovjeri prijave političkih subjekata za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2012. ukupno su izjavljene 22 žalbe Suda BiH. Središnje izorno povjerenstvo BiH je dvije (2) žalbe uvažilo i ovjerilo prijave podnositelja žalbe. Prizivni odjel Suda BiH je odlučivao po 19 žalbi, od kojih je 14 žalbi odbio, tri (3) odbacio, dvije (2) uvažio i vratio na ponovno odlučivanje. U ponovnom postupku Središnje izorno povjerenstvo BiH je žalbe uvažilo i ovjerila prijave podnositelja žalbi.

⁵² Privitak 1 – Broj postupaka vođenih pred Središnjim izbornim povjerenstvom BiH i Prizivnim odjelom Suda BiH, str. 70

b) Žalbe na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH o ovjeri ili odbijanju ovjere kandidatskih listi

153. Na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH o ovjeri, odnosno odbijanju ovjere kandidatskih listi političkih subjekata za učešće na Lokalnim izborima 2012. godine ukupno je izjavljeno 29 žalbi Sudu BiH. Sud BiH je 28 žalbi odbio, a jednu (1) odbacio kao nepravovremenu.

c) Žalbe na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH o odbijanju upisa u izvod iz Središnjega biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine

154. Središnje izorno povjerenstvo BiH je odlukom odbilo upis 5.855 birača za glasovanje izvan BiH iz razloga što podnositelj prijave za glasovanje izvan BiH uz prijavu nije dostavio potrebnu dokumentaciju kao što su dokaz o identitetu, državljanstvu, prebivalištu i drugih razloga. Drugi razlozi zbog kojih je Središnje izorno povjerenstvo BiH odbilo upis podnositelja prijave za glasovanje izvan BiH, su ti što u prijavi nisu navedeni svi potrebni podatci koji se odnose na adresu stanovanja izvan Bosne i Hercegovine i kontakt podatke: ulica, broj, grad, poštanski broj, država, broj telefona i e-mail adresu, te da se na adresi koju su podnositelji prijave označili, nalazi veći broj drugih osoba, također podnositelja za upis u Središnji birački popis, zatim da su prijave napisane rukopisom jedne osobe i da označena adresa stanovanja podnositelja prijave je zapravo adresa pravne osobe.

Na odluku o odbijanju upisa, podnositelja prijave u izvadak iz Središnjega biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, podnositelji prijave čija je prijava odbijena su izjavili 40 žalbi Sudu BiH. Središnje izorno povjerenstvo BiH je 10 žalbi odbacilo kao podnesene od neovlaštene osobe. Sud BiH je odlučujući o 30 žalbi, 27 odbio, a tri (3) žalbe uvažio i predmet vratio na ponovni postupak. Odlučujući u ponovnom postupku Središnje izorno povjerenstvo BiH je donijelo odluke kojim je podnositelje prijave upisalo u izvadak iz Središnjega biračkog popisa za glasovanje izvan BiH.

d) Postupak imenovanja članova biračkih odbora za Lokalne izbore 2012. godine

155. U postupku imenovanja članova biračkih odbora za Lokalne izbore 2012. godine jednoj od faza izbornih aktivnosti, politički subjekti podnosili su prigovore i žalbe. Imenovanje biračkih odbora vrše općinska izborna povjerenstva na način i po postupku propisanom odredbama Napatka o utvrđivanju kvalifikacija, broja članova, postupak žrijebanja i imenovanja, obuke, provjere znanja i certificiranja članova biračkih odbora i mobilnih timova za glasovanje, u kome su utvrđeni kriteriji koje moraju zadovoljavati osobe koje se imenuju za članove biračkih odbora. Ukupno je uloženo 31 prigovor od strane političkih subjekata na rješenja općinskih izbornih povjerenstava o imenovanju članova biračkih odbora. Na odluku općinskoga izbornoga povjerenstva kojom je odlučeno po prigovoru uloženo je 20 žalbi Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Žalbeni navodi su se odnosili na navodno kršenje odredaba provedbenih akata od strane općinskih izbornih povjerenstava prilikom imenovanja članova biračkih odbora na način da općinsko izorno povjerenstvo nije vodilo računa o ravnomjernoj zastupljenosti predsjednika biračkih odbora u osnovnoj izornoj jedinici, ili da je općinsko izorno povjerenstvo predložilo člana biračkog odbora iz svojih evidencija protivno odredbama propisa kojim je regulirano ovo pitanje, zatim da nije poštovan redosljed zastupljenosti političkih subjekata u

biračkom odboru utvrđen žrijebom. Postupajući po žalbama Središnje izborno povjerenstvo BiH je uvažilo deset (10) žalbi, poništilo prvostupanjske odluke općinske izbornoga povjerenstva i predmete vratilo na ponovni postupak. U ponovnom postupku općinska izborna povjerenstva su postupila po uputama Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i izmijenila rješenja o imenovanju članova biračkih odbora. Zatim sedam (7) žalbi su odbijene kao neutemeljene, a tri (3) odbačene kao nepravovremene. Samo na jednu odluku Središnjega izbornoga povjerenstva BiH izjavljena je žalba Sudu BiH koja je rješenjem suda odbijena.

e) Postupci u svezi povrede članka 16.14 stavak (3) Izbornog zakona BiH

156. Člankom 16.14 stavak (3) Izbornog zakona BiH je propisano da je zabranjeno vođenje plaćene izborne kampanje putem elektroničkih i tiskanih medija ili bilo kojeg oblika plaćenog javnog oglašavanja, osim održavanja internih skupova tijela i statutarne tijela političkih subjekata, u razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje. Središnjem izbornom povjerenstvu BiH je podneseno 17 prigovora od strane političkih subjekata zbog navodnog kršenja odredbe članka 16.14 stavak (3) Izbornog zakona BiH i jedan postupak je Središnje izborno povjerenstvo BiH pokrenulo po službenoj dužnosti. Središnje izborno povjerenstvo BiH odlučujući po prigovorima je donijelo sedam (7) odluka kojim se prigovori odbijaju kao neutemeljeni, jednu odluku kojom se političkoj stranci izriče novčana kazna u iznosu od 1.000,00 KM i deset (10) zaključaka kojim se prigovori odbacuju. U postupku pokrenutom po službenoj dužnosti donesena je odluka kojom se političkoj stranci izriče novčana kazna u iznosu od 10.000,00 KM. Na odluke o novčanim kaznama su izjavljene dvije žalbe Sudu BiH, koje su uvažene od strane Suda BiH, odluke poništene i predmet vraćen na ponovno odlučivanje. U ponovnom postupku Središnje izborno povjerenstvo BiH je postupke obustavilo zbog nedostatka dokaza.

f) Postupci u svezi povrede izbornog prava u razdoblju izborne kampanje političkih subjekata

157. Najveći broj prigovora i žalbi vezan je za period izborne kampanje političkih subjekata, u kojem politički subjekti na zakonom utvrđen način upoznaju birače i javnost sa svojim programom i kandidatima za Lokalne izbore i koji prema odredbama Poglavlja 16. Izbornog zakona BiH predstavlja razdoblje od 30 dana prije dana održavanja izbora. Naputkom o rokovima i redoslijedu izbornih aktivnosti za Lokalne izbore 2012. godine koji su se održali u nedjelju, 7. 10. 2012. godine utvrđeno je da izborna kampanja službeno počinje dana 7. 9. 2012. godine i traje do 6. 10. 2012. godine. Pravila ponašanja političkih subjekata u razdoblju izborne kampanje su propisana u Poglavlju 7. Izbornog zakona BiH, a predstavljanje političkih subjekata putem elektroničkih medija propisano je u Poglavlju 16. Kršenja pravila propisanih ovim poglavljima su pratila i ove izbore. U ovom razdoblju podneseno je 38 prigovora Središnjem izbornom povjerenstvu BiH od strane političkih subjekata ili birača po kojima je nadležno postupati Središnje izborno povjerenstvo BiH, 18 žalbi izjavljenih na prvostupanjske odluke općinskih izbornih povjerenstava i osam (8) postupaka je Središnje izborno povjerenstvo BiH pokrenulo po službenoj dužnosti. Povrede činjene od strane političkih subjekata u razdoblju izborne kampanje su se odnosile na ometanje skupova drugih političkih stranaka, obećavanje novčane nagrade s ciljem dobivanja potpore birača, poticanje na glasovanje osoba koje

nemaju pravo glasa, skidanje, uništavanje i lijepljenje izbornih plakata, korištenje jezika koji bi nekoga mogao navesti ili potaći na nasilje ili širenje mržnje.

158. Ukupno je vođeno 64 postupka. Odlučujući po prigovorima Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo dvije odluke kojim je izreklo novčanu kaznu političkoj stranci (u jednom slučaju je i kandidatu političke stranke izrečena novčana kazna), 13 odluka kojim se prigovori odbijaju kao neosnovani, 17 odluka o kojim se prigovori odbacuju i šest (6) postupaka je obustavljeno. Od 8 (osam) postupaka vođenih po službenoj dužnosti Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo dvije (2) odluke kojim je izreklo novčanu kaznu političkoj stranci (u jednom slučaju je i kandidatu političke stranke izrečena novčana kazna), pet (5) odluka kojim se poništava ovjera prijave neovisnim kandidatima za Lokalne izbore 2012. godine i jedan postupak obustavilo.
159. Odlučujući po žalbama Središnje izborno povjerenstvo BiH je šest (6) žalbi uvažilo i pet predmeta vratilo općinskom izbornom povjerenstvu na ponovni postupak, a u jednom predmetu Središnje izborno povjerenstvo BiH je promijenilo odluku općinskoga izbornoga povjerenstva i izrekla novčanu kaznu političkoj stranci, devet (9) žalbi su odbijene i tri (3) odbačene.
160. Na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je izjavljeno 12 žalbi Sudu BiH od kojih je Sud BiH šest (6) žalbi uvažio i odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH poništio kao nezakonite, a šest (6) žalbi odbio.
161. Treba istaći da su novčane kazne izricane zbog kršenja odredba članka 7.3 stavak (1) točka 7. Izbornog zakona BiH (jezik mržnje) i članka 7.3 stavak (2) Izbornog zakona BiH (zbog lažnog predstavljanja u ime bilo koje političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisnog kandidata). Novčane kazne su izrečene u iznosima od 1.000,00 KM, 7.000,00 KM i 10.000,00 KM političkom subjektu i 5.000,00 KM kandidatu političkog subjekta. U ovom razdoblju općinskim izbornim povjerenstvima je izjavljen 41 prigovor prema podacima kojima Središnje izborno povjerenstvo BiH raspolaže.

g) Postupci u svezi kršenja izborne šutnje

162. U razdoblju izborne kampanje politički subjekti su podnosili prigovore zbog kršenja izborne šutnje za koje povrede, prema odredbama Izbornog zakona BiH, su nadležna odlučivati općinska izborna povjerenstva i Središnje izborno povjerenstvo BiH. Povrede činjene od strane političkih subjekata u razdoblju izborne šutnje su se odnosile na obilazak biračkih mjesta od strane kandidata na izborima, nazočenje kandidata na biračkom mjestu ili njegovoj okolini, prijevoz birača na biračko mjesto u organizaciji političkih stranaka i kandidata, navodno pojavljivanje u televizijskim i radijskim programima kandidata na predstojećim izborima, izlaganje ili dijeljenje biračima promidžbenoga materijala. Zbog kršenja izborne šutnje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH izjavljeno je 17 prigovora i jedna žalba. Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo devet (9) odluka kojim se prigovori odbijaju kao neutemeljeni i sedam (7) zaključaka kojim se smatra da prigovor nije ni podnesen, jedan prigovor je prosljeđen vijeću za tisak na nadležnost. Žalba je odbijena kao neosnovana. Na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je izjavljene su dvije (2) žalbe Sudu BiH koje je Sud BiH odbio. U ovom razdoblju općinskim izbornim povjerenstvima je izjavljeno sedam (7) prigovora prema podacima kojima Središnje izborno povjerenstvo BiH raspolaže.

h) Povrede biračkog prava na dan izbora

163. Sam dan održavanja Lokalnih izbora 2012. godine, karakterizirao je veliki broj prigovora i žalbi. Prigovori uloženi zbog povreda na biračkim mjestima su u mjerodavnosti općinskih izbornih povjerenstava. Podatci sa kojima raspolaže Središnje izbornom povjerenstvo BiH u pogledu broja podnesenih prigovora na dan izbora, uloženi zbog počinjenih povreda na biračkim mjestima, su sačinjeni na bazi broja prigovora koje su podnositelji istovremeno dostavljali i općinskim izbornim povjerenstvima i Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, te broja prigovora dostavljenih samo Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, a koji su u nadležnosti općinskoga izbornoga povjerenstva, kao i na temelju broja dostavljenih prvostupajskih odluka općinskih izbornih povjerenstava. Povrede činjene od strane političkih subjekata u razdoblju na sam dan održavanja izbora na biračkom mjestu i njegovoj okolini su se odnosile na neomogućavanje promatračima političkih stranaka nazočenje na biračkom mjestu prilikom prebrojavanja glasačkih listića, nemogućnost promatrača političkih subjekata da izvrše uvid u birački popis, kršenje izbornih pravila od strane promatrača političkih stranaka – otvoreno pozivanje birača da glasaju za neku od političkih stranaka, pomoć druge osobe biraču koji je slijep, nepismen ili fizički nesposoban više puta ili na način protivno postupku utvrđenom provedbenim aktom Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, naknadno ubacivanje glasačkih listića, potpisivanje u birački popis osoba pored imena osobe koje nisu ni glasovale, odnosno postojanje velike sličnosti između znatnog broja potpisa što navodi na sumnju da je jedna osoba glasovala više puta, itd. Na dan izbora ukupno su podnesena 282 prigovora općinskim izbornim povjerenstvima zbog povreda na biračkim mjestima.
164. Na prvostupajnske odluke općinskih izbornih povjerenstava, kojim je odlučeno po prigovorima podnesenim zbog povreda na biračkom mjestu uloženo je 45 žalbi Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. U razdoblju izborne šutnje izjavljena su i tri (3) prigovora koji su u nadležnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Odlučujući po žalbama Središnje izbornom povjerenstvo BiH je donijelo osam (8) odluka kojim se žalba uvažava i predmet vraća općinskom izbornom povjerenstvu na ponovni postupak, dvije žalbe je uvažilo i prigovore podnositelja žalbe odbila kao neutemeljene, a 35 žalbi su odbijene kao neutemeljene. Postupajući po prigovorima Središnje izbornom povjerenstvo BiH je donijelo odluke kojim se prigovori odbijaju. Na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH izjavljeno je 10 žalbi Sudu BiH od kojih su devet (9) odbijene kao neutemeljene, a jedna uvažena i predmet vraćen na ponovni postupak. U ponovnom postupku Središnje izbornom povjerenstvo BiH je sukladno uputama Suda BiH, donijelo odluku na koju je podnositelj izjavio ponovnu žalbu Sudu BiH koja je odbijena.

i) Postupci u rješavanju zahtjeva za ponovno brojanje glasačkih listića

165. Na Odluku o utvrđivanju i objavljivanju rezultata Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini 2012. godine broj: 05-1-07-1-2175-1/12 od 22. 10. 2012. godine ukupno su podnesena 283 zahtjeva za ponovno brojanje glasačkih listića Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Središnje izbornom povjerenstvo BiH odlučujući po zahtjevima je donijela 35 odluka o ponovnom brojanju glasačkih listića, 104 odluka kojim je zahtjev za ponovno brojanje glasačkih listića odbila kao neosnovan, 144 zaključaka kojim su zahtjevi odbačeni iz razloga što su podneseni od neovlaštene osobe, nepotpuni ili su nepravovremeni. Od 35 odluke o ponovnom brojanju glasačkih listića, 11 odluka je doneseno po službenoj

dužnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, a po ocjeni navoda iz zahtjeva podnositelja zahtjeva za ponovno brojanje, a 24 odluke je doneseno na način što je zahtjev podnositelja uvažan. Ponovno brojanje glasačkih listića je vršeno u Glavnom centru za brojanje u Sarajevu, i prema odlukama brojanje je vršeno za 52 biračka mjesta u 21 osnovnoj izbornoj jedinici za nivo SO/OV za kandidate na listi političke stranke podnositelja zahtjeva. Isto tako, na Odluku o utvrđivanju i objavljivanju rezultata Lokalnih izbora 2012. godine broj: 05-1-07-1-2175/12 od 22. 10. 2012. godine je izjavljena jedna (1) žalba Sudu BiH, koju je Sud BiH odbio kao neutemeljenu.

166. Na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH kojim je odlučeno po zahtjevu za ponovno brojanje uložene su 54 žalbe Prizivnome odjelu Suda BiH od strane podnositelju zahtjeva, od kojih je Sud BiH 41 odbio, 10 odbacio kao nepravovremene ili nedopuštene i tri žalbe uvažio i predmete vratio na ponovni postupak. U ponovnom postupku Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo odluke sukladno uputama danim od strane Suda BiH, na koje odluke su podnositelji zahtjeva za ponovno brojanje izjavili ponovno žalbe Sudu BiH, koje je Sud BiH odbio kao neutemeljene.

j) Postupci potvrđivanja i objavljivanja rezultata Lokalnih izbora 2012. godine

167. Središnje izborno povjerenstvo BiH sukladno odredbom članka 5.32 Izbornog zakona BiH nakon završetka ponovnog brojanja glasačkih listića i istekom roka za podnošenje žalbe, odnosno nakon pravosnažnosti odluka, potvrđuje izborne rezultate za tijela na svakom pojedinoj razini vlasti, u roku od 30 dana od dana održavanja izbora. Središnje izborno povjerenstvo BiH je na 84. sjednici održanoj 6. 11. 2012. godine donijelo Odluku o potvrđivanju rezultata Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini broj: 05-1-07-1-2240-1/12 od 3. 11. 2012. godine. Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo i Dopunsku odluku o potvrđivanju i objavljivanju rezultata Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini 2012. godine broj: 05-1-07-1-2240-3/12 od 8. 11. 2012. godine kojom su potvrđeni rezultati za SO Gradiška, SO Kotor Varoš i načelnika Općine Kotor Varoš, SO Šekovići i načelnika Općine Šekovići, SO Milići i načelnika Općine Milići i SG Banja Luka⁵³. Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijela Dopunsku odluku i o potvrđivanju i objavljivanju rezultata Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini 2012. godine broj: 05-1-07-1-2240-5/12 od 28. 11. 2012. godine kojom su potvrđeni rezultati za OV Bosansko Grahovo i načelnika Općine Bosansko Grahovo, SO Vukosavlje i načelnika Općine Vukosavlje i SO Prijedor⁵⁴. Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo Dopunsku odluku II. o potvrđivanju i objavljivanju rezultata Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini 2012. godine broj: 05-1-07-1-2240-12/12 od 12. 12. 2012. godine kojom su potvrđeni rezultati za SO Istočni Mostar i načelnika Općine Istočni Mostar, SO Istočni Drvar i načelnika Općine Istočni Drvar i SO Srebrenica i načelnika Općine Srebrenica. Na Odluku o potvrđivanju rezultata Lokalnih izbora 2012. godine, broj: 05-1-07-1-2240-1/12 od 3. 11. 2012. godine, su uložene dvije (2) žalbe Prizivnom odjelu Suda BiH koje su odbačene kao nedopuštene.
168. U svim gore navedenim fazama izbornog procesa ukupno je izjavljeno 162 žalbe Prizivnom odjelu Suda BiH, od kojih je Sud BiH 146 žalbi odbio ili odbacio, deset (10) odluka vratio

⁵³ „Službeni glasnik BiH“, br. 91/12

⁵⁴ „Službeni glasnik BiH“, br. 97/12

na ponovni postupak i šest (6) odluka poništio, što u procentu iznosi da je **90%** odluka Središnjega izbornoga povjerenstva BiH potvrđeno.

k) Apelacije podnesene Ustavnom sudu BiH

169. Na konačne i pravosnažne odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH kojim je odlučivano u izbornom razdoblju za provedbu Lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini 2012. godine ukupno je podneseno pet (5) apelacija Ustavnom sudu BiH od strane političkih subjekata. Ustavni sud BiH je četiri (4) apelacije riješio i donio odluke o dopustivosti kojim se apelacije odbacuju kao nedopuštene, a jedna apelacija je u postupku razmatranja pred ovim Sudom.
170. Broj prigovora i žalbi izjavljenih Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i Prizivnome odjelu Suda BiH za Lokalne izbore 2012. godine u odnosu na ovaj broj za Lokalne izbore 2008. godine je približno isti, mada u nekim od faza izbornog procesa broj podnesenih pravnih sredstava je bio veći na posljednjim provedenim lokalnim izborima. Primjera radi na odluku Središnjega izbornoga povjerenstva BiH o ovjeri odnosno odbijanju ovjere kandidatskih listi političkih subjekata za Lokalne izbore 2008. godine je iznosio 16 izjavljenih žalbi Sudu BiH, a za Lokalne izbore 2012. godine izjavljeno je 29 žalbi Sudu BiH. Zatim u razdoblju izborne kampanje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podneseni su 32 prigovora i žalbe za Lokalne izbore 2008. godine, a za Lokalne izbore 2012. godine podnesena su 64 prigovora i žalbe. Isto tako na dan održavanja izbora broj prigovora i žalbi podnesenih Središnjem izbornom povjerenstvu BiH iznosio je 26 (5 prigovora i 21 žalba) za Lokalne izbore 2008. godine, a za Lokalne izbore 2012. godine podneseno je 48 prigovora i žalbi (3 prigovora i 45 žalbi) Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Broj podnesenih zahtjeva za ponovno brojanje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i broj izjavljenih žalbi Sudu BiH je približno isti za oboje izbore. Za Lokalne izbore 2008. godine podneseno je 267 zahtjeva za ponovno brojanje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i 60 žalbi Sudu BiH, a za Lokalne izbore 2012. godine podneseno je 283 zahtjeva za ponovno brojanje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i 54 žalbe Sudu BiH.
171. Za Opće izbore 2010. godine broj podnesenih pravnih sredstava u izbornom periodu je znatno manji i u nekim fazama izbornog procesa i do 50% je manji broj podnesenih pravnih sredstava u odnosu na lokalne izbore. Ovo je razumljivo jer na lokalnim izborima broj tijela vlasti za koje se izbori provode je znatno veći, izbori se provode u 141 osnovnoj izornoj jedinici, u odnosu na tijela koji se biraju na općim izborima, te samim tim je broj prijavljenih političkih subjekata i kandidata veći na lokalnim izborima.
172. Kada su u pitanju apelacije drugih tijela podnesene Ustavnom sudu BiH, a koje su mogle utjecati na rad Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, odnosile su se na sljedeće:
- Sedamdeset i šest (76) zastupnika Narodne skupštine Republike Srpske, podnijeli su 25. veljače 2011. godine Ustavnom sudu BiH zahtjev za ocjenu ustavnosti članka 9.3 i članka 20.13 stavak (3) Izbornog zakona BiH⁵⁵. Ustavni sud BiH, odlukom broj: U 4/11

⁵⁵ „Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10)

od 27. svibnja 2011. godine⁵⁶ utvrdio je da članak 9.3 i članak 20.13 stavak (3) Izbornog zakona BiH nisu u skladu s člankom I/2 Ustava BiH. Istom odlukom Ustavni sud BiH naložio je Parlamentarnoj skupštini BiH da, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove odluke u „Službenom glasniku BiH“, uskladi članak 9.3 i članak 20.13 stavak (3) Izbornog zakona BiH. Kako Parlamentarna skupština BiH nije u ostavljenom roku izvršila citiranu odluku, Ustavni sud BiH je Rješenjem od 16. siječnja 2013. godine utvrdio prestanak važenja odredbe članka 9.3 i članka 20.13 stavak (3) Izbornog zakona BiH.⁵⁷

- Klub zastupnika hrvatskog naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH uputio je zahtjev Ustavnom sudu BiH, za ocjenu ustavnosti članka 19.4 Izbornog zakona BiH i članka 17. Statuta Grada Mostara⁵⁸. Ustavni sud BiH je Odlukom broj: U 9/09 od 26. studenoga 2010 godine⁵⁹, djelomično usvojio zahtjev Kluba zastupnika hrvatskog naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH za ocjenu ustavnosti članka 19.4 Izbornog zakona BiH i članka 17. Statuta Grada Mostara. Ustavni sud BiH je naložio Parlamentarnoj skupštini BiH da u roku od šest mjeseci, od dana objave Odluke izmijeni i dopuni neustavne odredbe Izbornog zakona BiH. S obzirom da Parlamentarna skupština BiH u ostavljenom roku nije izvršila odluku, Ustavni sud BiH je Rješenjem⁶⁰ utvrdio prestanak odredbi članka 19.2 stavak (1) i (3) i članka 19.4 stavak (2) do (8) Izbornog zakona BiH.

Navedenim odlukama Ustavnog suda BiH prestale su da važe:

- odredbe Izbornog zakona BiH o načinu izbora članova Zastupničkoga doma BiH iz Republike Srpske (devet mandata iz tri višečlane izborne jedinice), kao i izbor zastupnika u Narodnu skupštinu Republike Srpske (62 mandata iz šest višečlanih izbornih jedinica),
- odredbe o izboru vijećnika u Vijeće Grada Mostara.

1.16. Zastupnička pitanja upućena Središnjem izbornom povjerenstvu BiH

173. Sukladno članku 27. stavak (2) Zakona o upravi⁶¹ „Tijela uprave obvezni su na zahtjev Parlamentarne skupštine BiH podnositi izvješća o svom radu, o stanju u oblasti za koju su obrazovani, o izvršavanju zakona i drugih propisa, odgovarati na pitanja zastupnika Parlamentarne skupštine BiH i sukladno programom rada, odnosno na zahtjev Parlamentarne skupštine BiH, pripremiti prijedloge zakona i druge propise, analitičke, informativne i druge materijale“. S tim u vezi, zastupnička pitanja upućena Središnjem

⁵⁶ „Službeni glasnik BiH“, br. 63/11

⁵⁷ „Službeni glasnik BiH“, br. 11/13 od 12.02.2013. godine

⁵⁸ „Gradski službeni glasnik Grada Mostara“ br. 4/04

⁵⁹ „Službeni glasnik BiH“, br. 48/11

⁶⁰ „Službeni glasnik BiH“, br. 15/12

⁶¹ „Službeni glasnik BiH“, br. 32/02 i 102/09

izbornom povjerenstvu BiH, od strane Parlamentarne skupštine BiH, odnosila su se na tumačenje odredaba Izbornog zakona BiH, točnije tumačenja članka 4.4 i članka 4.5 Izbornog zakona BiH u kontekstu prijave i ovjere političkih stranaka za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2012. godine⁶² i tumačenje članka 2.15 stavak (4) Izbornog zakona BiH, u kontekstu izbora novih članova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH⁶³, koji je održan u 2012. godini, kao i o naknadama zaposlenih po osnovu dodjele nagrada za postizanje rezultata; o broju vozila i vrijednost istih i utrošenim sredstvima na održavanje vozila; o korištenju službenih vozila u privatne svrhe i troškovima usluge mobilne telefonije i o isplatama u razdoblju od 2006. - 2011. godine na ime troškova školovanja rukovoditelja i zaposlenih, o magistarskim i doktorskim disertacijama i povezanost istih sa poslovima i zadaćama radnog mjesta i o ugovorima zaključenim prilikom dobivanja ovih sredstava. Na sva navedena zastupnička pitanja, Središnje izborno povjerenstvo BiH pravovremeno je dostavilo odgovor, kao i svu raspoloživu i traženu dokumentaciju.

174. Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, zastupnička pitanja postavljali su i zastupnici Parlamenta Federacije BiH, a odnosila su se na: tumačenje statusa vijećnika Gradskog vijeća Grada Mostara i nacionalnu zastupljenost zaposlenih primljenih na određeno vrijeme u Glavnom centru za brojanje formiranog za Lokalne izbore 2012. godine⁶⁴. Iako Središnje izborno povjerenstvo BiH nije obvezno odgovarati na zastupnička pitanja nižih razina vlasti, mišljenja smo da bi zakonom trebalo regulirati da je Središnje izborno povjerenstvo BiH u obvezi davati odgovore samo iz oblasti zakona koji su u mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.

2. Ostale aktivnosti

2.1. Financijske aktivnosti

175. Središnje izborno povjerenstvo BiH je tijekom 2012. godine je izvršilo zakonom obvezujuće radnje koje se odnose na: realizaciju financijskog plana i dinamiku korištenja financijskih sredstava koja je utvrđena godišnjim proračunom institucija BiH i međunarodnih obveza, i u okviru drugih odobrenih financijskih izvora; provedba dinamike realizacije plana rashoda; upravljanje raspoloživim proračunskim sredstvima; osiguranje poslovne suradnje sa bankama i drugim pravnim osobama iz oblasti poslovnih financija; izrađivanje financijskih planove uz dostavljanje Ministarstvu financija i riznice BiH; obračun plaća i doprinosa, kao i sve vrste naknada za sve članove, državne službenike i zaposlenike Središnjega izbornoga povjerenstva BiH; prijam i kontrolu računa, uz zavođenje u poslovne knjige; vođenje knjigovodstva uz sastavljanje godišnjih obračuna i periodičnih izvješća; vršenje analiza financijskih planova i predlaganje mjera za

⁶² Pitanje je postavio predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH dr. Božo Ljubić

⁶³ Pitanje je postavio zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH Beriz Belkić

⁶⁴ Pitanje je postavio zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta FBiH Irfan Ajanović

otklanjanje utvrđenih nedostataka; dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavama BiH; vođenje potrebne evidencije, zaduženja i obračuna amortizacije opreme Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i druge poslove.

176. Tijekom 2012. godini u Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine⁶⁵ u rasporedu prihoda i rashoda po proračunskim korisnicima Središnjem izbornom povjerenstvu BiH je odobreno ukupno 8.759.000,00 KM, od toga za neposrednu potrošnju 3.523.000,00 KM, za provođenje Lokalnih izbora 2012. godine i održavanje 21. Godišnje konferencije ACEEEO-a iznos od 4.251.000,00 KM i za izgradnju "Jedinstvenog izbornog informacijskoga sustava BiH – JIIS BiH 985.000,00 KM.
177. Sukladno sporazumu o suradnji između Međunarodnog institute za demokratizaciju i izbornu pomoć – "International IDEA" i Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, koji je potpisan 5. 4. 2012. godine, sredstva u iznosu od 17.403,49 EUR za projekt testiranja elektroničkih alata u okviru IDEA, uplaćena su na devizni račun Ministarstva financija i riznice BiH. Ovaj iznos predstavlja prvu i drugu tranšu, od ukupno odobrenih sredstava donacije u iznosu od 26.532,54 EUR.
178. Sukladno administrativnim ugovorom između Vijeća Europe i Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, potpisanog 6. 8. 2012. godine, sredstva u iznosu od 30.000,00 EUR za izradu Priručnika za rad biračkih odbora u BiH i Priručnika za promatranje izbora u BiH, uplaćena su na devizni račun Ministarstva financija i riznice BiH.
179. Pored ovih aktivnosti, Središnje izborni povjerenstvo BiH je u 2012. godini realiziralo i druge redovite aktivnosti koje su obvezujuće po Zakonu o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza⁶⁶, kako slijedi:
- a) izrada Završnog računa i izvršenje proračuna za 2011. godinu sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2011 godinu⁶⁷
 - b) završne radnje invertiranja na dan 31. 12. 2012. godine
 - c) namjensku strukturu kapitalnih izdataka za 2012. godinu
 - d) dinamiku rashoda po mjesecima u 2012. godini
 - e) podaci – tablica prioriteta Dokumenta okvirnog proračuna za razdoblje 2013. - 2015. godinu sukladno Instrukciji za budžetske korisnike broj: 105-02-1-5427-1/12 od 20. 6. 2012. godine
 - f) izrada i dostava Ministarstvu financija i riznice BiH projekcije proračuna Središnjeg izbornoga povjerenstva BiH za 2013. godinu, zahtjev za dodjelu sredstava iz proračuna za 2013.godinu sukladno Instrukciji za proračunske korisnike Ministarstva financija i riznice BiH broj: 205-02-1-6526-1/12 od 2. 8. 2012. godine
 - g) praćenje financiranja i trošenja sredstava sa programa posebnih namjena – Donacija Vijeća Europe – Priručnici za Lokalne izbore 2012. godine
 - h) praćenje financiranja i trošenja sredstava sa programa posebnih namjena – Donacija Švedske - Projekt testiranja elektronskih alata razvijenih u okviru IDEA

⁶⁵ „Službeni glasnik BiH“, br. 42/12

⁶⁶ „Službeni glasnik BiH“, br. 42/12

⁶⁷ „Službeni glasnik BiH“, br. 12/12

- i) praćenje i izvješćivanje o prihodima institucija Bosne i Hercegovine iz mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH sukladno procedurama, što uključuje iznose izrečenih novčanih kazni, naplaćenih kazni po Izbornom zakonu BiH, Zakonu o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, Zakona o financiranju političkih stranaka, prihoda od SMS usluga, te prihoda od pristojbi za sudjelovanje na izborima po Odluci o visini pristojbe za ovjeru za sudjelovanje na Lokalnim izborima 2012. godine⁶⁸.

2.2. Logističko operativne aktivnosti

A) Logističke aktivnosti

180. Središnje izorno povjerenstvo BiH je u razdoblju siječanj – prosinac 2012. godine je realizirao značajne logističke poslove i specifične nabave kako za potrebe održavanja Lokalnih izbora 2012. godine i 21. Godišnje konferencije ACEEEO, tako i druge nabave predviđene planom rada.

181. Tijekom 2012. godine Središnje izorno povjerenstvo BiH je izvršilo nabave uz poštivanje zakonske regulative i propisa koji su neophodni za poslovanje državnih institucija:

- a) Zakon o javnim nabavama Bosne i Hercegovine⁶⁹,
- b) Napatuk o primjeni zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine⁷⁰,
- c) Zakon o pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine,⁷¹
- d) Zakon o izvršenju proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2012. godinu,
- e) Interni Pravilnik o procedurama i postupcima nabave roba, usluga i radova, stvaranja i unosa obveza preko ISFU u Glavnu knjigu riznice broj: 01-02-779/05 od 24. 3. 2005. godine i
- f) Pravilnik o postupku izravnoga sporazuma broj: 01-02-2-2158/06 od 5. 10. 2006. godine.

182. Sa Agencijom za javne nabave i Pravobraniteljstvom Bosne i Hercegovine, kao kontrolnim i koordinacijskim tijelima za oblast javnih nabava, stalno je kontaktirano, razmjenjivana pisana komunikacija i praćena realizacija zakonskih odredaba kojima se regulira oblast javnih nabava. Sve ostvarene nabave i provedeni postupci kvalitetno su dokumentirani uz pribavljanje i evidentiranje potrebnih mišljenja, suglasnosti, povjereničkih zapisnika i druge potrebne dokumentacije. Postupak nabave čija je vrijednost bila procijenjena na iznos veći od 6.000,00 KM provodila su povjerenstva za javne nabave koje su imenovana Odlukom Središnjega izbornoga povjerenstva BiH (rad ovih povjerenstava je reguliran Pravilnikom o radu povjerenstva za javne nabave broj: 01-02-1367/05).

⁶⁸ „Službeni glasnik BiH“, br. 35/12 i 37/12

⁶⁹ „Službeni glasnik BiH“, br. 49/04, 19/05 i 52/05, 8/06,24/06, 70/06, 12/09 i 60/10,

⁷⁰ „Službeni glasnik BiH“, br. 03/05 i 12/09,

⁷¹ „Službeni glasnik BiH“, br. 8/02, 10/02, 44/02 i 102/09

B) Operativne aktivnosti

183. Operativno-logističke aktivnosti predstavljaju strukturiran sustav od određenih međusobno povezanih komponenti koje su predstavljale suštinu operativnih radnji Središnjega izbornoga povjerenstva BiH tijekom 2012. godine uz aktivnosti koje su se odnosile na pripremu i organizaciju Lokalnih izbora 2012. godine, tako da je moguće napraviti generalnu kategorizaciju poslova i aktivnosti kako slijedi:

- a) Aktivnosti na pripremi i organiziranju Lokalnih izbora 2012. godine, 21. Godišnje konferencije ACEEEO i Ponovljenih izbora u općini Istočni Drvar, Istočni Mostar i Vukosavlju,
- b) Aktivnosti na pripremi i realizaciji Projekta testiranja elektronskih alata razvijenih u okviru IDEA i
- c) Aktivnosti na pripremi i realizaciji tiskanja Priručnika za rad biračkih odbora u Bosni i Hercegovini i Priručnika za promatranje izbora u Bosni i Hercegovini.
- d) Realizacija aktivnosti kroz koordinaciju sa Zajedničkom službom institucija BiH, oko građevinskih radova renoviranja zgrade Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.

184. Na temelju Odluka Središnjega izbornoga povjerenstva BiH izvršene su nabave opreme te ostale nabave roba i usluga kako slijedi:

- nabava materijala (pet LOT-ova) - otvoreni postupak,
- usluge tiskanja i pakiranja izbornog materijala (četiri LOT-a),
- usluge poštanske dostave izbornog materijala - otvoreni postupak,
- usluge izrade i presnimavanje video spota i audio džingla (četiri LOT-a) - otvoreni postupak,
- usluge tiskanja i pakiranja glasačkih listića - otvoreni postupak,
- usluge transporta izbornog materijala - otvoreni postupak,
- usluge tiskanja priručnika - pregovarački postupak,
- Microsoft licencije - pregovarački postupak.
- VM ware licencije - konkurentski postupak,
- usluge prevođenja – engleski jezik (dva LOT-a)- konkurentski postupak,
- usluge prevođenja – ruski jezik (dva LOT-a)- konkurentski postupak,
- nabava računarske opreme - laptopa i mrežnih printera (dva LOT-a)- otvoreni postupak,
- nabava kopir aparata - konkurentski postupak,
- nabava kompjutorskih usluga - održavanje info sustava (dva LOT-a) konkurentski postupak,
- aplikativni softver - nadogradnja postojećeg i izrada novih modula - otvoreni postupak,
- usluge sanacije zgrade (tri LOT-a) - otvoreni postupak,
- usluge nadzora – konkurentski postupak,
- nabavka goriva - konkurentski postupak,
- usluge pristupa na mrežu interneta - konkurentski postupak,
- usluge oglašavanja i medija (tri LOT-a) - otvoreni postupak,
- ugostiteljske usluge (dva LOT-a) - konkurentski postupak,
- usluge izdavanja avio karata - otvoreni postupak,
- usluge zakupa opreme - konkurentski postupak,
- usluge servisiranja i tekućeg održavanja opreme (četiri LOT-ova) - otvoreni postupak,
- nabava motornog vozila - konkurentski postupak,

- nabava klima uređaja i sustava za klimatizaciju prostorija - konkurentski postupak i
- usluge popravka i servisiranja vozila (četiri LOT) - otvoreni postupak.

185. Redovite operativne aktivnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH obuhvatile su i personalne poslove i zapošljavanje državnih službenika i zaposlenika, odnosno obrada podataka za sve službenike i zaposlenike koji su bili zaposleni u prethodnoj godini u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH (broj radnih sati provedenih na poslu; broj sati provedenih na bolovanju, godišnjem odmoru, porodiljskom odsustvu itd; pregled plaćenih doprinosa i poreza iz plaće i na plaću). Personalni poslovi u 2012. godini su se realizirali kroz sljedeće aktivnosti:

- a) priprema podataka za mjesečna i godišnja izvješće Zavodu za statistiku,
- b) kontinuirana prijava novih zaposlenika i državnih službenika tijekom cijele godine u porezne uprave, slanje upita i odgovora na upite Agenciji za državnu službu BiH, dostavljanje odjelu za MFP podataka o zaposlenim i sve promjene koje su značajne za obračun plaće, kao i pripremanje zbirnih radnih lista iz svih organizacijskih jedinica radi obračuna plaća,
- c) vršenje potrebnog testiranja, kandidata koji su primljeni na određeno za rad u GCB,
- d) izvršena je i kompletna procedura zapošljavanja i popuna radnih mjesta na određeno vrijeme,
- e) redovite mjesečne aktivnosti vezane za obračun plaća i kompletiranje zbrojnih radnih lista.

Tablica 11 - Pregled zaposlenih na određeno vrijeme

R/B	Naziv pozicije	Datum zaposlenja	Broj izvršitelja
1.	Referent za prijem,sortiranje i obradu podataka	01.06.2012.	17
2.	Suradnik za upravno rješavanje iz oblasti izbora	01.08.2012.	3
3.	Asistent za rad sa političkim strankama	01.06.2012	2
4.	Zaposlenik na prijamu, skladištenju i distribuciji izbornog materijala	01.07.2012.	10
5.	Vježbenik	15.09.2012.	1

186. U razdoblju siječanj – prosinac 2012. godine na protokolu u pisarnici u djelovodnik predmeta i akata, zaključen na kraju 2012. godine, a koji se vodi u elektroničkom obliku je zavedeno 2.961 predmet; u upisnik prvostupanjskoga predmeta upravnog postupka je zavedeno 1.651 predmet; u upisnik drugostupanjskih predmeta upravnog postupka je zavedeno 79 predmeta; u djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu je zavedeno 11 akata, u organizacijske jedinice Tajništva su putem internih knjiga zadužene sa 21.729 akata i razduženo 280 predmeta kroz djelovodnik predmeta i akata i upisnika prvostupanjskih predmeta upravnog postupka.

2.3. Informatičko-tehnička potpora u provedbi izbornih aktivnosti

187. Imajući u vidu činjenicu da je Središnje izborno povjerenstvo BiH koncipirana kao institucija kojoj je neophodna i logistička potpora svih organizacijskih cjelina, a posebno potpora iz informacijsko-tehničke oblasti, Središnje izborno povjerenstvo BiH nastoji da stalnim nadograđivanjem informacijskoga sustava dobiva učinkovita i kvalitetnija rješenja po pitanju formiranja što ažurnijeg CBS, učinkovite pripreme i provođenja izbora, kao i brže, točnije i sigurnije objave izbornih rezultata.

I. „Jedinstveni izborni informacijski sustav BiH“ – JIIS BiH

188. Informacijski sustav Bosne i Hercegovine koji je koristilo Središnje izborno povjerenstvo BiH do sada, predstavljao je sustav koji posjeduje informatičku potporu za oko 60% procesa i zakona koje provodi Središnje izborno povjerenstvo BiH. Navedeni sustav je razvijan u razdoblju od 2000. - 2002. godine i u izgradnji istog je sudjelovalo više desetina informatičara. Navedena činjenica je dovela do toga da su pojedini dijelovi sustava urađeni u različitim razvojnim platformama i različitim tipovima baza podataka, što je predstavljalo veliki problem kod razmjene podataka između određenih dijelova sustava.

189. Upravo iz tih razloga cilj projekta „Jedinstveni izborni informacijski sustav BiH“ – JIIS BiH je izrada integralnog softverskog i hardverskog rješenja za cjelokupan izborni sustav Bosne i Hercegovine (Središnje izborno povjerenstvo BiH, 140 općinskih izbornih povjerenstava, gradska izborna povjerenstva, politički subjekti kojih ima preko 300, strani i domaći promatrači izbornog procesa, mediji, glasači, itd.). Obuhvaćanje svih segmenata razmjene i korištenja svih informacija i podataka tijekom izbornih procesa, čime bi se poboljšala učinkovitost rada izborne administracije (preko 30.000 stalno ili privremeno zaposlenih) i povećanje zadovoljstva glasača, političkih subjekta, promatrača i javnosti u vezi sa radom izborne administracije.

190. „Jedinstveni izborni informacijski sustav BiH“ – JIIS BiH omogućava da cjelokupan sustav bude urađen na jedinstvenoj razvojnoj platformi, da posjeduje jedinstvene baze podataka, te da u cijelosti informatički podrži implementaciju svih zakona u nadležnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Time, JIIS BiH bi povezao sve procese koje obavlja Središnje izborno povjerenstvo BiH sukladno Politici softvera u institucijama Bosne i Hercegovine (broj: VM broj 143/07 od 20. 9. 2007. godine), odnosno omogućava dostupnost, više jezičnost, sigurnost, privatnost, povezanost, korištenje otvorenih standarda, prednost programa otvorenog koda. Središnje izborno povjerenstvo BiH Odlukom o realizaciji programa JIIS BiH iz mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH usvojilo je izvedbeni projekt⁷². Vijeće ministra BiH Odlukom VM broj 24/11 odobrilo je realizaciju istog kad se i krenulo u realizaciju projekta.

191. Razvoj sustava JIIS BiH trebao se realizirati kroz 4 (četiri) faze u razdoblju od 2010. godine do kraja 2012. godine:

⁷² „Službeni glasnik BiH“, br. 25/10

- a) I. faza - Završetak razvoja projekta "Pasivna registracija birača u Bosni i Hercegovini",
- b) II. faza - Izrada i završetak projekta "Quick Fix", podrška i razvoj novih aplikacija za Opće izbore 2010. godine,
- c) III. faza – Nabava softvera, hardvera i izrada systemske analize i dokumentacije ⁷³,
- d) IV. faza – Izrada i završetak svih softverskih aplikacija za potrebe provođenja zakona u nadležnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.

192. Do 2012. godine realizirana je I. i II. faza projekta JIIS BiH, te je u tijeku realizacija IV. faze projekta. Realizacija III. faze JIIS BiH nije urađena zbog neosiguranja financijskih sredstava u Proračunu BiH, odnosno došlo je do kašnjenja u usvajanju Proračuna BiH za 2011. godinu. U 2013. godini planiran je realizacija III. faze i završetak IV. faze projekta JIIS BiH.

Realizacijom svih faza Projekta ostvarit će se sljedeće uštede:

- a) električna energija, novi serverski sustavi troše do 40% manje energije,
- b) komunikacija između sudionika u izbornom procesu odvijat će se potpuno besplatno ili uz minimalne troškove,
- c) smanjit će se broj potrebnih izvršitelja u izornoj godini,
- d) vrijeme provedeno na rješavanju zahtjeva stručnog kadra bit će skraćeno,
- e) materijalna sredstva, toneri, papir, manji broj servisa uslijed kvarova na opremi, dulji vijek trajanja opreme,
- f) garan rok će biti produžen te neće biti potrebno u navedenom roku plaćati otklanjanja kvarova na hardveru.
- g) tijekom provedbe Općih izbora 2010. godine ostvarena je besplatna potpora aplikacijama.

193. Za provedbu Lokalnih izbora 2012. godine, Središnje izorno povjerenstvo BiH je poduzelo vrlo bitne aktivnosti informativne logistike koje su se uglavnom odnosile na: dizajniranje, postavljanje i konfiguriranje servera i softvera prema potrebama i planovima institucije, upravljanje, administriranje i nadzor MS Domene, MS Exchange, MS SQL Servera, mreže i telefonske centrale. Projektiranje i testiranje standardne sigurnosne „backup“ politike, standardne "disaster recovery" procedure oporavka u slučaju pada mreže, servisa ili sustava.

II. Nadogradnja „Jedinstvenog izbornog informacijskoga sustava BiH“ – JIIS BiH

194. S ciljem što učinkovitije potpore provedbi Lokalnih izbora 2012. godine, Središnje izorno povjerenstvo BiH je izvršilo nadogradnju „Jedinstvenog izbornog informacijskoga sustava BiH“ – JIIS BiH kroz sljedeće module:

- ✓ Modul za unos kandidata,
- ✓ Modul za provjeru kandidata,
- ✓ Modul za obradu kandidatskih listi,
- ✓ Modula za povezivanje političkih subjekata i kandidata,

⁷³ III. faza JIIS BIH nije realizirana zato što nisu osigurana sredstva u Proračunu BiH te je relizacija iste pomjeren za 2013. godinu

- ✓ Modul za generiranje izvješća o kandidatima i kandidatskim listama,
- ✓ Modul za generiranje zbrojnih obrazaca,
- ✓ Modul za generiranje glasačkih listića,
- ✓ Modul za pretvaranje podataka i popunjavanje tablica za counting centar,
- ✓ Glavni centar za unos rezultata glasova - counting centra,
- ✓ Web aplikacija za prikaz rezultata izbora,
- ✓ Modul za računanje i dodjelu mandata,
- ✓ Modul za generiranje izvješća za službeni glasnik u formatu za službeni glasnik.

a) Izrada novog modula za unos podataka o političkim subjektima i generiranje izvješća za analizu potpisa i ovjeru političkih subjekata

195. Putem aplikacije vrši se elektroničko unošenje i procesiranje formulara za sudjelovanje u predstojećim izborima za sve političke subjekte koji uključuju prijavu, prijavni formular sa općim podacima o podnosiocu, puni naziv političkog subjekta, listu izbornih jedinica, gdje se politički subjekt želi natjecati, zapisnik sa informacijama o podnošenim neophodnim pratećim dokumentima (dokaze o registraciji političkog subjekta, financijsko izvješće, sastav statutarnih tijela političkog subjekta, pismo, jezična varijanta itd). U svrhu olakšavanja unosa, te smanjenju mogućnosti gramatičkih pogrešaka prilikom unosa, aplikacija posjeduje i filtre za provjeru unosa, te zabranu anomalijских aktivnosti, npr. brisanje partije koja se već natječe na nekom od razina vlasti, automatsko brisanje pojedinačnih ovjera partija koje formiraju koaliciju i slično.

Slika 1 – Odabir razine po partijama

Šifra	Naziv	Natieče se	Ćirilica	Vrsta ovjera
001	VELIKA KLADUŠA	☒	☐	
002	CAZIN	☒	☐	Ručna ovjera ✓
003	BIHAĆ	☒	☐	
004	BOSANSKA KRUPA	☒	☐	Ručna ovjera ✓
005	BUŽIM	☒	☐	

Aplikacija elektroničkoga unošenja i praćenja unosa potpisa potpore političkih subjekata, automatski izračunava broj potrebnih potpisa po uzorku, broj unesenih potpisa, upozorava na manji ili veći broj unesenih potpisa itd.

Slika 2 – Unos potpisa

Potpisi

Političke stranke: SDP-SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH-SOCIJALDEMOKRATI (00008)

VELIKA KLADUŠA

Broj potrebnih potpisa za nivo: 200

UKUPAN BROJ PODNESENIH POTPISA

Knjiga

Unos

Broj potpisa

Potrebno potpisa: 2 Uzorak: 10% od podnesenih potpisa

Upisano potpisa: 5

	JMBG	Knjiga	Unos
✘	55555555555555	2	1
✘	55555555555555	1	1
✘	55555555555555	1	1
✘	33333333333333	1	1
✘	22222222222222	1	1

196. Aplikacija posjeduje višekorisničko okruženje uz mogućnosti dodjeljivanja ograničenih razina prava korisnika nad dijelovima aplikacije. Također, uključuje i administrativni panel sa kojeg je privilegiranim korisnicima moguća manipulacija prava korištenja programa za ostale korisnike. Iznova je napravljen modul za unos i ovjeru političkih subjekata, koji je sada integriran u JIIS BiH. U novoj verziji, razine sustava su kompatibilne sa strukturom JIIS-BiH, te je sada moguće ovjeravanje, tj. odbijanje subjekta po razinama kandidatura. Automatizirana je i ovjera na osnovu potpisa podrške, te se sada vrši u stvarnom vremenu prilikom samog unosa potpisa. Značajno je ubrzan podnošenje razine gdje se također vrši automatska ovjera na osnovu prijašnjeg mandata subjekta.

Slika 3 – Pregled validacija

Validacije

Političke stranke: SDP-SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH-SOCIJALDEMOKRATI (00008)

VALIDACIJA POLITIČKOG SUBJEKTA

Zapisnik

Ovlaštena lica

Statutarna tijela

VALIDACIJA POLITIČKOG SUBJEKTA PO NIVOIMA

Potpisi I krug

VALIDACIJE NIVOA POLITIČKOG SUBJEKTA

001 Potpisi I krug Nije na centralnom biračkom spisku 5

Nivo	Naziv			
001	VELIKA KLADUŠA			
002	CAZIN	Ručna ovjera		
003	BIHAC			
004	BOSANSKA KRUPA	Ručna ovjera		
005	BUŽIM			
006	KRUPA NA UNI			
007	NOVI GRAD			
008	KOZARSKA DUBICA			
009	PRJEDOR	Mandati		
010	GRADIŠKA	Mandati		

b) Izrada novih modula za implementaciju četvrte (IV.) faze JIIS BiH

197. Iz razloga neposjedovanja sorce code-a za IV. fazu JIIS BiH bilo je neophodno napraviti modul za implementaciju i vođenje mandata, imovinskih kartona i izbora za gradska vijeća.

Slika 4 - Vođenje mandata za lokalne izbore

Utkra	Ime	Prezime	JMBG	Nacionalnost	Politički subjekat	Općina	Pozicija nakon izbora	Izabran	Kraj mandata	Mandat na čekanju	Zamjenski mandat	Zamjenski mandat	Razlog prestanka mandata	Datum početka mandata	Datum prestanka mandata	Adresa	Telefon
/	OV ILIJA	JURIŠIĆ	2211943180014	Hrvat	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	1	DA						01/01/17	01/01/13	ALBINA I FRANJE HERLJEVIĆA 10, TUZLA	+38735282709
/	OV NADA	MILADINA	2302947185016	Srbin	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	2	DA						01/01/17	01/01/13	ISMETA MUJEZINOVIĆA 6	+38761143136
/	OV AMER	TURČINOVIĆ	1104985330003	Bošnjak	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	3	DA						01/01/17	01/01/13	NOVO NASELJE SOLINA B3 A2/2	+38762196252
/	OV ELVIR	MAHMUZIĆ	2009986180022	Bošnjak	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	4	DA						01/01/17	01/01/13	STUPINE B 4/III/2/3	+38761874023
/	OV DAJANA	BAKIĆ	1208986185050	Ostali	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	5	DA						01/01/17	01/01/13	RUDARSKA 51 14/IV	+38761830183
/	OV MERIMA	SOFTIĆ	1911981185001	Bošnjak	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	6	DA						12/01/17	01/01/13	FRANJE MARKOVIĆA 8, TUZLA 75000	+38761725603
/	OV AZRA	GAZIBEGOVIĆ	0512985185027	Bošnjak	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	7	DA						28/01/17	01/01/13	DONJI MOSNIK, 107, TUZLA	+38761655728
/	OV JOZO	NIŠANĐIĆ	1704951183300	Hrvat	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	8	DA						01/01/17	12/01/13	ARMJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE 21/4-13, TUZLA	+38762346299
/	OV SRĐAN	KEROŠEVIĆ	1908983180049	Hrvat	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	9	DA						04/01/17	01/01/13	27 JULA 45, HUSIRNO	+38761293190
/	OV ERNA	MEŠIĆ	3006987185006	Bošnjak	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	10	DA						02/01/17	01/01/13	STUPINE B-8/4-9	+38761650893
/	OV NIKOLA	SLAVULJICA	1003942180015	Srbin	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	11	NE		DA				01/01/17	02/01/13	MIRZE HADŽIMEHMEĐOVIĆA 14, TUZLA	+38735281899 +38761141108
/	OV EKREM	ŠEHOVIĆ	2708942180004	Ostali	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	12	NE		DA				01/01/17	10/01/13	ARMJE BOSNE I HERCEGOVINE 29/1, TUZLA	+38761897800
/	OV ZORAN	BLAGOJEVIĆ	1910970180001	Srbin	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	13	NE		DA				01/01/17	20/01/13	NOVO NASELJE BR 7	+38762837777
/	OV DUŠAN	PERIĆ	0101946183580	Srbin	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	14	NE		DA				01/01/17	25/01/13	ISMETA MUJEZINOVIĆA 41 IV/14, TUZLA	+38761665878
/	OV RAMO	HUSAGIĆ	2604957180035	Bošnjak	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	15	NE		DA				01/01/17	10/01/13	ČAZMA ALIJA BB LIPNICA	+38761011123
/	OV TARK	BAKALOVIĆ	1904986180050	Bošnjak	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	16	NE						01/01/17		DONJI MOSNIK 38	+38761858864
/	OV MODRAG	TANASILOVIĆ	2810984180046	Srbin	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	17	NE						01/01/17		BRANILACA BOSNE L C/16	+38761731789
/	OV ŽARKO	VUJOVIĆ	0412963151000	Srbin	SDP-SOCIALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	18	NE						01/01/17		A HERLJEVIĆA 39/236	+38761159466

Slika 5 – Vođenje imovinskih kartica

	Ime	Prezime	JMBG	Ima mandat	Datum početka mandata	Imovinski karton - početak mandata	Datum dostave imovinskog kartona - početak mandata	Prestanak mandata	Datum prestanka mandata	Imovinski karton - kraj mandata	Datum dostave imovinskog kartona - kraj mandata
Edit	ELVIR	MAHMUZIĆ	2009986180022	DA	01/01/2013	DA	10/01/2013	NE	01/01/2017	NE	01/01/1900
Edit	MERIMA	SOFTIĆ	1911981185001	DA	01/01/2013	DA		NE	12/01/2017	DA	
Edit	AZRA	GAZIBEGOVIĆ	0512985185027	DA	01/01/2013	DA		NE	28/01/2017	NE	
Edit	JOZO	NIŠANĐIĆ	1704951183300	DA	12/01/2013	DA		NE	01/01/2017	NE	
Edit	SRĐAN	KEROŠEVIĆ	1908983180049	DA	01/01/2013	DA		NE	04/01/2017	DA	
Edit	ERNA	MEŠIĆ	3006987185006	DA	01/01/2013	DA		NE	02/01/2017	NE	
Edit	NIKOLA	SLAVULJICA	1003942180015	DA	02/01/2013	DA		NE	01/01/2017	NE	
Edit	EKREM	ŠEHOVIĆ	2708942180004	DA	10/01/2013	DA		NE	01/01/2017	NE	
Edit	ZORAN	BLAGOJEVIĆ	1910970180001	DA	20/01/2013	DA		NE	01/01/2017	NE	
Edit	DUŠAN	PERIĆ	0101946183580	DA	25/01/2013	DA		NE	01/01/2017	NE	
Edit	RAMO	HUSAGIĆ	2604957180035	DA	10/01/2013	DA		NE	01/01/2017	NE	

Slika 6 – Aplikacija za izbore za gradsko vijeće/skupštinu općine

Back

Pregled po imenu, prezimenu, JMBG Pregled po partiji, opštini

Opština Sve

Gradsko vijeće Gradsko vijeće grada Sarajeva Lista gradskog vijeća Sve

Izabrani za gradska vijeća

trenutno stanje u gradskom vijeću

Pretraži po unesenim parametrima

Izveštaji za mandate

Uvjerenja za mandate Načelnik Bosanski JMBG

Liste za gradska vijeća

Utrka	Ime	Prezime	JMBG	Nacionalnost	Partija	Opština	Lista za gradsko vijeće/skupštinu grada	Pozicija na listi za gradsko vijeće/skupštinu opštine	Izabran	Prestanak mandata u gradskom vijeću/skupštini grada	Zamjenski mandat u gradskom vijeću/skupštini grada	Datum prestanka mandata	Datum početka mandata
OV	ILUA	JURIŠIĆ	2211943180014	Hrvat	SDP-SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	Lista1	1	DA				01/01/13
OV	NADA	MLADINA	2302947185016	Srbin	SDP-SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	Lista1	2	DA				01/01/13
OV	AMER	TURČINOVIĆ	1104985330003	Bošnjak	SDP-SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	Lista1	3	DA	DA		13/01/13	01/01/13
OV	ELVIR	MAHMUZIĆ	2009986180022	Bošnjak	SDP-SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	TUZLA	Lista3	1	DA	DA		16/01/13	01/01/13
OV	IVICA	KOVAČEVIĆ	0303981180014	Hrvat	HDZ BIH - HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BIH	TUZLA	Lista2	1	DA				01/01/13
OV	ADNAN	SUERČIĆ	1802980180029	Bošnjak	STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	TUZLA	Lista2	2	DA	DA		17/01/13	01/01/13
OV	MIGDAD	HADŽIBEGOVIĆ	0405960100085	Bošnjak	SDP-SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	BANJA LUKA	Lista6	1	DA				
OV	SLOBODAN	POPOVIĆ	1509949100018	Srbin	SDP-SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	BANJA LUKA	Lista6	2	DA	DA			
OV	JASMIN	LATIFIĆ	2710941100001	Nije izjašnjen	SDP-SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	BANJA LUKA	Lista6	3	DA				09/01/13
OV	NENAD	GREBIĆ	1104978100019	Srbin	SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD - MILORAD DODIK	BANJA LUKA	Lista6	4	NE		DA		24/01/13

Slika 7 – Administrativni dio IV. faze JIIS BiH

Phase Administration

Back

Administracija faze IV

Unesite kod opštine i utrku i datum početka mandata

Sve Načelnik Chose Date MUNI2012 Import

c) Modul za menadžment funkcija mjesnih zajednica

198. Zbog kompleksnosti aplikacije urađen je dizajn baze za potporu modulu za menadžment mjesnih zajednica. Urađeno je korisničko okruženje za pretragu adresa boravišta glasača. Pretraga je omogućena po zahtijevanim parametrima, a moguće je i povećati broj

parametara za pretragu. Modul je integriran u JIIS BiH i biće u potpunosti funkcionalan nakon što IDDEEA omogući pristup web servisima za pretragu.

199. Središnji birački popis (CBS), Središnje izborno povjerenstvo BiH dobiva od Agencije IDDEEA na mjesečnoj osnovi. Proces je automatiziran uporabom „SSIS“ softverskog alata. „SSIS“ je softverski alat tipa ETL (Extract, Transform and Load) koji je neophodan za aplikacije koje se koriste za uskladištenje podataka (Baze). Isto tako, koristi se za operacije kao Load podataka sukladno potrebama, različite transformacije na podacima tipa kalkulacija (Su., Average, itd...), kao i za definiranje tijeka podataka u nekome procesu i obavljanje određenih zadataka na svakodnevnoj osnovi. Polazni podaci koje dobivamo na mjesečnoj osnovi od strane IDDEEA su tri .txt fajlova koji sadrže veliku količinu podataka tj. redova (popis punoljetnih osoba na razini BiH). Kada se završi ovaj prvi dio programa (koji se normalno i pokreće i zaustavlja s jednim klikom miša tj. sve je automatski), ukoliko je to potrebno, izvuče se izvješće o nedodijeljenim biračima (tj. popis onih birača za koje u IDDEEA fajlovima nije upisano ništa u polje „VoteForMunicipality“), da bi se zatim pokrenuo drugi dio programa koji ima za cilj napraviti statistička izvješća.
200. Pokretanje drugoga dijela programa je također putem klika miša, tj. automatski. Pošto ovaj program završi svoj rad, dobije se tablica Voter i statističko izvješće o biračima, po kategorijama, kako se vidi na screen shot-u, u nastavku. Radi se o WEB aplikaciji, naravno.

Slika 8 – Aplikacija za generiranje

Aplikacija za generisanje:

- Centralnog biračkog spiska*
- Statističkog izvještaja za Odsjek za izbore (Velibor)*
- Spiska nedodijeljenih birača za Odsjek za izbore (koordinatori)*

VOTER NOVI

SearchFor: Street/RegID

Eligible

Vote For Municipality Code

SearchFor: House Number

SearchFor: Settlement

Reg	Last Name	Parents Name	First Name	Sex	Current Municipality Code	Vote For Municipality Code	Settlement	Typ Of Pol Sta Coc
0000964000000	GLAVAŠ		VESNA	F		014		9

Centralna izborna komisija BiH Sarajevo, Danijela Ozma 7

d) Aplikacija „Birački odbori 2012“ (administriranje)

201. Za razliku od općih izbora 2010. godine, ovaj put je kompletna problematika biračkih odbora bila u domenu općinskih izbornih povjerenstvo, uključujući i plaćanje istih. U tu svrhu kao najjednostavnije rješenje koje apsolutno može da zadovolji ovaj zadatak, kreirana je mala servisna aplikacija koja je omogućila svakome OIP-u da jednostavno unese novčane iznose za različite kategorije članova biračkih odbora i da ispišu željene dokumente.

Slika 9 – Isplatne liste članova biračkih odbora

Тип БО / Тип БО	Тип БО / Тип БО	Број функ. / Број функц.	Функција члана / Функција члана	Радио / Није радио	Плаћа се / Плаћа се
1	МОБИЛНИ / МОБИЛНИ	5	PREDSJEDNIK MT / ПРЕДСЈЕДНИК МТ	N	25.00
1	МОБИЛНИ / МОБИЛНИ	5	PREDSJEDNIK MT / ПРЕДСЈЕДНИК МТ	Y	80.00
1	МОБИЛНИ / МОБИЛНИ	6	ZAMJENIK PREDSJ. MT / ЗАМЈЕНИК ПРЕДСЈ. МТ	N	25.00
1	МОБИЛНИ / МОБИЛНИ	6	ZAMJENIK PREDSJ. MT / ЗАМЈЕНИК ПРЕДСЈ. МТ	Y	25.00
1	МОБИЛНИ / МОБИЛНИ	7	ЧЛАН МТ / ЧЛАН МТ	N	25.00
1	МОБИЛНИ / МОБИЛНИ	7	ЧЛАН МТ / ЧЛАН МТ	Y	60.00
1	МОБИЛНИ / МОБИЛНИ	8	ZAMJENIK ЧЛАНА МТ / ЗАМЈЕНИК ЧЛАНА МТ	N	25.00

202. Obilježeni dio je bio jedini dio aplikacije koji su korisnici na terenu mogli da uređuju sukladno rješenjima o plaćanju članova biračkih odbora koja su manje više bila različita za svaku općinu. Postavljena aplikacija, tj. maska za unos podataka je bila u statusu EditTable tj. korisnik na terenu je uređivao novčane iznose kao da radi u običnoj Excel tablici tj. odjednom sve poslije čega je samo trebao da uradi „SAVE“ funkciju. Inače, kroz QSS-ovu aplikaciju je bilo moguće da OIP izvuče i sve potrebna izvješća kao rješenja o imenovanju BO, isplatne liste i porezne obrasce.

e) Aplikacija „Ballot Lottery“

203. Prethodno programsko rješenje koje se koristilo bilo je izuzetno komplicirano jer se sastojalo od Access baze podataka, šablona napravljenoga u Excelu, VB koda itd. Sve to je potpuno nepotrebno da bi se napravila jedna jednostavna programska cjelina koja bi izvršila automatsko numeriranje redosljeda političkih subjekata na glasačkim listićima.

f) Grafička obrada podataka

204. Grafička obrada podataka obuhvatila je više segmenata, između kojih ističemo:

- ✓ Grafička priprema prezentacije i pratećih sadržaja za “Svjetski dan izbora”,
- ✓ Izrada loga “Izbori 2012.”,

- ✓ Izrada vodenog žiga apliciranog na papir za glasačke listiće,
- ✓ Cjelokupna INFO kampanja za Lokalne izbore 2012! (TV spotovi, radio džinglovi, reklame),
- ✓ Grafički dizajn i priprema za tisak reklame sa sloganom za općinske izbore 2012. godine - DAN KADA VI DONOSITE ODLUKE,
- ✓ Grafički dizajn reklame SMS, za provjeru JMB putem SMS i utvrđivanja da li je glasač registriran (dva pisma, tri jezika – tri pripreme).

g) Implementacija internetskoga portala Središnjega izbornoga povjerenstva BiH

205. U 2012. godini Središnje izborno povjerenstvo BiH je službeno objavio novi internetski portal Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Navedeni portal sastoji se od dva dijela:

Prezentacijskog dijela, koji služi za prezentaciju rada Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i preko kojeg korisnici i politički subjekti imaju pristup svim dokumentima i sadržajima koje Središnje izborno povjerenstvo BiH objavi. Internetska stranica je urađena na tri bosanskohercegovačka službena jezika.

Za razliku od prethodnog dijela, portalski dio je urađen u „*Net tehnologiji*“ i sastoji se od mnogo web modula, tj. dijelova internetskih stranica. S obzirom da je razvijena od strane Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i da smo mi vlasnici koda imamo mogućnost da je uređujemo i usavršavamo kako nama odgovara. Preko administratorskog dijela moguće je unositi tekstualne članke, dokumente, video/audio i naravno razvijati nove web module. Administratorski dio se sastoji od sljedećih modula: korisnici, web moduli, skripte, CSS, kategorije, dokumenti, jezici, galerije, tekstovi, link, video, stranice, slaganje menija, meni, template, OIP, sjednice Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, filtri za sadržaj, parametri za prevođenje, pitanja i odgovori, anketa, kesiranje, testiranje, web modul za content, web modul za mapu stranice, web modul za OIP - općinska izborna povjerenstva, web modul za adrese, web modul za početnu stranicu, web modul za desni prikaz sadržaja, web modul za pretragu, web modul za provjeru CBS-a, web modul za izbore, web modul za prikazivanje galerije slika, web modul za prikazivanje video sadržaja.

3. Zaključna razmatranja

206. Primarne aktivnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH tijekom 2012. godine, odnosile su se na pripremu i provođenje Lokalnih izbora 2012. godine.

207. Središnje izborno povjerenstvo BiH je, sukladno članku 1.14 i članku 2.9 stavak (1) točka 2.a Izbornog zakona BiH, dana 07.05.2012. godine objavila da će se Lokalni izbori održati 7. 10. 2012. godine. Neprovedbom odluke Ustavnog suda BiH kojom je dan rok od šest mjeseci za usklađivanje izbornih odredbi sa Statutom Grada Mostara, Središnje izborno povjerenstvo BiH je na 19. sjednici koja se održala 7. 5. 2012. godine donijelo odluku broj 05-1-07-1-585-1/12 kojom se odgađaju izbori za izbor vijećnika u Gradsko vijeće Grada Mostara. S obzirom da je Ustavni sud BiH svojom odlukom broj 9/09 od 26. 11. 2010. godine proglasio neustavnim odredbe članka 19.2 stavak (1) i (3) i članka 19.4 stavak (2)

do (8) Izbornog zakona BiH, odgođeni izbori u Gradu Mostaru bit će održani sukladno odredbi članka 14.2 stavak (4) Izbornog zakona BiH kad se za to budu stekli zakonski uvjeti.

208. Središnje izborno povjerenstvo BiH je na 53. sjednici održanoj 6. 9. 2012. godine, donijelo odluku broj: 05-1-07-1-585-7/12 o usklađivanu odluke o raspisivanju i održavanju Lokalnih izbora 2012. godine sa Zakonom o Gradu Doboj, Zakonom o Gradu Prijedor, Zakonom o Gradu Trebinje i Zakonom o Gradu Bijeljina.
209. Tijekom priprema za Lokalne izbore 2012. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH susretalo se i sa određenim problemima, koji su se prije svega odnosili na postupak upisa birača u SBP za glasovanje izvan BiH. Jedan od razloga za pojavu ovakvih problema, jeste, nedovoljno praćenje procedure upisa birača u SBP, kao i učestalih pojava da građani i pored uputa o načinu prijave putem e-maila, nepravilno su popunjavali i dostavljali prijavnne obrasce (ne potpisani obrasci, istekli dokumenti, nevažeći dokumenti, nepotpune adrese, adrese u BiH, adrese bez naziva države i sl.), što predstavlja jedan od razloga zbog kojeg dio građana nije upisan u SBP za glasovanje za izvan BiH za Lokalne izbore 2012. godine.
210. Posebno je značajno napomenuti da su Lokalne izbore 2012. godine, pratile i određene zlouporabe za glasovanje izvan BiH u postupku registracije birača. Središnje izborno povjerenstvo BiH zaprimila jedan broj obavijesti od strane osoba sa područja općina Pelagićevo, Brčko, Šekovića, Zvornika, Osmaka, Novo Gorazde, Vukosavlje, Brod i Srebrenice, te prijave iz Istočnog Novog Sarajeva i Istočne Ilidže, koje se odnosile na dostavljenu prijavu za glasovanje putem pošte za Lokalne izbore 2012. godine bez znanja osoba. U izjavama, osobe iz navedenih općina su navodile, da je prijava za glasovanje izvan BiH podnesena mimo njihovog znanja. Pojedine osobe su navodile imena osoba u koje sumnjaju na izvršenje navedenih zlouporaba te su zahtijevali da se adresa na koju su registrirani za glasovanje putem pošte bez njihovog znanja izmijeni ili da se prijave ponište i da im se omogući glasovanje na redovitom biračkom mjestu. Potrebno je napomenuti da bi u narednom razdoblju trebalo poboljšati odredbe Izbornog zakona i provedbenih akata koje reguliraju prijavu državljana BiH za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, na način da se preciziraju podaci koje mora sadržavati PRP-1 i PRP-2 obrazac i dokumentacija koju uz iste treba podnositelj prijave dostaviti, te da u protivnom će prijave biti odbačene. Posebno propisati da potpis podnosioca na prijavi treba odgovarati potpisu sa važeće isprave koju podnositelj prijave podnosi kao dokaz o identitetu.
211. Središnjem izbornom povjerenstvu BiH je upućen i veći broj prigovora koji su se odnosili na nedobivanje glasačkog materijala na kućne adrese, pri čemu je najčešći razlog bio u zakašnjelim prijavama birača, kao i dostava prijave na pogrešnu e-mail adresu. Putem telefona, elektroničke pošte i internetske stranice Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, birači čije su prijave bile nepotpune, bili su obaviješteni o nedostacima kao i rokovima za otklanjanje nedostataka.
212. Iako je člankom 1.5 Izbornog zakona BiH, građanima Bosne i Hercegovine koji borave u inozemstvu bilo omogućeno da glasaju u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, i provedenih edukacija građana koji su se opredijelili za glasovanje u diplomatsko-

konzularnim predstavništvima, glasovanje nije održano zbog nedovoljnog broja registriranih birača jer se prijavilo samo 338 birača u 23 države.

213. U razdoblju priprema za provedbu Lokalnih izbora 2012. godine, Središnje izborno povjerenstvo BiH je organiziralo niz obuka i edukacija izborne administracije, kako bi se izborni proces proveo što učinkovitije. Središnje izborno povjerenstvo BiH je provelo i promidžbeno-informativnu kampanju za birače, s ciljem pojašnjenja radnji upisa birača u CBS, proceduru glasovanja, podizanje svijesti i motivacije građana da izađu na izbore, način korištenja usluga „SMS“ centra itd.
214. Tijekom 2012. godine, provedeni su i posredni izbori, u Županiji 10, za Dom naroda Parlamenta Federacije BiH iz reda srpskog naroda, za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo i za Gradsko Vijeće Grada Sarajeva. Do konca 2012. godine, nisu bili okončani postupci izbora vijećnika za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo i za Gradsko Vijeće Grada Sarajeva. Postupak izbora vijećnika za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo završen je 11. 2. 2013. godine, dok je postupak izbora vijećnika za Gradsko Vijeće Grada Sarajeva završen 21. 2. 2012. godine.
215. U izbornom procesu, iako su bili raspisani i prijevremeni izbori za načelnika općine Novi Grad Sarajevo za 1. 4. 2012. godine, oni nisu održani jer što općina nije bila osigurala potrebna financijska sredstva te su se spomenuti izbori održali na dan održavanja Lokalnih izbora 7. 10. 2012. godine. Tijekom 2012. godine, održani su i ponovljeni izbori 18. 11. 2012. godine, za Skupštinu općine Istočni Drvar i za načelnika općine Istočni Drvar, za Skupštinu općine Istočni Mostar i za načelnika općine Istočni Mostar, te za Skupštinu općine Vukosavlje i za načelnika općine Vukosavlje.
216. Želeći da u ovim zaključnim razmatranjima koja se odnose na dio primjene Izbornog zakona BiH i same provedbe izbora ukažemo na sva naša zapažanja, posebno je značajno osvrnuti se na mjesto i ulogu izborne administracije, posebno biračkih odbora. Činjenica je da je rad biračkih odbora pokazao određene nedostatke koje Središnje izborno povjerenstvo BiH analizira, čiji će rezultat zasigurno biti sankcioniranje određenih biračkih odbora za koje se utvrdi da su nesavjesno i nestručno obavljali svoje zadaće i dostaviti predmete nadležnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine.
217. U razdoblju izbornih aktivnosti, sudionici izbornog procesa podnosili su prigovore i žalbe, koji su se uglavnom odnosili na: odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH kojima je prijava političkog subjekta za učešće na Lokalnim izborima 2012. godine bila odbijena ili odbačena; ovjeru kandidata na kandidatskim listama; postupak imenovanja članova biračkih odbora za Lokalne izbore; povredu članka 16.14 Izbornog zakona BiH kojim je zabranjeno vođenje plaćene izborne kampanje putem elektroničkim i tiskanih medija; povrede na biračkim mjestima; zahtjeve za ponovno brojanje glasačkih listića; odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH donesene u postupcima dodjele i prestanka mandata, apelacije na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH podnesene Apelacijskome odjelu Suda BiH koje su uglavnom sve odbijene ili neznan broj vraćen u ponovni postupak. U svim gore navedenim fazama izbornog procesa ukupno je izjavljeno 159 žalbi Prizivnome odjelu Suda BiH, od kojih je Sud BiH 143 žalbe odbio ili odbacio, deset (10) odluka vratio na ponovni postupak i šest (6) odluka poništio, što u postotcima iznosi da je **90%** odluka Središnjega izbornoga povjerenstva BiH potvrđeno. Prizivni odjel

Suda BiH, rješavajući po žalbama uložnim na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, vrlo često zauzimao i različite stavove u postupku, što je dovelo i do kontradiktornih rješenja po određenim povredama odredbi članka 2.3, 2.10 i 4.5 Izbornog zakona BiH.

218. Što se tiče ostalih aktivnosti koje je Središnje izborni povjerenstvo BiH provelo u 2012. godini, posebno je značajno naglasiti da je Središnje izborni povjerenstvo BiH, pored odobrenog proračuna, uspjelo osigurati i donatorska sredstva od Vijeća Europe i Međunarodnog instituta za demokratizaciju i izbornu pomoć – „International IDEA“, za izradu Priručnika za rad biračkih odbora u BiH i Priručnika za promatranje izbora u BiH, te za projekt testiranja elektroničkih alata u okviru IDEA, kao i na realizaciju aktivnosti oko adaptacije zgrade Središnjega izbornoga povjerenstva BiH koja je uspješno završena uz koordinaciju sa Službom za zajedničke poslove institucija BiH.

U segment informacijskoga jačanja Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, tijekom 2013. godine bilo bi potrebno završiti u cijelosti „Jedinstveni izborni informacijski sustav BiH“ – JIIS BiH, posebno završetak III. faze, koja se odnosi na nabavu softvera, hardvera i izrada systemske analize i dokumentacije, čime bi se obuhvatili sve razine informacijskoga sustava i otklonili određeni nedostaci u pojedinim segmentima izbornog procesa.

PRIVICI

Tablica 1 – Broj postupaka vođenih pred Središnjim izbornim povjerenstvom BiH i Prizivnim odjelom Suda BiH.....	70
---	----

Tablica 1 – Broj postupaka vođenih pred Središnjim izbornim povjerenstvom BiH i Prizivnim odjelom Suda BiH

BROJ POSTUPAKA VOĐENIH PRED SREDIŠNJIM IZBORNIM POVJERENSTVOM BiH I PRIZIVNIM ODJELOM SUDA BiH ZA VRIJEME IZBORA 2012.GODINE											
Red. br.	Podnositelj prigovora žalbe	Ukupan broj podnesenih prigovora SIP BiH	Ukupan broj podnesenih žalbi SIP BiH/zahhtjev za ponovno brojanje	Odluka SIP BiH	Ukupan broj podnesenih žalbi Sudu BiH	Odluka SIP BiH po žalbi	Broj sudskih rješenja kojim se žalba odbija/odbacuje	Broj sudskih rješenja kojim se žalba uvažava i predmet vraća na ponovni postupak, ili poništava odluka SIP BiH	Odluka SIP BiH u ponovnom postupku	Žalba Sudu BiH	Odluka Suda BiH
1	ODLUKA SIP BiH O ODBIJANJU OVJERE PRIJAVE POLITIČKOG SUBJEKTA										
	politički subjekti				22	2 odluke kojim se žalbe uvažavaju i ovjeravaju prijave	17	2 žalbe se uvažavaju i predmet vraća na ponovni postupak	2 odluke kojim se žalbe uvažavaju i ovjeravaju prijave		
2	ODLUKA O ODBIJANJU OVJERE KANDIDATSKIH LISTI POLITIČKIH SUBJEKATA										
	politički subjekti				29	29					
3	ODLUKA O ODBIJANJU UPISA BIRAČA U SBP ZA GLASOVANJE PUTEM POŠTE										
	državljeni BiH koji žive izvan BiH				40	10 odluka kojim se žalbe odbacuju jer su podnesene od neovlaštene osobe	27	3 žalbe se uvažavaju i predmet se vraća na ponovni postupak	3 odluke kojim se žalbe uvažavaju i podnositelji prijave upisuju u izvadak iz SBP za glasovanje izvan BiH		

4 IMENOVANJE ČLANOVA BIRAČKIH ODBORA											
Podnositelj prigovora žalbe	Ukupan broj podnesenih prigovora SIP BiH	Ukupan broj podnesenih žalbi SIP BiH/zahtjev za ponovno brojanje	Odluka SIP BiH	Ukupan broj podnesenih žalbi Sudu BiH	Odluka SIP BiH po žalbi	Broj sudskih rješenja kojim se žalba odbija/odbacuje	Broj sudskih rješenja kojim se žalba uvažava i predmet vraća na ponovni postupak, ili poništava odluka SIP BiH	Odluka SIP BiH u ponovnom postupku	Žalba Sudu BiH	Odluka Suda BiH	
politički subjekti		20	10 odluka kojim se žalbe uvažavaju i predmet vraća OIK-u na ponovni postupak, 7 žalbi su odbijene i 3 su odbačene	1		1					
5 POVREDE ČLANKA 16.14 IZBORNOG ZAKONA BIH											
politički subjekti i SIP po službenoj dužnosti	17 prig. i 1 postup. po služb dužnosti		7 odluka o odbijanju prig., 2 odluke o izricanju novčane kazne i 10 zaključaka kojim se prigovori odbacuju	2 žalbe na odluke o novč. kaznama			2 žalbe se uvažavaju i predmet vraća na ponovni postupak	U ponovnom postupku, postupci su obustavljeni			
6 RAZDOBLJE IZBORNE KAMPANJE POLITIČKIH SUBJEKATA											
politički subjekti, birači, članovi izborne administracije,	38	26 postupaka pokrenuto po službenoj dužnosti	22 prigovora žalbe odbilo, 27 prigovora žalbi odbacilo, 5 žalbi uvažilo i vratilo na ponovni postupak, izreklo 5 novčanih kazni, poništilo 5 ovjera neovisnih kandidata	12		6	6 žalbi se uvažavaju i odluke SIP BiH poništavaju kao nezakonite				

7	RAZDOBLJE IZBORNE ŠUTNJE										
	Podnositelj prigovora žalbe	Ukupan broj podnesenih prigovora SIP BiH	Ukupan broj podnesenih žalbi SIP BiH/zahtjev za ponovno brojanje	Odluka SIP BiH	Ukupan broj podnesenih žalbi Suda BiH	Odluka SIP BiH po žalbi	Broj sudskih rješenja kojim se žalba odbija/odbacuje	Broj sudskih rješenja kojim se žalba uvažava i predmet vraća na ponovni postupak, ili poništava odluka SIP BiH	Odluka SIP BiH u ponovnom postupku	Žalba Suda BiH	Odluka Suda BiH
	politički subjekti, birači, članovi izborne administracije,	17	1	10 prigovora i žalbi odbijeno, 5 zaključaka kojim se smatra da prigovor nije ni podnesen, 1 proslijeđen na mjerodavnom Vijeću za tisak	2		2				
8	DAN PROVEDBE LOKALNIH IZBORA 2012.GODINE										
	politički subjekti, birači, članovi izborne administracije,	3	45	37 žalbi i 3 prigovora su odbijeni, 8 žalbi uvaženo i predmet vraćen na ponovni postupak SIP-u,	10		9	1 žalba se uvažava i predmet vraća na ponovni postupak	u ponovnom postupku žalba je odbijena	1	žalba se odbija
9	ZAHTJEVI ZA PONOVO BROJANJE										
	politički subjekti, birači, članovi izborne administracije		283	105 odluka o odbijanju zahtjeva, 145 zaključaka o odbacivanju i 33 odluke o ponovnom brojanju	54		51	3 žalbe se uvažavaju i predmet vraća na ponovni postupak	3 odluke kojim se zahtjevi odbijaju	3	3 žalbe odbijene
10	ODLUKA O UTVRĐIVANJU I OBJAVLJIVANJU REZULTATA IZBORA										
	politički subjekti				1		1				
11	ODLUKA O POTVRĐIVANJU I OBJAVLJIVANJU REZULTATA IZBORA										
	politički subjekti				2		2				

II. DIO

**PROVEDBA ZAKONA
O SUKOBU INTERESA
U INSTITUCIJAMA
VLASTI BiH**

1. Godišnje izvješće o primjeni Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH

1.1. Uvod

219. Člankom 17. stavak (1) točka e) Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH) propisano je da Središnje izborno povjerenstvo BiH podnosi godišnje izvješće o svom radu Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, Predsjedništvu Bosne i Hercegovine i javnosti.

220. Izvješće se odnosi na rad Središnjega izbornoga povjerenstva BiH u razdoblju od 1. 1. 2012. do 31. 12. 2012. godine. Osim dijela koji se odnosi na provođenje zakona, izvješćem su obuhvaćene i aktivnosti i poslovi koji su u uskoj vezi s odredbama Zakona o sukobu interesa.

1.2. Pravni okvir

221. Sukob interesa u Bosni i Hercegovini propisan je⁷⁴:

- a) Zakonom o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine
- b) Zakonom o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine
- c) Zakonom o sukobu interesa u institucijama Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine
- d) Pravilima o vođenju postupka iz oblasti zakona o sukobu interesa
- e) Pravilnikom o načinu vođenja registra

222. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, broj 04-03/03 od 28. 1. 2003. godine, osnovan je Odsjek za primjenu Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, u okviru kojeg se izvršavaju poslovi koji se tiču sukoba interesa.

⁷⁴ Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 16/02,14/03, 12/04, 63/08 i 18/12);

Zakon o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/08);

Zakon o sukobu interesa u institucijama Brčko Distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, br. 43/08 i 47/08);

Pravila o vođenju postupka iz oblasti Zakona o sukobu interesa („Službeni glasnik BiH“, broj 65/09);

Pravilnik o načinu vođenja registra („Službeni glasnik BiH“, br. 39/05, 18/09, 27/09 i 70/11)

Republika Srpska je Zakon o sprečavanju sukoba interesa u tijelima vlasti Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 73/08) donijela u srpnju 2008. godine, a tijelo mjerodavno za provedbu tog zakona je Republičko povjerenstvo za utvrđivanje sukoba interesa, koje imenuje Narodna skupština Republike Srpske.

223. Od sredine 2008. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH mjerodavno je za provođenje navedenih zakona, kao i za donošenje pravila o vođenju postupka i pravilnika o vođenju registra.
224. Razmatrajući Izvješće o provedbi zakona u mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH za 2010. godinu, oba doma Parlamentarne skupštine BiH su na svojim sjednicama održanim u srpnju 2011. godine jednoglasno podržala preporuke navedene u Izvješću, a koje se odnose na potrebu izmjene sva tri zakona iz mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. U svezi toga, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH je na 8. sjednici održanoj 25. kolovoza 2011. godine, a Dom naroda na 5. sjednici održanoj 5. rujna 2011. godine, donio Zaključak o formiranju Interresorne radne skupine za pripremu prijedloga izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH, Zakona o financiranju političkih stranaka i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH. U Interresornu radnu skupinu imenovana su po tri člana iz Zastupničkog doma i Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Središnjega izbornoga povjerenstva Bosne i Hercegovine. Interresorna radna skupina je počela sa radom u listopadu 2011. godine, imala je zadaću do 1. svibnja 2012. godine pripremiti prijedloge izmjena navedenih zakona i da ih posredstvom ovlaštenih predlagatelja uputi u parlamentarnu proceduru.
225. Na 2. sjednici, održanoj 31. 10. 2011. godine članovi Interresorne radne skupine usvojili su zaključak da se izmjene Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH odvija u dvije faze: prvoj – koja podrazumijeva rješavanje ključnih problema, te drugoj – koja podrazumijeva izmjenu općih normi i principa. Sukladno tome, Interresorna radna skupina je 19. 1. 2012. godine uputila u parlamentarnu proceduru Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine, koji je usvojen na 20. sjednici Zastupničkog doma PSBiH, održanoj 2. 2. 2012. i na 13. sjednici Doma naroda PSBiH, održanoj 29. 2. 2012. godine. Usvojenom dopunom dodan je članak 6a. kojim je definirano da se članovima skupština javnih i privatnih poduzeća smatraju dioničari koji su vlasnici više od 1% kapitala poduzeća.
226. U drugoj fazi utvrđene su izmjene i dopune Zakona u sukobu interesa u institucijama vlasti BiH koje su, zajedno sa prijedlogom da se pristupi izradi novog zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, dostavljene u parlamentarnu proceduru 15. svibnja 2012. godine. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH odbio je predložene izmjene na svojoj sjednici održanoj 19. 7. 2012. godine, kao i Dom naroda na sjednici održanoj 25. 7. 2012. godine. Koncem godine, kao proizvod dogovora političkih stranaka, Vijeću ministara BiH dostavljen je novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, kojim je, između ostalog, predviđeno da provedba ovog zakona više ne bude u mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, već posebnoga povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa koje bi bilo sastavljeno od zastupnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i uglednih javnih radnika. Osim definiranja novog tijela za provođenje zakona, ovim prijedlogom izmjena i dopuna mijenjaju se i odredbe koje se odnose na sankcije tako da se uvodi obveza povrata dara, novca i dobiti stečenih sukobom interesa, te se uvodi rok od 30 dana za otklanjanje sukoba interesa, dok se sankcija zabrane kandidiranja zamjenjuje prijedlogom za razrješenje.

1.3. Aktivnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH u izvještajnom razdoblju

227. Središnje izorno povjerenstvo BiH se kroz provođenje zakona u potpunosti zalaže za nepristrano i kvalitetno funkcioniranje tijela vlasti i svih članova tijela vlasti obuhvaćenih zakonima iz oblasti sukoba interesa i usmjerava sve svoje kapacitete i napore ka striktnoj, dosljednoj i nepristranoj primjeni zakona.
228. U izvještajnom razdoblju Središnje izorno povjerenstvo BiH je svoje aktivnosti na primjeni zakona usmjerilo na izravnu mjerodavnost⁷⁵, odnosno na primjenu Zakona o sukobu interesa na izabrane dužnosnike, nositelje izvršne funkcije i savjetnike, prije svega na državnoj razini vlasti.
229. Kako bi učinkovitije provodilo zakone iz oblasti sukoba interesa, Središnje izorno povjerenstvo BiH je, sukladno članku 17. stavak (1) točka c) Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, donijelo Pravila o vođenju postupka iz oblasti zakona o sukobu interesa kojima su utvrđene jedinstvene procedure kada se u upravnim stvarima rješava o pravima i obvezama izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika.
230. Sukladno članku 11. i članku 29. Pravila o vođenju postupka iz oblasti zakona o sukobu interesa, Središnje izorno povjerenstvo BiH je tijekom 2012. godine izvršilo provjere i formiralo 447 dosjea izabranih dužnosnika, nositelja izvršne funkcije i savjetnika. Ovi dosjei čuvaju se za vrijeme trajanja mandata, odnosno obavljanja dužnosti izabranog dužnosnika, nositelja izvršne funkcije ili savjetnika i šest mjeseci nakon prestanka mandata, odnosno prestanka obavljanja dužnosti nakon čega se pohranjuju.
231. S obzirom na to da je implementacijom izbora provedenih 2010. godine prestao važiti članak 43a. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, a da je članak 20.9 A Izbornog zakona Bosne i Hercegovine prestao važiti 31. 12. 2007. godine, kao i da je 2008. godine izmijenjen Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine, a imajući u vidu da je Agencija za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini svojim aktima iz 2010. godine ukazala da obrada JMB u obrascima osobnih podataka izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika od strane Središnjega izbornoga povjerenstva BiH nije sukladan članku 18. stavak (1) Zakona o jedinstvenom matičnom broju⁷⁶, Središnje izorno povjerenstvo BiH je, sukladno članku 17. stavak (1) točka b) i c) i članku 10d. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine izmijenilo obrasce osobnih podataka izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika i obrasce koje su dužni ispuniti i dostaviti osobe koje se imenuju sukladno Zakonu o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine⁷⁷
232. S obzirom na to da od 2008. godine Zakon o sprečavanju sukoba interesa u tijelima vlasti Republike Srpske provodi Republičko povjerenstvo za utvrđivanje sukoba interesa, Središnje izorno povjerenstvo BiH je u izvještajnom periodu, sukladno članku 58. stavak

⁷⁵ Sukladno članku 17. Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, te članku 14. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji BiH i članku 14. Zakona o sukobu interesa u institucijama Brčko Distrikta BiH, Središnje izorno povjerenstvo BiH je mjerodavno za njihovo provođenje.

⁷⁶ „Službeni glasnik BiH“, br. 32/01 i 63/05

⁷⁷ Obrasci su objavljeni u "Službenom glasniku BiH", broj 93/12

(4) Zakona o upravnom postupku⁷⁸, dostavilo Republičkom povjerenstvu za utvrđivanje sukoba interesa šest predmeta na nadležno postupanje.

233. U izvještajnom periodu Središnje izborno povjerenstvo BiH imalo je i sljedeće aktivnosti:

- a) davanje mišljenja,
- b) postupci za utvrđivanje sukoba interesa,
- c) odlučivanje o sankcijama
- d) prikupljanje izvješća o primljenim darovima.

1.3.1. Mišljenja

234. Sukladno članku 18. stavak (5) Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH mjerodavno je za davanje mišljenja o tome da li netko djelovanje ili propust izabranog dužnosnika, nositelja izvršne funkcije i savjetnika predstavlja povredu odredaba Zakona.

235. Na temelju primljenih zahtjeva za davanje mišljenja, mjerodavna služba Središnjega izbornoga povjerenstva BiH poduzimala je istražne radnje s ciljem utvrđivanja svih relevantnih činjenica u svezi zahtjeva, te je na temelju toga Središnje izborno povjerenstvo BiH na svojim sjednicama donosilo konačan stav i davalo mišljenje svakom podnositelju zahtjeva.

236. U tom smislu Središnje izborno povjerenstvo BiH je u izvještajnom razdoblju izdalo 214 mišljenja o tome je li neko djelovanje ili propust predstavlja kršenje odredbi zakona o sukobu interesa. Bitno je naglasiti da je na svaki upit mišljenje dano pravodobno, iako je za pojedine situacije bilo potrebno izvršiti određene provjere kako bi se utvrdilo činjenično stanje neophodno za utvrđivanje je li određena situacija dovodi do sukoba interesa ili ne.

237. Najčešći upiti odnosili su se na obnašanje neke funkcije u javnoj ustanovi (njih 72) i u javnom poduzeću (35 upita). Ukupno 22 upita odnosilo se na obnašanje neke funkcije u udruzi ili fondaciji, a 16 upita na privatna poduzeća i 14 na angažman bliskih srodnika. Nešto manji broj upita ticao se agencija za privatizaciju i nevladinih organizacija, dok 51 upit uopće nije bio predmet zakona o sukobu interesa.

238. Izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici koji su primili mišljenje Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, najvećim dijelom su ispoštovali Zakon, čime je izražen visok stupanj svjesnosti i želje za otklanjanjem sukoba interesa kako bi javnu dužnost obavljali sukladno principima proklamiranim zakonom, odnosno kako ne bi svoj privatni interes stavljali ispred javnog interesa⁷⁹.

1.3.2. Postupak za utvrđivanje sukoba interesa

239. Sukladno članku 18. Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, postupak⁸⁰ za utvrđivanje sukoba interesa pred Središnjim izbornim povjerenstvom BiH pokreće se *ex*

⁷⁸ „Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09

⁷⁹ Privitak 1 – Pregled najčešće postavljenih pitanja i izdanih mišljenja, str. 88

⁸⁰ Postupak utvrđivanja sukoba interesa provodi se sukladno Pravilima o vođenju postupka („Službeni glasnik BiH“, br. 65/09) i Zakonom o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09).

officio i to na temelju saznanja i vlastitih istraga Središnjega izbornoga povjerenstva BiH ili na temelju prijave neke druge osobe.

240. Središnje izorno povjerenstvo BiH je, usporedo s primljenim zahtjevima za davanje mišljenja i prijavama, provodilo po službenoj dužnosti i istražne postupke za dužnosti koje u smislu primjene Zakona mogu dovesti do sukoba interesa⁸¹. Izvršena je provjera i upis u baze podataka 823 izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika i njihovih bliskih srodnika.
241. Po službenoj dužnosti, izvršena je provjera imenovanja na dužnost člana upravnog odbora, nadzornog odbora, skupštine ili na dužnost ovlaštene osobe u javnim poduzećima ili privatnim poduzećima, agencijama za privatizaciju i udrugama i fondacijama, čime je, od stupanja na snagu Zakona, Središnje izorno povjerenstvo BiH ukupno provjerilo imenovanja 4.198 osoba na javne dužnosti koja, u smislu primjene Zakona, mogu dovesti do sukoba interesa. U izvještajnom periodu, a u okviru predistražnih ili istražnih radnji, upućeno je više od 810 zahtjeva za dostavljanje podataka potrebnih za utvrđivanje činjeničnog stanja, na temelju čega je pribavljen dokazni materijal (popisi članova relevantnih upravnih tijela, osobni podaci, rješenja o sudbenoj registraciji, strukturi kapitala, zaključivanje ugovora itd.).
242. Na temelju provedenih istražnih radnji Središnje izorno povjerenstvo BiH je, u izvještajnom periodu, pokrenulo ukupno 13 postupka za utvrđivanje postojanja sukoba interesa.

1.3.3. Odluka o sankciji

243. Središnje izorno povjerenstvo BiH je u svakom pojedinačnom predmetu koji je vođen, poštujući odredbe Pravila o vođenju postupka iz oblasti zakona o sukobu interesa i Zakona o upravnom postupku, provelo predviđene istražne radnje s ciljem utvrđivanja činjeničnog stanja, i na temelju provedenog dokaznog postupka utvrdilo je li određeno djelovanje ili propust izabranog dužnosnika, nositelja izvršne funkcije i savjetnika predstavlja povredu odredaba Zakona ili ne.
244. Središnje izorno povjerenstvo BiH je u šest (6) postupaka utvrdilo da nema elemenata za izricanje sankcije, nakon čega je postupak obustavljen, dok je u sedam (7) postupaka utvrdilo povredu relevantnih odredbi zakona o sukobu interesa, gdje je, sukladno članku 20. Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, odnosno članku 16. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji BiH donijelo odluku o izricanju sankcije⁸², kojom su prekršitelji proglašeni nepodobnim da se kandidiraju za bilo koju funkciju izabranog dužnosnika, nositelja izvršne funkcije ili savjetnika u periodu od četiri godine nakon počinjenog prekršaja.
245. Tijekom postupka, a prije donošenja konačne odluke, odnosno prije izricanja sankcije, Središnje izorno povjerenstvo BiH je, sukladno članku 18. stavak (6) Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, uzimalo izjavu od svake osobe na koju se sankcija odnosi.

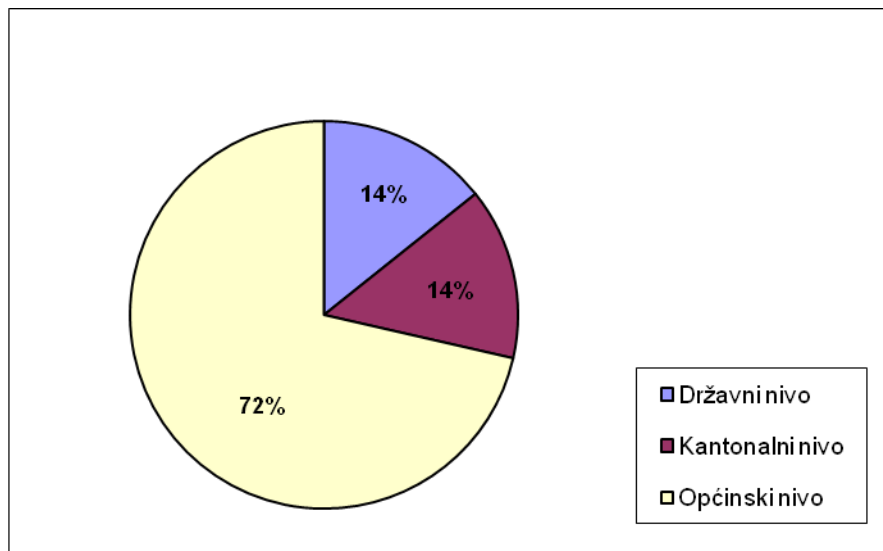
⁸¹ Podatci prikupljeni iz službenih službenih glasila u BiH, kao i na temelju izvješća elektroničkih i tiskanih medija.

⁸² Zakon predviđa sljedeće sankcije za javne dužnosnike:

- zabranu kandidiranja u periodu od četiri godine nakon počinjenog prekršaja
- novčanu sankciju u rasponu od 1.000 do 10.000 KM

246. Od sedam (7) izrečenih sankcija 1 ili 14% se odnose na dužnosnike koji obavljaju dužnost na državnoj razini vlasti, jedna (1) ili 14% na županijskoj i pet (5) ili 72% na općinskoj razini vlasti.

Grafikon 1 – Izrečene sankcije

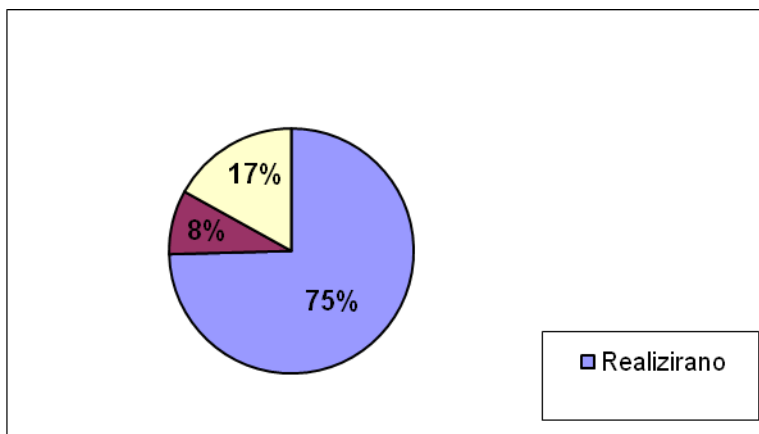
247. Uočeno je da su najčešće kršene odredbe Zakona koje se odnose na javno poduzeće, zbog čega je izrečeno pet (5) sankcija. Jedna sankcija je izrečena zbog angažmana bliskog srodnika protivno odredbama Zakona, a jedan (1) zbog kršenja odredba koje se tiču privatnih poduzeća.

248. Za šest (6) dužnosnika izrečena je, osim kazne nepodobnosti za kandidiranje, i novčana kazna u rasponu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM, dok je za jednog (1) dužnosnika izrečena samo sankcija nepodobnost kandidiranja⁸³.

249. Od početka primjene Zakona izrečeno je 118 novčanih sankcija u ukupnom iznosu od 409.500,00 KM, od kojih je 88 realizirano u potpunosti, dok se 10 uplaćuje sukcesivno, što ukupno iznosi 267.380,00 KM.

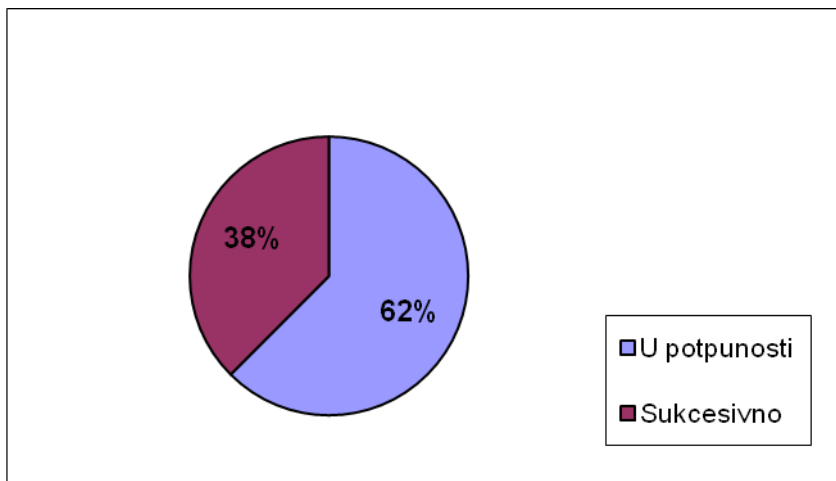
⁸³ Privitak 2 – Pregled izrečenih sankcija po razinama vlasti, str. 116

Grafikon 2 – Ukupno izrečene novčane sankcije od početka primjene Zakona

250. Od realiziranih novčanih sankcija, u izvještajnom periodu realizirano je njih pet (5) u potpunosti i tri (3) sukcesivno u ukupnom iznosu od 24.500,00 KM⁸⁴.

Grafikon 3 – Realizirane (naplaćene) novčane sankcije

251. Prilikom izricanja novčanih sankcija, Središnje izborno povjerenstvo BiH ravnalo se određenim kriterijima za njihovo izricanje. Kao temeljni kriteriji uzimani su težina djela, finansijski interes koji je dužnosnik ostvario tijekom trajanja sukoba interesa, dužina i vremenski period trajanja sukoba interesa, svijest o kršenju odredbi Zakona, osobna primanja, odnosno visina plaće, druge vrste naknada, imovno stanje, te obiteljske prilike izabranog dužnosnika, nositelja izvršne funkcije i savjetnika.

⁸⁴ Privitak 3 – Pregled izvršenja novčanih sankcija za 2012. godinu, str. 118

252. Iz svega navedenog može se zaključiti da kod izabranih dužnosnika, nositelja izvršne funkcije i savjetnika, postoji svijest o obavljanju javne dužnosti bez sukoba interesa, ali da i dalje postoji potreba njezinog jačanja, kako bi obavljanje javne dužnosti bez sukoba interesa postalo pravilo.
253. Značajna aktivnost Središnjega izbornoga povjerenstva BiH sastojala se i u uspostavi i ažuriranju baze podataka neophodne za pravodobno djelovanje u primjeni Zakona, kroz Registar vođenja postupka i Registar izrečenih sankcija.

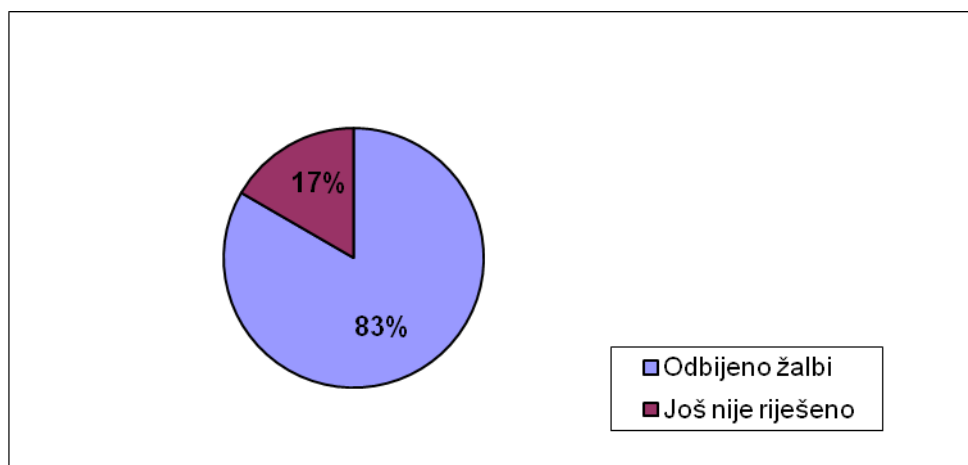
1.3.4. Darovi

254. Sukladno članku 10. Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, Središnje izorno povjerenstvo BiH je uspostavilo Središnji registar darova koje su izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije ili savjetnici primili u obavljanju javne funkcije. Sukladno stavku (4) istog članka, sve institucije su dužne informaciju o predanim darovima dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku od 15 dana od dana sačinjavanja informacije.
255. Ova zakonska odredba se ne poštuje jer tijekom 2012. godine Središnje izorno povjerenstvo BiH nije primilo nijedno izvješće o primljenim darovima.

1.4. Sudbena praksa

256. Protiv odluka Središnjega izbornoga povjerenstva BiH može se od 2008. godine izjaviti žalba Prizivnome odjelu Suda BiH.
257. U izvještajnom periodu na Sudu Bosne i Hercegovine pokrenuto je šest (6) postupaka po žalbama protiv odluka Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, od kojih je njih pet (5) odbijeno, a jedna (1) još nije riješena, što ukazuje na kvalitetu odluka koje je donijelo Središnje izorno povjerenstvo BiH.

Grafikon 4 – Uložene žalbe

1.5. Zapažanja Središnjega izbornoga povjerenstva BiH

258. Zakoni o sukobu interesa spadaju u set antikorupcijskih zakona i Središnje izorno povjerenstvo BiH posvećuje posebnu pozornost njihovoj primjeni jer je uspješna borba protiv korupcije jedna od obveza naše zemlje za pristupanje Europskoj uniji.
259. Iako sukob interesa ne predstavlja (sam po sebi) *ipso facto* korupciju, poznato je da sukobi između privatnih interesa i dužnosti dužnosnika u javnoj upravi mogu rezultirati korupcijom. Stoga je sprečavanje sukoba interesa javnih dužnosnika jedan od najučinkovitijih načina sprečavanja korupcije u javnom sektoru.
260. Od početka primjene ovog zakona do danas ostvareni su relativno dobri rezultati, osobito u sferi prevencije. Iako se radi o jednom od najrigoroznijih zakona, ne samo u Bosni i Hercegovini, nego i šire, neophodna je njegova dogradnja i jasno uspostavljanje odnosa, kao i usuglašavanje s drugim zakonima.
261. Posljednjim izmjenama Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, kojima je definirano da se članovima skupštine javnih i privatnih poduzeća smatraju samo dioničari koji su vlasnici 1% kapitala poduzeća riješen je problem malih dioničara, odnosno izbjegnuta je situacija da svi dužnosnici koji posjeduju makar jednu dionicu u javnom poduzeću postaju po sili zakona članovi skupštine tog javnog poduzeća, što ih je automatski dovodilo u situaciju sukoba interesa. S druge strane, ovakvim rješenjem napravljena je razlika među članovima skupština i vlasnicima privatnih poduzeća na način da zakonom više nisu obuhvaćene osobe koja su u skupštine imenovane od strane zakonodavnog ili izvršnog tijela vlasti, kao ni vlasnici/suvlasnici poduzeća koja su organizirano kao društvo sa ograničenom odgovornošću. Također je bitno naglasiti da Federacija BiH i Brčko Distrikt BiH nisu uskladili svoje zakone sa izmjenama Zakona o sukobu interesa u instituciji vlasti BiH, iako im je Središnje izorno povjerenstvo BiH u dva navrata ukazivalo na tu obvezu.
262. I dalje nisu riješena brojna pitanja na koje Središnje izorno povjerenstvo BiH godinama ukazuje u svojim izvješćima. To se, prije svega, odnosi na sljedeće:
- u Bosni i Hercegovini trenutno postoje četiri zakona o sukobu interesa koji nisu na jedinstven način regulirali ovu materiju. Ta različita zakonska rješenja u oblasti sukoba interesa dovode izabrane dužnosnike, nositelje izvršnih funkcija i savjetnike u neravnotežan položaj, u ovisnosti od toga na kojem razini vlasti obavljaju javnu funkciju;
 - s obzirom na to da Središnje izorno povjerenstvo BiH pored Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH primjenjuje i Zakon o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji BiH i Zakon o sukobu interesa u institucijama Brčko Distrikta BiH, postavlja se pitanje da li niže razine vlasti mogu svojim zakonima propisivati mjerodavnosti državnoj instituciji, kao što je Središnje izorno povjerenstvo BiH, a da za to nisu ovlašteni zakonom Bosne i Hercegovine. Time se usložnjava obujam poslova i troškovi koje Središnje izorno povjerenstvo BiH ima u njihovoj primjeni, tim prije što se novčane sankcije uplaćuju u proračune Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a svi troškovi istraga i eventualno izgubljenih sporova na Sudu Bosne i Hercegovine idu na teret proračuna institucija Bosne i Hercegovine. Osim navedenog, Središnje izorno povjerenstvo BiH nema ni ustavne, ni zakonske

mjerodavnosti da entitetima i Brčko Distriktu BiH podnosi izvješće o provedbi tih zakona;

- c) pojedine odredbe Zakona neprecizne su i nejasne, a postoje i pravne praznine, što Središnjem izbornom povjerenstvu BiH stvara teškoće u njegovoj primjeni. Ovo je tim važnije ako se ima u vidu težina sankcija koje izriče Središnje izborni povjerenstvo BiH;
- d) uočeno je da pojedina poduzeća, u kojima je većinski državni kapital, nisu izvršila usklađivanje sa Zakonom o privrednim društvima, zbog čega je, prema trenutnoj definiciji javnog poduzeća, praktično nemoguće utvrditi da li se radi o javnom ili privatnom poduzeću;
- e) uočeno je i postojanje specifičnih poduzeća, poput SERDA, čiji su osnivači Županija Sarajevo, Grad Sarajevo, Grad Istočno Sarajevo i 32 općine, tako da Skupštinu SERDA čine premijer Županije Sarajevo, gradonačelnik Grada Sarajeva, gradonačelnik Grada Istočno Sarajevo i načelnici 32 općine. Dosljednom primjenom zakona, svi gradonačelnici i načelnici općina iz Federacije BiH bili bi u sukobu interesa, što bi dovelo do nejednake primjene zakona na dužnosnike iz Federacije BiH i iz Republike Srpske.
- f) ravnatelji i zamjenici ravnatelja tijela državne uprave, agencija, direkcija, zavoda, ustanova i drugih institucija nisu u istom položaju jer se na jedne, kao nositelje izvršnih funkcija, primjenjuju odredbe Zakona o sukobu interesa, dok se na druge, kao državne službenike, ne odnosi Zakon o sukobu interesa, iako su i oni rukovoditelji institucija koje raspolažu značajnim finansijskim sredstvima (primjer ravnatelja Agencije za promidžbu stranih ulaganja);
- g) podnošenje izjava o ukupnom imovinskom stanju (finansijskih izvješća) definirano je Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine i ta obveza odnosi se samo na one koji su izabrani neposredno na izborima, dok nije propisana obveza podnošenja finansijskih izvješća za imenovane dužnosnike, nositelje izvršnih funkcija i savjetnike;
- h) izvršenje sankcije nepodobnosti kandidiranja koje izriče Središnje izborni povjerenstvo BiH nije do kraja riješeno, tako da Središnje izborni povjerenstvo BiH oduzima mandate izabranim članovima tijela vlasti, sukladno članku 1.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, dok imenovani dužnosnici i savjetnici najčešće ostaju na svojim funkcijama i nakon pravosnažnosti odluke kojom je izrečena sankcija zbog kršenja odredbi zakona o sukobu interesa, a izvršenje je ostavljeno na volju tijelu koje ih je imenovalo;
- i) kada je u pitanju sankcija četverogodišnje zabrane kandidiranja na bilo koju funkciju izabranog dužnosnika, nositelja izvršne funkcije ili savjetnika, uočeno je postojanje oprečnih mišljenja između Venecijanskoga povjerenstva i Ustavnog suda BiH koji se poziva na praksu Europskog suda. Tako Venecijansko povjerenstvo u svom Mišljenju broj 560/2009 od 4. 6. 2010. godine pozdravlja uklanjanje navedene sankcije iz Zakona, dok je Ustavni sud Bosne i Hercegovine u svojim presudama (između ostalih i u presudi broj U14/09, od 30. siječnja 2010. godine) zauzeo stajalište kako sankcija nije protivna Ustavu Bosne i Hercegovine i Europskoj konvenciji, s obzirom na to da propisana ograničenja pasivnog biračkog prava služe legitimnom cilju da osiguraju neovisnosti izabranih dužnosnika u zakonodavnim tijelima radi promoviranja općih interesa zajednice kao cjeline, i sprečavanja zlouporabe javne funkcije radi ostvarenja osobne koristi, pri čemu interes zajednice, u smislu zakonitosti, otvorenosti, objektivnosti i

nepristranosti izabranih kandidata u obavljanju javne funkcije, preteže nad interesom pojedinca da bude biran u zakonodavna tijela i istovremeno obavlja značajne funkcije u javnim i privatnim poduzećima;

- j) postojeće novčane sankcije u rasponu od 1.000 do 10.000 KM ne odražavaju odgovarajuću kaznenu politiku u slučajevima kada je ostvarena velika imovinska korist, a prekršaji ove vrste nisu inkriminirani kao kaznena djela;
- k) darovi su preširoko definirani, tako da se i svakodnevne uobičajene situacije, koje po svojoj prirodi ne predstavljaju korupcijsko djelovanje, mogu podvesti pod primanje darova. Prema mišljenju Venecijanskoga povjerenstva, broj 560/2009 od 4. lipnja 2010. godine, moglo bi biti korisno da se naznači dopuštena učestalost darova koji se mogu primati, što bi dalo dodatnu zaštitu po pitanju podmićivanja ili drugih oblika koristi;
- l) uočeno je da institucije ne dostavljaju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH informacije o darovima koje su primili izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici. Naime, člankom 10. Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH definirano je da su „institucije dužne informaciju o predanim darovima dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku od 15 dana od dana sačinjavanja informacije“. Ovo rješenje nije dobro jer na ovaj način može proći i po nekoliko godina prije nego što institucije sastave informaciju o primljenim darovima i dostave je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, a zakonom nije predviđena sankcija za neizvršavanje ove obveze;
- m) pojedini izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici izbjegavaju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostaviti popunjene obrasce osobnih podataka, na temelju kojih Središnje izbornom povjerenstvo BiH formira bazu podataka i obavlja provjere, a zakonima o sukobu interesa nije predviđena sankcija za takve izabrane dužnosnike, nositelje izvršnih funkcija i savjetnike;
- n) uočeno je da jedan broj institucija i sudova ne surađuje na odgovarajući način sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH po pitanju dostavljanja informacija koje su Središnjem izbornom povjerenstvu BiH potrebne radi provođenja postupaka, pri čemu u zakonu nisu predviđeni mehanizmi da se ti subjekti obvežu na suradnju sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH;
- o) povećan je trend dostavljanja zahtjeva za mišljenje o postojanju eventualnog sukoba interesa od osoba koje trebaju biti imenovane na određenu dužnost, kao i od tijela koja su mjerodavna za takva imenovanja, čime se izbjegava imenovanje na eventualno nespojivu dužnost. To je veoma pozitivna pojava, budući da se nastoji preventivno djelovati kako uopće ne bi nastala situacija koja dovodi do sukoba interesa, iako je uočeno da se dužnosnici u pojedinim slučajevima kasno obraćaju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, odnosno kada se već nalaze u situacijama koje ih dovode u sukob interesa, pri čemu treba istaći da je rok od tri dana nedovoljan za otklanjanje situacije koja dovodi do sukoba interesa.

1.6. Zaključna razmatranja

263. Od početka primjene Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine, Središnje izborno povjerenstvo BiH steklo je dragocjena iskustva i stvorilo sveobuhvatnu bazu podataka, čime su uspostavljene realne osnove za odgovornije ponašanje javnih dužnosnika u vršenju njihovih funkcija. Rigorozne sankcije i dosljedna primjena Zakona rezultirala je većom odgovornošću javnih dužnosnika, ali i sve većim povjerenjem javnosti u rad Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.
264. Za postizanje još boljih rezultata, koji, sukladno Mišljenju Venecijanskoga povjerenstva broj 560/2009 od 4. 6. 2010. godine, podrazumijevaju povećanje povjerenja javnosti u vladu, visoku razinu integriteta od većine vladinih dužnosnika, sprečavanje pojave sukoba interesa kroz javno promatranje aktivnosti dužnosnika, kao i omogućavanje javnosti da prosuđuje o učinkovitosti javnih službenika u svjetlu njihovih financijskih interesa, neophodna je daljnja dogradnja zakonske regulative iz ove oblasti i jasno uspostavljanje odnosa, kao i usuglašavanje s drugim zakonima, što podrazumijeva i sljedeće:
- a) Uskladiti zakonodavstva iz oblasti sukoba interesa poštujući generalne preporuke Europskoga povjerenstva za demokraciju putem zakona (Venecijansko povjerenstvo), date u Mišljenju broj 560/2009 od 4. 6. 2010. godine;
 - b) Potrebno je riješiti pitanje prijenosa mjerodavnosti nižih razina vlasti na više, kao i pitanje troškova i prihoda nastalih primjenom Zakona o sukobu interesa, odnosno neophodno je analizirati stanje u kojem entiteti i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine svojim zakonima nameću obvezu instituciji Bosne i Hercegovine, čime se zadire u ustavno-pravni poredak zemlje. Osim navedenog, Središnje izborno povjerenstvo BiH nema ni ustavne, ni zakonske mjerodavnosti da entitetima i Brčko Distriktu BiH podnosi izvješće o provedbi tih zakona.
 - c) Potrebno je otkloniti postojeće nejasnoće i nepreciznosti u Zakonu i staviti veći naglasak na ostvareni financijski interes, umjesto na nespojivosti funkcija;
 - d) Neophodno je, u smislu odredaba zakona o sukobu interesa, preciznije definirati javna i privatna poduzeća, kao i obrte i samostalne djelatnosti;
 - e) Potrebno je uskladiti Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH s drugim zakonima na državnoj i entitetskoj razini koji se na posredan ili neposredan način odnose na ovu oblast;
 - f) Potrebno je definirati koji državni službenici, kao rukovoditelji i naredbodavci za financijska sredstva, treba da potpadaju pod odredbe zakona o sukobu interesa;
 - g) S obzirom na činjenicu da svi koji su izabrani na neposrednim i posrednim izborima imaju obvezu dostavljanja financijskih izvješća sukladno Izbornim zakonom BiH, tu istu obvezu treba uvesti i za sve ostale dužnosnike na koje se odnosi zakon o sukobu interesa, a koji nisu izabrani izravno na izborima, kao i predvidjeti sankcije za nedostavljanje izvješća ili za dostavljanje lažnih podataka i nepotpunih izvješća;
 - h) Riješiti pitanje nejednakosti pravnih posljedica po izabrane dužnosnike s jedne strane, i imenovane dužnosnike i savjetnike s druge strane, kada je u pitanju izvršavanje odluka Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Sadašnja nedorečenost Zakona o

sukobu interesa u institucijama vlasti BiH omogućava imenovanim dužnosnicima i savjetnicima da ostaju na svojim funkcijama i nakon pravosnažnosti odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH jer je izvršenje ostavljeno na volju tijelu koje ih je imenovalo, dok se izabranim dužnosnicima oduzima mandat sukladno Izbornim zakonom BiH;

- i) Definirati sankcije uvažavajući mišljenja Venecijanskoga povjerenstva i Ustavnog suda Bosne i Hercegovine;
- j) Povećati novčane sankcije u slučajevima kada je ostvarena znatna imovinska korist;
- k) Odredbe koje se odnose na dar treba precizirati, a definiciju svesti samo na one darove koji zaista mogu predstavljati korupcijske aktivnosti;
- l) Definirati obvezu institucija da Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavljaju polugodišnja izvješća o primljenim darovima i uvesti sankciju za nedostavljanje ovih izvješća;
- m) Potrebno je jasnije definirati obvezu tijela vlasti, institucija, sudova, kao i drugih pravnih i fizičkih osoba na svim razinama u Bosni i Hercegovini da surađuju sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH;
- n) Zakonom definirati obvezu svih institucija i pojedinaca mjerodavnih za imenovanja da prije imenovanja na javne funkcije provjere kod Središnjega izbornoga povjerenstva BiH da li kandidati za pojedine funkcije imaju izrečenu sankciju zbog sukoba interesa;
- o) Rok od tri dana za podnošenje ostavke na svaku od nespojivih funkcija i poslova je kratak i trebalo bi ga povećati;
- p) Neophodna je sveobuhvatna edukacija iz oblasti sukoba interesa za izabrane dužnosnike, nositelje izvršnih funkcija i savjetnike, te medije i nevladine organizacije i to odmah nakon provedenih izbora, za što je potrebno predvidjeti odgovarajuća sredstva u proračunu.

PRIVICI

Privitak 1 - Pregled najčešće postavljenih pitanja i izdanih mišljenja.....	88
Privitak 2 - Pregled izrečenih sankcija po razinama vlast.....	116
Privitak 3 –Izvršene novčane sankcije za 2012. godinu	118

Privitak 1 - Pregled najčešće postavljanih upita i izdanih mišljenja

1.1. Pitanja koja se odnose na javne ustanove

UPIT	ODGOVOR
<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi vijećnik u Općinskom vijeću Živinice bio izabran da istodobno obnaša funkciju člana Upravnog odbora Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja“ Živinice, a kojeg bi na tu funkciju imenovalo Općinsko vijeće Živinice, uzimajući u obzir i činjenicu da navedena ustanova sklapa ugovore s Općinom Živinice u vrijednosti većoj od 5.000,00 KM godišnje?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabраних dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije člana upravnog odbora javne ustanove, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Napominjemo da sukladno članku 10. stavak (1) točka i) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, osim ako je to izričito propisano odredbama ovog Zakona, izabranim dužnosnicima je zabranjeno da na drugi način koriste svoj položaj kako bi utjecali na zakonodavne, izvršne ili sudbene vlasti te tako postigli osobnu korist ili korist interesno povezanih osoba, neku povlasticu ili pravo, sklopili pravni posao ili na drugi način interesno pogodovali sebi ili drugom interesno povezanoj osobi.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-2778-2/12 od 26/12/2012</p>
<p>Da li bi došlo do sukoba interesa ukoliko bi istodobno obnašao funkciju vijećnika u Općinskom vijeću Kakanj i funkciju ravnatelja JU OŠ „Hamdija Kreševljaković“ u Kakanju?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabраних dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika.</p> <p>Sukladno navedenome istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije ravnatelja osnovne škole, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-1378-2/11 od 12/01/2012</p>

<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko vijećnik u Općinskom vijeću Centar Sarajevo istodobno obnaša funkciju vršitelja dužnosti ravnatelja JU Federalni zavod za zapošljavanje?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabраних dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u Općinskom vijeću Centar Sarajevo i funkcije vršitelja dužnosti ravnatelja JU Federalni zavod za zapošljavanje, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-1349-2/11 od 12/01/2012</p>
<p>Da li bi došlo do sukoba interesa ukoliko bi kao zastupnik u Skupštini Tuzlanske županije istodobno obnašao i funkciju zamjenika ravnatelja Javne ustanove Dom zdravlja Gradačac?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabраних dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika.</p> <p>Sukladno navedenome istodobno obnašanje funkcije zastupnika u županijskoj skupštini i funkcije zamjenika ravnatelja javne ustanove, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-4-2/12 od 12/01/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko ravnatelj Javne ustanove Osnovne škole istodobno obnaša funkciju člana Upravnog odbora Javne ustanove Služba za zapošljavanje USK i člana Upravnog odbora Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine?</p>	<p>Članak 3. stavak (1) točka f. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da se nositeljima izvršne funkcije smatraju između ostalih i ravnatelji i zamjenici ravnatelja agencija, direkcija, zavoda, ustanova i drugih institucija u Federaciji i županijama koji su izabrani ili imenovani, ili je za njihov izbor i imenovanje dana suglasnost od predsjednika, dopredsjednika Federacije, Parlamenta Federacije ili zakonodavnog tijela županije ili gradskih i općinskih vijeća, Vlade Federacije ili vlada županija, a koji nisu obuhvaćeni Zakonom o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Sukladno navedenome, ukoliko ravnatelj osnovne škole nema status nositelja izvršne funkcije, tada istovremeno obavljanje navedene funkcije sa funkcijom člana upravnog odbora javne ustanove ili zavoda, nije predmet Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Ukoliko ravnatelj osnovne škole ima status nositelja izvršne funkcije, tada istodobno obnašanje navedene funkcije sa funkcijom člana upravnog odbora javne ustanove ili zavoda, ne dovodi do povrede Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, s obzirom da navedeni zakon ne propisuje zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama i zavodima od strane izabраних dužnosnika, nositelja izvršne funkcije i savjetnika.</p>

	<p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-127-2/12 od 09/02/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko dogradonačelnik Grada Sarajeva istodobno obnaša i funkciju ravnatelja Javne ustanove "Služba za zapošljavanje Županije Sarajevo"?</p>	<p>Zakon o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine se odnosi na izabrane dužnosnike, nositelje izvršnih funkcija i savjetnike kako je to regulirano u članku 3. stav (1) točka e), f) i g).</p> <p>S obzirom da kao dogradonačelnik nemate status izabranog dužnosnika, nositelja izvršne funkcije ili savjetnika, u smislu naprijed navedene zakonske odredbe, to Vaš upit nije predmet Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Članak 1.8 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 37/08 i 32/10) sadrži odredbe kojima su propisane nespojivosti funkcija.</p> <p>Ukoliko je funkcija ravnatelja javne ustanove utvrđena zakonom kao izvršna funkcija u smislu članka 1.8 stavak (6) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, postoji nespojivost obavljanja funkcije dogradonačelnika i ravnatelja javne ustanove definirane stavkom (4) naprijed navedenog članka.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-160-2/11 od 23/02/2012</p>

<p>Dovodi li do sukoba interesa istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije pomoćnika ravnatelja srednje škole?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije pomoćnika ravnatelja srednje škole, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-282-2/11 od 15/03/2012</p>
<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi vijećnik u Općinskom vijeću Centar Sarajevo istodobno obnašao i funkciju člana Školskog odbora Javne ustanove Osnovna škola "Alija Nametak"?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije člana školskog odbora javne ustanove, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-256-2 /12 od 15/03/2012</p>
<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi se vijećnik u Općinskom vijeću Novo Sarajevo istodobno kandidirao i bio izabran na funkciju člana školskog odbora osnovne škole na području Županije Sarajevo?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije člana školskog odbora javne ustanove, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-318-2/12 od 15/03/2012</p>
<p>Može li se kandidirati za mjesto vijećnika u Općinskom vijeću Doboj Istok i ako bude izabran hoće li biti u sukobu interesa s obzirom da obnaša funkciju ravnatelja JU Dječji vrtić Doboj Istok?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine odnose se na izabrane dužnosnike, nositelje izvršne funkcije i savjetnike tek nakon što isti prihvate navedene funkcije. Također, odredbe navedenog zakona ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-291-3/11 od 22.03.2012</p>

<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko vijećnik u Općinskom vijeću Visoko istodobno obnaša funkciju člana Upravnog odbora Federalnog zavoda za mirovinsko-invalidsko osiguranje?</p>	<p>Istodobno obnašanje funkcije vijećnika u Općinskom vijeću Visoko i funkcije člana Upravnog odbora Federalnog zavoda za mirovinsko-invalidsko osiguranje ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-499-2/12 od 26/04/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa istodobno obavljanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije ravnatelja osnovne škole čiji je utemeljitelj skupština županije i da li bi prolaskom na izborima u Općinsko vijeće morao podnijeti ostavku na mjesto ravnatelja škole?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika. Sukladno tome, obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću sa istodobnim obavljanjem funkcije ravnatelja javne ustanove, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-542-2/12 od 09/05/2012</p>
<p>Mogu li vijećnici u općinskim vijećima biti članovi upravnih i nadzornih odbora javnih visokoškolskih ustanova (fakulteta)?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika.</p> <p>Sukladno tome, obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću sa istodobnim obnašanjem funkcije člana upravnog ili nadzornog odbora u javnoj ustanovi, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-327-2/11 od 12.04.2012. godine</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko izabrani dužnosnik, vijećnik u općinskom vijeću istodobno obnaša funkciju ravnatelja javne ustanove?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika.</p> <p>Sukladno navedenim istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije ravnatelja javne ustanove, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-956-2/12 od 26/06/2012</p>

<p>Je li sukob interesa ukoliko je ravnatelj osnovne škole izabran u općinsko vijeće ili županijsku skupštinu?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika.</p> <p>Sukladno tome, obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću ili zastupnika u županijskoj skupštini sa istodobnim obnašanjem funkcije člana ravnatelja javne ustanove, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-1308-2/12 od 02/08/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko vijećnik u Općinskom vijeću Konjic istodobno obnaša i funkciju člana Upravnog odbora Opće bolnice Konjic, čiji je utemeljitelj Hercegovačko-neretvanska županija?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika.</p> <p>Sukladno tome, obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću sa istodobnim obnašanjem funkcije člana upravnog odbora u javnoj ustanovi, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-1275-2/12 od 02/08/2012</p>

1.2. Pitanja koja se odnose na javna poduzeća

<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi vijećnik u Općinskom vijeću Kakanj istodobno bio izabran na funkciju člana Uprave JP Elektroprivreda BiH, Zavisno društvo RMU Kakanj, te nakon izbora podnio ostavku na funkciju vijećnika u Općinskom vijeću Kakanj?</p>	<p>Članak 5. stavak (1) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici, za vrijeme obnašanja javne funkcije i šest mjeseci nakon prestanka obnašanja te funkcije, ne mogu biti članovi upravnoga odbora, nadzornoga odbora, skupštine, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe u javnom poduzeću.</p> <p>Sukladno navedenom, imenovanje na funkciju člana Upravnog odbora JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo RMU Kakanj u vrijeme dok obavljate i šest mjeseci nakon prestanka obnašanja funkcije vijećnika u Općinskom vijeću Kakanj dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine. Podnošenjem ostavke na mjesto vijećnika u općinskom vijeću zbog preuzimanja funkcije u javnom poduzeću, a da nije protekao zakonom utvrđeni rok od šest</p>
---	---

	<p>mjeseci nakon prestanka obavljanja funkcije vijećnika, ne rješavate sukob interesa.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-2769-2/12 od 26/12/2012</p>
<p>Može li Vlada Županijaa Sarajevo obnašati funkciju skupštine županijskih javnih komunalnih poduzeća i županijskih javnih poduzeća čiji je utemeljitelj Županije Sarajevo?</p>	<p>Članak 5. stavak (1) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici za vrijeme vršenja javne funkcije i šest mjeseci nakon prestanka vršenja te funkcije ne mogu biti članovi upravnog odbora, nadzornog odbora, skupštine, uprave ili menadžmenta niti biti u svojstvu ovlaštene osobe u javnom poduzeću.</p> <p>Sukladno navedenome, istovremeno obavljanje poslova skupštine javnih poduzeća od strane članova vlade županije, kao nositelja izvršnih funkcija, dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-1353-2/11 od 12/12/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko vijećnik u općinskom vijeću istodobno obnaša funkciju vršitelja dužnosti ravnatelja javnog poduzeća?</p>	<p>Članak 5. stavak (1) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici za vrijeme vršenja javne funkcije i šest mjeseci nakon prestanka vršenja te funkcije ne mogu biti članovi upravnog odbora, nadzornog odbora, skupštine, uprave ili menadžmenta niti biti u svojstvu ovlaštene osobe u javnom poduzeću.</p> <p>Sukladno navedenome obnašanje funkcije izabranog dužnosnika i istodobno obnašanje funkcije vršitelja dužnosti ravnatelja, odnosno ovlaštene osobe u javnom poduzeća, dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-2260-2/12 od 14/11/2012</p>

<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko članovi Općinskog vijeća Busovača istovremeno obnašaju funkciju Skupštine Javnog poduzeća Radio Busovača?</p>	<p>Članak 5. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici za vrijeme vršenja javne funkcije i šest mjeseci nakon prestanka vršenja te funkcije ne mogu biti članovi upravnog odbora, nadzornog odbora, skupštine, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe u javnom poduzeću.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obavljanje poslova skupštine javnog poduzeća od strane članova općinskog vijeća dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-373-2/12 od 29/03/2012</p>
<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi osvojili mandat načelnika općine Kladanj i istodobno obavljali dužnosti člana Nadzornog odbora Javnog poduzeća „Šume Tuzlanskog županijaa“ d.d. Kladanj i bili vlasnik 118 dionica, odnosno 0,2391 % navedenog javnog poduzeća?</p>	<p>Članak 5. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici za vrijeme vršenja javne funkcije i šest mjeseci nakon prestanka vršenja te funkcije ne mogu biti članovi upravnog odbora, nadzornog odbora, skupštine, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe u javnom poduzeću.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije načelnika općine i funkcije člana nadzornog odbora javnog poduzeća, dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Sukladno članku 6a. Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine a u svezi članku 14. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, obnašanje funkcije načelnika općine i posjedovanje dionica javnog poduzeća u iznosu manjem od 1 % ukupnog kapitala poduzeća ne dovodi do povrede odredaba navedenog zakona.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-2144-2/12 od 08/11/2012</p>

<p>Dovodi li do sukoba interesa obnašanje dužnosti člana Nadzornog odbora Javnog poduzeća „Komunalno Neum“ d.o.o. Neum i funkcije vijećnika u Općinskom vijeću Neum?</p>	<p>Članak 5. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nosioci izvršnih funkcija i savjetnici za vrijeme vršenja javne funkcije i šest mjeseci nakon prestanka vršenja te funkcije ne mogu biti članovi upravnog odbora, nadzornog odbora, skupštine, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe u javnom poduzeću.</p> <p>Sukladno navedenim, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i člana Nadzornog odbora JP „Komunalno Neum“ d.o.o. Neum dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-1405-2/12 od 30/08/2012</p>
<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi zastupnik u Skupštini Zeničko-dobojske županije istodobno bio izabran na funkciju izvršnog ravnatelja za tehničke poslove u Javnom poduzeću „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojske županije“ d.o.o. Zavidovići?</p>	<p>Članak 5. stavak (1) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici za vrijeme vršenja javne funkcije i šest mjeseci nakon prestanka vršenja te funkcije ne mogu biti članovi upravnog odbora, nadzornog odbora, skupštine, uprave ili menadžmenta niti biti u svojstvu ovlaštene osobe u javnom poduzeću.</p> <p>Članak 10. Statuta JP „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojske županije“ d.o.o. Zavidovići propisuje da upravu javnog poduzeća čini ravnatelj i tri izvršna ravnatelja, među kojima je i izvršni ravnatelj za tehničke poslove.</p> <p>Sukladno navedenim, istodobno obnašanje funkcije zastupnika u županijskoj skupštini i izvršnog ravnatelja za tehničke poslove, odnosno člana uprave JP „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog županije“ d.o.o. Zavidovići dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-1443/12 od 30/08/2012</p>

<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi vijećnik u općinskom vijeću istodobno bio izabran na funkciju izvršnog ravnatelja u Javnom poduzeću „Šume Središnje Bosne - Srednjobosanske šume“ d.o.o. Donji Vakuf, te da li bi podnošenjem ostavke na mandat vijećnika razriješili sukob interesa?</p>	<p>Članak 5. stavak (1) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici za vrijeme vršenja javne funkcije i šest mjeseci nakon prestanka vršenja te funkcije ne mogu biti članovi upravnog odbora, nadzornog odbora, skupštine, uprave ili menadžmenta niti biti u svojstvu ovlaštene osobe u javnom poduzeću.</p> <p>Sukladno navedenim, ukoliko je osoba kao izvršni ravnatelj, član upravnog odbora, nadzornog odbora, skupštine, uprave ili menadžmenta, odnosno ovlaštena osoba u Javnom poduzeću „Šume Središnje Bosne - Srednjobosanske šume“ d.o.o. Donji Vakuf, tada preuzimanje i obnašanje funkcije izvršnog ravnatelja u javnom poduzeću prije isteka razdoblja od šest mjeseci nakon prestanka vršenja funkcije vijećnika u općinskom vijeću, dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-1121-2/12 od 18/07/2012</p>
<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi prihvatili funkciju vijećnika budući da ste izabrani za člana Skupštine preduzeća ŠGD „ Šume Središnje Bosne“ d.o.o. Donji Vakuf?</p>	<p>Članak 5. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nosioci izvršnih funkcija i savjetnici za vrijeme vršenja javne funkcije i šest mjeseci nakon prestanka vršenja te funkcije ne mogu biti članovi upravnog odbora, nadzornog odbora, skupštine, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe u javnom poduzeću.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i člana skupštine ŠGD „ Šume Središnje Bosne“ d.o.o. Donji Vakuf dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Napominjemo da sukladno članku 4. stavak (4) navedenog zakona morate podnijeti ostavku na svaku od nespojivih funkcija i poslova najkasnije u roku od tri dana nakon preuzimanja javne funkcije.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-581-6 /12 od 08/06/2012</p>

<p>Dovodi li do sukoba interesa obnašanje dužnosti člana Skupštine ŠGD „Hercegbosanske šume“ d.o.o. Kupres, sa sjedištem u Kupresu dok istodobno obnašate funkciju vijećnika u Općinskom vijeću Drvar?</p>	<p>Članak 5. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici za vrijeme vršenja javne funkcije i šest mjeseci nakon prestanka vršenja te funkcije ne mogu biti članovi upravnog odbora, nadzornog odbora, skupštine, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe u javnom poduzeću.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i člana skupštine ŠGD „Hercegbosanske šume“ d.o.o. Kupres dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-718-4 /12 od 08/06/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa istodobno obnašanje funkcije savjetnika - šefa kabineta zamjenika ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine i funkcije člana Nadzornog odbora JP Elektroprivrede BiH d.d Sarajevo, Zavisno društvo Rudnici "Kreka" d.o.o Tuzla?</p>	<p>Članak 5. stavak (1) Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici, za vrijeme obnašanja javne funkcije i šest mjeseci nakon prestanka obavljanja te funkcije, ne mogu biti članovi upravnog odbora, nadzornog odbora, skupštine, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe u javnom poduzeću.</p> <p>Sukladno navedenome, istovremeno obnašanje funkcije savjetnika – šefa kabineta zamjenika ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine i funkcije člana Nadzornog odbora JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-37-4/12 od 16/02/2012</p>

Postoji li sukob interesa ukoliko ravnatelj županijskoga zavoda za zdravstveno osiguranje istovremeno obnaša funkciju člana Upravnog odbora poduzeća „Lutrija BiH“ d.o.o. Sarajevo?

Sukladno članku 105. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine F BiH“, broj 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11), ravnatelja županijskoga zavoda osiguranja imenuje i razrješava vlada županije na prijedlog županijskoga ministra, što znači da ravnatelj županijskoga zavoda osiguranja ima status nositelja izvršne funkcije.

Članak 5. stavak (1) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici za vrijeme vršenja javne funkcije i šest mjeseci nakon prestanka vršenja te funkcije ne mogu biti članovi upravnog odbora, nadzornog odbora, skupštine, uprave ili menadžmenta niti biti u svojstvu ovlaštene osobe u javnom poduzeću.

Javno poduzeće, u smislu Zakona o javnim poduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 08/05 I 81/08), jeste pravna osoba koja je upisano u sudbeni registar kao gospodarsko društvo i koja obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa (energetika, komunikacije, komunalne djelatnosti, upravljanje javnim dobrima i druge djelatnosti od javnog društvenog interesa) ili pravna osoba definirano kao javno poduzeće posebnim propisom.

Lutrija BiH, u smislu odredbe članka 13. Zakona o igrama na sreću („Službene novine Federacije BiH“ br. 01/02, i 40/10), je društvo s ograničenom odgovornošću od posebnog interesa za Federaciju registrirano kod nadležnog suda za priređivanje igara na sreću, u kojem Vlada Federacije Bosne i Hercegovine preuzima sve obveze utemeljitelja.

Sukladno navedenom, istodobno obnašanje funkcije ravnatelja županijskoga zavoda za zdravstveno osiguranje i funkcije člana Upravnog odbora poduzeća „Lutrija BiH“ d.o.o. Sarajevo, dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, s obzirom da je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine vlasnik kapitala u navedenom poduzeću u iznosu od 100%.

Mišljenje broj:05-2-07-8-536-2/12 od 09/05/2012

1.3. Pitanja koja se odnose na privatna poduzeća

<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi vijećnik u općinskom vijeću istodobno obnašao i funkciju suvlasnika privatnog poduzeća „SCNETBH“ d.o.o. Sarajevo?</p>	<p>Članak 6. stavak (2) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici, za vrijeme vršenja dužnosti, ne mogu biti članovi skupštine, nadzornog odbora, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe bilo kojeg privatnog poduzeća koje sklapa ugovore vrijednosti veće od 5.000,00 KM godišnje sa tijelima koji se financiraju iz proračuna na bilo kojoj razini vlasti.</p> <p>Člankom 325. i 343. Zakona o gospodarskim društvima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07 i 88/08) je propisano da je svaki član društva, odnosno suvlasnik ujedno i član skupštine poduzeća.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije člana skupštine privatnog poduzeća dovodi do povrede odredaba navedenog zakona, pod uvjetom da to privatno poduzeće sklapa ugovore sa tijelima koja se financiraju iz proračuna u iznosu većem od 5.000 KM godišnje.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-2491/12 od 04/12/2012</p>
<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi vijećnik u općinskom vijeću istodobno obnašao i funkciju zamjenika ravnatelja i suvlasnika privatnog poduzeća „Hidroline“ d.o.o. Tešanj, koje je u prethodnom razdoblju bilo izvođač radova koji su financirani iz općinskog proračuna?</p>	<p>Članak 6. stavak (2) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici, za vrijeme vršenja dužnosti, ne mogu biti članovi skupštine, nadzornog odbora, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe bilo kojeg privatnog poduzeća koje sklapa ugovore vrijednosti veće od 5.000,00 KM godišnje sa tijelima koji se financiraju iz proračuna na bilo kojoj razini vlasti.</p> <p>Člankom 325. i 343. Zakona o privrednim društvima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07 i 88/08) je propisano da je svaki član društva, odnosno suvlasnik ujedno i član skupštine poduzeća.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije člana skupštine privatnog poduzeća, odnosno zamjenika ravnatelja, ukoliko ima status člana uprave ili ovlaštene osobe poduzeća, dovodi do povrede odredaba navedenog zakona pod uvjetom da to privatno poduzeće sklapa ugovore sa tijelima koji se financiraju iz proračuna u iznosu većem od 5.000 KM godišnje.</p>

	<p>Mišljenje broj:05-2-07-8-2227-2/12 od 08/11/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko vijećnik u općinskom vijeću istodobno obnaša funkciju vlasnika privatnog poduzeća koje sklapa ugovore sa poduzećima na županijskoj i federalnoj razini?</p>	<p>Članak 6. stavak (2) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici, za vrijeme vršenja dužnosti, ne mogu biti članovi skupštine, nadzornog odbora, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe bilo kojeg privatnog poduzeća koje sklapa ugovore vrijednosti veće od 5.000,00 KM godišnje sa tijelima koji se financiraju iz proračuna na bilo kojoj razini vlasti.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i vlasnika, odnosno člana skupštine privatnog poduzeća, dovodi do povrede odredaba navedenog zakona samo pod uvjetom da to privatno poduzeće sklapa ugovore sa tijelima koje se financiraju iz proračuna u iznosu većem od 5.000 KM godišnje.</p> <p>Obnašanje funkcije vlasnika, odnosno člana skupštine privatnog poduzeća, koje sklapa ugovore sa drugim poduzećima, i istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-2084-2/12 od 19/10/2012</p>

<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko vijećnik u općinskom vijeću istodobno obnaša funkciju osnivača i vlasnika privatnog poduzeća koje posluje sa institucijama koja se financiraju iz proračuna u iznosu preko 5.000,00 KM, te da li prestaje sukob interesa ukoliko prenese svoja ovlaštenja osnivača na bračnog druga?</p>	<p>Članak 6. stavak (2) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici, za vrijeme vršenja dužnosti, ne mogu biti članovi skupštine, nadzornog odbora, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe bilo kojeg privatnog poduzeća koje sklapa ugovore vrijednosti veće od 5.000,00 KM godišnje sa tijelima koji se financiraju iz proračuna na bilo kojoj razini vlasti.</p> <p>Sukladno navedenome, a obzirom da je prema članku 325. i 343. Zakona o gospodarskim društvima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07 i 88/08) kao vlasnik poduzeća ujedno i član skupštine poduzeća, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije člana skupštine privatnog poduzeća, dovodi do povrede odredaba navedenog zakona pod uvjetom da to privatno poduzeće sklapa ugovore sa tijelima koji se financiraju iz proračuna u iznosu većem od 5.000 KM godišnje.</p> <p>Članak 9. navedenog zakona propisuje da pod uvjetima definiranim u članku 4, 5., 6. i 8. ovog Zakona angažman bliskih srodnika izabranog dužnosnika, nositelja izvršne funkcije i savjetnika također dovodi do situacije u kojoj za ovog izabranog dužnosnika, nositelja izvršne funkcije i savjetnika dolazi do sukoba interesa.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-2075-2/12 od 16/10/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko vijećnik u općinskom vijeću istodobno obnaša funkciju osnivača i ravnatelja privatnog poduzeća koje bi obavljalo računovodstvene usluge za javno poduzeće iz Busovače?</p>	<p>Članak 6. stavak (2) navedenog zakona propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici za vrijeme vršenja dužnosti ne mogu biti članovi skupštine, nadzornog odbora, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštenog lica bilo kojeg privatnog poduzeća koje sklapa ugovore vrijednosti veće od 5.000,00 KM godišnje sa tijelima koji se financiraju iz proračuna na bilo kojoj razini vlasti.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije člana skupštine i ravnatelja privatnog poduzeća koje sklapa ugovore sa javnim poduzećem ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-751-2 /12 od 08/06/2012</p>

<p>Dolazi li do sukoba interesa ukoliko vijećnik u Općinskom vijeću Živinice istodobno obnaša i funkciju člana uprave privatnog poduzeća „Konjuh“ d.d. Živinice?</p>	<p>Članak 6. stavak (2) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nosioci izvršnih funkcija i savjetnici, za vrijeme vršenja dužnosti, ne mogu biti članovi skupštine, nadzornog odbora, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe bilo kojeg privatnog poduzeća koje sklapa ugovore vrijednosti veće od 5.000,00 KM godišnje sa tijelima koja se financiraju iz proračuna na bilo kojoj razini vlasti.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije člana uprave privatnog gospodarskoga društva dovodi do povrede odredaba navedenog zakona samo pod uvjetom da to privatno poduzeće sklapa ugovore sa tijelima koji se financiraju iz proračuna u iznosu većem od 5.000 KM godišnje. Također, vijećnik u općinskom vijeću odnosno, izabrani dužnosnik mora se uzdržati od glasovanja po bilo kojem pitanju koje se izravno tiče privatnog poduzeća u kojem on ili interesno povezane osobe imaju financijski interes.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-535-2/11 od 09/05/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa istodobno obnašanje funkcije vijećnika u Općinskom vijeću Novo Sarajevo i funkcije člana Nadzornog odbora GPD „Drina“ d.d. Goražde?</p>	<p>Članak 6. stavak (2) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici, za vrijeme vršenja dužnosti, ne mogu biti članovi skupštine, nadzornog odbora, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe bilo kojeg privatnog poduzeća koje sklapa ugovore vrijednosti veće od 5.000,00 KM godišnje sa tijelima koji se financiraju iz proračuna na bilo kojoj razini vlasti.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije člana nadzornog odbora privatnog poduzeća, dovodi do povrede odredaba navedenog zakona, pod uvjetom da to privatno poduzeće sklapa ugovore sa tijelima koji se financiraju iz proračuna u iznosu većem od 5.000 KM godišnje.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-2770/12 od 20/12/2012</p>

<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi predsjedatelj Općinskog vijeća Visoko istodobno obnašao i funkciju vršitelja dužnosti ravnatelja u Tvornici konfekcije poduzeća „KTK Visoko“ d.d. Visoko?</p>	<p>Članak 6. stavak (2) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici, za vrijeme vršenja dužnosti, ne mogu biti članovi skupštine, nadzornog odbora, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe bilo kojeg privatnog poduzeća koje sklapa ugovore vrijednosti veće od 5.000,00 KM godišnje sa tijelima koji se financiraju iz proračuna na bilo kojoj razini vlasti.</p> <p>Sukladno navedenome, ukoliko je ravnatelj ujedno i član skupštine, nadzornog odbora, uprave ili menadžmenta, ili je ovlaštena osoba za zastupanje privatnog poduzeća koje sklapa ugovore ili posluje sa institucijama koje se financiraju iz proračuna u iznosu većem od 5.000 KM godišnje tada istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije ravnatelja u privatnom poduzeću dovodi do povrede Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine. Također, vijećnik u općinskom vijeću odnosno, nositelj izvršne funkcije mora se uzdržati od glasovanja po bilo kojem pitanju koje se izravno tiče privatnog poduzeća u kojem on ili interesno povezane osobe imaju financijski interes, kao i od poduzimanja službenih radnji koje bi mogle izravno utjecati na privatno poduzeće u kojem on kao nositelj izvršne funkcije ili interesno povezane osobe imaju financijski interes.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-370-2/12 od 12/04/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko zastupnik u Skupštini Županije Sarajevo glasuje za proračun županije iz koje novac ide za tvornicu njegovog punca, koji na taj način ostvari ogromnu financijsku korist?</p>	<p>Članak 7. stavak (1) Zakona propisuje da izabrani dužnosnici i nositelji izvršnih funkcija ne mogu glasovati po bilo kojem pitanju koje se izravno tiče privatnoga poduzeća u kojem taj izabrani dužnosnik, nositelj izvršne funkcije ili interesno povezane osobe imaju financijski interes. Izabrani dužnosnici i nositelji izvršnih funkcija koji se nađu u takvim situacijama uzdržat će se od glasovanja, te na otvorenoj sjednici objasniti razloge zbog kojih su uzdržani.</p> <p>Sukladno navedenome, glasovanje izabranog dužnosnika, odnosno zastupnika u županijskoj skupštini, po bilo kojem pitanju koje se izravno tiče privatnog poduzeća u kojem on ili interesno povezane osobe imaju financijski interes, kao i poduzimanje službenih radnji koje bi mogle izravno utjecati na privatno poduzeće u kojem on kao nosilac izvršne funkcije ili interesno povezane osobe imaju financijski interes, dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Također, sukladno članku 10. stavak (1) točka i) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, ukoliko zastupnik koristi svoj položaj kako bi uticao na zakonodavnu ili izvršnu vlast te tako postigao osobnu korist ili korist interesno povezanih osoba, neku povlasticu ili pravo, sklopio pravni posao ili na drugi</p>

	<p>način interesno pogodovao sebi ili drugoj interesno povezanoj osobi, dovodi do povrede odredaba navedenog Zakona. Mišljenje broj:05-2-07-8-1331-2/11 od 19/01/2012</p>
--	---

1.4. Pitanja koja se odnose na bliske srodnike

<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko bliski srodnik, odnosno sin vijećnika u općinskom vijeću obnaša funkciju ravnatelja privatnog poduzeća koje sklapa ugovore sa poduzećima koji se financiraju iz proračuna, čija je ukupna vrijednost preko 5.000,00 KM godišnje?</p>	<p>Članak 6. stavak (2) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici, za vrijeme vršenja dužnosti, ne mogu biti članovi skupštine, nadzornog odbora, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe bilo kojeg privatnog poduzeća koje sklapa ugovore vrijednosti veće od 5.000,00 KM godišnje sa tijelima koja se financiraju iz proračuna na bilo kojoj razini vlasti. Članak 9. navedenog zakona propisuje da pod uvjetima definiranim u članku 4, 5., 6. i 8. ovog Zakona angažman bliskih srodnika izabranog dužnosnika, nositelja izvršne funkcije i savjetnika također dovodi do situacije u kojoj za ovog izabranog dužnosnika, nositelja izvršne funkcije i savjetnika dolazi do sukoba interesa.</p> <p>Sukladno navedenom, obnašanje funkcije ravnatelja privatnog poduzeća, odnosno člana uprave, menadžmenta ili ovlaštene osobe poduzeća, od strane bliskog srodnika, sina izabranog dužnosnika, dovodi do povrede odredaba navedenog zakona, samo pod uvjetom da to privatno poduzeće sklapa ugovore sa tijelima koja se financiraju iz proračuna u iznosu većem od 5.000 KM godišnje.</p> <p>Obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću, dok bliski srodnik obavlja funkciju ravnatelja privatnog poduzeća, koje sklapa ugovore sa drugim poduzećima, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-2084-4/12 od 08/11/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko obnašate funkciju zastupnika u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine dok istodobno bliski srodnik, supruga, obavlja funkciju člana Upravnog odbora sveučilišta?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju zabranu obnašanja funkcija u javnim ustanovama od strane izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika, kao ni od strane njihovih bliskih srodnika.</p> <p>Sukladno tome, obnašanje funkcije zastupnika u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine sa istovremenim obnašanjem funkcije člana upravnog odbora javne ustanove od strane bliskog srodnika odnosno supruge, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-1541-2/12 od 06/09/2012</p>

<p>Dovodi li do sukoba interesa kada jedan supružnik obnaša funkciju ministra u županijskoj vladi, a drugi supružnik je angažiran u programskim manifestacijama privremenog karaktera kao selektor, koordinator programa, programski ili umjetnički ravnatelj za manifestacije kao što su kazališnih festivali ili revije, filmski festivali, likovno bijenale i sl., a navedene manifestacije se financiraju jednim dijelom od strane ministarstva čiji je ministar jedan od supružnika?</p>	<p>Sukladno članku 10. stavak (1) točka i) navedenog zakona, u navedenoj situaciji može doći do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, ukoliko ministar u županijskoj vladi koristi svoj položaj kako bi utjecao na zakonodavnu ili izvršnu vlast te tako postigao osobnu korist ili korist interesno povezanih osoba, neku povlasticu ili pravo, sklopio pravni posao ili na drugi način interesno pogodio sebi ili drugom interesno povezanoj osobi.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-800-2/11 od 08/06/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću dok je supruga istodobno utemeljitelj, odnosno vlasnik privatnog poduzeća koje posluje sa općinom i sa gospodarskim subjektima čiji je utemeljitelj općina u iznosu do i preko 5.000,00 KM?</p>	<p>Članak 6. stavak (2) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici za vrijeme vršenja dužnosti ne mogu biti članovi skupštine, nadzornog odbora, uprave ili menadžmenta, niti biti u svojstvu ovlaštene osobe bilo kojeg privatnog poduzeća koje sklapa ugovore vrijednosti veće od 5.000,00 KM godišnje sa tijelima koji se financiraju iz proračuna na bilo koje vlasti.</p> <p>Članak 9. navedenog zakona propisuje da pod uvjetima definiranim u članku 4., 5., 6. i 8. ovog zakona, angažman bliskih srodnika izabranog dužnosnika, nositelju izvršne funkcije i savjetnika također dovodi do situacije u kojoj za ovog izabranog dužnosnika, nositelji izvršne funkcije i savjetnika dolazi do sukoba interesa.</p> <p>Sukladno navedenom, obnašanje funkcije vijećnika dok je istodobno bliski srodnik, odnosno supruga član skupštine, nadzornog odbora, uprave ili menadžmenta ili je ovlaštene osobe u privatnom poduzeću, dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, samo pod uvjetom da to poduzeće sklapa ugovore vrijednosti veće od 5.000,00 KM godišnje sa tijelima koji se financiraju iz proračuna na bilo kojoj razini vlasti.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-716-2/12 od 24/05/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko bliski srodnik nositelja izvršne funkcije u Vladi Županije bude imenovan na funkciju privremenog ravnatelja Fonda za zaštitu okoliša SBK/KSB, s obzirom da Vlada Županije vrši imenovanje privremenog ravnatelja navedenog fonda?</p>	<p>Sukladno članku 10. stavak (1) točka e) i točka i) Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, imenovanje bliskog srodnika nositelja izvršne funkcije, na funkciju privremenog ravnatelja županijskoga fonda, može dovesti do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, pod uvjetom da nositelj izvršne funkcije, odnosno ministar u vladi županije nazoči sjednici vlade i sudjeluje u donošenju akta o imenovanju na navedenu funkciju, te na taj način privilegira osobu na temelju stranačkog ili drugog opredjeljenja ili radi podrijetla, osobnih ili obiteljskih veza, odnosno ukoliko koristi svoj položaj kako bi utjecao na zakonodavnu ili izvršnu vlast te tako postigao osobnu korist ili korist interesno povezanih osoba, neku povlasticu ili pravo, sklopio pravni</p>

	<p>posao ili na drugi način interesno pogodio sebi ili drugom interesno povezanoj osobi. Mišljenje broj: 05-2-07-8-1374-2/11 od 19/01/2012</p>
--	---

1.5. Pitanja koja se odnose na udruge i fondacije

<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko vijećnik u općinskom vijeću istodobno obnaša i funkciju predsjednika Udruge antifašista i branitelja NOR-a općine Žepče, odnosno predsjednika Crvenog križa općine Usora?</p>	<p>Članak 12. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da za vrijeme vršenja javne dužnosti izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici ne smiju obavljati dužnost ovlaštenih osoba u fondacijama i udrugama, osnovanim sukladno zakonima o udrugama i fondacijama, a koje se financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti, u iznosu većem od 10.000,00 KM godišnje, odnosno u iznosu većem od 50.000,00 KM godišnje u fondacijama i udrugama iz oblasti kulture i sporta. Iznimno od prethodnih odredbi, izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici mogu obnašati izvršnu funkciju u fondacijama i udrugama, koje se ne financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti, osnovanim sukladno zakonima o udrugama i fondacijama.</p> <p>Sukladno navedenom, ukoliko je predsjednik udruge ovlašten predstavljati i zastupa udruhu, tada istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću sa funkcijom predsjednika udruge dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, samo pod uvjetom da se ta udruga financira iz proračuna bilo koje razine vlasti, u iznosu većem od 10.000,00 KM godišnje.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-2187-2/12 od 08/11/2012</p>
--	--

<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi bili izabrani na funkciju vijećnika u Općinskom vijeću Cazin, s obzirom da obnašate funkciju ovlaštene osobe za zastupanje udruge „Organizacija ratnih vojnih invalida Općine Cazin“ , za čije financiranje su proračunom Općine Cazin predviđena sredstva u iznosu većem od 10.000,00 KM?</p>	<p>Članak 12. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da za vrijeme vršenja javne dužnosti izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici ne smiju obnašati dužnost ovlaštenih osoba u fondacijama i udrugama, osnovanim sukladno zakonima o udrugama i fondacijama, a koje se financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti, u iznosu većem od 10.000,00 KM godišnje, odnosno u iznosu većem od 50.000,00 KM godišnje u fondacijama i udrugama iz oblasti kulture i sporta. Iznimno od prethodnih odredaba, izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici mogu obnašati izvršnu funkciju u fondacijama i udrugama, koje se ne financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti, osnovanim sukladno zakonima o udrugama i fondacijama.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću sa funkcijom ovlaštene osobe udruge dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, samo pod uvjetom da se to udruga financira iz proračuna bilo koje razine vlasti, u iznosu većem od 10.000,00 KM godišnje.</p> <p>Napominjemo da sukladno članku 4. stavak (4) navedenog zakona morate podnijeti ostavku na svaku od nespojivih funkcija i poslova najkasnije u roku od tri dana nakon preuzimanja javne funkcije.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-2173-2/12 od 08/11/2012</p>
<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi vijećnik u Općinskom vijeću Hadžići istodobno obnašao i funkciju predsjednika upravnog odbora braniteljske udruge, koja se financira iz proračuna Općine Hadžići u iznosu od 6.000,00 KM godišnje?</p>	<p>Članak 12. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da za vrijeme vršenja javne dužnosti izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici ne smiju obavljati dužnost ovlaštenih osoba u fondacijama i udrugama, osnovanim sukladno zakonima o udrugama i fondacijama, a koje se financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti, u iznosu većem od 10.000,00 KM godišnje, odnosno u iznosu većem od 50.000,00 KM godišnje u fondacijama i udrugama iz oblasti kulture i sporta. Iznimno od prethodnih odredaba, izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici mogu obavljati izvršnu funkciju u fondacijama i udrugama koje se ne financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti, osnovanim sukladno zakonima o udrugama i fondacijama.</p> <p>Sukladno navedenome, obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije predsjednika upravnog odbora udruge koja se financira iz proračuna općine u iznosu od 6.000,00 KM godišnje ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p>

	Mišljenje broj:05-2-07-8-490-2/12 od 26/04/2012
<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko vijećnik u Općinskom vijeću Žepča istodobno obnaša i funkciju predsjednika udruge antifašista i branitelja općine Žepče?</p>	<p>Članak 12. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da za vrijeme vršenja javne dužnosti izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici ne smiju obnašati dužnost ovlaštenih osoba u fondacijama i udrugama, osnovanim sukladno zakonima o udrugama i fondacijama, a koje se financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti, u iznosu većem od 10.000,00 KM godišnje, odnosno u iznosu većem od 50.000,00 KM godišnje u fondacijama i udrugama iz oblasti kulture i sporta. Iznimno od prethodnih odredaba, izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici mogu obavljati izvršnu funkciju u fondacijama i udruženjima, koje se ne financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti, osnovanim sukladno zakonima o udrugama i fondacijama.</p> <p>Sukladno navedenome, ukoliko je predsjednik udruge ovlašten predstavljati i zastupati udruhu, tada istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću sa funkcijom predsjednika udruge dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, samo pod uvjetom da se to udruženje financira iz proračuna bilo koje razine vlasti, u iznosu većem od 10.000,00 KM godišnje.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-2210-2/12 od 08/11/2012</p>

Dovodi li do sukoba interesa istodobno obnašanje funkcije zastupnika u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i funkcije predsjednika Upravnog odbora Ragbi saveza Bosne i Hercegovine?

Članak 11. Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine propisuje da za vrijeme vršenja javne funkcije izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici ne smiju obavljati dužnost ovlaštenih osoba u fondacijama i udrugama osnovanim sukladno zakonima o udrugama i fondacijama, a koje se financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti u iznosu većem od 10.000,00 KM godišnje, odnosno u iznosu većem od 50.000,00 KM godišnje u fondacijama i udrugama iz oblasti kulture i sporta. Iznimno od prethodnih odredaba, izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici mogu obavljati izvršnu funkciju u fondacijama i udrugama, koje se ne financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti, osnovanim sukladno zakonima o udrugama i fondacijama.

Sukladno navedenim, ukoliko kao predsjednik upravnog odbora niste ovlaštena osoba udrugama iz oblasti kulture i sporta, tada istodobno obnašanje funkcije zastupnika u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i funkcije predsjednika upravnog odbora udruženja ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine.

Međutim, ukoliko ste kao predsjednik upravnog odbora ovlaštena osoba udruge iz oblasti kulture i sporta, tada istodobno obnašanje funkcije zastupnika u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i funkcije predsjednika upravnog odbora te udruge dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine, pod uvjetom da se ta udruga financira iz proračuna bilo koje razine vlasti u iznosu većem od 50.000,00 KM godišnje.

Mišljenje broj:05-2-07-8-493-2/12 od 26/04/2012

<p>Može li ministar federalnog ministarstva vršiti funkciju člana Upravnog odbora u udruzi iz oblasti kulture i športa, u kojem su ovlaštene osobe predsjednik i ravnatelj udruge?</p>	<p>Članak 12. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da za vrijeme vršenja javne dužnosti izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici ne smiju vršiti dužnost ovlaštenih osoba u fondacijama i udrugama, osnovanim sukladno zakonima o udruzi i fondacijama, a koje se financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti u iznosu većem od 10.000,00 KM godišnje, odnosno u iznosu većem od 50.000,00 KM godišnje u fondacijama i udrugama iz oblasti kulture i sporta.</p> <p>Sukladno navedenome, ukoliko član upravnog odbora udruženja nije ovlašten za zastupanje udruge tada istodobno obnašanje funkcije ministra federalnog ministarstva i funkcije člana upravnog odbora udruge, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-1343-2/11 od 12/01/2012</p>
<p>Dovodi li do sukoba interesa istodobno obnašanje funkcije vijećnika u Općinskom vijeću Ključ i predsjednika Saveza ratnih vojnih invalida Unsko-sanske županije?</p>	<p>Članak 12. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje da za vrijeme vršenja javne dužnosti izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici ne smiju obnašati dužnost ovlaštenih osoba u fondacijama i udrugama, osnovanim sukladno zakonima o udrugama i fondacijama, a koje se financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti, u iznosu većem od 10.000,00 KM godišnje, odnosno u iznosu većem od 50.000,00 KM godišnje u fondacijama i udruženjima iz oblasti kulture i športa. Iznimno od prethodnih odredbi, izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici mogu obavljati izvršnu funkciju u fondacijama i udrugama, koje se ne financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti, osnovanim sukladno zakonima o udrugama i fondacijama.</p> <p>Sukladno navedenim, ukoliko predsjednik udruge nije ovlaštena osoba tog udruge, tada istodobno obavljanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije predsjednika udruge, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Međutim, ukoliko je predsjednik udruge ovlaštena osoba i ukoliko se udruge financira iz proračuna bilo koje razine vlasti u iznosu većem od 10.000 KM godišnje, tada istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije predsjednika udruge, dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji BiH.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-221-2 /12 od 29/02/2012</p>

1.6. Pitanja koja se odnose na ugovore o osobnim uslugama

<p>Dolazi li do sukoba interesa ukoliko zastupnik u županijskim skupštinama, Parlamentu Federacije BiH ili Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine:</p> <p>1. vrši usluge prijevoda, odnosno povremeno sklapa ugovor o djelu sa fizičkim ili privatnim poduzećima u iznosima ne većim od 200,00 KM godišnje;</p> <p>2. istovremeno radi kao predavač u srednjoj ili visokoj školi, odnosno fakultetu?</p>	<p>1. Sukladno članku 8. Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine i člankom 8. Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici ne mogu sklapati ugovore o pružanju osobnih usluga sa bilo kojim privatnim poduzećem koje sklapa ugovore, ili na drugi način posluje sa vladama na bilo kojoj razini. Ova odredba se primjenjuje samo na privatna poduzeća koja su sklopila ugovor ili posluju s Vladom istovremeno dok izabrani dužnosnik, nositelj izvršne funkcije ili savjetnik vrši funkciju i samo onda kada vrijednost ugovora ili posla s Vladom prelazi 5.000 KM godišnje.</p> <p>2. Odredbe Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine i Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju izabranim dužnosnicima, nositeljima izvršnih funkcija i savjetnicima, zabranu zaposlenja, odnosno sklapanja ugovora o djelu sa javnim ustanovama. Sukladno tome, rad u javnoj ustanovi od strane zastupnika u županijskom parlamentu, Parlamentu Federacije BiH ili Parlamentarnoj skupštini BiH, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine, odnosno Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-1094-3/12 od 18/07/2012</p>
<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi ministar kulture i športa Županije Sarajevo sudjelovao u realizaciji nastavnog i znanstveno-istraživačkog rada, po osnovi ugovora o djelu na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Sarajevu?</p>	<p>Odredbe Zakona o sukobu interesa u organima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ne propisuju izabranim dužnosnicima, nositeljima izvršnih funkcija i savjetnicima, zabranu sklapanja ugovora o djelu sa javnim ustanovama. Shodno tome, sklapanje ugovora o djelu ministra u županijskoj vladi sa javnom ustanovom, ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-1054-2/12 od 10/07/2012</p>

<p>Postoji li sukob interesa ukoliko ministar za obrazovanje, znanost i mlade Županije Sarajevo sudjeluje u realizaciji nastavno i znanstveno-istraživačkog rada, po osnovi Ugovora o djelu na Elektrotehničkom fakultetu u Sarajevu?</p>	<p>Ukoliko ministar u županijskom ministarstvu zaključi ugovor o djelu sa Elektrotehničkim fakultetom u Sarajevu to ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-280-2/12 od 15/03/2012</p>
<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa ukoliko bi savjetnik zamjenika predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine bio angažiran kao diplomirani pravnik po ugovoru o djelu od strane druge institucije iste razine vlasti uz eventualnu mjesečnu naknadu?</p>	<p>Članak 8. Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici ne mogu sklapati ugovore o pružanju osobnih usluga sa bilo kojim javnim poduzećem niti sa bilo kojim privatnim poduzećem koje sklapa ugovore, ili na drugi način posluje sa vladama na bilo kojoj razini i to samo onda kada vrijednost ugovora ili posla privatnog poduzeća s Vladom prelazi 5.000 KM godišnje.</p> <p>Sukladno navedenome, obnašanje funkcije savjetnika zamjenika predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine uz istodobni angažman u svojstvu diplomiranog pravnika po ugovoru o djelu od strane druge institucije iste razine vlasti uz eventualnu mjesečnu nadoknadu ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-165-2/12 od 16/02/2012</p>

<p>Da li bi dovelo do sukoba interesa obnašanje funkcije zastupnika u Skupštini Brčko Distrikta BiH sa istovremenim obavljanjem poslova odvjetnika javnog poduzeća u sudbenim postupcima, kao i poslova odvjetnika u sudbenim postupcima protiv Brčko Distrikta BiH kao stranke u postupku?</p>	<p>Članak 8. stavak (1) i stavak (2) Zakona o sukobu interesa u institucijama Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici ne mogu sklapati ugovore o pružanju osobnih usluga sa bilo kojim javnim poduzećem i privatnim poduzećem koje sklapa ugovore ili na drugi način posluje sa Distriktom i to samo onda kada vrijednost ugovora ili posla sa Distriktom prelazi 5.000.00 KM godišnje.</p> <p>Sukladno navedenome, zaključivanje ugovora o pružanju osobnih usluga sa javnim poduzećem i obavljanje poslova odvjetnika u sudbenim postupcima protiv Brčko Distrikta BiH kao stranke u postupku u razdoblju dok obnašate funkciju zastupnika u Skupštini Brčko Distrikta BiH dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u institucijama Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.</p> <p>Obavljanje poslova odvjetnika u sudbenim postupcima protiv Brčko Distrikta BiH kao stranke u postupku dok istovremeno obnašate funkciju zastupnika u Skupštini Brčko Distrikta BiH ne dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u institucijama Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj:05-2-07-8-166-2/12 od 20/02/2012</p>
--	---

1.7. Pitanja koja se odnose na agenciju za privatizaciju

<p>Dovodi li do sukoba interesa ukoliko vijećnik u općinskom vijeću istodobno obnaša funkciju člana upravnog odbora agencije za privatizaciju te da li nakon što podnese ostavku na funkciju vijećnika općinskog vijeća može nastaviti obnašati navedenu funkciju u agenciji za privatizaciju?</p>	<p>Članak 5. stavak (2) navedenog zakona propisuje da izabrani dužnosnici, nositelji izvršne funkcije i savjetnici za vrijeme vršenja javne funkcije i šest mjeseci nakon prestanka vršenja te funkcije ne mogu biti članovi upravnog ili nadzornog odbora niti biti ravnatelji direkcije ili agencije za privatizaciju.</p> <p>Sukladno navedenome, istodobno obnašanje funkcije vijećnika u općinskom vijeću i funkcije člana upravnog odbora agencije za privatizaciju, kao i obnašanje navedene funkcije u agenciji za privatizaciju prije protoka roka od šest mjeseci nakon prestanka obnašanja funkcije vijećnika u općinskom vijeću, dovodi do povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u tijelima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Mišljenje broj: 05-2-07-8-561-2/12 od 09/05/2012</p>
---	--

Privitak 2 - Pregled izrečenih sankcija po razinama vlasti

2.1. Državna razina

R/B	IME / PREZIME	NESPOJIVOST	ODLUKA SADRŽAJ	NADNEVAK ODLUKE
1.	MURIS ČIČIĆ	član Upravnog odbora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvalitete i član Upravnog odbora Lutrije Bosne i Hercegovine	Nepodobnost kandidiranja u razdoblju od četiri (4) godine nakon počinjenog prekršaja tj. od 7. 12. 2012. godine i novčana kazna u iznosu od 1.000 KM	17.12.2012.

2.2. Županijska razina

R/B	IME / PREZIME	NESPOJIVOST	ODLUKA SADRŽAJ	NADNEVAK ODLUKE
1.	JURO ZEČEVIĆ	zastupnik u Skupštini Posavske županije i funkcija suvlasnika, odnosno člana Skupštine i ovlaštena osoba privatnog poduzeća "ZEKO PROMET"d.o.o Odžak	Nepodobnost kandidiranja u razdoblju od četiri (4) godine nakon počinjenog prekršaja tj. od 8. 11. 2012. godine i novčana kazna u iznosu od 5.000 KM	8.11.2012.

2.3. Općinska razina

R/B	IME / PREZIME	NESPOJIVOST	ODLUKA SADRŽAJ	NADNEVAK ODLUKE
1.	FARUK HADŽIĆ	vijećnik u Općinskom vijeću Travnik, a bliski srodnik, otac, Jusuf Hadžić istodobno obnašao funkciju člana Skupštine privatnog poduzeća PGUD "Fara" d.o.o Travnik	Nepodobnost kandidiranja u razdoblju od četiri (4) godine nakon počinjenog prekršaja tj. od 31. 12. 2010. i novčana kazna u iznosu od 2.000 KM	25.9.2012.
2.	BOŠKO BARIŠIĆ	vijećnik u Općinskom vijeću Jajce i osnivač i član Skupštine privatnog poduzeća "Komotin" d.o.o Jajce, koje je u 2008., 2009., 2010. i 2011. godini sklapalo ugovore veće od 5.000,00 KM godišnje sa tijelima koji se financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti	Nepodobnost kandidiranja u razdoblju od četiri (4) godine nakon počinjenog prekršaja tj. od 31. 12. 2011. i novčana kazna u iznosu od 8.000 KM	25.9.2012.
3.	DŽEVAD HOPIĆ	Ravnatelj Javne ustanove "Osnovna škola "21. mart" Matuzići i član Nadzornog odbora Javnog komunalnog poduzeća "VIS" d.o.o Doboj Jug	Nepodobnost kandidiranja u razdoblju od četiri (4) godine nakon počinjenog prekršaja, tj. od 18. 7. 2012.	8.11.2012.
4.	BENJAMIN SMAILBEGOVIĆ	vijećnik u Općinskom vijeću Tešanj i član Nadzornog odbora Javnog poduzeća "Šumsko privredno društvo Zeničko-dobojske županije" d.o.o Zavidovići	Nepodobnost kandidiranja u razdoblju od četiri (4) godine nakon počinjenog prekršaja tj. od 8. 5. 2012. godine i novčana kazna u iznosu od 1.000 KM	8.11.2012.
5.	ANTE ZORIĆ	vijećnik u Općinskom vijeću Grude i član uprave JP Autoceste Federacije BiH	Nepodobnost kandidiranja u razdoblju od četiri (4) godine nakon počinjenog prekršaja tj. od 1. 3. 2012. godine i novčana kazna u iznosu od 1.000 KM	8.11.2012.

Privitak 3 - Izvršenje novčanih sankcija u 2012. godini

Red. br.	IME/PREZIME	NOVČANA SANKCIJA	IZVRŠENJE SANKCIJE	NAPOMENA
1.	FARUK HADŽIĆ	Broj predmeta: 05-2-07-8-709/11 od 25.09.2011. u iznosu od 2.000 KM	DA - 2.000 KM dana 21.10.2012.	
2.	NAMIR GANIĆ	Broj predmeta: 05-2-07-8-708/11 od 15.12.2011. u iznosu od 2.000 KM	DA - SUKCESIVNO 04.04.2012. - 500 KM 07.05.2012. - 500 KM 09.07.2012. - 500 KM	Zaključak SIP BiH kojim se odobrava plaćanje na rate
3.	HUSO SARIĆ	Broj predmeta: 05-2-07-8-335/11 od 12.07.2011. u iznosu od 1.000 KM	DA - SUKCESIVNO 09.1.2012. - 100 KM 15.02.2012. - 100 KM 14.03.2012. - 100 KM 12.04.2012. - 100 KM 06.06.2012. - 100 KM	Zaključak SIP BiH kojim se odobrava plaćanje na rate
4.	IBRAHIM KERLA	Broj predmeta: 05-2-07-8-479/10 od 07.04.2011. u iznosu od 5.000 KM	DA - 4.500 KM dana 06.03.2012.	
5.	HASAN PRELIĆ	Broj predmeta: 05-2-07-8-481/10 od 09.03.2011. u iznosu od 5.000 KM	DA - 5.000 KM dana 28.2.2012.	24.11.2011. Sud BiH donio Rješenje o izvršenju
6.	MIRZETA HADŽIĆ -SULJKIĆ	Broj predmeta: 05-2-07-8-482/10 od 17.02.2011. u iznosu od 7.000 KM	500 KM - 03.07.2012.	05.12.2011. Sud BiH donio Rješenje o izvršenju
7.	IRFAN HOZO	Broj predmeta: 05-2-07-8-480/10 od 17.02.2011. u iznosu od 5.000 KM	3.500 KM – 17.10.2012.	15.08.2012. Sud BiH donio Rješenje o izvršenju
8.	HARIS SEJDIĆ	Broj predmeta: 05-2-07-8-53/10 od 29.04.2010. u iznosu od 7.000 KM	DA – 7.000 KM dana 5.6.2012	10.01.2011. Sud BiH donio Rješenje o izvršenju

III. DIO

***PROVEDBA ZAKONA
O FINANCIRANJU
POLITIČKIH
STRANAKA***

IZVJEŠTAJI

STRANKE

1. Godišnje izvješće o pregledanom stanju financijskog poslovanja političkih stranaka

1.1. Uvod

265. Središnje izborno povjerenstvo BiH, sukladno odredbama članka 14. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka⁸⁵, mjerodavno je za provedbu odredaba Zakona o financiranju političkih stranaka. U svrhu pregleda, kontrole i revizije financijskih izvješća koje podnesu političke stranke, Središnje izborno povjerenstvo BiH je uspostavilo Službu za reviziju financiranja političkih stranaka.
266. Člankom 17. Zakona o financiranju političkih stranaka je propisano da je Središnje izborno povjerenstvo BiH dužno svake godine podnijeti izvješće o pregledanom stanju financijskog poslovanja Parlamentarnoj Skupštini Bosne i Hercegovine. Sukladno odredbama ovog članka, pripremljeno je izvješće o primjeni Zakona o financiranju političkih stranaka u kome je sadržano pregledano stanje financijskog poslovanja političkih stranaka u 2011. godini.

1.2. Pravni okvir

267. Financiranje političkih stranaka u Bosni i Hercegovini je uređeno:

1. Zakonom o financiranju političkih stranaka,
2. Poglavljem 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine,
3. Pravilnikom o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka⁸⁶,
4. Pravilnikom o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih subjekata⁸⁷.

268. Kontrola i revizija financiranja političkih stranaka uređena je Pravilnikom o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije financijskih izvješća političkih stranaka⁸⁸. Na temelju članka 14. stavak (1) tada važećeg Zakona o financiranju političkih stranaka, Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo Odluku o uspostavljanju Službe za reviziju financijskog poslovanja, broj 01-07-653/05 od 10. 3. 2005. godine. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih stranaka⁸⁹ promijenjen je naziv

⁸⁵ Dana, 5. 12. 2012. godine, stupanjem na snagu Zakona o financiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj 95/12), stavljen je izvan snage Zakon o financiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, br. 22/00, 102/09 i 54/10)

⁸⁶ „Službeni glasnik BiH“, br. 61/06

⁸⁷ „Službeni glasnik BiH“, br. 61/06

⁸⁸ „Službeni glasnik BiH“, br. 103/08

⁸⁹ „Službeni glasnik BiH“, br. 54/10

Službe za reviziju finansijskog poslovanja u Službu za reviziju financiranja političkih stranaka.

1.3. Aktivnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH u izvještajnom razdoblju

269. U okviru provedbe Zakona o financiranju političkih stranaka, Središnje izorno povjerenstvo BiH je u 2012. godini poduzelo niz aktivnosti i realiziralo ključne zadaće kojima je utvrđena zakonitost financiranja političkih stranaka, postignuta transparentnost financiranja i realiziralo je ključne radnje koje reguliraju legalitet financiranja političkih stranaka. Te aktivnosti se odnose na:

1.3.1. Prijam finansijskih izvješća političkih stranaka

270. Političke stranke su, prema odredbama članka 11. stavak (1) tada važećeg Zakona o financiranju političkih stranaka, dužne voditi evidenciju o svojim prihodima i rashodima i Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnositi finansijsko izvješće za svaku poslovnu godinu. Finansijsko izvješće, sukladno članku 11. stavak (3) ovog zakona, političke stranke podnose do 31. 3. sjedeće godine u formi koju je utvrdilo Središnje izorno povjerenstvo BiH. Političke stranke, sukladno članku 11. stavak (2) tada važećeg Zakona o financiranju političkih stranaka, podnose i posebno finansijsko izvješće za razdoblje izborne promidžbe na način utvrđen Izbornim zakonom BiH. Političke stranke i neovisni kandidat, koji sudjeluju na izborima za tijelima vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama, dužni su, sukladno odredbama članka 15.1 Izbornog zakona BiH u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti finansijsko izvješće za razdoblje koji počinje tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru.

271. Osim toga, u roku 30 dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u "Službenom glasniku BiH", podnosi se i finansijsko izvješće za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora. Središnje izorno povjerenstvo BiH je u potpunosti ovlašteno provoditi i izvršavati odredbe članka 11. Zakona o financiranju političkih stranaka na način kako je to predviđeno Izbornim zakonom BiH.

272. Sukladno svojim mjerodavnostima, Središnje izorno povjerenstvo BiH je:

- a) izvršilo prijam godišnjih finansijskih izvješća za 2011. godinu koje su, sukladno članku 11. stavak (3) tada važećeg Zakona o financiranju političkih stranaka, dostavile 94 političke stranke. Sačinjena je i izdana Informacija s pregledom ukupnih prihoda i strukturom izvora financiranja političkih stranaka u 2011. godini. Političke stranke u 2011. godini su se financirale iz sljedećih izvora: članarina u postotku od 5,0%, priloga fizičkih osoba u postotku 5,4%, priloga pravnih osoba u postotku 1,5%, prihoda od imovine političkih stranaka u postotku 2,9%, prihoda od darova i usluga što ih stranka nije imala obvezu platiti u postotku 0,4%, prihoda iz proračuna u procentu 71,7% i ostalih prihoda u postotku 13,1% od ukupno ostvarenih prihoda, kao što je prikazano u sljedećoj tablici.

Tablica 12 - Pregled izvora financiranja političkih stranaka u 2011. godini (prema podacima koje su stranke iskazale u godišnjim financijskim izvješćima)

R/B	Kod polit. stranke	Naziv političke stranke	Članarina	Prilozi fizičkih osoba (obr. 3-a)	Prilozi pravnih osoba (obr. 3-b)	Prihodi od imovine u vlasništvu stranke (obr. 3-c)	Dobit od prav. osobe u vlasn. stranke (3-d)	Prihodi od darova što ih stranka nije imala obvezu platiti (obr. 3-e)	Prihodi iz proračuna (obr.3-f)	Ostali prihodi	UKUPAN PRIHOD POLITIČKE STRANKE	Struktura prihoda							
												članarina	Prilozi fizičk. osobe	Prilozi prav. osobe	Prihod od imov.	Prihod od poklona	prihod iz proračuna	Ostali prihod	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	018	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	221.262,85	16.936,81	4.350,00	17.227,00	0,00	26.569,08	1.164.939,16	3.083.602,96	4.534.887,86	4,9%	0,4%	0,1%	0,4%	0,6%	25,7%	68,0%	100,0%
2	008	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	473.433,41	25.712,41	30.300,00	657.355,41	0,00	0,00	3.301.948,09	16.511,97	4.505.261,29	0,5%	0,6%	0,7%	14,6%	0,0%	73,3%	0,4%	100,0%
3	090	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	57.819,75	570.983,07	40.274,00	27.216,00	0,00	4.017,37	3.446.862,70	108.412,16	4.255.585,05	1,4%	13,4%	0,9%	0,6%	0,1%	81,0%	2,5%	100,0%
4	515	SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATSKA OKRATSKA SPSD-MILORAD DODIK	341.986,34	10.000,00	2.000,00	2.487,63	0,00	0,00	1.980.822,01		2.337.295,98	14,6%	0,4%	0,1%	0,1%	0,0%	84,7%	0,0%	100,0%
5	027	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BIH	44.757,00	430.352,84	95.950,00	48.586,70	0,00	0,00	1.518.250,90	5.134,03	2.143.031,47	2,1%	20,1%	4,5%	2,3%	0,0%	70,8%	0,2%	100,0%
6	004	STRANKA ZA BIH	17.577,10	12.036,00	3.200,00	694,13	0,00	1.960,00	1.219.522,58		1.254.989,81	1,4%	1,0%	0,3%	0,1%	0,2%	97,2%	0,0%	100,0%
7	1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH	18.155,00	6.555,42	24.740,00	0,00	0,00	0,00	925.814,11	341,52	975.606,05	1,9%	0,7%	2,5%	0,0%	0,0%	94,9%	0,0%	100,0%
8	502	NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK	5.588,00	51.772,11	0,00	1.924,68	0,00	8.400,00	673.635,16	49.878,26	791.198,21	0,7%	6,5%	0,0%	0,2%	1,1%	85,1%	6,3%	100,0%
9	440	PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA	3.605,00	14.757,00	0,00	83,38	0,00	7.528,80	575.390,99	19.782,55	621.147,72	0,6%	2,4%	0,0%	0,0%	1,2%	92,6%	3,2%	100,0%

10	769	HRVATSKA DEMOKRATS KA ZAJEDNICA 1990	1.827,42	27.767,00	0,00	77,60	0,00	9.280,00	519.071,88	13.617,93	571.641,83	0,3%	4,9%	0,0%	0,0%	1,6%	90,8%	2,4%	100,0%
11	461	DEMOKRATS KI NARODNI SAVEZ	156,00	47.779,00	0,00	67,00	0,00	600,00	440.557,24		489.159,24	0,0%	9,8%	0,0%	0,0%	0,1%	90,1%	0,0%	100,0%
12	074	SOCIJALISTI ČKA PARTIJA	20.590,85	84.466,45	12.966,73	22,23	0,00	434,56	318.774,61	617,51	437.872,94	4,7%	19,3%	3,0%	0,0%	0,1%	72,8%	0,1%	100,0%
13	001	BOSANSKOHERCEGOVAC KA PATRIOTSKA STRANKA	4.339,67	350,00	0,00	0,00	0,00	0,00	358.426,33	1.051,66	364.167,66	1,2%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	98,4%	0,3%	100,0%
14	877	NAŠA STRANKA	7.291,00	1.700,00	4.381,00	0,00	0,00	0,00	289.956,00		303.328,00	2,4%	0,6%	1,4%	0,0%	0,0%	95,6%	0,0%	100,0%
15	366	HSS - NHI	0,00	0,00	0,00	61,85	0,00	3.528,90	158.899,75	134.828,59	297.319,09	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,2%	53,4%	45,3%	100,0%
16	028	DEMOKRATS KA NARODNA ZAJEDNICA BIH	1.380,00	13.648,00	0,00	2.015,37	0,00	0,00	260.684,51		277.727,88	0,5%	4,9%	0,0%	0,7%	0,0%	93,9%	0,0%	100,0%
17	882	STRANKA DEMOKRATS KE AKTIVNOSTI A-SDA	0,00	24.397,28	1.150,00	0,00	0,00	0,00	232.593,69	5.872,85	264.013,82	0,0%	9,2%	0,4%	0,0%	0,0%	88,1%	2,2%	100,0%
18	036	BOSS - BOSANSKA STRANKA Mirnes Ajanović	0,00	0,00	0,00	47,24	0,00	0,00	227.098,14		227.145,38	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	100,0%
19	734	HSP BIH	0,00	5.671,38	0,00	5,75	0,00	0,00	209.267,24		214.944,37	0,0%	2,6%	0,0%	0,0%	0,0%	97,4%	0,0%	100,0%
20	016	SRPSKA RADIKALNA STRANKA RS	0,00	7.012,93	16.244,20	0,00	0,00	4.069,20	172.002,79		199.329,12	0,0%	3,5%	8,1%	0,0%	2,0%	86,3%	0,0%	100,0%
21	561	NARODNA DEMOKRATS KA STRANKA	3.637,00	2.577,00	16.500,00	19,00	0,00	2.668,00	169.088,00		194.489,00	1,9%	1,3%	8,5%	0,0%	1,4%	86,9%	0,0%	100,0%
22	513	STRANKA PENZIONERA - UMIROVLJEN IKA BIH	83.099,00	1.019,00	500,00	148,00	0,00	2.235,00	93.242,00		180.243,00	46,1%	0,6%	0,3%	0,1%	1,2%	51,7%	0,0%	100,0%

23	1181	DEMOKRATSKA PARTIJA	0,00	5.436,00	200,00	20,43	0,00	550,00	160.806,16		167.012,59	0,0%	3,3%	0,1%	0,0%	0,3%	96,3%	0,0%	100,0%
24	730	SOCIJALDEMOKRATSKA UNIJA BIH	296,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	106.715,26		107.011,26	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	99,7%	0,0%	100,0%
25	861	HRVATSKO ZAJEDNIŠTVO HERCEGOBOSNE	0,00	0,00	103.000,00	3,12	0,00	400,00	0,00		103.403,12	0,0%	0,0%	99,6%	0,0%	0,4%	0,0%	0,0%	100,0%
26	455	LIBERALNO DEMOKRATSKA STRANKA BIH	500,00	801,00	12.847,51	0,00	0,00	1.000,00	68.092,80	2.381,32	85.622,63	0,6%	0,9%	15,0%	0,0%	1,2%	79,5%	2,8%	100,0%
27	732	SRPSKA RADIKALNA STRANKA DR VOJISLAV ŠEŠELJ	0,00	800,00	0,00	0,00	0,00	3.000,00	77.021,03		80.821,03	0,0%	1,0%	0,0%	0,0%	3,7%	95,3%	0,0%	100,0%
28	279	PARTIJA UJEDINJENIH PENZIONERA	7,00	165,00	7.731,15	17,31	0,00	0,00	52.103,43		60.023,89	0,0%	0,3%	12,9%	0,0%	0,0%	86,8%	0,0%	100,0%
29	005	HRVATSKA KRŠĆANSKA DEMOKRATSKA UNIJA BIH	0,00	0,00	0,00	8,73	0,00	0,00	45.566,10		45.574,83	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	100,0%
30	020	GRAĐANSKA DEMOKRATSKA STRANKA BIH	29,00	21.770,00	0,00	7.200,00	0,00	0,00	14.837,75		43.836,75	0,1%	49,7%	0,0%	16,4%	0,0%	33,8%	0,0%	100,0%
31	1186	NOVA SOCIJALISTIČKA PARTIJA	420,00	15.191,00	8.500,00	0,00	0,00	2.400,00	0,00		26.511,00	1,6%	57,3%	32,1%	0,0%	9,1%	0,0%	0,0%	100,0%
32	761	NEZAVISNA DEMOKRATSKA STRANKA	0,00	1.000,00	0,00	0,00	167,46	0,00	23.348,00		24.515,46	0,0%	4,1%	0,0%	0,0%	0,0%	95,2%	0,0%	100,0%
33	1179	SAVEZ ZA DEMOKRATSKU SRPSKU	0,00	19.742,00	200,00	0,00	0,00	0,00	0,00		19.942,00	0,0%	99,0%	1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
34	1188	POSAVSKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,39	16.961,81		16.964,20	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	100,0%
35	1010	POKRET ZA SEMBERIJU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.200,00	12.193,56		13.393,56	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	9,0%	91,0%	0,0%	100,0%

36	1015	KLADUŠKA STRANKA PRIVREDNOG PROSPERITETA	0,00	0,00	0,00	2,39	0,00	382,74	12.632,45		13.017,58	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,9%	97,0%	0,0%	100,0%
37	724	STRANKA ZA HERCEGOVINU - POKRET ZA TREBINJE	2.401,00	0,00	0,00	5,99	0,00	300,00	9.326,65		12.033,64	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,5%	77,5%	0,0%	100,0%
38	731	EVROPSKA EKOLOŠKA STRANKA E-5	0,00	2.180,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.077,39		9.257,39	0,0%	23,5%	0,0%	0,0%	0,0%	76,5%	0,0%	100,0%
39	1001	NOVA GRAĐANSKA INICIJATIVA -KOZARAC	0,00	0,00	250,00	0,00	0,00	1.200,00	7.660,00		9.110,00	0,0%	0,0%	2,7%	0,0%	13,2%	84,1%	0,0%	100,0%
40	1004	STRANKA PRAVDE I RAZVOJA BIH	130,00	0,00	0,00	2,00	0,00	0,00	8.701,00		8.833,00	1,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	98,5%	0,0%	100,0%
41	520	BOSANSKO HERCEGOVAČKA PODRINJSKA NARODNA STRANKA	660,00	1.830,00	500,00	0,00	0,00	1.080,00	3.600,00		7.670,00	8,6%	23,9%	6,5%	0,0%	14,1%	46,9%	0,0%	100,0%
42	866	STRANKA UDRUŽENIH NEZAVISNIH DEMOKRATA BIH	0,00	1.510,00	310,00	0,00	0,00	0,00	5.000,40		6.820,40	0,0%	22,1%	4,5%	0,0%	0,0%	73,3%	0,0%	100,0%
43	1177	STRANKA ZA NAROD BOSNE I HERCEGOVINE	2.090,00	3.800,00	500,63	0,00	0,00	0,00	0,00		6.390,63	32,7%	59,5%	7,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
44	1008	POKRET ZA NAŠ GRAD PALE	132,00	572,50	0,00	24,02	0,00	0,00	5.298,09		6.026,61	2,2%	9,5%	0,0%	0,4%	0,0%	87,9%	0,0%	100,0%
45	0	HSP HERCEG BOSNE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.350,00	4.857,00		6.207,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	21,7%	78,3%	0,0%	100,0%
46	407	HRVATSKI DEMOKRŠĆANI	0,00	0,00	0,00	4,06	0,00	5.300,00	0,00		5.304,06	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	99,9%	0,0%	0,0%	100,0%
47	003	STRANKA ZA SREDNJE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	576,00	4.246,00	38,00	4.860,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	11,9%	87,4%	0,8%	100,0%

48	1009	DEMOKRATSKA STRANKA NARODA SRPSKE	0,00	0,00	0,00	2,71	0,00	0,00	4.515,60		4.518,31	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	99,9%	0,0%	100,0%
49	1003	NEZAVISNA STRANKA DR MIHAJLO TOVIRAC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.038,00		4.038,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	100,0%
50	905	HRVATSKA STRANKA PRAVA POSAVINE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.548,79	1,89	3.550,68	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	99,9%	0,1%	100,0%
51	983	POKRET ZA PRNJAVOR	0,00	200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.857,68		3.057,68	0,0%	6,5%	0,0%	0,0%	0,0%	93,5%	0,0%	100,0%
52	032	DEMOKRATSKA STRANKA INVALIDA BIH	600,00	0,00	2.100,65	0,00	0,00	345,60	0,00		3.046,25	19,7%	0,0%	69,0%	0,0%	11,3%	0,0%	0,0%	100,0%
53	1017	NARODNA STRANKA (POKRET ZA BROD)	0,00	0,00	0,00	1,28	0,00	0,00	2.955,00		2.956,28	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	100,0%
54	1189	NOVI EKONOMSKI POKRET U BiH	2.631,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		2.631,86	100%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
55	1007	SNAGA BOSNE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.459,28	3,11	2.462,39	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	99,9%	0,1%	100,0%
56	0	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA	30,00	0,00	0,00	1.990,00	0,00	0,00	0,00		2.020,00	1,5%	0,0%	0,0%	98,5%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
57	1178	HRVATSKA STRANKA PRAVA DR ANTE STARČEVIĆ BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.500,00		1.500,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	100,0%
58	1183	PARTIJA PRAVOG PUTA	0,00	12,00	0,00	0,36	0,00	1.250,00	0,00		1.262,36	0,0%	1,0%	0,0%	0,0%	99,0%	0,0%	0,0%	100,0%
59	930	BOŠNJAČKA SELJAČKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.200,00	0,00		1.200,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	0,0%	100,0%
60	0	HČSP BIH	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	960,00		1.010,00	0,0%	5,0%	0,0%	0,0%	0,0%	95,0%	0,0%	100,0%

61	518	HRVATSKI PRAVAŠKI BLOK BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00		1.000,00								
62	1018	STRANKA ZA MLADOST, RAZVOJ I BUDUĆNOST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	980,00		980,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	100,0%
63	047	HRVATSKA NARODNA ZAJEDNICA	0,00	506,00	0,00	366,00	0,00	0,00	0,00		872,00	0,0%	58,0%	0,0%	42,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
64	1185	STRANKA KOKUZA	695,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		695,00	100%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
65	073	SELJAČKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	600,00	0,00		600,00								
66	1190	STRANKA DIJASPORE BIH	394,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		394,00	100%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
67	0	STRANKA REGIJE LIVNO	170,00	0,00	0,00	0,00	0,00	200,00	0,00		370,00	45,9%	0,0%	0,0%	0,0%	54,1%	0,0%	0,0%	100,0%
68	0	DEMOKRATSKA STRANKA FEDERALISTA	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		100,00								
69	059	NOVI DEMOKRATSKI POKRET RUDO	0,00	65,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		65,00	0,0%	100%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
70	763	DEMOKRATI BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	60,00	0,00		60,00								
71	050	DEMOKRATSKA STRANKA	30,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		30,00	100%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
72	521	HRVATSKA DEMOKRATSKA UNIJA BIH	0,00	0,00	0,00	1,27	0,00	0,00	0,00		1,27	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
73	879	EKOLOŠKA PARTIJA REPUBLIKE SRPSKE	0,00	0,00	0,00	0,66	0,00	0,00	0,00		0,66	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
74	1021	NARODNA STRANKA NOVI GRAD	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%	100,0%

75	1200	SRPSKA NAPREDNA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00								
76	049	ZAVIČAJNI SOCIJALDE MOKRATI - MILE MARCETA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00								
77	725	PARTIJA PRIVREDNO G PROGRESA BIH																	
78	017	HRVATSKA STRANKA PRAVA - HSP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00								
79	026	STRANKA SPAS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00								
80	1000	STRANKA HRVATSKO G PRAVA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00								
81	353	BOSANSKO HERCEGOV AČKA HRVATSKA ČISTA STRANKA PRAVA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00								
82	370	KONGRESN A NARODNA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00								
83	408	UJEDINJENA HSP BiH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00								
84	516	STRANKA DEVIZNIH ŠTEDISA RS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00								
85	574	RADNIČKO- KOMUNISTI ČKA PARTIJA BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00								
86	1019	BRČANSKA DEMOKRAT SKA INICIJATIVA -ZA BOLJE BRČKO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00								

87	847	POLITIČKA ORGANIZACIJA GRAĐANA "NEZAVISNA LISTA"	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
88	996	EKOLOŠKA DEMOKRATSKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
89	0	VIZIONARSKO DEMOKRATSKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
90	0	STRANKA SOCIJALNE SIGURNOSTI SRPSKIH BORACA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
91	1006	PARTIJA SOCIJALNE PRAVDE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
92	727	BIHACKA GRAĐANSKA ALTERNATIVA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
93	839	BOSANSKO DEMOKRATSKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
94	1184	TVOJA I MOJA STRANKA U BiH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
		UKUPNO	1.317.821,25	1.431.124,20	388.695,87	767.689,30	167,46	93.687,64	18.927.707,11	3.442.076,32	26.368.969,15	5,0%	5,4%	1,5%	2,9%	0,4%	71,7%	13,1%	100,0%

b) Središnje izborno povjerenstvo BiH je prikupilo podatke o sredstvima koja su u 2011. godini iz proračuna uplaćena političkim strankama. Iz proračuna sa svih razina u Bosni i Hercegovini političkim strankama su isplaćena sredstva u iznosu 19.956.137,41 KM.

273. Struktura financiranja političkih stranaka iz proračuna u 2011. godini je sljedeća:

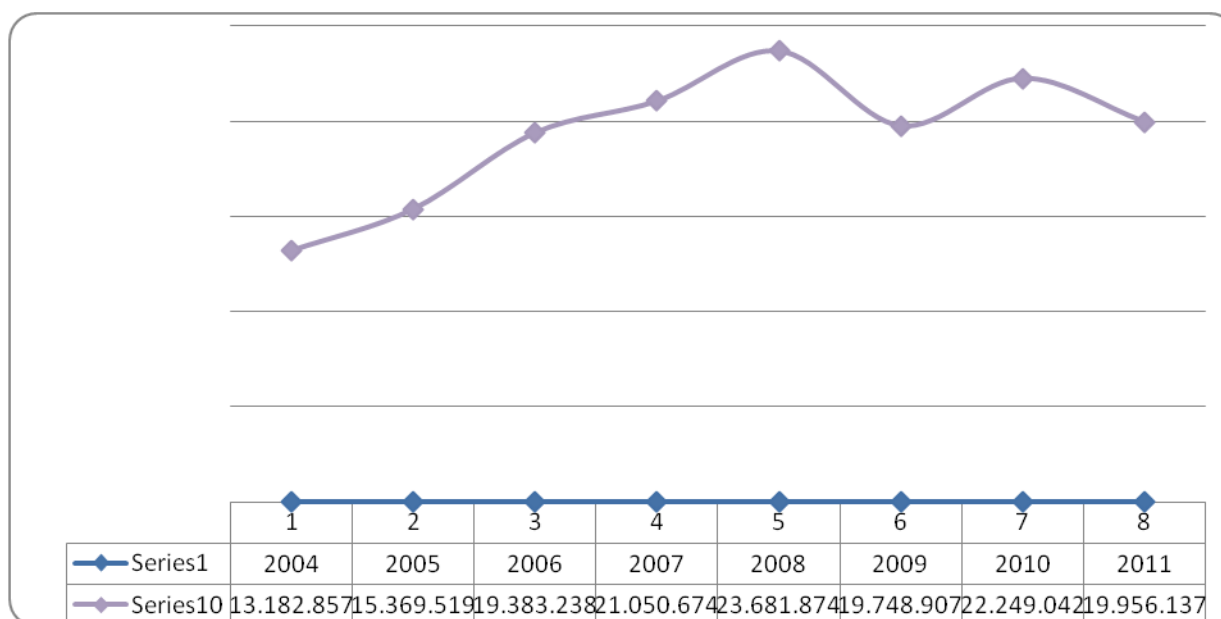
- Proračuni općina	7.122.137,42 KM	35,69 %
- Proračuni gradova	941.314,92 KM	4,72 %
- Brčko Distrikt BiH	200.000,00 KM	1,00 %
- Proračuni županija	4.386.311,72 KM	21,98 %
- Proračun FBiH	3.475.152,50 KM	17,41 %
- Proračun RS	3.200.001,00 KM	16,04 %
- Proračun BiH (isplaćeno političkim strankama)	292.005,28 KM	1,70 %
- Proračun BiH (utrošeno za rad klubova)	339.214,57 KM	1,46 %
UKUPNO	19.956.137,41 KM	100,00 %

274. U razdoblju od 2004. do 2011. godine političkim strankama su izdvojena sredstva iz proračuna u iznosu od 154.622.250,93 KM. Ukoliko se usporede iznosi sredstava koja su političkim subjektima isplaćena iz proračuna svih razina u Bosni i Hercegovini u razdoblju od 2004. do 2011. godine, evidentan je trend porasta svake godine, u odnosu na prethodnu, osim u 2009. godini kada je zabilježen pad od 16,61 % u odnosu na 2008. godinu i u 2011. godini, kada je iz proračuna izdvojeno 10,31% sredstava manje nego u 2010. godini, što se vidi iz sljedeće tablice:

Tablica 13 - Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna političkim strankama po nivoima vlasti u razdoblju 2004. - 2011. godini

Razina vlasti	Sredstva isplaćena 2004. godine	Sredstva isplaćena 2005. godine	Sredstva isplaćena 2006. godine	Sredstva isplaćena 2007. godine	Sredstva isplaćena 2008. godine	Sredstva isplaćena 2009. godine	Sredstva isplaćena 2010. godine	Sredstva isplaćena 2011. godine	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Općine	5.630.813,48	6.730.835,38	7.730.249,74	7.669.036,83	8.900.882,54	7.454.532,70	7.214.768,57	7.122.137,42	
Gradovi			698.246,35	1.357.507,05	1.663.647,62	1.083.734,51	1.029.416,21	941.314,92	
Brčko Distrikt BiH	3.076.024,50	199.999,94	199.999,94	199.999,82	259.999,69	200.000,00	200.000,00	200.000,00	
Županije		3.437.929,78	4.412.153,93	4.184.131,09	5.167.777,45	4.404.391,86	4.585.981,41	4.386.311,72	
Federacija BiH	1.500.000,00	2.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	2.291.998,00	5.000.000,00	3.475.152,50	
Republika Srpska	2.883.227,09	2.824.970,44	3.190.000,00	4.190.000,00	4.200.000,00	3.340.000,00	3.200.000,00	3.200.001,00	
Država razina BiH	<i>Uplate stranaka</i>	92.792,18	175.783,58	152.588,48	188.090,00	192.836,45	440.811,00	453.560,00	292.005,28
	<i>Utrošeno za rad klubova</i>	np	np	np	261.910,00	296.730,29	533.439,62	565.316,00	339.214,57
UKUPNO:	13.182.857,25	15.369.519,12	19.383.238,44	21.050.674,79	23.681.874,04	19.748.907,69	22.249.042,19	19.956.137,41	
Porast /smanjenje u odnosu na prethodnu godinu	u KM	2.186.661,87	4.013.719,32	1.667.436,35	2.631.199,25	-3.932.966,35	2.500.134,50	-2.292.904,78	
	%	16,59%	26,11%	8,60%	12,50%	-16,61%	12,66%	-10,31%	

Grafikon 5 - Prikaz prihoda koje su političke stranke ostvarile iz proračuna u razdoblju 2004. do 2011. godine

275. U okviru proračunskih sredstva izdvojenim političkim strankama u 2011. godini, iz proračuna u Federaciji BiH su izdvojena sredstva u iznosu od 13.732.541,86 KM ili 68,81%, iz proračuna Republike Srpske 5.392.375,70 KM ili 27,02%, iz proračuna Brčko Distrikta BiH 200.000,00 KM ili 1,00%, dok su iz proračuna Bosne i Hercegovine izdvojena sredstva u iznosu od 631.219,85 KM ili 3,17% od ukupnog iznosa proračunskih sredstava.

Tablica 14 - Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna političkim strankama po razinama vlasti (državna razina, entitetska razina i Brčko Distrikt BiH)

R/B	Naziv razine vlasti	Ukupno uplaćeno	Struktura sredstava
1	2	3	4
	Federacija BiH		
1	Općine	5.271.534,79	26,42%
2	Gradovi	599.542,85	3,00%
3	Županije	4.386.311,72	21,98%
4	Proračun FBiH	3.475.152,50	17,41%
I.	Ukupno FBiH	13.732.541,86	68,81%
	Republika Srpska		
1	Općine	1.850.602,63	9,27%
2	Gradovi	341.772,07	1,71%
3	Proračun RS	3.200.001,00	16,04%
II.	Ukupno RS	5.392.375,70	27,02%
III.	Brčko Distrikt BiH	200.000,00	1,00%
IV.	Državna razina BiH	631.219,85	3,17%
	UKUPNO	19.956.137,41	100,00%

276. Iz proračuna općina u Federaciji BiH političkim strankama u 2011. godini isplaćena su sredstva u iznosu 5.271.534,79 KM, dok su iz proračuna općina u Republici Srpskoj isplaćena sredstva u iznosu 1.850.602,63KM⁹⁰.

277. Iz proračuna gradova u Federaciji BiH (Sarajevo i Mostar) političkim strankama isplaćena su sredstva u iznosu 599.542,85 KM, dok je iz gradova u Republici Srpskoj (Istočno Sarajevo i Banja Luka) političkim strankama isplaćen iznos 341.772,07KM⁹¹.

278. Iz proračuna županija u Federaciji BiH političkim strankama u 2011. godini isplaćena su sredstva u iznosu 4.386.311,72 KM⁹².

1.3.2. Revizija i kontrola finansijskih izvješća

279. Središnje izborno povjerenstvo BiH uspostavilo je službu za reviziju financiranja političkih stranaka koje je sukladno članku 14. stavak (1) tada važećeg Zakona o financiranju političkih stranaka, izvršilo pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvješća koja su podnijela političke stranke. Revizija finansijskih izvješća političkih stranaka uključuje izvješća iz državnog i entitetskog sjedišta, uključujući i Brčko Distrikt BiH i najmanje dva regionalna ureda koja izabere služba za reviziju financiranja političkih stranaka. Provodeći odredbe Zakona o financiranju političkih stranaka, Središnje izborno povjerenstvo BiH provelo je sljedeće aktivnosti:

a) Sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka, okončani su pregledi, kontrola i revizija godišnjih finansijskih izvješća za 2010. godinu za 96 političkih stranaka, koliko ih je dostavilo finansijska izvješća.

- Za 81 političku stranku Služba za reviziju financiranja političkih stranaka, na bazi kontrole finansijskih izvješća, dodatne finansijske dokumentacije i dokaza prikupljenih iz drugih izvora, izdala je Izvješća o pregledu godišnjeg finansijskog izvješća za 2010. godinu s nalazima revizije i mišljenjem revizora o financiranju sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka.

- Izvješća o pregledu godišnjeg finansijskog izvješća za 2010. godinu s nalazima revizije, mišljenjem revizora i službenom potvrdom revizora o nalazu revizije objavljeni na internetskoj stranici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.

280. Za 15 političkih stranaka: Savez nezavisnih socijaldemokrata - SNSD-Milorad Dodik, Stranku demokratske akcije, Socijaldemokratsku partiju Bosne i Hercegovine, Stranku za Bosnu i Hercegovinu, Socijalističku partiju, Demokratsku partiju - Dragan Čavić, Darodnu stranku Radom za boljitak, Srpsku naprednu stranku, Spsku demokratsku stranku, Partiju demokratskog progresa, Stranku kokuza, Bosanskohercegovačku patriotsku stranku – Sefer Halilović, Hrvatsku demokratsku zajednicu 1990, Hrvatsku demokratsku zajednicu Bosne i Hercegovine i Savez za bolju budućnost Bosne i Hercegovine, kod kojih je izvršena revizija u prostorijama stranaka, izdana su izvješća o reviziji godišnjeg finansijskog izvješća za

⁹⁰ Privitak 1 Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna općina političkim strankama u 2011. godini, str.143

⁹¹ Privitak 2 Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna gradova političkim strankama u 2011. godini, str.148

⁹² Privitak 3 Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna županija političkim strankama u 2011. godini, str.148

2010. godinu s nalazima revizije i mišljenjem revizora o financiranju sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka.

281. Kontrolom i revizijom finansijskih izvješća političkih stranaka za 2010. godinu utvrđena su kršenja odredbi članaka: 3., 4., 6., 8., 11., 12. i 14. Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbe članka 15.10 Izbornog zakona BiH kako slijedi:

- Odredbe članka 3. Zakona političke stranke kršile su na način što su ostvarile prihod iz izvora koji nisu propisani ovim Zakonom, odnosno ostvarile su prihod od imovine koja nije u vlasništvu političke stranke;
- Neke od stranaka nemaju račune za nabavljene robe i usluge, što je protivno odredbama članka 4. stavak (2) tada važećeg Zakona o financiranju političkih stranaka;
- Protivno odredbama članka 5. tada važećeg Zakona neke od političkih stranaka su primile priloge iznad zakonom propisanog limita;
- Protivno odredbama članka 6. tada važećeg Zakona, veći broj političkih stranaka nije prijavio priloge fizičkih i pravnih osoba koji prelaze 100,00 KM;
- Odredbe članka 8. stavak (1) tada važećeg Zakona, političke stranke uglavnom su kršile tako što su besplatno koristile poslovne prostorije koje su im dodjeljivali entitetska, županijska i općinska tijela, dok je manji broj stranaka primio priloge od javnih poduzeća, a znatan broj političkih stranaka je protivno odredbi iz članka 8. stavak (2) ovog zakona primao priloge od pravnih osoba koje su obavljale javne usluge na temelju ugovora sa vladom;
- Odredbe članka 11. tada važećeg Zakona političke stranke kršile su tako što su finansijska izvješća dostavila sa zakašnjenjem, nisu imale točne i adekvatne evidencije o svojim prihodima i rashodima, finansijska izvješća nisu podnijele na obrascima utvrđenim Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvješćima političkih stranaka i na zahtjev Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, određeni broj stranaka nije dostavio dodatnu finansijsku dokumentaciju;
- Pojedine političke stranke u godišnjem finansijskom izvješću nisu navele osobe ovlaštene za podnošenje finansijskih izvješća niti su Središnje izborni povjerenstvo BiH obavijestile o njihovom imenovanju, čime su prekršile odredbe članka 12. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka;
- Političke stranke su prekršile odredbe članka 15.1 Izbornog zakona BiH, na način što u finansijskim izvješćima nisu pravilno iskazale troškove izborne kampanje, a neke od političkih stranaka nisu dostavile postizborno finansijsko izvješće.

b) Služba za reviziju je, sukladno članku 15. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka i članku 12. stavak (6) i članku 18. stavak (6) Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvješća političkih stranaka, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavila informaciju o nepravilnostima koje su utvrđene kontrolom i revizijom finansijskih izvješća političkih stranaka, ako jesu navedene u

izvješćima o pregledu i izvješćima o reviziji političkih stranaka za 2010. godinu. Središnje izborno povjerenstvo BiH je u okviru svojih mjerodavnosti i ovlasti, sukladno članku 13. stavak (1) tada važećeg Zakona o financiranju političkih stranaka, članka 115. stavak (1) Zakona o upravnom postupku⁹³, te članka 18. Poslovnika Središnjega izbornoga povjerenstva Bosne i Hercegovine⁹⁴ donijelo zaključak o pokretanju postupka protiv 39 političkih stranaka. Nakon provedenog postupka kod 24 političke stranke, radi utvrđivanja odgovornosti za kršenje odredaba Zakona o financiranju političkih stranaka, Središnje izborno povjerenstvo BiH je sukladno članku 13. stavak (2) prethodno važećeg Zakona i člankom 14. stavak (2) novog Zakona o financiranju političkih stranaka, a u okviru svojih mjerodavnosti i ovlasti, izreklo novčane sankcije za 16 političkih stranaka. Za osam (8) političkih stranaka koje nisu dostavile godišnje financijska izvješća za 2010. godinu i nisu omogućile pristup svojim prostorijama, kako bi Služba za reviziju izvršila reviziju njihovog financijskog poslovanja sukladno članku 14. stavak (7) tada važećeg Zakona o financiranju političkih stranaka, Središnje izborno povjerenstvo BiH je izreklo administrativnu mjeru, kojom im je uskraćeno pravo da se kandidiraju na sljedećim izborima – Lokalnim izborima 2012. godine. U tijeku je postupak utvrđivanja odgovornosti kod 15 političkih stranaka, za kršenje odredaba Zakona o financiranju političkih stranaka u 2010. godini.

c) Služba za reviziju financiranja političkih stranaka izvršila je pregled i kontrolu godišnjeg financijskog izvješća političkih stranaka za 2011. godinu za 94 političke stranke, koliko ih je dostavilo godišnje financijsko izvješće.

- Nakon izvršenog pregleda i kontrole godišnjeg financijskog izvješća za 2011. godinu sačinjena je Informacija o pregledanim godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka za 2011. godinu i dan prijedlog da se kod 11 političkih stranaka izvrši revizija na terenu (u prostorijama stranaka), sukladno članku 14. stavak (7) tada važećeg Zakona, odnosno člankom 10. stavak (8) novog Zakona o financiranju političkih stranaka, da bi se moglo izraziti mišljenje o financiranju sukladno navedenom Zakonu. To su: Demokratski narodni savez, Građanska demokratska stranka BiH, Hrvatska kršćanska demokratska unija BiH, Hrvatska stranka prava BiH, HSS-NHI, Liberalno demokratska stranka BiH, Nezavisna demokratska stranka, Partija ujedinjenih penzionera, Socijaldemokratska unija BiH, Stranka penzionera umirovljenika BiH i Srpska radikalna stranka Republike Srpske. Također je dan prijedlog da se izvrši revizija u prostorijama stranaka i kod četiri političke stranke koje nisu dostavile financijska izvješća za 2011. godinu, a to su: Demokratska stranka Srpske, Građanska partija napretka, Narodna stranka Brčko Distrikt BiH i Srpski pokret obnove Republike Srpske.

Sukladno zaključku Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i planom aktivnosti za 2012. godinu, u tijeku su aktivnosti pregleda, kontrole i revizije financijskih izvješća političkih stranaka za 2011. godinu i odvijaju se na sljedeći način:

- Kod sedam (7) političkih stranaka izvršena je revizija u prostorijama stranaka i u tijeku je izrada izvješća o izvršenoj reviziji s nalazima revizije i mišljenjem revizora.
- Za 83 političke stranke, kod kojih je na bazi kontrole financijskih izvješća, dodatne financijske dokumentacije koju su dostavile političke stranke i dokaza prikupljenih iz drugih izvora (podaci o financiranju političkih stranaka iz proračuna sa svih razina vlasti, podaci o

⁹³„Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09

⁹⁴„Službeni glasnik BiH“, br. 50/07 i 33/09

prostorima koje općine dodjeljuju političkim strankama na korištenje, podaci o ugovorima sklopljenim između vlade i pravnih osoba donatora političkih stranaka, podaci iz jedinstvenog registra računa kod Središnje banke BiH i drugi raspoloživi dokazi), moguće izdati izvješća o pregledu u kojima će biti izraženo mišljenje revizora jesu li se političke stranke financirale sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka, u tijeku je izdavanje izvješća o pregledu s nalazima i mišljenjem revizora o financiranju sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka. Izdana su sukladno Pravilniku o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije financijskih izvješća političkih stranaka 63 izvješća o pregledu godišnjeg financijskog izvješća za 2011. godinu, od kojih je 59 u formi konačnih, dok su četiri (4) izvješća u formi preliminarnih dostavljena političkim strankama na očitovanje. Nakon što se političke stranke očituju na izvješće ili eventualno dostave druge dokaze, Služba za reviziju izdat će konačna izvješća o pregledu godišnjeg financijskog izvješća za 2011. godinu s mišljenjem revizora i službenom potvrdom nalaza revizije.

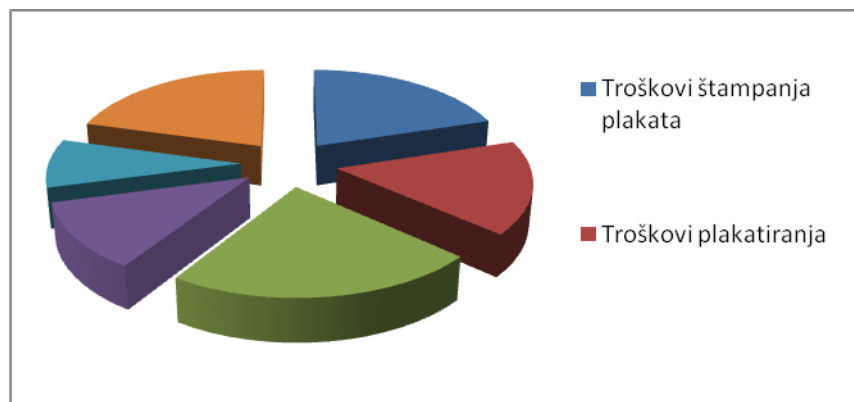
- d) Sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka i Izbornim zakonom BiH, izvršena je preliminarna kontrola financijskih izvješća za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana objave rezultata izbora (postizbornih financijskih izvješća) za Lokalne izbore 2012. godine i izdana je Informacija o dostavljenim postizbornim financijskim izvješćima sa: pregledom troškova izborne kampanje, analizom troškova koje su politički subjekti mogli ostvariti sukladno odredbama članka 15.1 stavak (2) i članka 15.10 Izbornog zakona BiH i pregledom izvora financiranja političkih partija u vrijeme izborne kampanje. Na Lokalnim izborima 2012. godine sudjelovalo je 490 političkih subjekata (85 političkih stranaka, 59 koalicija političkih stranaka, 330 neovisnih kandidata i 16 lista neovisnih kandidata. Za financiranje izborne kampanje sukladno članku 15.10. Izbornog zakona BiH politički subjekti u okviru zakonom propisanog limita mogli su potrošiti 20.868.760,30 KM, od čega političke stranke 18.675.372,00 KM i neovisni kandidati 2.193.388,30 KM. Središnjem izbornom povjerenstvu BiH postizborna financijska izvješća su podnijele 44 političke stranke ili 51,76 % od broja stranaka koje su sudjelovale na izborima. Od ukupno 330 neovisnih kandidata koji su sudjelovali na izborima, postizborno financijsko izvješće podnijelo ih je svega 9 ili 2,73%. Postizborno financijsko izvješće nije podnijela 41 politička stranka i 321 neovisni kandidat. Politički subjekti koji su Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeli postizborno financijsko izvješće, iskazali su troškove izborne kampanje u iznosu od 7.012.452,61 KM, od čega političke stranke 6.994.309,42KM, a neovisni kandidati 18.143,19 KM. Strukturu troškova izborne kampanje u periodu od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora, kod političkih stranaka koje su podnijele financijsko izvješće, čine:

- Troškovi tiskanja plakata	1.407.850,97 KM	20,13 %
- Troškovi plakatiranja	1.145.226,46 KM	16,37 %
- Troškovi tiskanja predizbornih oglasa, proglašenja, priopćenja i sl. u javnim glasilima	1.581.481,98 KM	22,61 %
- Troškovi organizacije i održavanja predizbornih skupova	819.159,70 KM	11,71 %
- Troškovi tiskanja, umnožavanja i slanja predizbornog materijala biračima	596.048,46 KM	8,52 %
- Ostali troškovi promidžbe	1.444.541,75 KM	20,65 %

UKUPNO

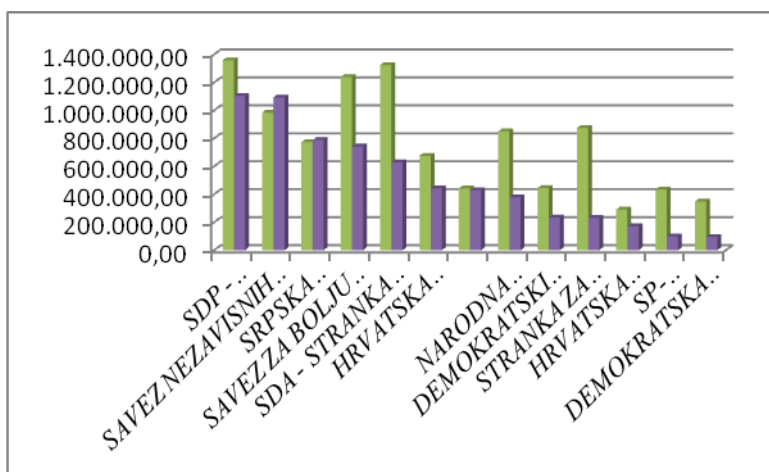
6.994.309,32 KM 100,00%

Grafikon 6 - Struktura troškova političkih subjekata u razdoblju od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora

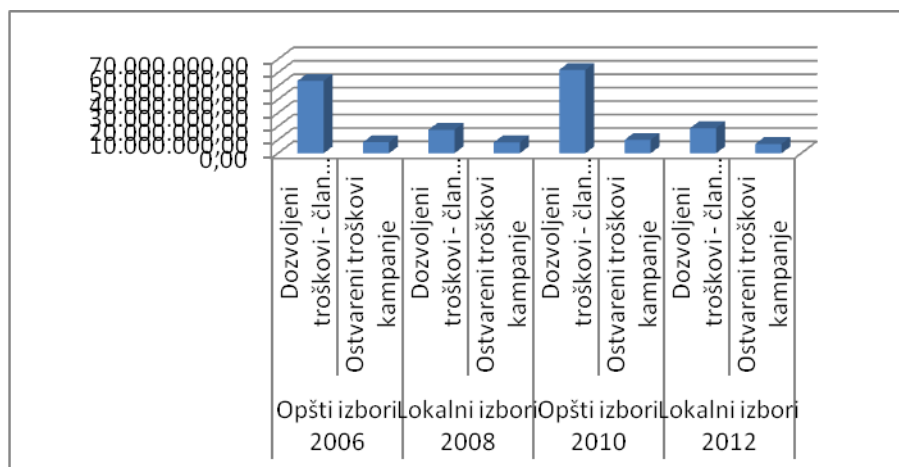
Uvidom u podatke o ostvarenim troškovima izborne kampanje koje su iskazali politički subjekti u postizbornim financijskim izvješćima, utvrđeno je da su dvije političke stranke: Savez nezavisnih socijaldemokrata – SNSD - Milorad Dodik i Srpska demokratska stranka i jedan nezavisni kandidat, prekoračili limit propisan u članku 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Savez nezavisnih socijaldemokrata – SNSD - Milorad Dodik limit je prekoračio za 109.537,23 KM, a Srpska demokratska stranka limit je prekoračila za 15.444,51 KM, dok je neovisni kandidat Marjanović Matija troškove izborne kampanje prekoračio za 1.653,10 KM.

Grafikon 7 - Prikaz maksimalno dopuštenih i ostvarenih troškova izborne kampanje za 13 političkih stranaka, koje su ostvarile troškove izborne kampanje u iznosima 100.000 - 1.000.000 KM.

Za financiranje troškova izborne kampanje, za izbore koji su provedeni 2006., 2008., 2010. i 2012. godine, političke stranke su utrošile sredstva u iznosu od 33.404.146,45 KM. Za financiranje kampanje za Opće izbore 2006. godine utrošena su sredstva u iznosu od 8.236.564,58 KM, financiranje kampanje za Lokalne izbore 2010. godine utrošeno je 8.156.606,92 KM, za financiranje Općih izbora 2010. godine utrošeno je 10.016.665,53 KM, dok su (prema nepotpunim podacima iz razloga što 41 politička stranka nije dostavila postizborno financijsko izvješće) političke stranke za Lokalne izbore 2012. godine utrošile sredstva u iznosu od 6.994.309,42 KM.

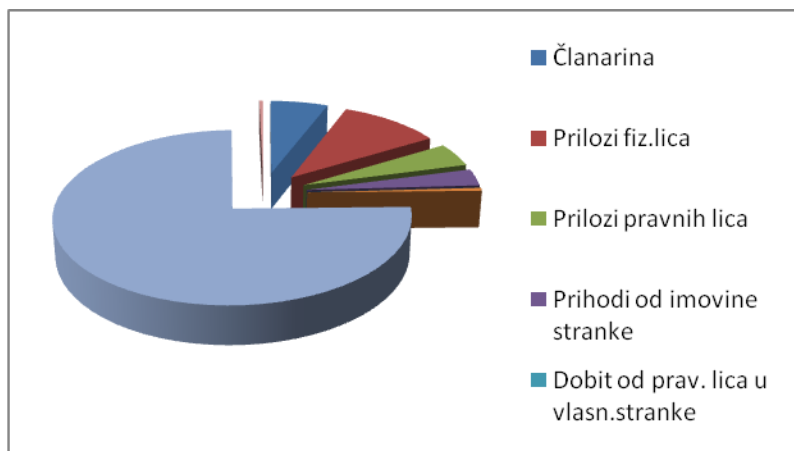
Grafikon 8 - Usporedni pregled troškova izborne kampanje

U razdoblju od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora 2012. godine političke stranke su u financijskim izvješćima iskazale ukupne prihode u iznosu od 13.653.311,51 KM, čiju strukturu čine:

- Članarine	810.169,33	KM	5,93 %
- Prilozi fizičkih osoba	1.433.135,15	KM	10,50 %
- Prilozi pravnih osoba	610.466,33	KM	4,47 %
- Prihodi od imovine	437.210,39	KM	3,20 %
- Prihodi od pravnih osoba	0,00	KM	0,00 %
- Prihodi od darova	78.940,48	KM	0,58 %
- Prihodi iz proračuna	10.233.045,77	KM	74,95 %
- Ostali prihodi	50.344,06	KM	0,37%
UKUPNO	13.653.311,51	KM	100,00%

Grafikon 9 - Prikaz izvora financiranja političkih stranaka

Istodobno, političke stranke su na dan 6. 11. 2012. godine (zadnji dan izvještajnog perioda) iskazale obveze u iznosu od 7.692.475,79 KM. Iz navedenog proistječe da postotak financiranja političkih stranaka u ovom izvještajnom periodu, iz vlastitih izvora (prihoda političkih stranaka) iznosi 63,96%, dok financiranje iz tuđih izvora (obveze političkih stranaka – zajmovi, lizing, dobavljači, obaveze prema zaposlenim i sl.) iznosi 36,04%.

1.3.3. Sankcioniranje političkih stranaka⁹⁵

282. Središnje izborno povjerenstvo BiH je, sukladno članku 14. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka⁹⁶, koji se odnose na njegove ovlasti, izreklo novčane sankcije političkim strankama zbog kršenja odredbi koje se odnose na: izvore financiranja, zabranjene priloge, obveze prijavljivanja priloga, obveze vođenja evidencija o приходима i rashodima i obveze podnošenja financijskih izvješća za svaku kalendarsku godinu. Tijekom 2012. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH izreklo je sljedeće sankcije političkim strankama:

- a) Doneseno je 16 odluka kojima su novčano sankcionirane političke stranke u ukupnom iznosu od 95.500,00 KM zbog kršenja Zakona o financiranju političkih stranaka i odredaba članka 15.1 stavak (1) Izbornog zakona BiH.

Središnje izborno povjerenstvo BiH je, sukladno članku 14. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, a u vezi s člankom 15.6 stavak (2) Izbornog zakona BiH, u okviru svojih mjerodavnosti i ovlasti, izreklo novčane sankcije za 16 političkih stranaka koje su kršile odredbe Zakona o financiranju političkih stranaka u 2010. godini. Prema nepravosnažnim odlukama Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, kazne se kreću u rasponu od 500,00 KM do 23.000,00 KM.

- b) Za osam (8) političkih stranaka koje nisu dostavile godišnje financijsko izvješće za 2010. godinu i nisu omogućile pristup svojim prostorijama, kako bi Služba za reviziju izvršila reviziju njihovih financijskih izvješća sukladno članku 14. stavak (7) tada važećeg Zakona o financiranju političkih stranaka Središnje izborno povjerenstvo BiH je izreklo administrativnu mjeru, kojom im je uskraćeno pravo da se kandidiraju na sljedećim izborima – Lokalnim izborima 2012. godine.

1.3.4. Ostale aktivnosti

283. Osim provedbe ključnih aktivnosti iz oblasti Zakona o financiranju političkih stranaka (prijam i kontrola godišnjih financijskih izvješća političkih stranaka, uredske revizije, terenske revizije i sankcioniranje političkih stranaka), Središnje izborno povjerenstvo BiH je u 2012. godini provodilo i druge aktivnosti i radnje, koje također definiraju oblast financiranja političkih stranaka, kao što su: stalna koordinacija s političkim strankama i davanje pismenih odgovora na njihove upite, uz nastojanje da se u potpunosti ispoštuju principi informiranja javnosti o financiranju političkih stranaka; suradnja s NVO i drugim organizacijama koje prate primjenu Zakona o financiranju političkih stranaka, kao i suradnja s međunarodnim ekspertima. Naime, Središnje izborno povjerenstvo BiH tijekom 2012. godine nastojalo je pismeno odgovoriti na sve upite političkih stranaka, koji su se odnosili na primjenu odredbi Zakona o financiranju političkih stranaka i svih razina vlasti u Bosni i Hercegovini, otklanjajući time nedoumice kod političkih stranaka u vezi s

⁹⁵ Privitak 4 - Pregled sankcioniranih političkih stranaka, str.149

⁹⁶ „Službeni glasnik BiH“, br. 95/12

tumačenjem samog Zakona. Također, Središnje izborno povjerenstvo BiH je, poštujući ključne principe informiranja javnosti, a posebno princip otvorenosti, kada su u pitanju modaliteti financiranja političkih stranaka, ostvarilo dobru suradnju i s medijima u Bosni i Hercegovini, u pogledu davanja relevantnih informacija koje definiraju oblast financiranja političkih stranaka.

Središnje izborno povjerenstvo BiH je, nastojeći da stvori zakonske i institucionalne pretpostavke za uređenje tzv. političkih financija, u 2012. godini, ostvarila suradnju i s međunarodnim ekspertima iz oblasti protukorupcijskih zakona u koje spada i Zakon o financiranju političkih stranaka. U okviru međunarodne suradnje, Središnje izborno povjerenstvo BiH je sačinilo informaciju o svim do sada poduzetim i realiziranim aktivnostima, iz svoje mjerodavnosti, na implementaciji preporuka Skupine zemalja Vijeća Europe za borbu protiv korupcije – GRECO, iz Evaluacijskog izvješća za Bosnu i Hercegovinu iz trećeg kruga evaluacije Bosne i Hercegovine -Transparentnost financiranja političkih stranaka.

2. Zaključna razmatranja

284. Središnje izborno povjerenstvo BiH je, sukladno odredbama članka 14. stavak 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, mjerodavno za provedbu odredbi Zakona o financiranju političkih stranaka. U 2012. godini Središnje izborno povjerenstvo BiH provodilo je sve aktivnosti koje su propisane odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka koje se mogu grupirati na sljedeći način: prijam financijskih izvješća političkih stranaka, kontrola i revizija financijskih izvješća, sankcioniranje političkih stranaka i ostale aktivnosti. Tijekom provedbe odredbi Zakona o financiranju političkih stranaka, Središnje izborno povjerenstvo BiH uočilo je određene nedostatke, na temelju kojih je inicirala i izmjene i dopune ovog zakona, koje se uglavnom odnose na: izvore financiranja političkih stranaka; obvezu prijavljivanja priloga; način prikupljanja priloga, usuglašavanje načina financiranja političkih stranaka iz državnog proračuna s entitetskim, županijskim i općinskim propisima kao i propisima Brčko Distrikta BiH. Novi Zakon o financiranju političkih stranaka je donesen 16. studenoga 2012. godine, a na snagu je stupio 6. prosinca iste godine.
285. Novim Zakonom propisano je da se političke stranke mogu financirati iz dva nova izvora financiranja: izdavačke djelatnosti, prodaje promidžbenoga materijala i organiziranja stranačkih manifestacija kao i od kreditnog zaduženja kod banaka.
286. Predloženim odredbama Zakona propisuje se način korištenja financijskih sredstava, odnosno isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, kako bi se osiguralo namjensko korištenje financijskih sredstava.
287. Uređen je pojam članarine kao i ograničenje visine iznosa članarine na godišnjoj razini. Utvrđen je limit na ukupan iznos dobrovoljnih priloga fizičke osobe jednoj političkoj stranci u iznosu od 10.000,00 KM (deset tisuća konvertibilnih maraka) u kalendarskoj godini. Ukupan limit dobrovoljnih priloga pravne osobe jednoj političkoj stranci utvrđen je u iznosu od 50.000,00 KM (pedeset tisuća konvertibilnih maraka) u kalendarskoj godini.

288. Detaljno su propisani zabranjeni prilozi, odnosno taksativno je nabrojano devet zabranjenih priloga iz kojih se političke stranke ne smiju financirati. Unatoč zabrani financiranja političkih stranaka tijelima uprave države BiH, entiteta, županija, Brčko Distrikta BiH, te gradskim i općinskim tijelima, napravljen je izuzetak kada se radi o korištenju poslovnih prostorija koje je stranka dobila na temelju odluke mjerodavnoga tijela. Pored toga što se financiranje političkih stranaka zabranjuje drugim državama, stranim političkim strankama i stranim pravnim osobama, propisana iznimka kada se radi o financiranju programa namijenjenih za edukaciju, a s ciljem, a s ciljem razvoja i promidžbe demokratskih principa.
289. Zakonom je propisana zabrana financiranja političkih stranaka privatnim poduzećima koja su s tijelima izvršne vlasti na svim razinama u BiH sklopila ugovor o javnoj nabavi usluga, ugovor o javnoj nabavi roba ili ugovor o javnoj nabavi radova sukladno propisima o javnim nabavama u BiH, ako vrijednost ugovora u jednoj kalendarskoj godini prelazi iznos od 10.000,00 KM (deset tisuća konvertibilnih maraka). Propisano je da se odredbe ovog Zakona koje se odnose na dobrovoljne priloge, zabranu financiranja i pogodovanja te nadzor i financijsko poslovanje odgovarajuće primjenjuju na liste neovisnih kandidata i neovisne kandidate.

Za političke stranke, liste neovisnih kandidata i kandidate koje prekrše odredbe ovog Zakona propisane su kaznene odredbe, koje predviđaju novčane kazne u iznosu od 500,00 KM (pet stotina konvertibilnih maraka) do 5.000,00 KM (pet tisuća konvertibilnih maraka), kao i novčane kazne do trostrukog iznosa primljenih priloga iznad zakonom utvrđenog limita ili iz izvora koji su zakonom propisani kao zabranjeni, ukoliko ih politička stranka, lista neovisnih kandidata i kandidat ne prijave i ne uplate u državni proračun.

290. Pored toga što su novim Zakonom o financiranju političkih stranaka utvrđena određena nova rješenja i precizirane pojedine zakonske odredbe, Središnje izborno povjerenstvo BiH se može suočiti sa određenim problemima u njenoj implementaciji, kao što su:
- Kao jedan od izvora financiranja političkih stranaka propisana je izdavačka djelatnost, prodaja promidžbenoga materijala i organiziranje partijskih manifestacija. Spomenuti izvor financiranja se kosi sa definicijom političke stranke, koja je kao udruga građana, neprofitna organizacija. Ukoliko se političke stranke budu bavile izdavačkom djelatnošću i prodajom propagandnog materijala, tada ulaze u sferu poslovanja kojim se ostvaruje profit, pa podliježu svim poreznim propisima, procesu fiskalizacije i sl., kao pravne osobe koja djeluju radi ostvarivanja profita.
 - Odredba zakona koja propisuje kreditno zaduženje kod banaka kao jedan od izvora financiranja političkih stranaka, propisana u članku 3. stavak (1) točka g), i u vezi s njom odredba članak 9. stavak (2), prema kojoj je zabranjeno financiranje političkih stranaka podizanjem kredita kod banaka u kojima je udjel državnog osnivačkog kapitala veći od 25%, je neprimjerena situaciji u Bosni i Hercegovini jer banke, s jedne strane, sukladno entitetskim Zakonima o bankama - Zakon o bankama u Federaciji BiH⁹⁷ i Zakon o bankama u Republici Srpskoj⁹⁸ ne mogu kreditirati političke stranke, a sa druge strane

⁹⁷ „Službene novine Federacije BiH“, br. 39/98, 32/00, 48/01, 41/02, 58/02, i 28/03 i 19/03

⁹⁸ „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 44/03 i 74/04

banci koja bi imala postotak državnog kapitala veći od 10%, Agencija za bankarstvo bi oduzela dozvolu za rad, izuzev Investicijsko-razvojne banke Republike Srpske i Razvojne banke Federacije BiH koje su 100% u državnom vlasništvu. U kontekstu kaznene odredbe iz članka 19. stavak (1) točka c) ovog Zakona, ukoliko bi politička stranka pribavila sredstva iz kredita Investicijsko-razvojne banke Republike Srpske i Razvojne banke Federacije BiH pod ekstremno povoljnim uvjetima (niska kamatna stopa, dug grace period i sl.) izložila bi se riziku da plati novčanu kaznu u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM

- Odredbe članka 5. stavak (4) i članka 6. stavak (2) stvaraju određene nedoumice oko toga da li se dobrovoljni prilozi političkoj stranci mogu uplaćivati gotovinski putem blagajne ili ih donator treba uplaćivati izravno na transakcijski račun. Članak 5. (članarina i dobrovoljni prilozi) u stavku (4) propisuje da su političke stranke dužne su voditi evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te izdavati potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga. Ovlaštena osoba u političkoj stranci uplaćuje članarinu i dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun političke stranke najkasnije u roku od 10 dana od dana prijama uplate. Članak 6. (Ograničenje ukupne visine prihoda) u stavku (2) propisuje da se dobrovoljni prilozi u novcu uplaćuju se na transakcijski račun centrale političke stranke.

S obzirom da limit na novčane donacije političkim strankama od strane pravnih osoba iznosi 50.000,00 KM, a u kontekstu Zakona o sprečavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti⁹⁹, prema kome su sve financijske institucije obvezne da prate obavljanje transakcije u iznosu 30.000 KM ili više bez obzira je li transakcija obavljena u jednoj operaciji ili u nekoliko evidentno povezanih transakcija i iste prijaviti Financijsko-obavještajnom odjelu Državne agencije za istrage i zaštitu, kako se takva obveza ne odnosi na političke stranke, moguće su zlouporabe, ukoliko se omogući da stranke priloge u većim iznosima primaju u gotovini.

I pored toga, što su Zakonom detaljno uređena izdvajanja iz državnog proračuna za političke stranke i nezavisne kandidate koji su osvojili mandate na izborima, ostala su neriješena pitanja kod planiranja i izdvajanja sredstva iz entitetskih proračuna, odnosno proračuna Federacije BiH, županijskih i općinskih proračuna, s obzirom da Federacija BiH nije, sukladno članku 3. stavak (1) točka e) Zakona o financiranju političkih stranka, donijela entitetski propis kojim bi se uredilo financiranje političkih stranaka.

- Kaznenim odredbama iz članka 19. Zakona nije predviđena kazna ukoliko političke stranke: ne vode evidencije o приходima i rashodima, osim članarina i priloga fizičkih i pravnih osoba ili uopće ne vode poslovne knjige; ne podnose financijske izvješća u roku i na način kako je propisalo Središnje izborno povjerenstvo BiH i ne imenuju osobu ovlaštenu za podnošenje financijskih izvješća i kontakte sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH.

291. Nepostojanje kaznenih mjera za spomenute prekršaje značajno otežava kontrolu financiranja političkih stranaka, postupak utvrđivanja da li političke stranke financijska sredstva koriste isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, pa čak može doći i do toga da je nemoguće izvršiti njihovu kontrolu.

⁹⁹“Službeni glasnik BiH”, br. 53/09

PRIVICI

Privitak 1 - Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna općina političkim strankama u 2011. godini	143
Privitak 2 - Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna gradova političkim strankama u 2011. godini.....	148
Privitak 3 - Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna županija političkim strankama u 2011. godini	148
Privitak 4 - Pregled sankcioniranih političkih stranaka u 2012. godini	149

Privitak 1 - Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna općina političkim strankama u

2011. godini

Općine u Federaciji Bosne i Hercegovine

R/B	Kod	Naziv općine	Planirana sredstva	Uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
1	2	3	4	5	6	7
1	050	TUZLA	365.688,22	317.295,00	-48.393,22	86,77%
2	133	NOVI GRAD SARAJEVO	343.414,02	343.414,02	0,00	100,00%
3	136	CENTAR SARAJEVO	299.998,96	299.998,96	0,00	100,00%
4	139	NOVO SARAJEVO	299.582,98	299.582,98	0,00	100,00%
5	091	TRAVNIK	223.200,00	223.200,00	0,00	100,00%
6	032	SANSKI MOST	200.000,00	161.830,00	-38.170,00	80,92%
7	137	STARI GRAD SARAJEVO	179.446,20	179.446,20	0,00	100,00%
8	093	ZENICA	169.976,00	169.976,00	0,00	100,00%
9	112	VITEZ	162.500,00	162.500,00	0,00	100,00%
10	079	ŽIVINICE	150.000,00	113.750,06	-36.249,94	75,83%
11	127	KONJIC	145.860,00	145.860,00	0,00	100,00%
12	135	VOGOŠĆA	130.000,00	130.000,00	0,00	100,00%
13	042	MAGLAJ	125.400,00	125.400,00	0,00	100,00%
14	126	JABLANICA	121.800,60	117.961,12	-3.839,48	96,85%
15	002	CAZIN	120.300,00	49.731,72	-70.568,28	41,34%
16	109	BUGOJNO	120.000,00	120.000,00	0,00	100,00%
17	115	KISELJAK	120.000,00	120.000,00	0,00	100,00%
18	001	VELIKA KLADUŠA	117.949,95	117.949,95	0,00	100,00%
19	065	JAJCE	104.992,64	104.992,64	0,00	100,00%
20	003	BIHAĆ	101.200,00	85.360,00	-15.840,00	84,35%
21	125	PROZOR / PROZOR-RAMA	100.788,00	107.997,00	7.209,00	107,15%
22	094	KAKANJ	100.000,00	74.997,00	-25.003,00	75,00%
23	110	GORNJI VAKUF - USKOPLJE	96.600,00	96.600,00	0,00	100,00%
24	044	GRAČANICA	95.000,00	89.144,36	-5.855,64	93,84%
25	131	ILIDŽA	91.944,00	91.944,00	0,00	100,00%

26	130	HADŽIĆI	90.000,00	90.000,00	0,00	100,00%
27	039	TEŠANJ	81.001,00	81.001,00	0,00	100,00%
28	075	ŽEPČE	80.000,00	67.432,10	-12.567,90	84,29%
29	172	ČITLUK	79.999,92	79.999,92	0,00	100,00%
30	111	NOVI TRAVNIK	77.280,00	77.280,00	0,00	100,00%
31	049	SREBRENİK	76.000,00	41.123,74	-34.876,26	54,11%
32	118	ILIJAS	73.056,00	72.068,46	-987,54	98,65%
33	022	ORAŠJE	70.607,25	70.607,25	0,00	100,00%
34	077	ZAVIDOVIĆI	69.600,01	63.800,01	-5.800,00	91,67%
35	078	BANOVIĆI	65.000,00	65.000,00	0,00	100,00%
36	116	VISOKO	65.000,00	65.000,00	0,00	100,00%
37	004	BOSANSKA KRUPA	60.000,00	50.000,00	-10.000,00	83,33%
38	059	KLJUČ	56.139,00	37.181,11	-18.957,89	66,23%
39	005	BUŽIM	50.000,11	50.000,11	0,00	100,00%
40	047	LUKAVAC	50.000,00	50.000,00	0,00	100,00%
41	171	LJUBUŠKI	49.979,00	26.711,00	-23.268,00	53,44%
42	025	GRADAČAC	47.250,00	42.702,16	-4.547,84	90,37%
43	082	SAPNA	42.744,20	27.407,99	-15.336,21	64,12%
44	080	KALESİJA	40.298,00	40.298,00	0,00	100,00%
45	106	LIVNO	37.900,00	37.900,00	0,00	100,00%
46	017	ODŽAK	36.000,00	36.000,00	0,00	100,00%
47	124	TOMISLAVGRAD	36.000,00	35.640,00	-360,00	99,00%
48	129	KREŠEVO	34.221,00	31.369,25	-2.851,75	91,67%
49	173	ČAPLJINA	30.000,00	30.000,00	0,00	100,00%
50	176	STOLAC	30.000,00	30.000,00	0,00	100,00%
51	095	VAREŠ	23.736,00	6.219,00	-17.517,00	26,20%
52	148	POSUŠJE	22.500,00	5.624,98	-16.875,02	25,00%
53	098	KLADANJ	20.000,00	0,00	-20.000,00	0,00%
54	036	DOBOJ ISTOK	19.200,00	15.142,00	-4.058,00	78,86%
55	114	FOJNICA	15.002,00	15.002,00	0,00	100,00%
56	052	ČELIĆ	15.000,05	14.999,44	-0,61	100,00%
57	020	DOMALJEVAC - ŠAMAC	11.000,00	11.000,00	0,00	100,00%
58	174	NEUM	11.000,00	0,00	-11.000,00	0,00%

59	167	GORAŽDE	10.653,60	10.653,60	0,00	100,00%
60	089	DONJI VAKUF	10.535,12	10.535,12	0,00	100,00%
61	113	BUSOVAČA	9.000,00	9.000,00	0,00	100,00%
62	149	GRUDE	8.750,00	2.350,00	-6.400,00	26,86%
63	117	BREZA	6.961,14	6.961,14	0,00	100,00%
64	055	TEOČAK	6.300,00	6.300,00	0,00	100,00%
65	181	RAVNO	4.000,00	4.000,00	0,00	100,00%
66	183	USORA	4.000,00	0,00	-4.000,00	0,00%
67	037	DOBOJ JUG	3.400,00	3.400,00	0,00	100,00%
68	067	DOBRETIĆI	2.894,40	2.894,40	0,00	100,00%
69	018	ODŽAK / VUKOSAVLJE	0,00	0,00	0,00	
70	030	BOSANSKI PETROVAC	0,00	0,00	0,00	
71	057	DRVAR	0,00	0,00	0,00	
72	084	BOSANSKO GRAHOVO / GRAHOVO	0,00	0,00	0,00	
73	085	GLAMOČ	0,00	0,00	0,00	
74	096	OLOVO	0,00	0,00	0,00	
75	107	KUPRES (FBiH)	0,00	0,00	0,00	
76	143	PALE (FBiH)	0,00	0,00	0,00	
77	165	FOČA (FBiH)	0,00	0,00	0,00	
		UKUPNO	5.717.649,37	5.271.534,79	-446.114,58	92,20%

Općine u Republici Srpskoj

Red. br.	Kod	Naziv općine	Planirana sredstva	Uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
1	2	3	4	5	6	7
1	029	BIJELJINA	236.999,64	236.999,64	0,00	100,00%
2	166	FOČA (RS)	120.001,20	120.001,20	0,00	100,00%
3	074	TESLIĆ	120.000,00	120.000,00	0,00	100,00%
4	009	PRIJEDOR	100.000,00	100.000,00	0,00	100,00%
5	083	ZVORNIK	143.215,40	92.709,00	-50.506,40	64,73%
6	010	BOSANSKA GRADIŠKA / GRADIŠKA	90.000,01	81.642,87	-8.357,14	90,71%
7	014	DERVENTA	80.000,00	79.999,99	-0,01	100,00%
8	011	LAKTAŠI	77.000,00	77.000,00	0,00	100,00%
9	038	DOBOJ	106.091,95	70.459,74	-35.632,21	66,41%
10	013	PRNJAVOR	69.999,90	59.499,69	-10.500,21	85,00%
11	056	UGLJEVIK	54.200,00	54.200,00	0,00	100,00%
12	008	BOSANSKA DUBICA / KOZARSKA DUBICA	99.999,96	52.542,67	-47.457,29	52,54%
13	024	MODRIČA	49.999,80	49.999,80	0,00	100,00%
14	064	MRKONJIĆ GRAD	45.000,00	45.000,00	0,00	100,00%
15	140	NOVO SARAJEVO / ISTOČNO NOVO SARAJEVO	40.000,12	40.000,12	0,00	100,00%
16	182	TREBINJE	39.998,00	39.998,00	0,00	100,00%
17	016	BOSANSKI BROD / BROD	49.600,01	39.735,00	-9.865,01	80,11%
18	121	SOKOLAC	35.203,00	35.203,00	0,00	100,00%
19	070	KOTOR VAROŠ	35.000,00	35.000,00	0,00	100,00%
20	007	BOSANSKI NOVI / NOVI GRAD	34.999,86	34.999,86	0,00	100,00%
21	105	SREBRENICA	28.000,00	28.000,00	0,00	100,00%
22	164	GACKO	27.956,00	27.950,00	-6,00	99,98%
23	132	ILIDŽA / ISTOČNA ILIDŽA	25.876,00	25.876,00	0,00	100,00%
24	180	BILEĆA	24.900,00	24.900,00	0,00	100,00%
25	021	BOSANSKI ŠAMAC / ŠAMAC	24.499,00	24.499,00	0,00	100,00%
26	088	ŠIPOVO	20.397,00	20.397,00	0,00	100,00%
27	146	ROGATICA	20.000,00	20.000,00	0,00	100,00%
28	104	BRATUNAC	19.999,00	19.999,00	0,00	100,00%
29	144	PALE (RS)	18.900,00	18.521,97	-378,03	98,00%
30	026	GRADAČAC / PELAGIĆEVO	17.000,00	17.000,00	0,00	100,00%
31	161	NEVESINJE	15.000,00	16.612,51	1.612,51	110,75%
32	103	VLASENICA	21.000,00	15.750,00	-5.250,00	75,00%
33	147	VIŠEGRAD	15.090,00	15.090,00	0,00	100,00%
34	185	MILIĆI	19.067,60	11.828,60	-7.239,00	62,04%
35	012	SRBAC	20.000,00	10.730,00	-9.270,00	53,65%

36	170	RUDO	10.000,00	9.826,80	-173,20	98,27%
37	035	ČELINAC	11.999,10	8.299,33	-3.699,77	69,17%
38	142	TRNOVO (RS)	8.091,60	8.091,60	0,00	100,00%
39	061	RIBNIK	8.000,00	7.999,97	-0,03	100,00%
40	101	ŠEKOVIĆI	6.622,00	6.622,00	0,00	100,00%
41	163	KALINOVIK	6.000,00	6.000,00	0,00	100,00%
42	068	SKENDER VAKUF / KNEŽEVO	5.840,83	5.840,83	0,00	100,00%
43	054	LOPARE	9.000,00	5.569,44	-3.430,56	61,88%
44	169	ČAJNIČE	5.500,00	5.500,00	0,00	100,00%
45	177	STOLAC / BERKOVIĆI	7.500,00	5.250,00	-2.250,00	70,00%
46	123	HAN PIJESAK	6.200,00	4.650,00	-1.550,00	75,00%
47	184	KOSTAJNICA	4.000,00	4.000,00	0,00	100,00%
48	045	GRAČANICA / PETROVO	3.400,00	3.400,00	0,00	100,00%
49	179	LJUBINJE	3.000,00	3.000,00	0,00	100,00%
50	168	GORAŽDE / NOVO GORAŽDE	4.000,00	2.000,00	-2.000,00	50,00%
51	006	BOSANSKA KRUPA / KRUPA NA UNI	1.208,00	1.208,00	0,00	100,00%
52	033	SANSKI MOST / OŠTRA LUKA	10.200,00	1.200,00	-9.000,00	11,76%
53	018	ODŽAK / VUKOSAVLJE	0,00	0,00	0,00	
54	023	ORAŠJE / DONJI ŽABAR	0,00	0,00	0,00	
55	031	BOSANSKI PETROVAC / PETROVAC	0,00	0,00	0,00	
56	058	DRVAR / ISTOČNI DRVAR	0,00	0,00	0,00	
57	066	JAJCE / JEZERO	0,00	0,00	0,00	
58	081	KALESIJA/OSMACI	0,00	0,00	0,00	
59	108	KUPRES (RS)	0,00	0,00	0,00	
60	158	MOSTAR / ISTOČNI MOSTAR	0,00	0,00	0,00	
		UKUPNO	2.055.554,98	1.850.602,63	-204.952,35	90,03%

Privitak 2 - Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna gradova političkim strankama u 2011. godini

Gradovi u Federaciji Bosne i Hercegovine

Red. br	Kod	Naziv grada	Planirana sredstva	Uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
1	2	3	4	5	6	7
1.	199A	Mostar	349.998,92	349.998,92	0,00	100,00%
2.	666	Sarajevo	249.543,93	249.543,93	0,00	100,00%
		UKUPNO:	599.542,85	599.542,85	0,00	100,00%

Gradovi u Republici Srpskoj

Red. br	Kod	Naziv grada	Planirana sredstva	Uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
1	2	3	4	5	6	7
1.	034B	Banja Luka	286.772,07	286.772,07	0,00	100,00%
2.	888	Istočno Sarajevo	55.000,00	55.000,00	0,00	100,00%
		UKUPNO:	341.772,07	341.772,07	0,00	100,00%

Privitak 3 - Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna županija političkim strankama u 2011. godini

Red. br.	Kod razine	Naziv nivoa	Ukupno planirano	Ukupno plaćeno	Više/manje isplaćeno	% uplate planiranih sredstava
1	2	3	4	5	6	7
1.	9	Županija Sarajevo	1.200.499,79	1.200.499,79	0,00	100,00%
2.	6	Srednjobosanska županija	800.000,04	800.000,04	0,00	100,00%
3.	1	Unsko-sanska županija	500.000,00	456.038,10	-43.961,90	91,21%
4.	3	Tuzlanska županija	483.517,80	488.863,50	5.345,70	101,11%
5.	4	Zeničko-dobojska županija	399.798,29	399.798,29	0,00	100,00%
6.	10	Županija 10	300.000,00	300.000,00	0,00	100,00%
7.	7	Hercegovačko-neretvanska županija	288.250,00	276.862,00	-11.388,00	96,05%
8.	8	Zapadnohercegovačka županija	224.250,00	224.250,00	0,00	100,00%
9.	2	Županija Posavska	160.000,00	160.000,00	0,00	100,00%
10.	5	Bosansko-podrinjska županija	80.000,00	80.000,00	0,00	100,00%
		UKUPNO	4.436.315,92	4.386.311,72	-50.004,20	98,87%

Privitak 4 – Pregled sankcioniranih političkih stranaka u 2012. godini

Novčane kazne

Red. br.	Naziv političke stranke	Broj i nadnevak odluke	Iznos kazne u KM
1	2	3	4
1.	Savez nezavisnih socijaldemokrata SNSD - Milorad Dodik	03-07-6-960/12 od 26.12.2012.	23.000,00
2.	Stranka demokratske akcije	03-07-6-961/12 od 26.12.2012.	15.000,00
3.	Socijaldemokratska partija BiH	03-07-6-962/12 od 26.12.2012.	12.500,00
4.	Stranka kokuza	03-07-6-970/12 od 18.12.2012.	11.000,00
5.	Stranka demokratske aktivnosti	03-07-6-972/12 od 26.12.2012.	5.500,00
6.	Demokratska narodna zajednica BiH	03-07-6-973/12 od 26.12.2012.	5.000,00
7.	Hrvatska kršćanska demokratska unija BiH	03-07-6-984/12 od 26.12.2012.	5.000,00
8.	Naša stranka	03-07-6-974/12 od 18.12.2012.	3.000,00
9.	Socijalistička partija	03-07-6-964/12 od 26.12.2012.	3.000,00
10.	Socijaldemokratska unija BIH	03-07-6-981/12 od 26.12.2012.	3.000,00
11.	Srpska demokratska stranka	03-07-6-968/12 od 26.12.2012.	2.500,00
12.	Partija ujedinjenih penzionera	03-07-6-982/12 od 18.12.2012.	2.500,00
13.	Hrvatska stranka prava	03-07-6-975/12 od 26.12.2012.	2.000,00
14.	Srpska napredna stranka	03-07-6-967/12 od 18.12.2012.	1.000,00
15.	Demokratska partija - Dragan Čavić	03-07-6-965/12 od 26.12.2012.	1.000,00
16.	Nova socijalistička partija	03-07-6-983/12 od 18.12.2012.	500,00
	UKUPNO		95.500,00

Administrativna mjera

Red. broj	Politička stranka	Broj i datum odluke
1	2	3
1.	BH slobodni demokrati	01-07-6-1007-5/11 29.03.2012.
2.	DEPOS - demokratski pokret Srpske	01-07-6-1012-5/11 29.03.2012.
3.	Bosanskohercegovačka stranka prava	01-07-6-1014-5/11 29.03.2012.
4.	Tvoja i moja stranka u Bosni i Hercegovini	01-07-6-1008-5/11 29.03.2012.
5.	Stranka biznisa Srpske	01-07-6-1011-5/11 29.03.2012.
6.	Partija socijalne pravde	01-07-6-1010-5/11 29.03.2012.
7.	Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević-Pravaši 21. stoljeća	01-07-6-1006-5/11 29.03.2012.
8.	Hrvatski blok BiH	01-07-6-1013-5/11 29.03.2012.

CIK

IV. DIO

***PROVEDBA ZAKONA
O VIJEĆU
MINISTARA BiH***

1. Provedba Zakona o Vijeću ministara BiH

292. Sukladno Zakonu o Vijeću ministara BiH¹⁰⁰, Središnje izborno povjerenstvo BiH mjerodavno je ocjenjivati, na temelju dostavljenih informacija i podataka iz službene evidencije, da li kandidat za predsjedatelja, ministra i zamjenika ministra u Vijeću ministara BiH ispunjava uvjete za imenovanje, i potvrdu o tome dostavlja tijelu mjerodavnom za imenovanje.
293. Na temelju dostavljenih informacija i podataka iz službene evidencije, Središnje izborno povjerenstvo BiH, sukladno članku 10d Zakona o Vijeću ministara BiH, ocjenjuje da li kandidati ispunjavaju uvjete za imenovanje i potvrdu o tome dostavlja tijelu mjerodavnom za imenovanje.
294. Sukladno članku 10c spomenutog zakona, Središnje izborno povjerenstvo BiH izvršilo je provjere da li kandidati za predsjedatelja Vijeća ministara BiH ispunjavaju sve potrebne uvjete propisane Izbornim zakonom BiH i da se na njih ne odnosi nijedna nespojiva dužnost propisana tim zakonom, kao i da li su svi kandidati dostavili sve informacije¹⁰¹ koje su potrebne Središnjem izbornom povjerenstvu BiH da ispuni svoje obveze iz Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH u slučaju da bude potvrđeno njihovo imenovanje.
295. U izvještajnom periodu dva puta su obavljane provjere za ukupno 22 kandidata za ministre ili zamjenike ministra u Vijeću ministara BiH. Prvi put, u siječnju, izvršene su provjere za 19 kandidata, a u studenome za još tri (3) kandidata o ispunjavanju uvjeta za imenovanje, o čemu je, u zakonom predviđenom roku, dostavljeno izvješće predsjedatelju Vijeća ministara BiH.

2. Zaključna razmatranja

296. Cilj Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara BiH, donesenog Odlukom Visokog predstavnika od 19. 10. 2007. godine jeste da omogući nesmetan rad Vijeća ministara BiH i primjenjuje se podjednako na sve članove Vijeća ministara BiH.
297. Rok za provjeru kandidata za predsjedatelja, ministre i zamjenike ministara u Vijeću ministara BiH veoma je kratak, ako se očekuje da se završi postupak utvrđivanja postojanja sukoba interesa, kada se on pokrene u vremenu provjere na temelju osnovane sumnje da su povrijeđene odredbe Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH.
298. Tijekom 2012. godine izvršene su provjere za 22 kandidata za ministre ili zamjenike ministara u Vijeću ministara BiH, tijekom dva postupka, o čemu je u zakonom predviđenom roku, dostavljeno izvješće predsjedatelju Vijeća ministara BiH.

¹⁰⁰ „Službeni glasnik BiH“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08

¹⁰¹ Informacije se podnose u formi potpisane izjave na obrascu koji je propisalo Središnje izborno povjerenstvo BiH, a koji je objavljen u „Službenom glasniku BiH“, br. 102/06

V. DIO

***MEĐUNARODNA
SURADNJA, SEMINARI
I EDUKACIJE***

1. 21. Godišnja konferencija ACEEEO-a

a) Razvoj ACEEEO-a

299. Europska udruga izbornih dužnosnika promovira institucionalizaciju i profesionalizaciju demokratskih procedura u regiji, kao neprofitna, regionalna organizacija neovisna od političkih stranaka i vlada s pravnim uporištem u međunarodnom pravu. Tijekom 1991. godine viši izborni dužnosnici, predstavnici vlada i lideri građanskog obrazovanja i akademske zajednice su se okupili u Budimpešti, u Mađarskoj na simpoziju Izbornih sustava Središnje i Istočne Europe. Ovaj povijesni sastanak je vodio utemeljenju Udruge izbornih dužnosnika Središnje i Istočne Europe (ACEEEO). U 2006. godini na Godišnjoj Konferenciji Udruge održanoj u Jurmali (Latvija), ACEEEO je promijenio naziv u Europska udruga izbornih dužnosnika uklanjajući regionalnu barijeru i otvarajući nove perspektive u interregionalnoj suradnji izbornih stručnjaka. Članstvo u ACEEEO je otvoreno za tijela izbornog menadžmenta; individualne stručnjake i izborne stručnjake i organizacije koje podržavaju izborni proces. Danas ACEEEO u svom članstvu ima 23 državna izborna povjerenstva uključujući i Središnje izorno povjerenstvo BiH, udruge izbornih dužnosnika formirane na državnoj razini i jednu međunarodnu neprofitnu organizaciju. Zastava Udruge se nakon isteka jednogodišnjeg mandata na Godišnjoj Konferenciji predaje drugoj članici Udruge čiji predsjednik Središnjeg/Državnog izbornog povjerenstva predsjedava ACEEEO-om do naredne Konferencije. Na 20. Godišnjoj Konferenciji ACEEEO održanoj u Budimpešti u lipnju 2011. godine, zastava ACEEEO-a je predana Ireni Hadžiabdić, tadašnjoj predsjednici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, čime je Irena Hadžiabdić postala i predsjednica ACEEEO-a, a organizacija Konferencije 2012. godine je pripala Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

b) Organizacija i tematski sadržaj 21. Godišnje konferencije ACEEEO-a

300. Središnje izborno povjerenstvo BiH je imalo čast i privilegiju biti domaćin i predsjedatelj 21. Godišnje konferencije Europske udruge izbornih dužnosnika (ACEEEO) pod nazivom "Udjel ranjivih skupina u izbornim procesima: manjine i osobe sa invaliditetom" koja je održana od 15. - 17. rujna 2012. godine u Sarajevu.
301. Godišnje Konferencije ACEEEO se fokusiraju na širok spektar tema uključujući transparentnost izbora, medije i izbore, izbornu tehnologiju, reforme financiranja kampanje te udjel građana u izbornom procesu. U radu 21. Godišnje Konferencije ACEEEO-a održane u rujnu u Sarajevu je sudjelovalo 145 izbornih profesionalaca, eksperata, predstavnika međunarodnih organizacija, nevladinih organizacija i akademske zajednice iz 45 zemalja svijeta. Radni jezici Konferencije su bili engleski i ruski. U sklopu 21. Godišnje Konferencije ACEEEO, kao paralelan događaj, 13. rujna 2012. je organiziran i održan Drugi sastanak Radne skupine za osnivanje Svjetske udruge izbornih tijela (Association of the World Election Bodies-A-WEB). Sastanku je nazočilo 14 sudionika - predstavnika regionalnih udruge izbornih dužnosnika: Europske udruge izbornih dužnosnika (ACEEEO), Udruge azijskih izbornih tijela vlasti (Association of Asian Election Authorities - AAEA), Južnoafričke razvojne zajednice (the Southern African Development Community - SADC) i Unije među-američkih izbornih organizama (The Inter-American Union of Electoral Organisms - UNIORE) te četiri (4) međunarodne organizacije: Izbornoeg Instituta za održivu demokratiju u Africi (Electoral Institute for Sustainable Democracy in Africa - EISA); Međunarodnog instituta za demokratiju i izbornu pomoć (International IDEA; Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (United Nations Development Programme - UNDP); i Međunarodne fondacije za izborne sustave (International Foundation for Electoral Systems-IFES).

Prvi sastanak Radne skupine je održan u Seulu, Republika Koreja na inicijativu Državne izbornoga povjerenstva Republike Koreje 9. - 12. svibnja 2012. godine, u čijem radu je sudjelovala i Irena Hadžiabdić, članica Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Uloga Svjetske udruge izbornih tijela bi trebala biti razmjena informacija vezanih za izbore, znanja i iskustva; potpora izgradnji kapaciteta tijela izbornog menadžmenta, uspostavljanje neophodnih mehanizama suradnje sa relevantnim međunarodnim tijelima i druge uloge koje Udruga želi poduzeti u budućnosti, a koje će se bazirati na konsenzusu. Udruga će promovirati učinkovitost i uspješnost u provedbi fer, slobodnih, mirnih, transparentnih, kredibilitetnih i participativnih izbora širom svijeta kroz održivu suradnju na globalnoj razini. Udruga će identificirati najnovije trendove, izazove i razvoj u demokratskom izbornom menadžmentu i povezanim procesima i olakšavati odgovarajuću razmjenu informacija i ekspertize među članovima s ciljem jačanja izborne demokracije diljem svijeta. Sudionici sastanka u Sarajevu su postigli dogovor o ulozi, članstvu, organizaciji i financiranju Svjetske udruge izbornih tijela. Zaključeno je da će Udruga napraviti okvir rada u kojem će se definirati njegova uloga u izgradnji kapaciteta tijela za upravljanje izborima, razmjena informacija, znanja i iskustava, a udruga će također pružati praktičnu potporu razvoju izbora u demokracijama u nastajanju, čime se postavljaju temelji za jačanje izborne demokracije u svijetu. Utemeljiteljska skupština Udruge će se održati u listopadu 2013. u Seulu, Republika Koreja.

Slika 11 - Prijam dobrodošlice za sudioniku i goste 21. Godišnje konferencije ACEEEO-a, 13.09.2012 - Zgrada Parlamentarne skupštine BiH

c) Tijek rada 21. Godišnje konferencije ACEEEO-a

302. Prvog radnog dana, 13. 9. 2012. godine, Konferencija je ponudila posebnu BRIDGE sesiju na temu "Pristup izbornim procesima" kojoj je nazočilo 20 prijavljenih sudionika. Sudionici ove interaktivne radionice su imali prigodu staviti u poziciju osoba sa različitim oblicima invaliditeta. Rasprava se vodila o barijerama sa kojima se susreću osobe koje pripadaju ranjivim skupinama kao što su osobe sa invaliditetom, predstavnici manjina, nepismene osobe i izbjeglice ukoliko žele ostvariti svoje pravo glasa ili sudjelovati u izbornom procesu kao kandidati, promatrači ili članovi tijela za provedbu izbora. Također, prvog dana Konferencije je održan i sastanak Izvršnog odbora ACEEEO. Nakon otvorenja Konferencije gosti su posjetili već tradicionalnu izložbu izborne opreme koja je ove godine okupila sedam (7) kompanija: pet iz inozemstva (Velike Britanije Sjedinjenih Američkih Država, Španjolske i Irske) i dvije kompanije iz BiH koje su prezentirale inovativna rješenja koja invalidnim osobama omogućava lakši pristup izbornom procesu. U zgradi Parlamenta BiH priređen je prijam dobrodošlice za sudionici Konferencije, predstavnike ambasada prisutnih u BiH, međunarodnih organizacija, nevladinog sektora iz zemlje i inozemstva, uključujući i organizacije koje okupljaju invalidne osobe, izbornih povjerenstava i akademske zajednice, a domaćin je bio dr. Milorad Živković, predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne Skupštine BiH.

Slika 12 - Prvi radni sastanak Radne skupine za osnivanje Svjetske Udruge izbornih tijela (A-WEB-a)

303. Drugog radnog dana Konferencije, 14. 9. 2012. godine održana je Generalna skupština ACEEEO, a zatim su održane plenarne sesije koje su se fokusirale na: udjel osoba sa invaliditetom u izbornom procesu i udjel manjina u izbornom procesu. Fokusirajući se na prava osoba sa invaliditetom i manjina da biraju i budu birani, sudionici Konferencije su imali prigodu raspravljati kako o svakom aspektu jednakog izbornog prava tako i o tehničkim stvarima kao što su poteškoće u kreiranju pristupačnom glasačkog materijala. Rasprava se bazirala na prezentacijama državnih izbornih dužnosnika, profesionalnih stručnjaka međunarodnih organizacija i naučnih radnika koji su podijelili svoja iskustva kako sa teorijske tako i praktične točke gledišta.

Slika 13 – Drugi radni sastanak sudionika 21. Godišnje konferencije ACEEEO

304. Trećeg radnog dana Konferencije 15. 9. 2012. održane su plenarne sjednice na temu udjela manjina u izbornom procesu i osoba sa invaliditetom u izbornom procesu i dvije radionice na istu tematiku. Još jednom je naglašeno, da je zajamčen udjel ranjivih skupina u političkom životu, a posebno na izborima na jednakim osnovama sa svim drugim osobama također vezano i za međunarodne instrumente ljudskih prava, a demokratske države trebaju osigurati da ovo postane zajednička odgovornost svakog korisnika izborne procedure, kreatora zakona, tijela izbornog menadžmenta, političkih stranaka, medija i glasača. Za pronalaženje najboljih rješenja neophodno je uspostaviti suradnju sa organizacijama manjina i organizacijama osoba sa invaliditetom.

d) Zaključci sa 21. Godišnje konferencije ACEEEO-a

305. Glavni zaključci trodnevne Konferencije su sumirani u dokumentu Sarajevska Deklaracija koja poziva države da poduzmu nekoliko akcija kako bi se osiguralo univerzalno izbornopravo.

Član 1. Sarajevske Deklaracije kaže:

1. Sve demokratske države moraju jamčiti puna izborna i politička prava za osobe sa invaliditetom sukladno odredbama univerzalnih i regionalnih dokumenata o pravima osoba sa invaliditetom.
2. Vlade i tijela izbornog menadžmenta moraju raditi zajedno kako bi osigurali da osobe sa invaliditetom imaju potpun pristup izbornom i političkom procesu uključujući pravo da glasuju, kao i pravo da budu birani i obavljaju javne funkcije.
3. Da osiguraju potpuno dostupna i inkluzivna biračka mjesta, da razviju dostupne i inkluzivne materijale i informacije i sustav glasovanja koji će biti prilagođen biračima; tijela izbornog menadžmenta i organizacije invalidnih osoba se pozivaju da rade zajedno kako biti omogućile pravo na tajnost glasovanja za građane sa invaliditetom.

U članku 2. se navodi da:

1. Prava osoba koje pripadaju manjinama na potpuna izborna i politička prava trebaju biti zagarantirana sukladno odredbama univerzalnih i regionalnih dokumenata o pravima osobama koje pripadaju manjinama.
2. Tijela izbornog menadžmenta se pozivaju da surađuju s manjinskim zajednicama u njihovim zemljama kako bi promovirala potpuno izborni i politički udjel osoba koje pripadaju manjinama uključujući pravo da glasuju i da budu birani i obavljaju javne funkcije.
3. Osiguraju potpuno dostupna i inkluzivna biračka mjesta i da osmisle sustav glasovanja koji će biti prilagođen biračima, a tijela izbornog menadžmenta se pozivaju da rade u suradnji sa manjinskim zajednicama.

306. Na ceremoniji zatvaranja Konferencije, zastava ACEEEO i predsjedavanje sljedećih 12 mjeseci su predani Državnom izbornom povjerenstvu Poljske i sljedeća Godišnja konferencija će biti održana u Varšavi 2013. godine.

2. Udjel na međunarodnim seminarima i promatračkim misijama

307. Na poziv brojnih međunarodnih organizacija, institucija i asocijacija, predstavnici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH su uzeli udjela u radu brojnih seminara i sesija, kao što su:

308. Na poziv Državnoga izbornoga povjerenstva Republike Indonezije izaslanstvo Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je u razdoblju 20. 2. – 25. 2. 2012. godine sudjelovao na Međunarodnoj konferenciji o registraciji birača koja se održala u Džakarti - Indonezija, gdje su predstavnici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH predstavili proces registracije birača u Bosni i Hercegovini. Cilj konferencije je bio razmjena iskustava u oblasti reforme procesa registracije birača.

309. U razdoblju 29. 2. – 1. 3. 2012. godine u Jerevanu - Armenija, održan je Okrugli stol u suradnji sa pravnom školom Jerevana, u organizaciji Vijeća Europe, gdje je predstavnik Središnjega izbornoga povjerenstva BiH imao zapažen udjel. Tema okruglog stola bili su izborni sporovi, gdje je predstavnik Središnjega izbornoga povjerenstva BiH predstavio praksu u Bosni i Hercegovine, kao i pojedine primjere sudbene prakse u oblasti izbornog zakonodavstva.

310. Na poziv Središnjega izbornoga povjerenstva Ruske Federacije, a sukladno potpisanim Memorandumom o suradnji, predstavnici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH su u razdoblju 1. 3. – 6. 3. 2012. godine promatrali predsjedničke izbore u toj zemlji.

311. Dana, 30. 3. 2012. godine, gđa Irena Hadžiabdić, članica Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je u Beogradu - Srbija, predsjedavala na sastanku Izvršnog odbora ACEEEO-a, koji se održao u Narodnoj skupštini Republike Srbije.

312. Na poziv ACEEEO predstavnik Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je 3. 5. – 4. 5. 2012. godine, sudjelovao na seminaru koji se održao u Beču – Austrija. Seminar u organizaciji ACEEEO-a, E-voting i OSCE/ODIHR predstavio je BRIDGE metodologiju obuke, koja je razvijena u proteklih 11 godina, a obuhvaća izbornu arhitekturu, ključne izborne aktere i izborne operacije. Sam seminar je drugi u nizu i zapravo predstavlja trening trenera i izbornih aktera, dajući bolje prilike za profesionalno unapređenje izborne administracije.

313. Na poziv Državnoga izbornoga povjerenstva Južne Koreje predstavnik Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je u razdoblju 10. 5. – 11. 5. 2012. godine sudjelovao u radu radne skupine za uspostavljanje Udruga svjetskih izbornih tijela (A-WEB). Sudionici radne skupine: IFES, UNIORE, EISA, ACEO, ACEEEO, IDEA. Na sastanku je razgovarano o tehničkim, financijskim i logističkim aspektima uspostave A-WEB-a.

314. U razdoblju 4. 6. – 5. 6. 2012. godine predstavnici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH su uzeli udjela u radu 9. Konferencije tijela za provedbu izbora na temu: “Inovativna rješenja za izbore“ koja se održala u Talinu – Estonija. Tijekom konferencije održane su

radionice na teme: elektronički birački popisi, novi načini obuke osoblja, mjere protiv prevare i promatračke tehnike i rješenja za brojanje glasova (e-brojanje).

315. U razdoblju 28. – 29. 6. 2012. godine, predstavnici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH su sudjelovali na međunarodnom seminaru institucija koje se bave utvrđivanjem sukoba interesa zemlja regije Dunava u okviru programa „Vladavina zakona: Provedba detaljnog i integriranog pristupa u prevenciji i borbi protiv korupcije, a koji se održao u Sofiji - Bugarska. Pored predstavnika Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, na seminaru su sudjelovali i predstavnici Austrije, Albanije, Irske, Bugarske, Njemačke, Rumunjske, Slovenije, Makedonije, Latvije, Crne Gore i Moldavije. Predstavnici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH su prigodom seminara predstavili rad Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, te ukazali na specifičnost i jedinstvenost uređenja oblasti sukoba interesa u BiH.
316. Na poziv International IDEA, predstavnici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH su u razdoblju od 19. 11. – 21. 11. 2012. godine, sudjelovali u radu Globalne radionice koja se održala u Adis Abebi - Etiopija. Tema Globalne radionice je bila “Alat za upravljanje izbornim rizikom – iskustva i naredni koraci“. Program izbornih procesa International IDEA razvio je alat za upravljanje izbornim rizikom koji je napravljen kako bi se osnažili oni koji imaju izravnu odgovornost za ili specifičan interes u prevenciju i olakšavanje nasilja vezanog za izbore. Alat će biti dostupan svima koncem 2013. godine. Radionica je predstavila forum koji je okupio sudionike koji predstavljaju vladine i nevladine organizacije, koji su stekli iskustvo sa alatom putem pilot projekta koji je proveden samo u četiri zemlje (Kenija, Bosna i Hercegovina, Kolumbija i Šri Lanka).
317. Na poziv Državnoga izbornoga povjerenstva Slovenije, predsjednik Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je 11. 11. 2012. godine promatrao predsjedničke izbore u Sloveniji.
318. Na poziv Stalne izborne vlasti Rumunjske, izaslanstvo Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je u razdoblju 7. 12. – 10. 12. 2012. godine promatrala parlamentarne izbore u Rumunjskoj.

3. Suradnja sa drugim organizacijama

319. Pored sudjelovanja predstavnika Središnjega izbornoga povjerenstva BiH na međunarodnim seminarima i promatračkim misijama, Središnje izorno povjerenstvo BiH je bilo i domaćin brojnim izaslanstvima.

Šestočlano izaslanstvo Državnoga izbornoga povjerenstva Liberije je boravilo u petnaestodnevnom posjetu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u razdoblju od 27. rujna do 11. listopada 2012. godine. Financijsku potporu za ovu posjetu je osigurao Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) iz Liberije, a u pratnji izaslanstva je bio i jedan član osoblja UNDP Liberija. Tijekom posjete su upriličeni sastanci sa članovima Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, ali i sa predstavnicima općinskih izbornih povjerenstava, Udruge izbornih dužnosnika u BiH i predstavnicima Misije OSCE-a u BiH.

320. Središnjem izbornom povjerenstvu BiH se obratio ured UNDP-a iz Liberije sa zamolbom da organizira studijsko putovanje za izaslanstvo izbornih dužnosnika Državnoga izbornoga povjerenstva Liberije. Izborni projekata koji UNDP provodi u Liberiji ima za cilj izgradnju kapaciteta članova Državnoga izbornoga povjerenstva Liberije, a dio projekta uključuje obuku iz različitih segmenata izbornog procesa i organizaciju studijskih putovanja u različite države. Državno izorno povjerenstvo Liberije je u procesu formiranja odgovarajuće strukture i funkcionalne izborne administracije, a izborna administracija u Bosni i Hercegovini, njegov strukturni sustav, planiranje i način provedbe izboru su preporučeni od strane izbornih profesionalaca Međunarodne fondacije za izborne sustave (IFES) kao primjer dobre prakse. Imajući u vidu edukativni karakter posjete, Središnje izorno povjerenstvo BiH je pripremlilo sveobuhvatan plan obuke sa prezentacijama koje su obuhvatile sljedeće teme: uvod u strukturu Bosne i Hercegovine i izborni sustav, odgovornosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i uloga Tajništva Središnjega izbornoga povjerenstva BiH; financiranje političkih partija i izborne kampanje; rješavanje sukoba interesa; registracija političkih partija i kandidata; registracija birača i birački spisak; zaštita izbornog prava/rješavanje izbornih sporova; informiranje javnosti i edukacija građana; uvod u projekt „Jedinstveni informacijski sustav BiH“ i prezentacija IDEA projekta; glasovanje i prebrojavanje glasačkih listića i promatrači. Prezentacije su održane u uredu Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i u uredu Udruzi izbornih dužnosnika u BiH (UIZBIH). Članovi Liberijskoga izaslanstva su pokazali velik interes za prezentirane teme što se vidjelo iz velikog broja pitanja i tijeka rasprava. Pored sesija obuke članovi izaslanstva su posjetili i Gradsko izorno povjerenstvo Grada Mostara. Nadalje, članovi izaslanstva su se susreli i sa ambasadorom OSCE Misije u BiH, Fletcher M. Burton i njegovim suradnicima, a razgovaralo se o izbornom procesu u BiH i potpori koju je OSCE Misija pružila u razvoju izborne administracije i zakonodavstva u BiH tijekom protekle dvije decenije te je napravljena paralela sa situacijom u izbornim strukturama i provođenjem izbora u Liberiji.

321. S ciljem upoznavanja sa načinom funkcioniranja lokalnih tijela za provedbu izbora upriličena je posjeta Lokalnom izbornom povjerenstvu (OIP) Stari Grad Sarajevo. Na sastanku su predstavnici OIP Stari Grad upoznali goste o sastavu, načinu funkcioniranja OIP Stari Grad Sarajevo, načinu izbora biračkih odbora i njihovoj edukaciji, informiranju birača te dodatnim aktivnostima koje provodi OIP Stari Grad Sarajevo s ciljem što učinkovitije provedbe izbornih aktivnosti.
322. Izaslanstvo Liberije je nazočilo i zajedničkom sastanku međunarodnih akreditiranih promatrača u organizaciji Vijeća Europe i Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Tijekom sastanka akreditirani promatrači su upoznati sa misijom koju obavljaju predstavnici Kongresa lokalnih i regionalnih tijela vlasti Vijeća Europe, a zatim su imali priliku da postavljaju pitanja članovima Središnjega izbornoga povjerenstva BiH u vezi sa predstojećim Lokalnim izbornima 2012. godine. Na dan izbora 7. listopada 2012. godine Liberijska izaslanstvo je posjetila nekoliko biračkih mjesta, redovitih, u odsustvu i biračkih mjesta za glasovanje nepotvrđenim glasačkim listićem u općinama: Stari Grad Sarajevo, Novo Sarajevo i Pale, a proces prebrojavanja glasačkih listića su promatrali na biračkim mjestima u Općini Stari Grad Sarajevo. Također, 7. listopada članovi izaslanstva su se susreli i članovima Općinskoga izbornoga povjerenstva Novo Sarajevo i predsjedateljem Općinskog vijeća Novo Sarajevo.
323. Središnje izorno povjerenstvo BiH je ostvarilo veoma zapaženu suradnju i sa međunarodnim institucijama koje djeluju u Bosni i Hercegovini, a posebno s Misijom OSCE-a. Ta suradnja ogleda se u savjetodavnoj ulozi sukladno potpisanim Memorandumom o razumijevanju između Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i Misije OSCE.
324. Tijekom izvještajnog razdoblja nastavljena je realizacija Memoranduma o suradnji između Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i Povjerenstva za utvrđivanje konflikta interesa Crne Gore, koji je potpisan krajem svibnja 2007. godine, a koja se ogleda u razmjeni iskustava i udjelu na edukativnim sastancima i seminarima o sukobu interesa. Tako je Središnje izorno povjerenstvo BiH bilo u radnoj posjeti Povjerenstvo za utvrđivanje konflikta interesa Crne Gore, sudjelovalo je na više edukativnih seminara za lokalne javne dužnosnike u organizaciji Povjerenstva za utvrđivanje konflikta interesa Crne Gore o temi: „Edukacija javnih dužnosnika o sukobu interesa u 2012. godini“.
325. Značajno je napomenuti da su Središnje izorno povjerenstvo BiH, posjetile i izaslanstva: Makedonije, OHR, ambasador Ukrajine, ambasador Ruske federacije, ambasador Rumunije, ambasador Republike Hrvatske, ambasador Sjedinjenih Američkih Država i Izaslanstvo Vijeća Europe.

Slika 15 - Posjet izaslanstva Makedonije Središnjem izbornom povjerenstvu BiH

4. Suradnja sa nevladinim sektorom

326. U izvještajnom periodu Središnje izborno povjerenstvo BiH je nastojala uspostaviti i suradnju sa nevladinim sektorom, kao značajnim segmentom u edukaciji birača o izbornom procesu i drugih oblasti koje su u mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.
327. Središnje izborno povjerenstvo BiH je ostvarilo i izuzetno dobru suradnju s nevladinim sektorom, prije svega s Udrugom izbornih dužnosnika u Bosni i Hercegovini. Agencija Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj (USAID) je prepoznala potrebu da podrži projekt pod nazivom "Unapređenje uvjeta za osobno i samostalno glasovanje za bosanskohercegovačke građane sa invaliditetom", koji implementira Udruga izbornih dužnosnika u BiH (UIZBiH). Na projektu su usko surađivali Središnje izborno povjerenstvo BiH, Udruga za slijepu i slabovidne osobe Županije Sarajevo, Vijeće organizacija osoba sa invaliditetom Federacije BiH i Koordinacijski odbor invalida Republike Srpske, te "Everyone Counts", međunarodna agencija za izbornoga sustava. Ovaj projekt će olakšati udjel BiH birača sa invaliditetom u izbornom procesu. Tijekom implementacije projekta održano je više simulacija elektroničkoga glasovanja. Nakon simulacije izbora, tijekom implementacije projekta će se razviti politike i procedure i dostaviti relevantnim tijelima, kako bi se omogućilo BH građanima sa invaliditetom da glasuju privatno i samostalno pomoću elektroničkih pomagala.

328. Središnje izborno povjerenstvo BiH je tijekom 2012. godine sačinila i izvješće o realizaciji GRECO preporuka iz oblasti sukoba interesa, kao i izvješće za Mapu puta i liberalizaciju viznog režima.
329. Kao i do sada, za Središnje izborno povjerenstvo BiH suradnju sa nevladinim sektorom predstavlja veoma važan segment u radu te će i u svom budućem radu nastaviti intenzivno ostvarivati kontakte sa nevladinim sektorom.

5. Obuka i stručno osposobljavanje zaposlenih

330. Središnje izborno povjerenstvo BiH donošenjem Programa obuke kadrova nastoji lakše voditi kadrovsku politiku te da time postavi objektivne kriterije stručnog usavršavanja. S ciljem podizanja sveukupne učinkovitosti poslovanja Središnje izborno povjerenstvo BiH nastoji osigurati adekvatan sustav komunikacije kako unutar institucije, tako i prema okruženju.
331. Samo planiranje obuke kadrova u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH oslanja se na politiku i strategiju institucije i predstavlja dio njegovoga strateškog planiranja. Posebna zadaća u razvoju kadrova Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je usklađivanje individualnih i timskih ciljeva, proisteklih iz strateških i operativnih zadaća. Dinamika realizacije stručnog obrazovanja zaposlenih precizno je bila usklađena s dinamikom aktivnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i raspoloživim proračunom. Kadrovska analiza postojećeg stanja treba biti tako razvijena da pokaže stupanj kadrovskog potencijala i kadrovske potrebe Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Cilj svih usavršavanja i obuka, bilo da su "horizontalne"¹⁰² ili "vertikalne"¹⁰³, bio je da stimuliraju kompetentnost, kreativnost i uključivanje svih zaposlenih u rješavanje problema i davanje kvalitetnih preporuka za donošenje konačnih odluka, uz uvjet uspostavljanja radnog sustava u kojem su poslovi klasificirani i oblikovani tako da doprinose učinkovitijem radu.
332. S ciljem stručnog usavršavanja državnih službenika, a u organizacije Agencije za državnu službu BiH, organizirano je u nekoliko obveznih ciklusa za pohađanje stručnih seminara o sljedećim temama:
- a) europske integracije;
 - b) menadžerske obuke – moduli od I. - VIII.;
 - c) priprema, pisanje i vođenje projekata;
 - d) upravljanje ljudskim potencijalima;
 - e) izrada pravnih propisa u institucijama BiH;
 - f) tim i timski rad;
 - g) upravni postupak i upravni spor;

¹⁰² „Horizontalna obuka“ podrazumijeva one oblasti osposobljavanja i usavršavanja relevantne za sve zaposlene

¹⁰³ „Verikalna obuka“ podrazumijeva one oblasti osposobljavanja i usavršavanja relevantne za određene državne službenike

- h) medijacija kao metoda alternativnog rješavanja sporova;
- i) kreativno rješavanje problema;
- j) konflikt-menadžment;
- k) primjena Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine i pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa;
- l) reforma javne administracije;
- m)strateško planiranje;
- n) prava intelektualnoga vlasništva;
- o) planiranje i vođenje sastanaka;
- p) interpersonalne vještine;
- q) uredsko i arhivsko poslovanje;
- r) međunarodni ugovori i praksa u BiH;
- s) mobing i zaštita od mobinga.

333. Na svim seminarima razmotrene su teme koje su od velikog značaja u pogledu upoznavanja državnih službenika sa specifičnostima rada u administraciji u smislu etičkog koda i organizacijske strukture državne administracije. Posebno je značajno spomenuti i seminare na kojima su prezentirani modeli poslovne komunikacije, timskog rada, razvijanju samosvijesti, rješavanje konflikata i potrebe inventivnog djelovanja, imajući u vidu činjenicu da se svijet oko nas mijenja i da je Središnje izborno povjerenstvo BiH institucija koja je iako neovisna institucija, ipak u stalnoj interakciji kako sa domaćim tako i sa međunarodnim organizacijama.

334. Pored seminara i stručnih usavršavanja u organizaciji Agencije za državnu službu, zaposleni su pohađali i:

- a) seminar o javnim nabavama u organizaciji Revicona - jedan uposlenik
- b) seminar iz oblasti financija u organizaciji Saveza računovođa i revizora RS - dva uposlenika;
- c) seminar iz oblasti financija u organizaciji Ministarstva financija RS - dva uposlenika;
- d) seminar iz oblasti financija u organizaciji Udruge računovođa i revizora FBiH - dva uposlenika;
- e) seminar iz oblasti financija u organizaciji FEB-a- dva uposlenika;
- f) seminar iz oblasti financija u organizaciji Revicona - dva uposlenika.
- g) pohađanje kursa engleskog jezika kroz DLC program - svi državni službenici;
- h) primjena Zakona o upravnom postupku.

6. Zaključna razmatranja

335. Središnje izborno povjerenstvo BiH je i u 2012. godini značajan dio svojih aktivnosti usmjerilo na uspostavljanje međunarodne suradnje i razmjenu iskustava kroz aktivno sudjelovanje na konferencijama, seminarima i raznim oblicima edukacija, što u svakom slučaju predstavlja doprinos u sagledavanju najaktualnijih trendova u razvoju izbornih sustava u demokratski razvijenim zemljama i primjene zakona iz oblasti financiranju političkih stranaka i sukoba interesa. Sudjelovanjem na međunarodnim konferencijama Središnje izborno povjerenstvo BiH nastoji dati puni doprinos u afirmaciji Bosne i Hercegovine, kroz uspostavljanje suradnje sa izbornim povjerenstvima drugih zemalja,

nastavak suradnje sa OSCE-om, aktivnim sudjelovanjem na konferencijama u okviru Europske udruge izabраних dužnosnika – ACEEEO.

336. Dobivanjem uloge predsjedatelja ACEEEO-a, dovoljno govori koliko je Središnje izborno povjerenstvo BiH, dala veliki doprinos u radu ACEEEO, što je imalo za rezultat da je organizacija 21. Godišnje konferencije ACEEEO povjerena Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, koja se održala u Sarajevu u razdoblju od 15. - 17. 9. 2012. godine. U radu 21. Godišnje Konferencije ACEEEO-a sudjelovalo je 145 izbornih profesionalaca, eksperata, predstavnika međunarodnih organizacija, nevladinih organizacija i akademske zajednice iz 45 zemalja svijeta. U sklopu 21. Godišnje konferencije ACEEEO, kao paralelan događaj, 13. rujna 2012. organiziran je i održan Drugi sastanak Radne skupine za osnivanje Svjetske udruge izbornih tijela (Association of the World Election Bodies-A-WEB). Zaključeno je da će Udruge napraviti okvir rada u kojem će se definirati njegova uloga u izgradnji kapaciteta tijela za upravljanje izborima, razmjena informacija, znanja i iskustava, a udruga će također pružati praktičnu potporu razvoju izbora u demokracijama u nastajanju čime se postavljaju temelji za jačanje izborne demokracije u svijetu. Utemeljiteljska Skupština Udruge će se održati u listopadu 2013. u Seulu, Republika Koreja. Glavni zaključci trodnevne Konferencije su sumirani u dokumentu Sarajevska Deklaracija koja poziva države da poduzmu određene aktivnosti kako bi se osiguralo univerzalno izborno pravo.
337. Po pozivu međunarodnih organizacija, institucija i asocijacija, predstavnici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, uzeli su udjela u radu na seminarima sa sljedećim tematskim sadržajima: predstavljanje izbornog sustava BiH i proces registracije birača, rješavanje izbornih sporova, udjel izbornih aktera u izbornom procesu, provedbu inovativnih rješenja za izbore, provođenje detaljnog i integriranog pristupa u prevenciji i borbi protiv korupcije itd.
338. Značajno je napomenuti da je Središnje izborno povjerenstvo BiH bila domaćin Državnom izbornom povjerenstvu Liberije, kojoj je za vrijeme boravka u Bosni i Hercegovini, predstavljeno cjelokupno iskustvo Središnjega izbornoga povjerenstva BiH u uspostavljanju izbornog sustava i načina provođenja izbornog procesa.
339. Tijekom 2012. godine nastavljena je suradnja sa nevladinim sektorom, a posebno s Udrugom izbornih dužnosnika BiH, sa kojim je i realiziran projekt pod nazivom “Unapređenje uvjeta za osobno i samostalno glasovanje za bosanskohercegovačke građane s invaliditetom”, koji je podržala Agencija Sjedinjenih Američkih država za međunarodni razvoj (USAID).
340. S ciljem postizanja što boljih rezultata rada, Središnje izborno povjerenstvo BiH je u svom Programu obuke zaposlenih, predvidjelo i aktivnosti koje se odnose na stručno usavršavanje zaposlenih. Tijekom 2012. godine državni službenici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH sudjelovali su na obvezujućim edukacijama koje je organizirala Agencija za državnu službu BiH koje su uspješno završili.

VI. DIO

The seal of the Central Election Commission of BiH is a circular emblem with a blue background and a dark border. It features a central white diagonal bar with a small circle at the top left. The text is overlaid on the seal in a bold, italicized black font.

***JAVNOST RADA
SREDIŠNJEGA
IZBORNOGA
POVJERENSTVA BiH***

1. Javnost rada Središnjega izbornoga povjerenstva BiH

341. Središnje izborno povjerenstvo BiH svoju zakonsku obvezu, kada je u pitanju javnost rada i sloboda pristupa informacijama, ispunjava kroz dosljednu primjenu osnovnih principa javnog informiranja, kao što su: otvorenost, istinitost i odgovornost, koordinacija, blagovremenost i korisnost. Mediji igraju važnu ulogu u formiranju javnog mnijenja te upravo zbog toga Središnje izborno povjerenstvo BiH, nastoji da putem medija informira cjelokupnu javnost (birače) o svim relevantnim pitanjima koja su u mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Postoji veliki broj „alata“ koje Središnje izborno povjerenstvo BiH koristi prigodom komuniciranja sa medijima, kao što su: priopćenja za javnost (objave za medije), vijesti, izjave, konferencije za tisak, sastanci s novinarima i slično. Za odnose sa medijima, zaduženi su predsjednik i članovi Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i stručni savjetnik za odnose sa javnošću. Poseban segment informiranja, predstavlja interna komunikacija unutar Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, koja obuhvaća sve komunikativne aktivnosti između članova i zaposlenih u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Iz tih razloga važno je informirati, educirati i motivirati zaposlenike kako bi i oni mogli kvalitetno predstavljati Središnje izborno povjerenstvo BiH javnosti. To se uglavnom postiže radnim i informativnim sastancima, stručnim aktivnostima, stručnim seminarima i intranetom (internim internetom).
342. Vodičem za pristup informacijama je propisano da se informacije o radu Središnjega izbornoga povjerenstva BiH mogu dobiti i neformalno, putem telefona u kontaktu sa stručnim savjetnikom za odnose s javnošću. Na taj način je olakšan put pristupa informacijama kojim raspolaže Središnje izborno povjerenstvo BiH. Formalno podnesenih zahtjeva za pristup informacijama u 2012. godini je bilo 130, na koje je Središnje izborno povjerenstvo BiH odgovorilo pravodobno sukladno Zakonu o slobodi pristupa informacijama.
343. Javnost rada Središnjeg izbornoga povjerenstva BiH uglavnom se osigurava na sljedeće načine: obavještanjem javnosti o održavanju sjednica; davanjem obavijesti o aktivnostima Središnjega izbornoga povjerenstva BiH; omogućavanjem promatračima političkih subjekata, udrugama građana i međunarodnim promatračima da nazoče sjednicama, da promatraju druge aktivnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, kao i da imaju pristup svim relevantnim dokumentima sukladno zakonu, osim ako predsjednik Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu ili u drugim slučajevima, odluči drukčije; objavljivanjem donesenih odluka, putem internet stranice Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i službenim glasilcima, izdavanjem publikacija, u kojima se objavljuju značajnije odluke, rješenja i drugi normativni akti i na drugi način koji odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH.
344. Sjednice Središnjega izbornoga povjerenstva BiH su javne osim u slučajevima kada Središnje izborno povjerenstvo BiH raspravlja i odlučuje o pitanjima koja imaju karakter tajnosti sukladno zakonu, kada to zahtijevaju razlozi zaštite morala, javnog reda, sigurnosti države, prava privatnosti ili osobnih prava.
345. Sve relevantne informacije i odluke koje donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH mogu se dobiti na:

- a) *Internetskoj stranici Središnjega izbornoga povjerenstva Bosne i Hercegovine, www.izbori.ba, koja svojim sadržajem informira javnost o aktivnostima Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, uključujući zakonsku i podzakonsku regulativu i baze podataka za koje ne postoje zakonske prepreke objavljivanja.*
- b) *Konferencijama za tisak i priopćenjima za javnost.* Središnje izorno povjerenstvo BiH je u 2012. godini održalo 12 konferencija za tisak i objavilo 120 priopćenja za javnost. Konferencije su organizirale u onim situacijama kada je trebalo priopćiti važne odluke i stavove Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i kada se smatralo da priopćenje za javnost ne može skrenuti dovoljno pozornosti primatelja informacije.
346. Moramo naglasiti da su pisani mediji u BiH u 2012. godini objavili 1.768 članaka o radu Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, što potvrđuje visok stupanj otvorenosti i transparentnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH prema javnosti. Od ukupnog broja objavljenih članaka, 1.756 članaka se odnosio na opće informacije o radu Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.
347. Središnje izorno povjerenstvo BiH je nastojalo da svoj rad što izravnije predstavi javnosti, što potvrđuje i činjenica o nazočenju brojnih predstavnika medija i RTV servisa, koji su pratili rad sjednica Središnjega izbornoga povjerenstva BiH. Članovi Središnjega izbornoga povjerenstva BiH pokazali su veliku susretljivost u davanju izjava, informacija i zakonskih tumačenja izbornog procesa, kako bi se otklonile sve nedoumice koje su ponekad medijski bile pogrešno interpretirane.
348. U 2012. godini objavljeni članci su se uglavnom odnosili na: organizaciju i održavanje lokalnih izbora 2012. godine; izborne rezultate; neodržavanje izbora u Gradu Mostaru; ponavljanje izbora na pojedinim biračkim mjestima; ponovno brojanje glasačkih listića itd.

2. Zaključna razmatranja

349. Središnje izorno povjerenstvo BiH javnost rada smatra važnom pretpostavkom za vjerodostojnost svog djelovanja. Stoga posebna pozornost se posvećuje što potpunijem i razumljivijem informiranju domaće i međunarodne javnosti o svojim ciljevima i mjerama za njihovo ostvarivanje, kao i o rezultatima svojih aktivnosti. Primjenom različitih oblika informiranja Središnje izorno povjerenstvo BiH je tijekom 2012. godine redovito obavještavala javnost o svim važnijim aspektima svog djelovanja. Priopćenja za javnost o odlukama Središnjega izbornoga povjerenstva BiH objavljivana su neposredno nakon sjednica na kojima su određene odluke donesene.
350. Na internetskoj stranici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH www.izbori.ba omogućen je uvid u zakonsku i podzakonsku regulativu koja se odnosi na djelovanje Središnjega izbornoga povjerenstva BiH te upute i obrasci za primjenu važećih propisa poštujući ključne principe informiranja javnosti.

VII. DIO

**SINTEZA
ZAKLJUČNIH
RAZMATRANJA I
PREPORUKE**

1. Sinteza zaključnih razmatranja

351. Ono što je posebno karakteriziralo rad Središnjega izbornoga povjerenstva BiH u 2012. godini su uspješno provedeni lokalni izbori u Bosni i Hercegovini, uz dosljednu primjenu svih zakona koji su joj povjereni u mjerodavnost. Dana, 7. 5. 2012. godine, Središnje izorno povjerenstvo BiH je sukladno članku 1.14 i članku 2.9 stavak (1) točka 2.a Izbornog zakona BiH objavilo da će se lokalni izbori održati 7. 10. 2012. godine.
352. Tijekom priprema za lokalne izbore 2012. godine postojala je stalna neizvjesnost oko financiranja izbora, donošenje izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH u izornoj godini i stalno iniciranje i podsjećanje određenih institucija od strane Središnjega izbornoga povjerenstva BiH da ispune svoje zakonom utvrđene obveze kako bi se izborni proces proveo što učinkovitije. Posebno je značajno naglasiti da je Središnje izorno povjerenstvo BiH, pored odobrenog proračuna, uspjelo osigurati i donatorska sredstva od Vijeća Europe i Međunarodnog instituta za demokratizaciju i izornu pomoć – „International IDEA“, za izradu Priručnika za rad biračkih odbora u BiH i Priručnika za promatranje izbora u BiH, te za projekt testiranja elektronskih alata u okviru IDEA.
353. Značajno je napomenuti da je Središnje izorno povjerenstvo BiH u 2012. godini ostvarilo i zapaženu suradnju sa Službom za zajedničke poslove institucija BiH u okviru provedbe građevinskih radnji adaptacije zgrade Središnjega izbornoga povjerenstva BiH koja je uspješno završena.
354. Središnje izorno povjerenstvo BiH je također iniciralo sastanke sa Ministarstvom sigurnosti BiH i nadležnim policijskim agencijama, što je imalo za rezultat i formiranje Odbora za sigurnost koji je imao zadaću da, preko Ministarstva sigurnosti BiH, koordinira sve policijske agencije koje provode zakon, entitetske MUP-e u Bosni i Hercegovini i Policiju Brčko Distrikta BiH, Graničnu policiju BiH, kako bi osigurale da se lokalni izbori 2012. godine provedu u ozračju koje će jamčiti maksimalan stupanj sigurnosti i povjerenja javnosti u čitav izborni proces.
355. Zbog neprovođenja odluke Ustavnog suda BiH broj 9/09 od 26.11.2010. godine, kojom je naloženo Parlamentarnoj skupštini BiH da izmjeni i dopuni neustavne odredbe Izbornog zakona BiH, koje se odnose na Grad Mostar sukladno navedenoj Odluci, a u vezi sa Rješenjem Ustavnog suda BiH od 18. 1. 2012. godine u istom predmetu, Središnje izorno povjerenstvo BiH je na 19. sjednici koja se održala 7. 5. 2012. godine donijelo odluku broj 05-1-07-1-585-1/12 kojom se odgađaju izbori za izbor vijećnika u Gradsko vijeće Grada Mostara.
356. Središnje izorno povjerenstvo BiH je na 53. sjednici održanoj 6. 9. 2012. godine donijelo odluku o usklađivanu odluke o raspisivanju i održavanju Lokalnih izbora 2012. godine sa Zakonom o Gradu Doboj, Zakonom o Gradu Prijedor, Zakonom o Gradu Trebinje i Zakonom o Gradu Bijeljina¹⁰⁴.

¹⁰⁴ „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 70/12

357. Tijekom 2012. godine, provedeni su i posredni izbori, u Županiji 10 za Dom naroda Parlamenta Federacije BiH iz reda srpskog naroda. Središnje izborno povjerenstvo BiH je svojom odlukom od 17. 1. 2013. godine, potvrdila rezultate posrednih izbora i dodjelu mandata iz Skupštine Županije 10 za Dom naroda Parlamenta Federacije BiH.
358. Posredni izbori održani su za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo i za Gradsko Vijeće Grada Sarajeva, ali do konca 2012. godine nisu bili okončani postupci izbora vijećnika, te su isti završeni tijekom veljače 2013. godine. Postupak izbora vijećnika za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo završen je 11. 2. 2013. godine, dok je postupak izbora vijećnika za Gradsko Vijeće Grada Sarajeva završen 21. 2. 2012. godine.
359. U izvještajnom periodu raspisani su bili i prijevremeni izbori za načelnika općine Novi Grad Sarajevo koji su trebali da se održe 1. 4. 2012. godine, ali nisu održani zato što općina nije bila osigurala potrebna financijska sredstva, te su se spomenuti izbori za načelnika općine Novi Grad Sarajevo održali na dan održavanja Lokalnih izbora 2012. godine.
360. Ponovljeni su izbori za Skupštinu općine Istočni Drvar i za načelnika općine Istočni Drvar, za Skupštinu općine Istočni Mostar i za načelnika općine Istočni Mostar, te za Skupštinu općine Vukosavlje i za načelnika općine Vukosavlje, dana 18. 11. 2012. godine, iz razloga što je Središnje izborno povjerenstvo BiH ustanovilo da se postupak glasovanja na biračkim mjestima nije odvijao sukladno odredbama Izbornog zakona BiH i Pravilnikom o načinu provedbe izbora u BiH, zbog nepravilnosti u registraciji određenog broja birača, odnosno pojave više identičnih potpisa na izvatku iz Središnjega biračkog popisa.
361. Lokalne izbore 2012. godine pratile su i određene zlouporabe za glasovanje izvan BiH u procesu registracije birača, kao i u postupku glasovanja sa nepotvrđenim glasačkim listićima, uz koje su dostavljane i različite identifikacijske isprave – preslike osobnih isprava i obrazaca, kao što su: OI; OI 2; PB 1; PB 3; PB 4. Najveći broj navedenih dokumenata priložen je u: Srebrenici, Šekovićima, Cazinu i Bosanskom Grahovu. Najčešći oblici kršenja izbornih pravila odnosili su se na:
- nepravilnosti u registraciji određenog broja birača;
 - različitost broja potpisa na izvodu iz Središnjega biračkog popisa u odnosu na broj glasačkih listića nađenih u glasačkoj kutiji;
 - slučajeve kada je kandidat dobio više glasova od političke partije;
 - pojavu razlika ukupnog broj važećih i nevažećih glasačkih listića u odnosu na broj glasačkih listića nađenih u glasačkoj kutiji (više-manje) i
 - glasovanje jedne osobe za više birača ili jedan birač je glasovao više puta;
362. Potrebno je uspostaviti aktivniju i jaču suradnju Središnjega izbornoga povjerenstva BiH i drugih tijela čija je uloga značajna kod formiranja ažurnih biračkih popisa kao što su Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH i Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH, koji moraju učiniti jače napore na pribavljanju ažurnih podataka o raseljenim osobama koji se dostavljaju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.
363. Nakon neprovedenih izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, očigledno je da je zainteresiranost građana Bosne i Hercegovine da glasaju u njima izuzetno mala i

otvara se pitanje financijske opravdanosti organizacije glasovanja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, s obzirom da je za Lokalne izbore 2012. godine bilo prijavljeno ukupno 338 birača u 23 države. Smatramo da bi sa aspekta priprema, edukacija i osiguranja organizacijsko-tehničkih uvjeta za glasovanje trebalo učiniti dodatne napore u motiviranju naših građana da više koriste mogućnost glasovanja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH.

364. U periodu izbornih aktivnosti, sudionici izbornog procesa podnosili su prigovore i žalbe, koji su se uglavnom odnosili na: odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH kojima je prijava političkog subjekta za učešće na Lokalnim izborima 2012. godine bila odbijena ili odbačena; ovjeru kandidata na kandidatskim listama; postupak imenovanja članova biračkih odbora za Lokalne izbore; povredu članka 16.14 Izbornog zakona BiH kojim je zabranjeno vođenje plaćene izborne kampanje putem elektroničkih i tiskanih medija; povrede na biračkim mjestima; zahtjeve za ponovno brojanje glasačkih listića; odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH donesene u postupcima dodjele i prestanka mandata, apelacije na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH podnesene Prizivnom odjelu Suda BiH koje su uglavnom sve odbijene ili neznatan broj vraćen u ponovni postupak. Generalno, rad Središnjega izbornoga povjerenstva BiH po žalbama i prigovorima se može ocijeniti kao izrazito pravilan i zakonit jer postotak potvrđenih odluka na Sudu Bosne i Hercegovine u izbornom periodu iznosio je oko **90%**. Moramo naglasiti da je Prizivni odjel Suda BiH, rješavajući po žalbama uložnim na odluke Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, vrlo često zauzimao i različite stavove u postupku, što je dovodilo i do kontradiktornih rješenja po određenim povredama odredaba članka 2.3, 2.10 i 4.5 Izbornog zakona BiH, kao i probijanje rokova u donošenju odluka u roku od tri dana, predviđenim člankom 6.9 stavak (3) Izbornog zakona BiH, što je moglo utjecati na učinkovitost rada Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, sa aspekta zaštite izbornog prava.
365. Analiza izbornog procesa na Lokalnim izborima 2012. godine je pokazala da su postojali određeni problemi u radu biračkih odbora, koje je potrebno spomenuti. Središnje izorno povjerenstvo BiH priprema posebnu analizu rada biračkih odbora u provedbi Lokalnih izbora 2012. godine. Zbog uočenih propusta u radu članova pojedinih biračkih odbora tijekom dana izbora, koji se odnosio na: povredu tajnosti glasovanja, neutvrđivanje identiteta birača i potpis birača na izvodu iz Središnjega biračkog popisa ili nepravilno brojanje glasačkih listića na biračkim mjestima, sukladno Izbornim zakonom BiH, potrebno je novčano sankcionirati odgovorne članove tih biračkih odbora, ukoliko se utvrdi njihova odgovornost, u ovisnosti od vrste i težine učinjene povrede, uz izricanje i zabrane imenovanja za člana izbornoga povjerenstva ili biračkog odbora (članak 19.8 stavak (1) točke e), n), o), a u vezi sa člankom 2.3 točka 5.; 2.13 stavak (1) točka 8.; 5.11 stavak (1); i 5.13) Izbornog zakona BiH. U pripremnim analizama, ukoliko se utvrde nepravilnosti u radu članova biračkih odbora, tražit će se odgovornost predsjednika i članova biračkih odbora, zbog kršenja odredaba članka 5.13 i 5.25 Izbornog zakona BiH.
366. S ciljem unapređenja izbornog procesa, tijekom 2013. godine trebalo bi završiti u cijelosti „Jedinstveni izborni informacijski sustav BiH“ – JIIS BiH, posebno završetak III. faze, koja se odnosi na nabavu softvera, hardvera i izrada systemske analize i dokumentacije,

čime bi se obuhvatile sve razine informacijskoga sustava i otklonili određeni nedostaci u pojedinim segmentima izbornog procesa.

367. S ciljem postizanja još boljih rezultata iz oblasti sukoba interesa, Središnje izborno povjerenstvo BiH nastoji da kroz primjenu zakona o sukobu interesa koji su u njegovoj mjerodavnosti dobiti povjerenje javnosti, kroz javno ukazivanje na pojave sukoba interesa i promatranje javnog angažmana izabраних dužnosnika. Posebno je značajno napomenuti da je u ovom segmentu neophodna nadogradnja zakonske regulative, uz usuglašavanje sa drugim zakonima, kako bi se unaprijedilo zakonodavstvo i praksa u oblasti sukoba interesa.
368. Donošenjem novog Zakona o financiranju političkih stranaka, Središnje izborno povjerenstvo BiH bi se moglo suočiti i sa određenim problemima i izazovima u samoj njegovoj implementaciji, posebno u segmentu novog načina financiranja političkih stranaka (izdavačka djelatnost, prodaja promidžbenoga materijala, kreditno zaduživanje). Novi izvori financiranja su protivni sa definicijom političke stranke, koja je kao udruga građana, neprofitna organizacija. Ukoliko se političke stranke, budu bavile izdavačkom djelatnošću i prodajom promidžbenoga materijala, tada bi djelovale u sferi poslovanja kojim se ostvaruje profit, pa bi time podlijegale svim poreznim propisima i procesu fiskalizacije kao pravne osobe koje ostvaruju profit, a ne kao neprofitne organizacije udruga građana.
369. U pogledu međunarodne suradnje, ostvareni su zapaženi rezultati Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, koja je bila domaćin i predsjedatelj trodnevne 21. Godišnje konferencije Udruge europskih izbornih dužnosnika (ACEEEO) koja se održala od 15. 9. – 17. 9. 2012. godine u Sarajevu. Konferencija je okupila 140 sudionika iz 45 država. Tema konferencije je bila: „Udjel ranjivih skupina (manjina i osoba sa invaliditetom) u izbornom procesu“. Na konferenciji je usvojen dokument [Sarajevska deklaracija](#), u kojoj su sumirani svi zaključci 21. Godišnje konferencije ACEEEO. Konferenciji je prethodio sastanak Radne skupine za uspostavu Svjetskog udruženja izbornih tijela (A-WEB). Ističemo da je ovaj sastanak rezultirao globalno važnim zaključcima koji se odnose na ulogu, organizaciju, članstvo i financiranje buduće svjetske udruge izbornih tijela (A-WEB). Utemeljiteljska skupština Udruge će se održati u listopadu 2013. godine u Seulu, Republika Koreja. Pored toga predstavnici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH uzeli su svoj udjel na brojnim domaćim i inozemnim seminarima, koji doprinose promoviranje njezinog rada i Bosne i Hercegovine u cjelini.
370. Središnje izborno povjerenstvo BiH stalno ulaže napore da unaprijedi izborni proces uz nadanje da će nam Parlamentarna skupština BiH olakšati nastojanja, kroz rješavanje ključnih problema, koje se odnose prije svega na pravovremene izmjene i dopune svih zakona iz mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, ali uz aktivno sudjelovanje njezinih članova, koji svojim znanjem i iskustvom sigurno mogu doprinijeti kvalitetnijem donošenju zakonskih rješenja.

2. Preporuke

371. Na temelju prednje navedenog i dosadašnjih stečenih iskustava u primjeni zakona iz mjerodavnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, predlažemo da Parlamentarna skupština BiH prihvati sljedeće preporuke:

A) Pristupiti izmjenama izbornog zakonodavstva u pravcu

- Staviti u procedure prijedloge izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH utvrđenih u okviru rada od strane Interresorne radne skupine za pripremu izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH, Zakona o financiranju političkih stranaka i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine za Lokalne izbore 2012. godine¹⁰⁵ (28 prijedloga izmjena),
- Provesti presudu Suda za ljudska prava u Strazburu¹⁰⁶.
- Provesti odluku Ustavnog suda BiH broj: U - 9/09 od 26.11.2010. godine¹⁰⁷, koja se odnosi na Grad Mostar, a u vezi sa Rješenjem Ustavnog suda BiH od 18. 1. 2012. godine.
- Uskladiti odredbe Izbornog zakona BiH sa Odlukom Ustavnog suda BiH, broj: U - 4/11 od 27.05.2011. godine i 16.01.2013. godine, uključujući i potrebu preispitivanja odredaba članka 9.11 Izbornog zakona BiH, za izbor članova iz izbornih jedinica za Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH sa teritorije Republike Srpske, uzimajući u obzir geografska ograničenja, sukladno demokratskim principima i Kodeksom dobrog vladanja u izbornim pitanjima.¹⁰⁸
- Sukladno odredbom članka 9.11 Izbornog zakona BiH, preispitati izborne jedinice i broj mandata dodijeljenih svakoj izornoj jedinici utvrđenoj Poglavljem 9. Izbornog zakona BiH, za izbor članova iz višečlanih izbornih jedinica za Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine.
- Preispitati odredbe članka 1.6, 1.7 i 1.7a Izbornog zakona BiH u kontekstu odredbe članka IX. stavak (1) Ustava BiH.
- Otkloniti uočene kontradiktornosti izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH¹⁰⁹, koje se odnose na ravnopravnu zastupljenost spolova na kandidatskim listama i izornoj administraciji. Propisani postotak („najmanje 40%“), kao uvjet ravnopravne zastupljenosti po ocjeni Središnjega izbornoga povjerenstva BiH, u praksi može proizvesti nemogućnost implementacije u slučaju izbora članova izborne administracije

¹⁰⁵ Privitak – Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH, str. 178

¹⁰⁶ [Sejdić i Finci protiv BiH – Presuda od 22.12.2009. godine](#)

¹⁰⁷ „Službeni glasnik BiH“, br. 63/11

¹⁰⁸ Vidjeti CDL (98) 45, str.3; CDL (99) 51 str.8; CDL (2000) 2, str.5; CDL –AD (2002) 9, stavak 22.

¹⁰⁹ „Službeni glasnik BiH“, br. 18/13 od 11.03.2013. godine

(birački odbor ili izborna povjerenstvo) kada jedan od ovih tijela broji tri člana ili u slučaju sačinjavanja kandidatskih listi političkih subjekata, i proturječnost u kontekstu primjene postojećih normi članka 4.19 stavak (4) Izbornog zakona BiH.

- Razmotriti odredbe Poglavlja 9A Izbornog zakona BiH, koje se odnose na izbor predsjednika i dopredsjednika Federacije BiH, u kontekstu Poglavlja IV. točka B. Ustava Federacije BiH. Vezano uz to, neophodno je dograditi izborna zakonodavstvo u smislu jasnijeg definiranja odgovornosti za nepoštivanje rokova propisanih za konstituiranje zakonodavnih tijela vlasti.
- Potrebno je, riješiti pitanje entitetskog državljanstva u Brčko Distriktu BiH (članak 18.2 Izbornog zakona BiH), kao i diskriminaciju državljana Federacije BiH, iz Brčko Distrikta BiH koji ne glasaju ni za jedan kanton, čime im je uskraćeno pravo da biraju delegate za Dom naroda Parlamenta Federacije BiH.
- Preispitati Poglavlje 6 Izbornog zakona BiH koje se odnosi na zaštitu izbornog prava u smislu reduciranja širokog pristupa izbornim žalbama i tužbama, trostupanjske mjerodavnosti, uvođenje pristojbi i slično.
- Neophodno je da do konca 2013. godine mjerodavna državna i entitetska tijela preispitaju i ažuriraju broj osoba sa biračkim pravom koja imaju status raseljene osobe, u smislu zaštite integriteta Središnjega biračkog popisa.
- Sukladno odredbi članka 10.9 Izbornog zakona BiH, sugerirati da Parlament Federacije BiH, preispita broj mandata koji se biraju iz svake izborne jedinice, za izbor zastupnika u Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH, propisan člankom 10.2 Izbornog zakona BiH.
- Nastaviti proces izgradnje informacijske infrastrukture kroz realizaciju treće faze započetog projekta „Jedinstveni izborni informacijski sustav BiH“ – JIIS BiH, i u budžetu institucija Bosne i Hercegovine osigurati potrebna financijska sredstva za njegov završetak i održavanje.
- Sve izmjene i dopune Izbornog zakona BiH, nužno je donijeti najkasnije do kraja 2013. godine, kako bi Središnje izborna povjerenstvo BiH, u razdoblju do raspisivanja Općih izbora 2014. godine, usvojilo neophodni set podzakonskih propisa, instalirala i testiralo odgovarajući softver u okviru Jedinstvenog izbornog informacijskoga sustava BiH – JIIS BiH provelo obuku izborne administracije u Bosni i Hercegovini.

B) Oblast zakona o sukobu interesa

Usvojiti izmjene i dopune Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH sukladno zapažanjima Središnjega izbornoga povjerenstva BiH koja se nalaze u Godišnjem izvješću o sukobu interesa koji je sastavni dio ovog Izvješća i riješiti pitanja mjerodavnosti primjene zakona o sukobu interesa u entitetima i Brčko Distriktu BiH od

strane Središnjega izbornoga povjerenstva BiH (podnošenje izvješća, uplate izrečenih sankcija i slično).

C) Oblast financiranja političkih stranaka

Sukladno preporukama Skupine zemalja za borbu protiv korupcije Vijeća Europe (GRECO)¹¹⁰, usvojiti Zakon o političkim strankama u Bosni i Hercegovini, sa posebnim osvrtom na oblast financiranja političkih stranaka i izbornih kampanja.

Parlamentarna skupština BiH potvrđuje opredjeljenje da se očuva neovisnost Središnjega izbornoga povjerenstva BiH kao tijela čije mjerodavnosti proistječu iz mjerodavnosti Parlamentarne skupštine BiH, a u smislu osiguranja financijske, kadrovske i normativno-pravne stabilnosti Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.

Prilikom utvrđivanja prijedloga za izmjene i dopune izbornog zakonodavstva, neophodno je uključiti Centralnu izbornu komisiju BiH.

Broj: 01-07-10- 608-1/13
Sarajevo, 14. 3. 2013. godine

Predsjednik
Branko Petrić

¹¹⁰ [http://coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/rounds3/GrecoEval13\(2010\)5BiH](http://coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/rounds3/GrecoEval13(2010)5BiH)

Privitak

Temeljem članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na __. sjednici Zastupničkoga doma, održanoj _____2012. godine, i na __. sjednici Doma naroda, održanoj _____2012. godine, usvojila je

PRIJEDLOG

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA IZBORNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE 1. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

U Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 07/2, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10) *u članku 1.2 u stavku (3) riječi:* „stavak (11) i (12)“ zamjenjuju se riječima „*stavak (16) i (17)*“.

Članak 2.

U članku 1.2a u stavku (1) riječi: „stavak (12)“ zamjenjuje se riječima: „*stavak (17)*“.

U istom članku u stavku (3) riječi: „stavak (11)“ zamjenjuju se riječima: „*stavak (16)*“.

Članak 3.

U članku 1.3a u stavku (1) riječi “a prava i dužnosti počinju im danom konstituiranja predstavničkih tijela.” *se brišu.*

U istom članku u stavku (3) iza riječi “Središnje izborno povjerenstvo BiH.” *briše se točka i dodaju se riječi* “*u roku od sedam dana od prijama izjave.*”

Članak 4.

U članku 1.8 u stavu (1) iza riječi: “državni službenici” *dodaju se riječi:* “*glavni revizor i zamjenici glavnog revizora u Uredu za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH i guverner i viceguverner Središnje banke BiH.*”

U istom članku i stavku dodaje se nova rečenica koja glasi:

“Ako Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi da osoba iz ovog stavka nije podnijela ostavku na položaj ili nije postupila sukladno zakonu koji regulira njegov status u razdoblju od ovjere kandidature do tiskanja glasačkih listića izvršit će se uklanjanje ove osobe sa ovjerenih kandidatskih listi, a ukoliko se isto utvrdi nakon tiskanja glasačkih listića takvoj osobi neće biti dodijeljen mandat ako ga osvoji.”

U istom članku u stavku (4) iza riječi: “vršenjem funkcija u izvršnim tijelima vlasti.” briše se točka i dodaju se riječi: “, osim u razdoblju dok se ne konstituiraju izvršna tijela vlasti izabrana na redovitim izborima u istom izbornom ciklusu.”

POGLAVLJE 2. TIJELA ZA PROVEDBU IZBORA

Članak 5.

Članak 2.2 stavak (2) mijenja se i glasi: “Član izbornoga povjerenstva je osoba sa odgovarajućom stručnošću i iskustvom, a član biračkog odbora je osoba sa odgovarajućom stručnošću u provedbi izbora.

U istom članku u stavu (4) riječi:” da broj članova manje zastupljenog spola bude najmanje 1/3 od ukupnog broja članova” se brišu, a dodaju se riječi: “zastupljenost spolova sukladno Zakonu o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini.”

Članak 6.

U članku 2.14 u stavku (1) riječi: “Sastav izbornoga povjerenstva će, u pravilu, odražavati ravnopravnu zastupljenost spolova” zamjenjuju se riječima: ”U sastavu izbornoga povjerenstva nastojat će se osigurati zastupljenost spolova sukladno Zakonu o ravnopravnosti spolova u BiH.”

Članak 7.

U članku 2.15 u stavku (1) riječi: “imenovan prethodni član” zamjenjuju se riječima: „ propisano člankom 2.12 stavak (5) ovog Zakona”.

U istom članku u stavku (2) na kraju teksta dodaje se nova rečenica koja glasi:

”Ukoliko se ne izvrši imenovanje novog člana općinskoga izbornoga povjerenstva u roku od 30 dana, Središnje izborno povjerenstvo BiH može izvršiti imenovanje novog člana općinskoga izbornoga povjerenstva.”

POGLAVLJE 3. BIRAČKI POPIS

Članak 8.

U članku 3.12, a u stavku (1) riječi: “45 dana“ zamjenjuju se riječima: „90 dana“.

Članak 9.

U članku 3.15 u stavku (5) iza riječi: “ poslati” dodaje se riječ: “ poštom.”

U istom članku u stavku (8) iza riječi: ”identitet” dodaje se riječ: “,državljanstvo.”

Članak 10.

U članku 3.17 u stavku (1) dodaje se nova rečenica koja glasi:

“Državljanin BiH koji ima biračko pravo, a ne nalazi se u zaključenom izvratku iz Središnjega biračkog popisa i nema identifikacijske isprave iz članka 5.12 ovog Zakona, može glasovati ako predoči Potvrdu Agencije za identifikacijske isprave i zaštitu podataka (IDDEEA). Agencija za identifikacijske isprave i zaštitu podataka je dužna biračima koji od dana zaključenja Središnjega biračkog popisa do dana održavanja izbora prvi put predaju zahtjev za izdavanje osobne iskaznice izdati potvrdu koja će sadržavati fotografiju, ime i prezime, matični broj i naziv općine u kojoj je zahtjev predan za podnositelja zahtjeva.“

POGLAVLJE 4. OVJERA I KANDIDIRANJE

Članak 11.

U članku 4.5 na kraju stavka (2) dodaje se nova rečenica koja glasi: “Potpisi potpore koji su prikupljeni za određenu razinu vlasti mogu se koristiti i na prijevremenim izborima u istom izbornom ciklusu.”

Članak 12.

Na kraju članka 4.18 dodaje se nova rečenica koja glasi: “Ime i prezime kandidata na kandidatskoj listi ovjerenog političkog subjekta mora biti identično imenu i prezimenu kandidata u Središnjem biračkom popisu.”

POGLAVLJE 5. PROVEDBA IZBORA

Članak 13.

U članku 5.19 u stavku (1) riječi: “slijep, nepismen, ili fizički nesposoban,” zamjenjuju se riječima: “osoba sa invaliditetom ili nepismena osoba.”

Članak 14.

U članku 5.28 u stavku (1) na kraju teksta briše se točka i dodaju se riječi: “ i mora pristići u poštanski pretinac Središnjega izbornoga povjerenstva BiH do 19.00 sati na dan održavanja izbora.”

Članak 15.

U članku 5.29 stavak (1) se briše.

POGLAVLJE 6. ZAŠTITA IZBORNOGA PRAVA

Članak 16.

U članku 6. 4 stavak (2) riječi: “stavak (3)” zamjenjuju se riječima: „ stavak (2).“

Članak 17.

U članku 6. 6 stavak (3) riječi: “stavak (3)” zamjenjuju se riječima: “stavak (2).“

U istom članku i stavku dodaje se nova rečenica koja glasi: “Odluka Središnjega izbornoga povjerenstva BiH je konačna“.

Članak 18.

U članku 6. 9 u stavku (1) riječ: „odlučeno“ zamjenjuju se riječju: “odlučila“, a iza riječi: “Zakona“ briše se točka i dodaju se riječi: “ iz prvostupanjske mjerodavnosti.”

POGLAVLJE 9

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Potpoglavlje A

ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 19.

U članku 9.8 u stavku (2) riječi „pet postotaka (5%)“ zamjenjuje se riječima: „petnaest postotaka (15%).“

POGLAVLJE 13

ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE, OPĆINSKA VIJEĆA, ODNOSNO SKUPŠTINE OPĆINA I GRADSKA VIJEĆA, ODNOSNO SKUPŠTINE GRADA

Članak 20.

U članku 13.5 u stavku (4) riječi „pet postotaka (5%)“ zamjenjuje se riječima: „petnaest postotaka (15%).“

Članak 21.

U članku 13.10 u stavku (1) iza riječi: „biraju“ dodaju se riječi: „birači sa prebivalištem na području grada ili.“

POGLAVLJE 16. MEDIJI U IZBORNOJ KAMPANJI

Članak 22.

U članku 15.1 u stavku (1) u alineji 3. riječi: ”koja premašuje iznos od stotinu (100) konvertibilnih maraka,” se brišu.

U istom članku stavak (3) se briše.

Članak 23.

U članku 15.3 iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

“U svrhu prikupljanja sredstava za financiranje troškova izborne kampanje, politička stranka otvara poseban transakcijski račun kod banke i taj račun se ne može koristiti u druge svrhe. Sva sredstva namijenjena za financiranje troškova izborne kampanje uplaćuju se na ovaj račun i sva plaćanja troškova izborne kampanje vrše se sa ovog računa.”

Članak 24.

U članku 15.8 u stavku (1) iza riječi: ”glasniku BiH,” dodaju se riječi:” a za članove koji popunjavaju upražnjene mandate od dana prihvatanja mandata,”.

POGLAVLJE 19A. KAZNENE ODREDBE

Članak 25.

U članku 19.8 iza tačke e) dodaje se nova točka f) koja glasi:

“ako je dulje odsutan iz neopravdanih razloga, onemogućava rad povjerenstva ili krši odredbe ovog zakona ili druge propise” /članak 2.16 stavak (1)/;

Dosadašnje točke f) do u) postaju točke g) do v).

U istom članku iza dosadašnje tačke t) koja je ovom dopunom postala točka u) dodaje se nova točka v) koja glasi:

“ne dostave birački materijal mjerodavnom izbornom povjerenstvu /članak 5.26 stavak (1)/;

Članak 26.

U članku 19.9 u stavku (4) točka: „r)“ se briše.

U članku 19.9 iza stavka (4) dodaje se novi stavak (5) koji glasi:

„Za povrede iz stavka (1) točka r) ovog članka kaznit će se kandidat političkog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 200, 00 KM do 3000,00 KM“.

Ovom dopunom dosadašnji stavak (5) postao je stavak (6).

Članak 27.

U članku 19.10 u točki a) iza riječi: „BiH“ dodaju se riječi: ”a za članove koji popunjavaju upražnjene mandate od dana prihvatanja mandata,”.

U članku 19.10 iza točke: „b)“ dodaje se nova točka c) koja glasi: „ako je postupao protivno odredbi 1.8 stavak (1) ovog Zakona.“

Članak 28.

Ovlašćuju se ustavnopravna povjerenstva oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, utvrde pročišćeni tekst Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Članak 29.

Ovaj Zakon stupa na snagu sljedećeg dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

PS BiH broj: _____ /12
Sarajevo, _____ 2012. godine

Predsjedatelj
Zastupničkoga doma
Parlamentarne skupštine BiH

dr. Milorad Živković

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

dr. Dragan Čović